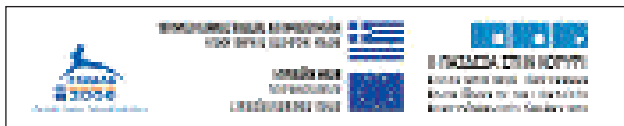
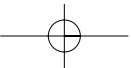
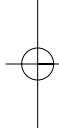
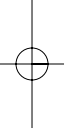
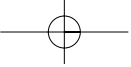

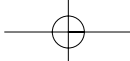
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Οδηγός Σπουδών 2005-2006

Το έντυπο αυτό τυπώθηκε από το Εκτυπωτικό Κέντρο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.), στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II), Μέτρο 2.2 «Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών – Διεύρυνση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης», Ενέργεια 2.2.2. «Ολοκλήρωση της διεύρυνσης και αναμόρφωσης των Προγραμμάτων Σπουδών», Κατηγορία Πράξεων 2.2.2.α. «Αναμόρφωση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών», Πράξη «Αναμόρφωση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών». Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους.

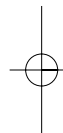
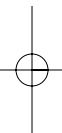

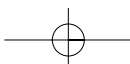
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

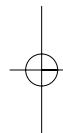
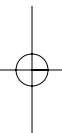
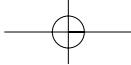
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
Οδηγός Σπουδών 2005-2006

Προεδρία
ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2005

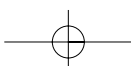

Επιμέλεια έκδοσης:

Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού, Πρόεδρος του Τμήματος
Αμφιλόχιος Παπαθωμάς
Ιωάννης Κωνσταντάκος
Ιωάννης Πολέμης
Ευριπίδης Γαραντούδης
Γεώργιος Μαρκόπουλος
Νικόλαος Τρυφιάτης

Φωτογραφία εξωφύλλου: *Ο ανδριάντας του Αδαμάντιου Κοραή τοποθετημένος
στην πλατεία των Προπυλαίων το 1875, Π. Αναγνωστόπουλος.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	8
Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΑΓΗ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	9
Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	10
ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	[11-15]
Σύντομο ιστορικό	13
Πρυτανικές αρχές	14
Υπηρεσίες φοιτητικού ενδιαφέροντος	15
Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	[17-19]
Σύντομο ιστορικό	17
Διοίκηση	19
Χρήσιμες πληροφορίες	19
ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ : Διάρθρωση – Διοίκηση – Σύνθεση - Λειτουργία	[21-34]
<i>Γραμματεία</i>	24
<i>Τομείς</i>	[25-28]
Τομέας Κλασικής Φιλολογίας	25
Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	26
Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας	27
Τομέας Γλωσσολογίας	28
<i>Σπουδαστήρια (Βιβλιοθήκες) και Εργαστήρια</i>	[29-32]
Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας	29
Σπουδαστήριο Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας	29
Σπουδαστήριο Γλωσσολογίας	30
Σπουδαστήριο Λαογραφίας	30
Εργαστήριο Φωνητικής και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας	31
Εργαστήριο Πληροφορικής	31

Γενική Συνέλευση	32
Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης	34
Διοικητικό Συμβούλιο	34
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	[35-190]
Γενικό Πρόγραμμα Σπουδών	35
Γενικό Πρόγραμμα Σπουδών κατά Κατεύθυνση	39
Εξετάσεις	39
Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών	[41-55]
<i>Πρόγραμμα διδασκαλίας ακ. έτους 2005-2006:</i>	
Α΄ και Β΄ έξ. (κοινά και για τις τρεις Κατευθύνσεις)	57
Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας	69
Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας (ΜΝΕΦ)	99
Κατεύθυνση Γλωσσολογίας	129
<i>Προπτυχιακά μαθήματα διδασκόμενα σε άλλα Τμήματα:</i>	
Ιστορίας και Αρχαιολογίας	161
Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας	170
Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	181
Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	185
Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	187
Θεατρικών Σπουδών	188
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	[191-229]
Εσωτερικός Κανονισμός	193
Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών Α΄ Κύκλου	201
<i>Ειδικεύσεις:</i>	
Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας	204
Λατινικής Φιλολογίας	207
Βυζαντινής Φιλολογίας	209
Λαογραφίας	212
Νεοελληνικής Φιλολογίας	215
Θεωρητικής Γλωσσολογίας	221
Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας	225
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	231

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

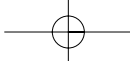
Σκοπός της ετήσιας έκδοσης του *Οδηγού Σπουδών* είναι η διαρκής ενημέρωση των φοιτητών και των φοιτητριών – αλλά και των διδασκόντων και των διοικητικών υπαλλήλων και γενικά όλων όσοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο Τμήμα – για τη δομή, τη σύνθεση και την πολυεπίπεδη λειτουργία του Τμήματος Φιλολογίας, έτσι ώστε ο καθένας να είναι σε θέση να γνωρίζει το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί και από το οποίο απορρέουν τόσο τα δικαιώματα όσο και οι υποχρεώσεις του. Τον σκοπό αυτό προσπάθησε να επιτύχει η συντακτική επιτροπή του παρόντος *Οδηγού*, η οποία με προθυμία αφιέρωσε πολύ χρόνο και εργάστηκε συστηματικά για την ολοκλήρωσή του. Και από τη θέση αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω έναν-έναν προσωπικά, τον Αμφιλόχιο Παπαθωμά και τον Γιάννη Κωνσταντάκο από τον Τομέα Κλασικής Φιλολογίας, τον Γιάννη Πολέμη από τον Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας, τον Ευριπίδη Γαραντούδη από τον Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας, τον Γιώργο Μαρκόπουλο από τον Τομέα Γλωσσολογίας και τον Νίκο Τρυφιάτη, διοικητικό υπάλληλο της Γραμματείας μας. Η συντακτική επιτροπή είναι έτοιμη να δεχτεί παρατηρήσεις, προτάσεις και υποδείξεις που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην περαιτέρω βελτίωση αυτής της ενημερωτικής έκδοσης.

Ο *Οδηγός Σπουδών* απευθύνεται πρωτίστως σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Τμήματός μας, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, κυρίως όμως στους πρωτοετείς, στους νέους και τις νέες που επέλεξαν τη Φιλολογία ως αντικείμενο των σπουδών τους. Θέλω να τους συγχαρώ για την επιλογή τους αυτή όπως και για την επιτυχία τους στις εισαγωγικές εξετάσεις και να τους διαβεβαιώσω ότι όλα τα μέλη του Τμήματος θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για ένα όσο γίνεται υψηλότερο και ουσιαστικότερο επίπεδο σπουδών που θα ανταμείβει τους κόπους και θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες όλων.

Εύχομαι σε όλα τα μέλη του Τμήματος υγεία και χαρά, ειδικότερα όμως στους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας αφοσίωση στη σπουδή και τη μελέτη τους, στα μέλη ΔΕΠ έμπνευση και δημιουργικότητα, στα μέλη του διοικητικού προσωπικού επιτυχία στο δύσκολο, συχνά άχαρο αλλά πολύτιμο έργο τους.

Καλή ακαδημαϊκή χρονιά σε όλους και όλες!

Η Πρόεδρος
Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού
Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας

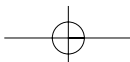
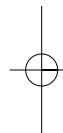
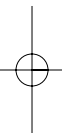

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΙ	=	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Αίθ.	=	Αίθουσα
Αναπλ.	=	Αναπληρωτής (Καθηγητής)
Βιβλιοθ.	=	Βιβλιοθηκονόμος
Γραμμ.	=	Γραμματεία
ΓΣΕΣ	=	Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύμβασης
Γρ.	=	Γραφείο
ΔΕΠ	=	Διδακτικό- Ερευνητικό Προσωπικό
Διοικ.	=	Διοικητικός
ΔΜ	=	Διδακτικές μονάδες
ΕΚΠΑ	=	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Επικ.	=	Επικουρος (Καθηγητής)
Εργ.	=	Εργαστήριο
ΕΤΕΠ	=	Ειδικό Τεχνικό και Εργαστηριακό Προσωπικό
Καθηγ.	=	Καθηγητής
Κλητ.	=	Κλητήρας
Λέκτ.	=	Λέκτορας
ΜΝΕΦ	=	Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας
Όρ.	=	Όροφος
Πληρ.	=	Πληροφορικός
ΠΜΣ	=	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΣΕΜΣ	=	Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών
Σπουδ.	=	Σπουδαστήριο
Τμ.	=	Τμήμα
Τομ.	=	Τομέας
ΦΠΨ	=	Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας
ΩΔ	=	Ώρες διδασκαλίας

ΚΩΔΙΚΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΙΑ	=	Αρχαιολογία
ΙΙ	=	Ιστορία
ΠΔ	=	Παιδαγωγικά
ΦΑ	=	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
ΦΒ	=	Βυζαντινή Φιλολογία
ΦΓ	=	Γλωσσολογία
ΦΛ	=	Λαογραφία
ΦΛ	=	Λατινική Φιλολογία
ΦΝ	=	Νεοελληνική Φιλολογία
ΦΣ	=	Φιλοσοφία
ΨΧ	=	Ψυχολογία

Κατά το «ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»:

- «Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια».
- «Η Ανώτατη Εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από Ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα Ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους».

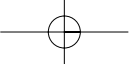
(1975/1986/2001/άρθρο 16 § 4, 5)

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

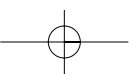
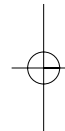
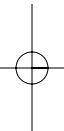
ορίζεται από τον Νόμο – Πλαίσιο του 1982:

1. Το Κράτος έχει την υποχρέωση να παρέχει την ανώτατη εκπαίδευση σε κάθε έλληνα πολίτη που το επιθυμεί, μέσα από τις διαδικασίες που ορίζονται κάθε φορά από το νόμο.
2. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), που έχουν ως αποστολή:
  - i. Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις τέχνες.
  - ii. Να συντείνουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχουν τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.
  - iii. Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.
3. Στα πλαίσια της αποστολής τους τα Α.Ε.Ι οφείλουν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού.

(Άρθρο Ι του νόμου 1268/82)

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

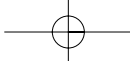
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών ιδρύθηκε με Διάταγμα του βασιλιά Όθωνα (31 Δεκεμβρίου 1836) και ονομάστηκε «Πανεπιστήμιο του Όθωνος» προς τιμήν του ιδρυτή του. Περιλάμβανε τέσσερεις Σχολές: α) τη «Σχολή Γενικών Επιστημών», στην οποία διδάσκονταν και θεραπεύονταν επιστήμες της σημερινής Φιλοσοφικής Σχολής και της σημερινής Σχολής Θετικών Επιστημών (φιλοσοφία, φιλολογία, ιστορία, αρχαιολογία, μαθηματικές και φυσικές επιστήμες, κ. ά.), β) τη «Θεολογική Σχολή», γ) την «Ιατρική Σχολή» και δ) τη «Σχολή των νομικών και πολιτικών επιστημών». Τα εγκαίνια έγιναν τον Μάιο του 1837, πρώτος πρύτανης ήταν ο καθηγητής της Ιστορίας Κωνσταντίνος Δ. Σχινάς και οι Σχολές του λειτούργησαν από τον Οκτώβριο του 1837 με 33 καθηγητές και 52 συνολικά φοιτητές. Το Πανεπιστήμιο στεγάστηκε στην οικία του αρχιτέκτονα Στ. Κλεάνθη, στην Πλάκα (στο κτήριο αυτό στεγάζεται σήμερα το Μουσείο της Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών). Μετά την έξωση του Όθωνος το 1862, το Ίδρυμα μετονομάστηκε σε «Εθνικό Πανεπιστήμιο». Το 1904 η «Σχολή Γενικών Επιστημών» χωρίστηκε στη «Φιλοσοφική» και τη «Φυσικομαθηματική» Σχολή. Το 1911, σύμφωνα με τη διαθήκη του μεγάλου ευεργέτη Ιωάννου Δομπόλη, ιδρύθηκε το «Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο», στο οποίο ενσωματώθηκαν τρεις Σχολές, η Φιλοσοφική, η Θεολογική και η Νομική που αποσπάστηκαν από το Εθνικό Πανεπιστήμιο. Το 1932 τα δύο Ίδρύματα ενώθηκαν σε ένα, το σημερινό Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ).

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Το ΕΚΠΑ περιλαμβάνει πέντε Σχολές και τριανταδύο Τμήματα. Διοικείται από τη Σύγκλητο, το Πρυτανικό Συμβούλιο και τον Πρύτανη.

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
Ακαδημαϊκού έτους 2005-2006

Πρύτανης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ, Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού

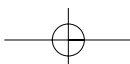
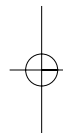
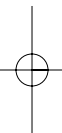
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΙΤΤΑΣ, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής

Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

ΜΙΧΑΗΛ ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ, Καθηγητής Σχολής Θετικών Επιστημών

Αντιπρύτανης Στρατηγικού Σχεδιασμού, Έργων και Φοιτητικής Μέριμνας

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Καθηγητής Σχολής Θετικών Επιστημών

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Το Πανεπιστήμιο Αθηνών παρέχει υποτροφίες και βραβεία σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές από τα εισοδήματα των κληροδοτημάτων του.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Διεύθυνση Κληροδοτημάτων, Χρήστου Λαδά 6, 105 61 Αθήνα
Τηλ. 210 36 89 131-34

- Το Πανεπιστήμιο Αθηνών υποστηρίζει τους φοιτητές και τους αποφοίτους του για την ολοκλήρωση ή επέκταση των σπουδών τους και την ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία. Ειδικότερα παρέχει υποστήριξη σε επίπεδο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Σταδιοδρομίας και Νεανικής Επιχειρηματικότητας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Κεντρικό Γραφείο Διασύνδεσης, Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Πανεπιστημιούπολη – Ιλίσια, 157 71 Αθήνα
Τηλ.: 210 72 75 220, 210 72 76 853, FAX: 210 72 75 214, e-mail: gd@di.uoa.gr

- Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη (υπηρεσίες υγείας, συσσιτίου, πολιτιστικών ομίλων, φοιτητικά αναγνωστήρια, κ. ά.)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Ιπποκράτους 15, 106 79 Αθήνα
Τηλ. κέντρο: 210 36 88 223 – 24, 210 36 88 237

- Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Ιπποκράτους 7, 106 79 Αθήνα
Τηλ. : 210 36 38 021

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η Φιλοσοφική Σχολή, η οποία κατά την ίδρυση του Πανεπιστημίου συναποτελούσε με τη Φυσικομαθηματική τη «Σχολή Γενικών Επιστημών», δέχτηκε τους πρώτους 15 φοιτητές της το 1837, ενώ δεν είχαν περάσει ούτε δέκα χρόνια από την αναγνώριση της ανεξαρτησίας του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Και μόνο η χρονική στιγμή της ίδρυσής της καταδεικνύει ότι η Φιλοσοφική Σχολή είχε από την αρχή της παρουσίας της στον νεοελληνικό βίο να επιτελέσει έργο δυσχερές και μεγάλο, το οποίο δεν σχετιζόταν μόνο με την πνευματική ανασυγκρότηση του έθνους που μόλις εξερχόταν από μια μακροχρόνια δουλεία αλλά και με την προσπάθεια αυτοπροσδιορισμού του.

Στο ξεκίνημά της η Σχολή συγκέντρωσε ό,τι προοδευτικότερο και ριζοσπαστικότερο διέθετε εκείνη τη στιγμή η ελληνική διάνοηση. Οι τελευταίοι εκπρόσωποι του νεοελληνικού διαφωτισμού, όπως ο Νεόφυτος Βάμβας (πρώτος «σημάντωρ», σε αξίωμα αντίστοιχο με του σημερινού Κοσμήτορα), μαθητής και στενός συνεργάτης του μεγάλου Αδαμαντίου Κοραή, συναντώνταν στον ίδιο χώρο με διαπρεπείς καθηγητές της Ιονίου Ακαδημίας, όπως ο Κωνσταντίνος Ασώπιος, που μετέφεραν το ευρωπαϊκό κλίμα της επανησιακής πνευματικής ζωής. Από την άλλη μεριά, αρκετοί καθηγητές της ήταν Γερμανοί, γεγονός ενδεικτικό του πολιτικού κλίματος της Βαυαροκρατίας αλλά ταυτόχρονα όχι χωρίς θετικό αντίκρισμα στην εκπαιδευτική διαδικασία, εφόσον συντελούσε στη μεταφορά στον ελληνικό χώρο των νέων μεθόδων πανεπιστημιακής διδασκαλίας και έρευνας που είχαν εφαρμοστεί με δυναμικό και επαναστατικό τρόπο στη Γερμανία εκείνη ακριβώς την περίοδο. Στις αίθουσες του Πανεπιστημίου και ειδικότερα της Φιλοσοφικής Σχολής ανδρώθηκε το πρώτο φοιτητικό κίνημα της Ελλάδας, το οποίο από την αρχή στράφηκε σε κατευθύνσεις ριζοσπαστικές και κορυφώθηκε με την εξέγερση εναντίον του Όθωνα το 1862. Στη Φιλοσοφική Σχολή έγινε δεκτή και η εγγραφή της πρώτης φοιτήτριας του Πανεπιστημίου κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 1890-91 επί πρυτανείας Γ. Μιστριώτου.

Από την αρχή της πορείας της η Σχολή, παράλληλα με την εκπαιδευτική και επιστημονική αποστολή της, λειτούργησε και ως εθνικός θεσμός, με πρώτο δείγμα των προτεραιοτήτων και της ερευνητικής προοπτικής της τη μνημειώδη *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους* του Κωνσταντίνου Παπαρρηγόπουλου. Αυτό το ρωμαλέο και στη σύλληψη και στην εκτέλεση έργο όχι μόνο παρέχει επιστημονική σκιαγράφηση της ιστορικής πορείας του ελληνισμού ανά τους αιώνες αλλά και παρουσιάζει ζωντανές και απτές αποδείξεις για την αμφισβητηθείσα συνείδηση του ελληνισμού από την αρχαιότητα ως την επανάσταση του 1821.

Γύρω στη δεκαετία του 1880 οι ορίζοντες της Σχολής διευρύνονται με την εκλογή σε θέσεις καθηγητών τριών διαπρεπών επιστημόνων με αξιόλογες σπουδές στην Ευρώπη, του Νικολάου Πολίτη, θεμελιωτή της ελληνικής Λαογραφίας, του Σπυρίδωνα Λάμπρου, δεινού μελετητή του μεσαιωνικού ελληνισμού, και, κυρίως, του Γεωργίου Χατζηδάκη, εισηγητή της νέας επιστημονικής

θεώρησης της ελληνικής γλώσσας στη διαχρονική της εξέλιξη. Οι τρεις αυτοί επιστήμονες συμβάλλουν στην ανανέωση της Σχολής αλλά και γενικά στην αλλαγή κατεύθυνσης των ελληνικών εκπαιδευτικών πραγμάτων στο τέλος του 19ου αι., με την επιστημονική κατάρτιση μιας νέας δυναμικής γενιάς επιστημόνων, όπως ο Νίκος Βέης, ο Σωκράτης Κουγέας, ο Κωνσταντίνος Άμαντος κ. ά., οι οποίοι με τη διδασκαλία και το υποδειγματικό ερευνητικό έργο τους έδωσαν, με τη σειρά τους, νέα δυναμική στις ανθρωπιστικές σπουδές μέχρι, σχεδόν, τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στις αρχές του 20ού αι. επίκεντρο της όλης δραστηριότητας της Σχολής παραμένει η μελέτη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και γραμματείας, με προσανατολισμό αυστηρά γραμματικό που, υπό την επίδραση της πατριαρχικής μορφής του Κωνσταντίνου Κόντου, λειτουργεί σχεδόν απαγορευτικά για κάθε άλλη προσέγγιση της γλώσσας σε συνδυασμό με άλλες πτυχές του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Η τάση αυτή συμβάλλει στην υιοθέτηση μιας συντηρητικής πολιτικής εκ μέρους των καθηγητών, οι οποίοι, σχεδόν στην πλειονότητά τους με την φωτεινή εξαίρεση των αδελφών Βερναρδάκη, πολεμούν με πάθος το ανερχόμενο και σταδιακά επιβαλλόμενο δημοτικιστικό κίνημα. Η στάση αυτή δημιουργεί την εικόνα μιας Σχολής συντηρητικής, μια εικόνα, ωστόσο, απλουστευτική που δεν επέτρεψε πάντοτε τη νηφάλια αποτίμηση της τεράστιας εθνικής, πολιτικής, πνευματικής, επιστημονικής και ερευνητικής προσφοράς της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών, στους κόλπους της οποίας γαλουχήθηκαν γενιές στέρεα καταρτισμένων και φωτισμένων φιλόλογων, ιστορικών, αρχαιολόγων, γλωσσολόγων, φιλοσόφων, παιδαγωγών και ψυχολόγων.

Στον μεσοπόλεμο η Σχολή ταλανίζεται από τις συνέπειες των πολιτικών ερίδων που συχνά φορτίζουν το κλίμα σε επικίνδυνο βαθμό. Έτσι η Σχολή δεν μπόρεσε να αξιοποιήσει όσο έπρεπε το ταλέντο του νεαρού υφηγητή της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Ιωάννου Συκουτρή και στερήθηκε, λίγο αργότερα, τον δυναμισμό και το πάθος για τη νεοελληνική παιδεία του Ιωάννη Κακριδή. Η εκλογή, πάντως, λίγο πριν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, του Γεωργίου Ζώρα στη θέση καθηγητή της Μεσαιωνικής και Νεότερης Ελληνικής Φιλολογίας λειτουργεί θετικά, αφού εισάγεται έτσι η συστηματική έρευνα και διδασκαλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας μας. Την ίδια περίοδο κυριαρχούν στη Σχολή οι προσωπικότητες του φιλοσόφου Ι. Θεοδωρακόπουλου, των βυζαντινολόγων Φ. Κουκουλέ, Δ. Ζακυθνού, Α. Ορλάνδου, Ν. Τωμαδάκη, Ν. Κοντολέοντος, των κλασικών φιλόλογων Ιωάννου Σταματάκου και Κωνσταντίνου Βουρβέρη, του γλωσσολόγου Γ. Κουρμούλη, του αρχαιολόγου Σπ. Μαρινάτου κ. ά., πολλοί από τους οποίους συμβάλλουν στην επιστημονική ακτινοβολία της Σχολής και στο εξωτερικό.

Η μεταπολεμική περίοδος φέρνει κλίμα ηρεμίας και σταθερότητας στη Σχολή, που επιτελεί με ζήλο και αφοσίωση το εκπαιδευτικό της έργο, καταρτίζοντας αποφοίτους με εξαιρετικά καλές βάσεις. Αυτοί θα φέρουν και τη μεγάλη ανανέωση στη Σχολή μετά την πτώση της εφτάχρονης δικτατορίας το 1974. Η αλλαγή του πολιτικού κλίματος στη μεταπολίτευση δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την είσοδο νέων επιστημόνων με ευρύτερη κατάρτιση και νέες ιδέες και συντελεί, ιδιαίτερα ύστερα από την κατάργηση του θεσμού της έδρας και τη δημιουργία του ενιαίου φορέα διδασκόντων με τον νόμο-πλαίσιο του 1982, στη σταδιακή αναθεώρηση των σχέσεων του διδακτικού προσωπικού με τους φοιτητές, στην παγίωση στη δι-

δακτική πράξη νέων προσεγγίσεων και την εισαγωγή νέων γνωστικών αντικειμένων, όπως είναι π. χ. η Θεωρητική Γλωσσολογία, η Θεωρία της Λογοτεχνίας ή η Συγκριτική Φιλολογία.

Μετά τον νόμο 1268/1982 η Σχολή χωρίστηκε στα Τμήματα: Φιλοσοφικό, Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Το 1984 το Φιλοσοφικό Τμήμα χωρίστηκε στα Τμήματα: Φιλολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας- Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας.

Σήμερα η Φιλοσοφική Σχολή περιλαμβάνει τα εξής δέκα Τμήματα:

Φιλολογίας, *Πρόεδρος* .....ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ
 Ιστορίας και Αρχαιολογίας, *Πρόεδρος* .....Κ. ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
 Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας, *Πρόεδρος* .....ΝΙΚ. ΠΟΛΙΤΗΣ
 Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, *Πρόεδρος* .....ΣΟΦ. ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ-ΛΥΤΡΑ
 Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, *Πρόεδρος* .....ΦΡ. ΤΑΜΠΑΚΗ-ΙΩΝΑ
 Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, *Πρόεδρος* .....ΕΛ. ΚΟΤΖΙΑ
 Θεατρικών Σπουδών, *Πρόεδρος* .....ΣΠ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ
 Μουσικών Σπουδών, *Πρόεδρος* .....ΟΛ. ΨΥΧΟΠΑΙΔΗ-ΦΡΑΓΚΟΥ
 Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, *Πρόεδρος* .....ΕΥ. ΠΑΝΔΗ-ΠΑΥΛΑΚΗ
 Τουρκικών και Συγχρόνων Ασιατικών Σπουδών, *Πρόεδρος* .....Γ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Όργανα διοίκησης της Σχολής είναι η Γενική Συνέλευση, η Κοσμητεία και ο Κοσμήτορας.

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ

Ακαδημαϊκού έτους 2005-2006

Θεοδόσιος Πελεγρίνης, *Καθηγητής Φιλοσοφίας*

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

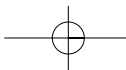
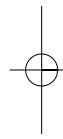
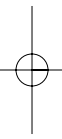
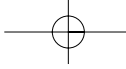
- Όλα τα Τμήματα στεγάζονται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, 157 84 Αθήνα, εκτός από το Τμήμα Τουρκικών και Συγχρόνων Ασιατικών Σπουδών (Ερεσσού 6, 106 80 Αθήνα, Γραμματεία: Ακαδημίας 47, 106 72 Αθήνα, τηλ. 210 36 17 060)
- Τηλ. κέντρο της Σχολής: 210 72 77 000, 210 72 77 999
- Στους χώρους της Σχολής λειτουργούν και παρέχουν τις υπηρεσίες τους :
  - Ιατρείο
  - Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής φοιτητών/τριών ΕΚΠΑ
  - Διδασκαλείο της νεοελληνικής γλώσσας
  - Βιβλιοπωλείο
  - Εστιατόριο
  - Κυλικεία
  - Ταχυδρομείο

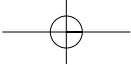

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας λειτουργεί ως αυτόνομη ακαδημαϊκή μονάδα από το 1984 και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της ελληνικής φιλολογικής επιστήμης. Είναι το μεγαλύτερο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής τόσο ως προς τον αριθμό των μελών ΔΕΠ όσο και ως προς τον αριθμό των φοιτητών που εκπαιδεύει. Είναι το μόνο Τμήμα της Σχολής που περιλαμβάνει τέσσερεις *Τομείς*. Κάθε Τομέας, πυρήνας στη διοικητική και επιστημονική δομή των ΑΕΙ, συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της ελληνικής φιλολογικής επιστήμης. Το Τμήμα Φιλολογίας, όπως και κάθε Τμήμα των ΑΕΙ, διοικείται από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρο.

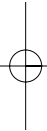
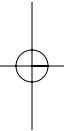
Σήμερα το Τμήμα Φιλολογίας, χωρίς να αρνείται την μακρόχρονη παράδοσή του, για την οποία μόνον υπερήφανο μπορεί να είναι, προσπαθεί με επιτυχία, ιδίως με την είσοδο του 21ου αι., να ανταποκριθεί στα νέα, διαρκώς μεταβαλλόμενα εκπαιδευτικά και επιστημονικά δεδομένα, εξακολουθώντας να καταθέτει τη δική του μαρτυρία στα εκπαιδευτικά, επιστημονικά, ερευνητικά και πνευματικά δρώμενα της χώρας, αλλά και τη συμβολή του στο ευρωπαϊκό πολιτισμικό γίγνεσθαι.

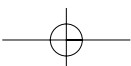
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΣΥΝΘΕΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2005-2006

ΠΑΝΩ: Το Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας

ΚΑΤΩ: Το Εργαστήριο Πληροφορικής

Πρόεδρος

ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΟΥ - ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ, Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας

Αναπληρωτής Πρόεδρος

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΟΣΚΟΣ, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αίθουσα 305, 3ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 310

FAX: 210 72 77 654

e-mail: apastra@phil.uoa.gr*Γραμματέας:* Άννα Κυπριάδου, τηλ. 210 72 77 960, e-mail: akypriad@di.uoa.gr*Διοικητικοί υπάλληλοι:* Ελένη Αλεβίζου, τηλ. 210 72 77 950

Ζωή Βγενοπούλου, τηλ. 210 72 77 917

Μελαχροινή Καλλινίκου, τηλ. 210 72 77 473

Χρυσούλα Μαράντη, τηλ. 210 72 77 952

Θεόφιλος Μπεναρδής, τηλ. 210 72 77 738

Άννα Πάστρα, τηλ. 210 72 77 311

Νικόλαος Τρυφιάτης, τηλ. 210 72 77 309

Η Γραμματεία δέχεται κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή από τις 11.00 ως τις 14.00

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο και πληροφορούνται τα αποτελέσματα των εξετάσεων στη διεύθυνση:

<http://my-studies.uoa.gr>

Τον αριθμό πρόσβασης στην παραπάνω διεύθυνση πληροφορούνται στη διεύθυνση:

<http://webadm.uoa.gr>

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 745, 7ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 787 - 89

FAX: 210 72 48 979 (Κεντρικό της Φιλοσοφικής Σχολής)

e-mail: afrantzi@lib.uoa.gr

Διευθυντής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, *Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

Καθηγητές

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΟΣΚΟΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΜΑΡΙΑ ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ, *Λατινικής Κλασικής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας*

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ, *Λατινικής Φιλολογίας*

ΓΕΩΡΓΙΑ ΞΑΝΘΑΚΗ-ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

Αναπληρωτές Καθηγητές

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ, *Πατιυρολογίας*

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

Επίκουροι Καθηγητές

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΜΑΡΙΑ ΓΙΟΣΗ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΕΥΑΝΘΙΑ ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΛΕΖΑΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΧΡΙΣΤΟΣ ΞΥΔΑΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΙΚΟΥΛΑΣ, *Λατινικής Φιλολογίας*

ΑΡΙΣΤΕΑ ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ, *Λατινικής Φιλολογίας*

Λέκτορες

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, *Λατινικής Φιλολογίας*

ΕΙΡΗΝΗ ΖΑΜΑΡΟΥ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΜΑΡΕΤΤΑ-ΠΙΣΣΗ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΗ ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*
 ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*
 ΕΥΓΕΝΙΑ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*
 ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΠΕΝΕΤΟΣ, *Λατινικής Φιλολογίας*
 ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΘΩΜΑ-ΜΑΣΤΟΡΟΠΟΥΛΟΥ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*
 ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*
 ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΑΝΑΡΑΣ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*
 ΘΕΩΝΗ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ, *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας*

ΕΤΕΠ / Γραμματέας: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Αίθουσα 704, 7ος όροφος
 Τηλ./ FAX: 210 72 77 735
 e-mail: gpitsin@phil.uoa.gr

Διευθυντής

ΦΩΤΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Καθηγητής Βυζαντινής, Μεταβυζαντινής
 Φιλολογίας και Παλαιογραφίας*

Καθηγητές

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΚΟΡΡΕ, *Λαογραφίας*
 ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ ΚΟΛΙΑΣ, *Βυζαντινών βίου και πολιτισμού*
 ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΡΟΥΣΗΣ, *Βυζαντινής Φιλολογίας*
 ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Βυζαντινής Φιλολογίας*
 ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ, *Βυζαντινής Φιλολογίας*

Αναπληρωτές Καθηγητές

ΜΑΡΙΑ ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ, *Λαογραφίας*
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ, *Βυζαντινής Φιλολογίας*

Επίκουροι Καθηγητές

ΑΝΝΑ-ΙΩΑΝΝΑ ΓΟΥΗΛ-ΜΠΑΔΙΕΡΙΤΑΚΗ, *Λαογραφίας*
 ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΛΑΜΑΚΗΣ, *Βυζαντινής Φιλολογίας*
 ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, *Βυζαντινής Φιλολογίας*

ΕΤΕΠ / Γραμματέας: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΝΕΛΗΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 605, 6ος όροφος
Τηλ. 210 72 77 621
FAX: 210 72 77 622
e-mail: tonephil@phil.uoa.gr

Διευθυντής

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ, Καθηγητής Συγκριτικής Φιλολογίας και Θεωρίας της Λογοτεχνίας

Καθηγητές

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Συγκριτικής Φιλολογίας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΣΙΝΗΣ, Μεταβυζαντινής και Νεότερης Ελληνικής Φιλολογίας
ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ, Νεοελληνικής Φιλολογίας
ΕΡΑΣΜΙΑ-ΛΟΥΙΖΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Νεοελληνικής Φιλολογίας

Αναπληρωτές Καθηγητές

ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ-ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ, Νεοελληνικής Φιλολογίας
ΑΝΝΑ ΤΖΟΥΜΑ, Θεωρίας της Λογοτεχνίας

Επίκουροι Καθηγητές

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ, Νεοελληνικής Φιλολογίας
ΑΓΟΡΙΤΣΑ ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ, Νεοελληνικής Φιλολογίας

Λέκτορες

ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ-ΤΙΛΙΟΥ, Νεοελληνικής Φιλολογίας
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΟΣΑΝΤΖΗ, Νεοελληνικής Φιλολογίας
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΑΝΗ, Νεοελληνικής Φιλολογίας
ΑΝΝΑ ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ, Νεοελληνικής Φιλολογίας

ΕΤΕΠ / Γραμματέας: ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΓΟΥΛΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 830, 8ος όροφος
Τηλ. 210 72 77 855, 210 72 77 836
FAX: 210 72 77 872
e-mail: doling@phil.uoa.gr

Διευθυντής

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ, *Καθηγητής Γλωσσολογίας*

Καθηγητές

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ, *Γενικής Γλωσσολογίας*

Αναπληρωτές Καθηγητές

ΑΜΑΛΙΑ ΜΟΖΕΡ, *Θεωρητικής Γλωσσολογίας - Σημασιολογίας*
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΑΚΑΚΟΥ-ΟΡΦΑΝΟΥ, *Θεωρητικής Γλωσσολογίας - Κειμενογλωσσολογίας*
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ, *Θεωρητικής Γλωσσολογίας - Σύνταξης*

Επίκουροι Καθηγητές

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΟΥΤΣΟΣ, *Θεωρητικής Γλωσσολογίας - Κειμενογλωσσολογίας*
ΜΑΡΙΑ ΙΑΚΩΒΟΥ, *Διδακτικής της Γλώσσας*
ΜΑΡΙΑ ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΙ, *Θεωρητικής Γλωσσολογίας - Κοινωνιογλωσσολογίας*
ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ, *Θεωρητικής Γλωσσολογίας - Κειμενογλωσσολογίας*
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΟΤΙΝΗΣ, *Φωνητικής*
ΕΛΕΝΗ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ-ΤΣΙΡΗ, *Θεωρητικής Γλωσσολογίας - Κειμενογλωσσολογίας*
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ, *Ιστορικής Γλωσσολογίας*

Λέκτορες

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Υπολογιστικής Γλωσσολογίας*
ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΜΠΕΛΛΑ, *Πραγματολογίας και Διδακτικής*

ΕΤΕΠ / Γραμματείς: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΖΑΛΑΒΡΑ-ΑΪΒΑΖΟΓΛΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΗΛΙΟΥΡΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 745, 7ος όροφος
Τηλ. 210 72 77 785-86, 210 72 77 790
FAX: 210 72 48 979 (Κεντρικό της Φιλοσοφικής Σχολής)
e-mail: klassfilologia@lib.uoa.gr

Διευθυντής: Καθηγ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

ΕΤΕΠ: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΡΓΥΡΩ ΦΡΑΝΤΖΗ

Βιβλιοθηκονόμοι: ΘΕΩΝΗ ΜΟΙΡΑΛΙΩΤΗ, ΚΥΡΙΑΚΗ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΔΕΛΛΗ,
ΜΙΧΑΗΛ ΒΓΟΝΤΖΑΣ

Το Σπουδαστήριο αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες της Φιλοσοφικής Σχολής και περιλαμβάνει 40.000 και πλέον τόμους βιβλίων και περιοδικών Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Φιλολογίας και γενικά αρχαιογνωστικών επιστημών.

Λειτουργεί Δευτέρα ως και Πέμπτη από τις 9.00 ως τις 18.00 και Παρασκευή από τις 9.00 ως τις 16.00

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 829, 8ος όροφος
Τηλ. 210 72 77 843 - 45, 210 72 77 775, 210 72 77 897
FAX: 210 72 48 979 (Κεντρικό της Φιλοσοφικής Σχολής)
e-mail: viznelphilologia@lib.uoa.gr

Διευθυντής: Καθηγ. ΦΩΤΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Αναπληρωτής Διευθυντής: ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ

ΕΤΕΠ: ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Βιβλιοθηκονόμοι: ΒΑΛΣΑΜΗΣ ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ, ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΑΡΥΠΙΔΟΥ,
ANNA ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ-ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΕΥΛ. ΧΕΛΜΗ

Η Βιβλιοθήκη αποτελείται από περίπου 35.000 τόμους βιβλίων και περιοδικών Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, Θεωρίας της Λογοτεχνίας και Συγκριτικής Φιλολογίας και εί-
να πλουσιότατη σε παλαιά περιοδικά και εφημερίδες.

Λειτουργεί Δευτέρα ως και Παρασκευή από τις 8.30 ως τις 18.00

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 830, 8ος όροφος
Τηλ. 210 72 77 859
FAX: 210 72 77 872
e-mail: glwssologia@lib.uoa.gr

Διευθύντρια: Αναπλ. Καθηγ. ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΕΠ: ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΙΑΠΕΡΑΣ

Βιβλιοθηκονόμοι: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΛΑΜΑΡΑ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΑΜΗΛΟΥ, ΝΙΚΗ ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
Κλητήρας: ΜΑΡΙΑ ΧΑΡΙΤΑΚΗ-ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Περιλαμβάνει περίπου 20.000 τόμους (βιβλία και περιοδικά) Θεωρητικής, Εφαρμοσμένης και Ιστορικής Γλωσσολογίας καθώς και μελέτες για την ελληνική γλώσσα στη συγχρονική και διαχρονική της διάσταση. Στον ίδιο χώρο λειτουργεί ηλεκτρονική μονάδα εξυπηρέτησης ατόμων με προβλήματα όρασης.

Λειτουργεί Δευτέρα ως και Πέμπτη από τις 8.30 ως τις 18.00 και Παρασκευή από τις 8.30 ως τις 15.00

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Αίθουσα 734, 7ος όροφος
Τηλ. 210 72 77 777 - 78
FAX: 210 72 48 979 (Κεντρικό της Φιλοσοφικής Σχολής)
e-mail: laografia@lib.uoa.gr

Διευθύντρια: Αναπλ. Καθηγ. ΜΑΡΙΑ ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ

Βιβλιοθηκονόμοι: ΖΩΗ ΖΟΥΠΑ, ΖΗΝΟΒΙΑ ΣΟΥΛΗ

Περιλαμβάνει βιβλία και περιοδικά λαογραφικού, ιστορικού, εθνογραφικού, κοινωνιολογικού περιεχομένου, χειρόγραφες συλλογές φοιτητών λαογραφικού υλικού και μικρή λαογραφική συλλογή αντικειμένων.

Λειτουργεί Δευτέρα, Τρίτη και Παρασκευή από τις 9.00 ως τις 14.00, Τετάρτη και Πέμπτη από τις 9.00 ως τις 19.00

Στα παραπάνω Σπουδαστήρια γίνεται ήδη η προεργασία για τη μεταφορά τους στην ενοποιημένη Κεντρική Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής που θα στεγαστεί στο αποπερατούμενο νέο κτήριο.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 622, 623, 6ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 668

FAX: 210 72 77 872

e-mail: akonto@phil.uoa.gr

Διευθυντής: Καθηγ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

ΕΤΕΠ: ΑΘΗΝΑ ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΑΚΗ

Κλητήρας: ΜΑΡΙΑ ΧΑΡΙΤΑΚΗ-ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Το Εργαστήριο στηρίζει εκπαιδευτικά και ερευνητικά τις δραστηριότητες του Τομέα Γλωσσολογίας και του Τμήματος Φιλολογίας γενικότερα, ενώ παράλληλα παράγει ερευνητικό έργο στους χώρους της αρμοδιότητάς του. Στο εκπαιδευτικό έργο δίνεται έμφαση στην εξοικείωση των φοιτητών στα σύγχρονα συστήματα επεξεργασίας της γλώσσας.

Λειτουργεί Δευτέρα ως και Παρασκευή από τις 10.00 ως τις 16.00

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αίθουσα 802 (1), 8ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 683

e-mail: philab@phil.uoa.gr

Διευθύντρια: Καθηγ. ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ, *Πρόεδρος του Τμήματος*

Υπεύθυνη Εργαστηρίου: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τεχνική υποστήριξη: ΕΦΗ ΚΟΚΛΑ

Το Εργαστήριο Πληροφορικής εκπαιδεύει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες αλλά και τα μέλη ΔΕΠ και άλλες κατηγορίες εργαζομένων του Τμήματος Φιλολογίας στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και των ψηφιακών μέσων γενικά και ειδικότερα στα πεδία της γλωσσικής και φιλολογικής έρευνας και διδασκαλίας. Προσφέρει (δωρεάν) Προγράμματα εκπαίδευσης στη χρήση υπολογιστικών εφαρμογών και ειδικότερα: *Βασικές υπολογιστικές εφαρμογές* (Εισαγωγή στη χρήση λειτουργικών συστημάτων, Επεξεργασία κειμένου, Λογιστικά φύλλα, Διαχείριση βάσεων δεδομένων, Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, Πλοήγηση στο Διαδίκτυο, Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ. ά.), *Εξειδικευμένα προγράμματα για φιλόλογους* (Ειδικές εφαρμογές επεξεργασίας κειμένου, Χρήση εργαλείων αναζήτησης στις βάσεις δεδομένων των αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων κ. ά.).

Δικαίωμα συμμετοχής στα προγράμματα αυτά έχουν όλα τα μέλη του Τμήματος Φιλολογίας των παραπάνω κατηγοριών, ύστερα από εγγραφή τους για συγκεκριμένο πρόγραμμα. Εγγραφές γίνονται μέχρι τη συμπλήρωση τμημάτων 25 ατόμων, με αυστηρή σειρά προτεραιότητας.

Λειτουργεί Δευτέρα ως και Παρασκευή από τις 10:00 ως τις 17:00 ή σύμφωνα με τις εκάστοτε ανακοινώσεις στο χώρο του Εργαστηρίου.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ, Καθηγήτρια, *Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας*

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΟΣΚΟΣ, Καθηγητής, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΜΕΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, *Κλασικής Φιλολογίας*

ΦΩΤΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας*

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ, *Νεοελληνικής Φιλολογίας*

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ, *Γλωσσολογίας*

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας*

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΣΙΝΗΣ, *Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας*

ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ ΚΟΛΙΑΣ, *Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας*

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΡΡΕ-ΖΩΓΡΑΦΟΥ, *Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας*

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ, *Τομέας Γλωσσολογίας*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*

ΕΡΑΣΜΙΑ-ΛΟΥΙΖΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, *Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας*

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΑΚΑΚΟΥ-ΟΡΦΑΝΟΥ, *Τομέας Γλωσσολογίας*

ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ, *Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας*

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

ΜΑΡΙΑ ΓΙΟΣΗ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΟΥΤΣΟΣ, *Τομέας Γλωσσολογίας*
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΛΑΜΑΚΗΣ, *Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας*
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΛΕΖΑΣ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, *Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας*
ΕΛΕΝΗ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ, *Τομέας Γλωσσολογίας*
ΑΓΟΡΙΤΣΑ ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ, *Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας*

ΛΕΚΤΟΡΕΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΗ ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ΕΥΓΕΝΙΑ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Τομέας Γλωσσολογίας*
ΘΕΩΝΗ ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ-ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΜΠΕΛΛΑ, *Τομέας Γλωσσολογίας*
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΟΣΑΝΤΖΗ, *Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας*
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΑΝΑΡΑΣ, *Τομέας Κλασικής Φιλολογίας*
ANNA ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ, *Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας*

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΤΕΠ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΙΑΠΕΡΑΣ

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΠΟΠΗ ΓΕΡΟΚΩΣΤΑ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΤΩΜΕΡΗ
ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΥΚΟΥ
ΝΑΤΑΣΣΑ ΚΟΥΚΟΥΝΑ
ΕΦΗ ΚΩΣΤΑΡΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΑΣΤΟΣ
ΒΑΡΒΑΡΑ ΝΤΑΛΙΑΝΗ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΑΚΗ
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ-ΒΕΛΟΥΔΟΓΙΑΝΝΗ
ΜΑΡΙΝΑ ΣΤΑΘΗ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΦΑΝΗ ΣΟΥΚΟΥΛΗ
ΤΖΕΝΗ ΤΣΕΛΙΚΗ

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΟΥΚΑΣ
ΦΟΙΒΟΣ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΜΠΟΤΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Αποτελείται από τα μέλη ΔΕΠ της Γ. Σ. και δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών:
ΜΠΟΜΠΟΤΑ ΜΑΡΙΑ
ΠΕΡΑΝΤΩΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Αποτελείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τους διευθυντές των Τομέων, δύο εκπροσώπους προπτυχιακών φοιτητών και ένα εκπρόσωπο μεταπτυχιακών φοιτητών:

ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ, *Πρόεδρος του Τμήματος*
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, *Διευθυντής Τομέα Κλασικής Φιλολογίας*
ΦΩΤΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Διευθυντής Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας*
ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ, *Διευθυντής Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας*
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ, *Διευθυντής Τομέα Γλωσσολογίας*

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΤΩΜΕΡΗ
ΕΦΗ ΚΩΣΤΑΡΑ

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΜΠΟΤΑ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους περιλαμβάνει δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό.
- Οι σπουδές στο Τμήμα Φιλολογίας διαρκούν οκτώ εξάμηνα, στα οποία κατανέμονται τα «υποχρεωτικά», τα «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» και τα «κατ' επιλογήν» μαθήματα. Τα «υποχρεωτικά» είναι όλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας. Τα «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» μαθήματα αποτελούν συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων άλλων Τμημάτων, τα οποία οι φοιτητές/τριες οφείλουν να επιλέξουν από συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα, ανάμεσα σε μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων που προσφέρονται στα συγκεκριμένα αυτά γνωστικά αντικείμενα. Τα «κατ' επιλογήν» μαθήματα αποτελούν συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων άλλων Τμημάτων, τα οποία οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν από περισσότερα αλλά συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα και ανάμεσα σε περισσότερα μαθήματα που προσφέρονται στα γνωστικά αυτά αντικείμενα.
- Τα διδασκόμενα από το Τμήμα Φιλολογίας μαθήματα στους/τις φοιτητές/τριές του περιλαμβάνουν 5 εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας.
- Κάθε εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας αντιστοιχεί σε 1 διδακτική μονάδα.
- Για την απόκτηση του πτυχίου του Τμήματος Φιλολογίας οι φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν επιτυχώς σε 40 μαθήματα, συμπληρώνοντας 200 διδακτικές μονάδες. Από τα 40 αυτά μαθήματα τα 37 είναι υποχρεωτικά και 3 κατ' επιλογήν. Από τα 37 υποχρεωτικά μαθήματα, τα 31 είναι μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας και 6 είναι τα «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» από τα Τμήματα Παιδαγωγικής – Φιλοσοφίας – Ψυχολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Από τα 6 αυτά «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» μαθήματα οι φοιτητές/τριες οφείλουν να επιλέξουν 2 συγκεκριμένα μαθήματα Παιδαγωγικής και από ένα μάθημα ιστορίας, αρχαιολογίας, φιλοσοφίας και ψυχολογίας από περισσότερα προσφερόμενα. Τα υπόλοιπα 3 μαθήματα είναι τα «κατ' επιλογήν», τα οποία οι φοιτητές/τριες επιλέγουν ελεύθερα από περισσότερα προσφερόμενα μαθήματα ιστορίας, αρχαιολογίας, φιλοσοφίας, ψυχολογίας και παιδαγωγικής των Τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Παιδαγωγικής – Φιλοσοφίας – Ψυχολογίας.
- Το Τμήμα **Φιλολογίας** προσφέρει στους/στις φοιτητές/τριές του τα εξής μαθήματα:

- ΦΑ 01 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Θεματογραφία Α´ – Αρχαϊκή Ποίηση
 ΦΑ 02 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Θεματογραφία Α´ – Όμηρος
 ΦΑ 21 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Ηρόδοτος
 ΦΑ 22 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Αττικοί Ρήτορες – Σοφοκλής
 ΦΑ 23 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Ιστοριογραφία – Ποίηση
 ΦΑ 24 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Ευριπίδης – Ελληνιστική Ποίηση
 ΦΑ 25 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Θουκυδίδης – Ομήρου Οδύσσεια
 ΦΑ 26 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Πλάτωνας – Αριστοφάνης
 ΦΑ 81 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Μεταγενέστερη Πεζογραφία-Πίνδαρος-Βακχυλίδης
 ΦΑ 82 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Νέα Κωμωδία
 ΦΑ 83 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Αριστοτέλης – Αισχύλος
- ΦΛ 01 Λατινική Φιλολογία: Εισαγωγή στη Λατινική Φιλολογία
 ΦΛ 20 Λατινική Φιλολογία: Ποίηση – Θεματογραφία (ως «κατ' επιλογήν» για την Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας)
 ΦΛ 21 Λατινική Φιλολογία: Λατινική Ελεγειακή Ποίηση – Ιστοριογραφία
 ΦΛ 22 Λατινική Φιλολογία: Οράτιος – Σενέκας – Λίβιος
 ΦΛ 81 Λατινική Φιλολογία: Ρωμαίοι Ρήτορες – Λυρική Ποίηση
 ΦΛ 82 Λατινική Φιλολογία: Βιργίλιος – Οράτιος – Κάτουλλος – Κικέρων
- ΦΒ 01 Βυζαντινή Φιλολογία: Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία
 ΦΒ 21 Βυζαντινή Φιλολογία: Ποίηση
 ΦΒ 22 Βυζαντινή Φιλολογία: Πεζογραφία
 ΦΒ 23 Βυζαντινή Φιλολογία: Πεζογραφία – Ποίηση
 ΦΒ 24 Βυζαντινή Φιλολογία: Πεζογραφία – Ποίηση
- ΦΝ 01 Νεοελληνική Φιλολογία: α) Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας, β) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)
 ΦΝ 02 Νεοελληνική Φιλολογία: Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση ως και τον 20ό αιώνα (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)
 ΦΝ 19 Νεοελληνική Φιλολογία: α) Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου Ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία, β) Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία [Κατεύθ. Κλασικής Φιλολογίας]
 ΦΝ 20 Νεοελληνική Φιλολογία: α) Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου Ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία, β) Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία-Διαφωτισμός [Κατεύθ. Γλωσσολογίας]
 ΦΝ 21 Νεοελληνική Φιλολογία: α) Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου Ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία, β) Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία [Κατεύθ. ΜΝΕΦ]

- ΦΝ 22 *Νεοελληνική Φιλολογία: α) Διαφωτισμός, β) Επανησιακή Λογοτεχνία* [Κατεύθ. Κλασικής Φιλολογίας]
- ΦΝ 23 *Νεοελληνική Φιλολογία: Συγκριτική Φιλολογία*
- ΦΝ 24 *Νεοελληνική Φιλολογία: Θεωρία της Λογοτεχνίας*
- ΦΝ 25 *Νεοελληνική Φιλολογία: Θεωρία της Λογοτεχνίας – Συγκριτική Φιλολογία* [Κατεύθ. Γλωσσολογίας]
- ΦΝ 26 *Νεοελληνική Φιλολογία: Θεωρία της Λογοτεχνίας – Συγκριτική Φιλολογία* [Κατεύθ. Κλασικής Φιλολογίας]
- ΦΝ 27 *Νεοελληνική Φιλολογία: α) Διαφωτισμός, β) Επανησιακή Λογοτεχνία* [Κατεύθ. ΜΝΕΦ]
- ΦΝ 28 *Νεοελληνική Φιλολογία: Ποίηση και πεζογραφία 19^{ου} αι.* [Κατεύθ. Γλωσσολογίας]
- ΦΝ 80 *Νεοελληνική Φιλολογία: Ποίηση και πεζογραφία 19^{ου} αι.* [Κατεύθ. Κλασικής Φιλολογίας]
- ΦΝ 81 *Νεοελληνική Φιλολογία: Ποίηση και πεζογραφία 19^{ου} αι.* [Κατεύθ. ΜΝΕΦ]
- ΦΝ 82 *Νεοελληνική Φιλολογία: Ποίηση και πεζογραφία 20ού αι.* [Κατεύθ. Κλασικής Φιλολογίας]
- ΦΝ 83 *Νεοελληνική Φιλολογία: Ποίηση και πεζογραφία 20ού αι.* [Κατεύθ. Γλωσσολογίας]
- ΦΝ 84 *Νεοελληνική Φιλολογία: Ποίηση και πεζογραφία 20ού αι.* [Κατεύθ. ΜΝΕΦ]
- ΦΝ 85 *Νεοελληνική Φιλολογία: Θεωρία της Λογοτεχνίας – Συγκριτική Φιλολογία* [Κατεύθ. Γλωσσολογίας]
- ΦΓ 01 *Γλωσσολογία: Γενική Γλωσσολογία*
- ΦΓ 21 *Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία*
- ΦΓ 22 *Γλωσσολογία: Νεοελληνική Γλώσσα*
- ΦΓ 23 *Γλωσσολογία: Γενική Φωνητική*
- ΦΓ 24 *Γλωσσολογία: Ιστορική Γραμματική – Μορφολογία - Σύνταξη της Αρχαίας Ελληνικής*
- ΦΓ 24 *Γλωσσολογία: Φωνολογία - Μορφολογία*
- ΦΓ 25 *Γλωσσολογία: Σύνταξη – Σημασιολογία I*
- ΦΓ 26 *Γλωσσολογία: Σύνταξη – Σημασιολογία II*
- ΦΓ 81 *Γλωσσολογία: Κειμενογλωσσολογία – Κοινωνιογλωσσολογία*
- ΦΓ 82 *Γλωσσολογία: Πτυχιακή εργασία*
- ΦΛ 01 *Λαογραφία: Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία*
- ΦΛ 02 *Λαογραφία Α´*
- ΦΛ 21 *Λαογραφία: Υφαντική – Κεντητική – Ενδυμασία – Κοσμήματα – Μεταλλοτεχνία – Κοινωνικός Βίος*
- ΦΛ 81 *Λαογραφία Β´*

- Το **Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας** προσφέρει στους/τις φοιτητές/τριες του Τμήματος Φιλολογίας τα εξής μαθήματα για να επιλέξουν τα «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» και τα «κατ' επιλογήν» μαθήματά τους:

ΙΙ 10 *Αρχαία Ιστορία Α'*

ΙΙ 12 *Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως*

ΙΙ 13 *Βυζαντινή Ιστορία Α'*

ΙΙ 14 *Νεώτερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'*

ΙΙ 20 *Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας*

ΙΙ 26 *Βυζαντινή Ιστορία Β'*

ΙΙ 84 *Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου Ι*

ΙΙ 85 *Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου ΙΙ*

ΙΑ 01 *Εισαγωγή στην Αρχαιολογία*. Οι φοιτητές/τριες έχουν δυνατότητα επιλογής μεταξύ των εξής επιμέρους μαθημάτων:

α) *Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

β) *Εισαγωγή στην Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη*

γ) *Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης*

- Το **Τμήμα Παιδαγωγικής, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας** προσφέρει στους/στις φοιτητές/τριες του Τμήματος Φιλολογίας τα εξής μαθήματα για να επιλέξουν τα «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» και τα «κατ' επιλογήν» μαθήματά τους:

ΠΔ 01 *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (υποχρεωτικό)*

ΠΔ 70 *Γενική και Ειδική Διδακτική (υποχρεωτικό)*

ΠΔ 09 *Παιδαγωγική Ψυχολογία*

ΠΔ 85 *Αναλυτικό Πρόγραμμα και Διδασκαλία*

ΦΣ 90 *Ιστορία της Φιλοσοφίας*

ΦΣ 91 *Σύγχρονη Φιλοσοφία*

ΨΧ 01 *Εισαγωγικό μάθημα Ψυχολογίας – Εξελικτική Ψυχολογία Α'*

ΨΧ 02 *Εισαγωγικό μάθημα Ψυχολογίας – Εξελικτική Ψυχολογία Β'*

ΨΧ 11 *Κοινωνική Ψυχολογία – Δυναμική της Ομάδας Α'*

ΨΧ 12 *Κοινωνική Ψυχολογία – Δυναμική της Ομάδας Β'*

ΨΧ 22 *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*

ΨΧ 31 *Ατομικές διαφορές και αποκλίσεις*

ΨΧ 41 *Δυσκολίες προσαρμογής στο σχολείο και την οικογένεια*

ΨΧ 42 *Ψυχοκοινωνικά προβλήματα της σχολικής και εφηβικής ηλικίας*

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Το Τμήμα Φιλολογίας προσφέρει τρεις *Κατευθύνσεις Σπουδών* που αντιστοιχούν σε τρεις ειδικότητες της επιστήμης της φιλολογίας: α) *Κλασικής Φιλολογίας*, β) *Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας* (ΜΝΕΦ) και γ) *Γλωσσολογίας*. Το πτυχίο Φιλολογίας είναι ενιαίο με αναγραφή της ειδικότητας του πτυχιούχου, ανάλογα με την Κατεύθυνση Σπουδών που έχει επιλέξει. Το πρώτο και το δεύτερο εξάμηνο των σπουδών είναι κοινά και για τις τρεις Κατευθύνσεις.

1. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το πρόγραμμα σπουδών της Κατεύθυνσης *Κλασικής Φιλολογίας* περιλαμβάνει 15 μαθήματα Κλασικής Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία και Λατινική Φιλολογία), 16 άλλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας (Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία) και 9 μαθήματα από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Παιδαγωγικής – Φιλοσοφίας – Ψυχολογίας (τα 6 «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν», τα 3 «κατ' επιλογήν»).

2. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ)

Το πρόγραμμα σπουδών της Κατεύθυνσης *ΜΝΕΦ* περιλαμβάνει 8 μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας, 5 μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας, 18 άλλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία) και 9 μαθήματα από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Παιδαγωγικής – Φιλοσοφίας – Ψυχολογίας (τα 6 «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν», τα 3 «κατ' επιλογήν»).

3. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Το πρόγραμμα σπουδών της Κατεύθυνσης *Γλωσσολογίας* περιλαμβάνει 9 μαθήματα Γλωσσολογίας, 22 άλλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Λαογραφία) και 9 μαθήματα από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Παιδαγωγικής – Φιλοσοφίας – Ψυχολογίας (τα 6 «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν», τα 3 «κατ' επιλογήν»).

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

- Γραπτές ή προφορικές. Οι εξετάσεις ενός μαθήματος γίνονται με τον ίδιο τρόπο για όλους/ες τους/τις φοιητές/τριες.
- Στις περιπτώσεις διδασκαλίας ενός μαθήματος από περισσότερους διδάσκοντες, ο τελικός βαθμός του μαθήματος υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις των οικείων Τομέων.

- Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: *Ιανουαρίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου*. Στις εξετάσεις του *Ιανουαρίου* έχουν δικαίωμα να προσέλθουν όσοι/ες έχουν παρακολουθήσει μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου, στις εξετάσεις του *Ιουνίου* έχουν δικαίωμα να προσέλθουν όσοι/ες έχουν παρακολουθήσει μαθήματα του εαρινού εξαμήνου και στις εξετάσεις του *Σεπτεμβρίου* έχουν δικαίωμα να προσέλθουν όσοι/ες έχουν παρακολουθήσει μαθήματα και του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου. Οι φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους και οφείλουν μαθήματα διδασκόμενα είτε στο χειμερινό είτε στο εαρινό εξάμηνο μπορούν να προσέρχονται στις εξετάσεις και των τριών εξεταστικών περιόδων (Ιανουαρίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου).
- *Δικαίωμα επανεξέτασης για βελτίωση προβιβάσιμου βαθμού:*
Όσοι/όσες φοιτητές/τριες βρίσκονται στο Ζ΄ και Η΄ εξάμηνο των σπουδών τους ή έχουν περατώσει τη φοίτησή τους δικαιούνται να ζητήσουν επανεξέταση σε έως και 5 μαθήματα, προκειμένου να βελτιώσουν τον προβιβάσιμο βαθμό τους. Το δικαίωμα αυτό έχουν μία φορά για κάθε μάθημα. Προθεσμία για την υποβολή στη Γραμματεία της σχετικής αίτησης είναι η προηγούμενη ημέρα από την έναρξη κάθε εξεταστικής περιόδου. Από τη στιγμή υποβολής της σχετικής αίτησης διαγράφεται αυτόματα ο προηγούμενος προβιβάσιμος βαθμός του μαθήματος, ο οποίος δεν κατοχυρώνεται πλέον σε καμία περίπτωση (π. χ. με «ανάκληση» της αίτησης που έχει υποβληθεί).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΙΑ = Αρχαιολογία

ΙΙ = Ιστορία

ΠΔ = Παιδαγωγικά

ΦΑ = Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

ΦΒ = Βυζαντινή Φιλολογία

ΦΓ = Γλωσσολογία

ΦΛ = Λαογραφία

ΦΛ = Λατινική Φιλολογία

ΦΝ = Νεοελληνική Φιλολογία

ΦΣ = Φιλοσοφία

ΨΧ = Ψυχολογία

Το Τμήμα Φιλολογίας προτείνει στους/στις φοιτητές/τριές του το ακόλουθο *Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών*, όπου στα οκτώ εξάμηνα έχουν κατανεμηθεί τα παραπάνω 40 συνολικά μαθήματα (υποχρεωτικά, υποχρεωτικά κατ' επιλογήν, κατ' επιλογήν), στα οποία οι φοιτητές/τριες οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς για την απόκτηση του πτυχίου τους. Το Πρόγραμμα αυτό, όπως φαίνεται και από τον τίτλο του, δεν είναι υποχρεωτικό για τους/τις φοιτητές/τριες.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΦΑ 01 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
2. ΦΛ 01 Λατινική Φιλολογία
3. ΦΒ 01 Βυζαντινή Φιλολογία
4. ΦΝ 01 Νεοελληνική Φιλολογία
5. ΦΓ 01 Γλωσσολογία

	Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	1. ΦΑ 21 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	1. ΦΑ 23 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	1. ΦΑ 24 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
	2. ΦΑ 22 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	2. ΦΛ 21 Λατινική Φιλολογία	2. ΦΛ 22 Λατινική Φιλολογία
	3. ΦΒ 21 Βυζαντινή Φιλολογία ή ΦΝ 19 Νεοελληνική Φιλολογία	3. ΦΝ 22 Νεοελληνική Φιλολογία	3. ΦΒ 22 Βυζαντινή Φιλολογία
	4. ΦΓ 22 Γλωσσολογία	4. ΠΔ 01 Παιδαγωγικά	4. ΦΓ 24 Γλωσσολογία
	5. ΦΣ 90 Φιλοσοφία ή ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή ΙΙ 14, ΙΣ 84 Ιστορία ή ΨΧ 01, ΙΙ, 31, 42 Ψυχολογία	5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή ΨΧ 02, 12, 22, 41 Ψυχολογία ή ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία	5. ΨΧ 01, ΙΙ, 31, 42 Ψυχολογία ή ΦΣ 90 Φιλοσοφία ΙΙ 14, 84 Ιστορία
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ- ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	1. ΦΝ 21 Νεοελληνική Φιλολογία	1. ΦΝ 23 Νεοελληνική Φιλολογία	1. ΦΝ 24 Νεοελληνική Φιλολογία
	2. ΦΒ 21 Βυζαντινή Φιλολογία	2. ΦΛ 02 Λαογραφία	2. ΦΒ 22 Βυζαντινή Φιλολογία
	3. ΦΑ 21 ή ΦΑ 22 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	3. ΦΛ 21 Λατινική Φιλολογία	3. ΦΑ 24 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
	4. ΦΓ 22 Γλωσσολογία	4. ΠΔ 01 Παιδαγωγικά	4. ΦΓ 25 Γλωσσολογία
	5. ΦΣ 90 Φιλοσοφία ή ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή ΙΙ 14, ΙΣ 84 Ιστορία ή ΨΧ 01, ΙΙ, 31, 42 Ψυχολογία	5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή ΨΧ 02, 12, 22, 41 Ψυχολογία ή ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία	5. ΨΧ 01, ΙΙ, 31, 42 Ψυχολογία ή ΦΣ 90 Φιλοσοφία ΙΙ 14, 84 Ιστορία
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	1. ΦΓ 22 Γλωσσολογία	1. ΦΓ 27 Γλωσσολογία	1. ΦΓ 24 Γλωσσολογία
	2. ΦΓ 23 Γλωσσολογία	2. ΦΝ 22 Νεοελληνική Φιλολογία	2. ΦΝ 25 Νεοελληνική Φιλολογία
	3. ΦΒ 21 Βυζαντινή Φιλολογία	3. ΦΛ 21 Λατινική Φιλολογία	3. ΦΒ 22 Βυζαντινή Φιλολογία
	4. ΦΑ 21 ή ΦΑ 22 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	4. ΠΔ 01 Παιδαγωγικά	4. ΦΑ 24 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
	5. ΦΣ 90 Φιλοσοφία ή ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή ΙΙ 14, ΙΣ 84 Ιστορία ή ΨΧ 01, ΙΙ, 31, 42 Ψυχολογία	5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή ΨΧ 02, 12, 22, 41 Ψυχολογία ή ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία	5. ΨΧ 01, ΙΙ, 31, 42 Ψυχολογία ή ΦΣ 90 Φιλοσοφία ΙΙ 14, 84 Ιστορία

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΦΑ 02 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
2. ΦΝ 02 Νεοελληνική Φιλολογία
3. ΦΓ 02 Γλωσσολογία
4. ΦΛ 01 Λαογραφία
5. ΙΙ 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία ή
ΨΧ 02 Ψυχολογία

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

2005-2006

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΦΑ 25 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
2. ΦΑ 82 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
ΦΛ 81 Λατινική Φιλολογία
3. ΦΝ 26 Νεοελληνική Φιλολογία
4. ΦΛ 21 Λαογραφία
5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή
ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία ή
ΠΔ 85 Παιδαγωγικά ή
ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή
ΨΧ 02, 22, 12, 41 Ψυχολογία

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΦΑ 81 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
2. ΦΑ 26 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
3. ΦΝ 80 Νεοελληνική Φιλολογία
4. ΦΓ 81 Γλωσσολογία
5. ΠΔ 70 Παιδαγωγικά

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΦΑ 83 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
2. ΦΛ 82 Λατινική Φιλολογία
3. ΦΝ 82 Νεοελληνική Φιλολογία
4. ΠΔ 09 Παιδαγωγικά
5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή
ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή
ΨΧ 02, 22, 12, 41 Ψυχολογία ή
ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

1. ΦΝ 27 Νεοελληνική Φιλολογία
2. ΦΛ 21 Λαογραφία
3. ΦΒ 23 Βυζαντινή Φιλολογία
4. ΦΑ 25 ή ΦΑ 82
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή
ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία ή
ΠΔ 85 Παιδαγωγικά ή
ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή
ΨΧ 02, 22, 12, 41 Ψυχολογία

1. ΦΝ 81 Νεοελληνική Φιλολογία
2. ΦΒ 24 Βυζαντινή Φιλολογία
3. ΦΑ 81 ή ΦΑ 26
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
4. ΦΓ 81 Γλωσσολογία
5. ΠΔ 70 Παιδαγωγικά

1. ΦΑ 83 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
2. ΦΛ 81 Λαογραφία
3. ΦΝ 84 Νεοελληνική Φιλολογία
4. ΠΔ 09 Παιδαγωγικά
5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή
ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή
ΨΧ 02, 22, 12, 41 Ψυχολογία ή
ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ-
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

1. ΦΓ 26 Γλωσσολογία
2. ΦΝ 28 Νεοελληνική Φιλολογία
3. ΦΛ 21 Λαογραφία
4. ΦΑ 25 ή ΦΑ 82 Αρχαία Ελληνική
Φιλολογία
5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή
ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία ή
ΠΔ 85 Παιδαγωγικά ή
ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή
ΨΧ 02, 22, 12, 41 Ψυχολογία

1. ΦΓ 81 Γλωσσολογία
2. ΦΝ 83 Νεοελληνική Φιλολογία
3. ΦΛ 81 Λατινική Φιλολογία
4. ΦΑ 81 ή ΦΑ 26
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
5. ΠΔ 70 Παιδαγωγικά

1. ΦΓ 82 Γλωσσολογία: Εργασία
2. ΦΝ 85 Νεοελληνική Φιλολογία ή
ΦΛ 81 Λαογραφία
3. ΦΑ 83 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
4. ΠΔ 09 Παιδαγωγικά
5. ΙΑ 01 Αρχαιολογία ή
ΦΣ 91 Φιλοσοφία ή
ΨΧ 02, 22, 12, 41 Ψυχολογία ή
ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85 Ιστορία

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**

Ι. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	ΩΔ	ΔΜ
1	ΦΑ 01	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Θεματογραφία Α΄ -Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία	5	5
2	ΦΑ 02	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ομήρου <i>Ιλιάς</i> -Θεματογραφία Β΄ (και αντίστροφο)	5	5
3	ΦΑ 21	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ηρόδοτος -Σοφοκλής	5	5
4	ΦΑ 22	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Αττικοί ρήτορες -Αρχαϊκή λυρική ποίηση	5	5
5	ΦΑ 23	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Αρχαϊκή επική ποίηση (πλην Ομήρου) -Παπυρολογία - Παλαιογραφία και κριτική του κειμένου -Μυκηναϊκά	5	5
6	ΦΑ 24	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ευριπίδης -Ελληνιστική Γραμματεία	5	5
7	ΦΑ 25	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Θουκυδίδης -Ομήρου <i>Οδύσσεια</i>	5	5
8	ΦΑ 26	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Πλάτων -Αριστοφάνης	5	5
9	ΦΑ 81	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Πίνδαρος - Βακχυλίδης -Μεταγενέστερη πεζογραφία	5	5

10	ΦΑ 83	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Αισχύλος -Αριστοτέλης	5	5
11	ΦΑ 82 ή ΦΛ 81	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Νέα Κωμωδία, Σεμινάριο (Επική ή Λυρική ή Δραματική ποίηση, Ιστοριογραφία, Ρητορική κ.λπ.) Λατινική Φιλολογία: -Ρωμαϊκή ρητορεία και λυρική ποίηση: Βιργίλιος, Οράτιος ή Κάτουλλος, Κικέρων	5	5
12	ΦΛ 01	Λατινική Φιλολογία: -Εισαγωγή στη Λατινική Φιλολογία και Γλώσσα: Γραμματολογία, Θεματογραφία. Κικέρων, Βιργίλιος	5	5
13	ΦΛ 21	Λατινική Φιλολογία: -Λατίνοι ελεγειακοί ποιητές και ιστοριογράφοι: Προπέρτιος, Τάκιτος, Τίβουλλος	5	5
14	ΦΛ 22	Λατινική Φιλολογία: -Λατίνοι λυρικοί, φιλόσοφοι και ιστοριογράφοι: Οράτιος, Σενέκας, Λίβιος -Θεματογραφία	5	5
15	ΦΛ 82	Λατινική Φιλολογία: -Έπος, φιλοσοφία, ρητορεία και λυρική ποίηση: Βιργίλιος, Οράτιος ή Κάτουλλος Κικέρων, Colloquium, Exercitium Latinum	5	5
16	ΦΒ 01	Βυζαντινή Φιλολογία: -Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία -Ερμηνεία κειμένων της Μεσαιωνικής Ελληνικής Γραμματείας	5	5
17	ΦΒ 22	Βυζαντινή Φιλολογία: -Βυζαντινή πεζογραφία	5	5
18	ΦΝ 01	Νεοελληνική Φιλολογία: -Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας -Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)	5	5

19	ΦΝ 02	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αι. (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)	5	5
20	ΦΝ 22	Νεοελληνική Φιλολογία: -Διαφωτισμός -Επτανησιακή Λογοτεχνία	5	5
21	ΦΝ 26	Νεοελληνική Φιλολογία: -Θεωρία Λογοτεχνίας -Συγκριτική Φιλολογία	5	5
22	ΦΝ 80	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ποίηση και πεζογραφία 19ου αι.	5	5
23	ΦΝ 82	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ποίηση και πεζογραφία 20ού αι.	5	5
24	ΦΒ 21 ή ΦΝ 19	Βυζαντινή Φιλολογία: -Βυζαντινή ποίηση Νεοελληνική Φιλολογία: -Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία -Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία	5 5	5 5
25	ΦΛ 01	Λαογραφία: -Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία (Ιστορικά και μεθοδολογικά θέματα) -Εισαγωγή στην Νεοελληνική παραδοσιακή τέχνη	5	5
26	ΦΛ 21	Λαογραφία: -Αστική Λαογραφία. Κοινωνικός βίος	5	5
27	ΦΓ 01	Γενική Γλωσσολογία: -Εισαγωγή στη Θεωρία της Γλώσσας -Εισαγωγή στη Θεωρία της Γραμματικής	5	5
28	ΦΓ 21	Γλωσσολογία: -Εισαγωγή στην ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία και την Ιστορία της Ελληνικής	5	5
29	ΦΓ 22	Γλωσσολογία: -Νεοελληνική Γραμματική: συγχρονική ανάλυση (Φωνολογία, Μορφολογία, Λεξιλόγιο)	5	5
30	ΦΓ 24	Γλωσσολογία: -Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής I. Φωνολογία, II. Μορφολογία	5	5

31	ΦΓ 81	Γλωσσολογία: -Σύνταξη της Νέας Ελληνικής -Κείμενογλωσσολογία	5	5
32		Ιστορία¹	4	5
33	ΙΑ 01	Αρχαιολογία²	4	5
34		Φιλοσοφία³	5	5
35	ΠΔ 01	Παιδαγωγική⁴: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	5	5
36	ΠΔ 70	Παιδαγωγική: Γενική και Ειδική Διδακτική	5	5
37		Ψυχολογία⁵	5	5

B. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ ΤΡΙΑ)

A/A			
1		Ιστορία¹	
2		Φιλοσοφία³	
3		Παιδαγωγική⁴	
4		Ψυχολογία⁵	

1. Ο Τομέας Ιστορίας προσφέρει προς επιλογή για το Γ' ή Ε' εξάμηνο τα μαθήματα ΙΙ 14, ΙΙ 84 και για όλα τα εαρινά εξάμηνα τα μαθήματα ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85.
2. Ο Τομέας Αρχαιολογίας-Ιστορίας της Τέχνης προσφέρει το εισαγωγικό μάθημα ΙΑ 01 [με δυνατότητα επιλογής ενός από τα παρακάτω αντικείμενα: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία (χειμερινό) – Εισαγωγή στη Βυζαντινή Τέχνη (εαρινό) – Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης (χειμερινό & εαρινό)].
3. Ο Τομέας Φιλοσοφίας προσφέρει όποιο εκ των δύο μαθημάτων ΦΣ 90 και ΦΣ 91 δεν έχει ήδη επιλεγεί ως υποχρεωτικό.
4. Ο Τομέας Παιδαγωγικής προσφέρει ως υποχρεωτικά στο Δ' εξάμηνο το ΠΔ 01. Ως επιλεγόμενα στο Στ' εξάμηνο το ΠΔ 85 και στο Ζ' το ΠΔ 70 υποχρεωτικό.
5. Ο Τομέας Ψυχολογίας προσφέρει για το χειμερινό εξάμηνο τα μαθήματα ΨΧ 01, ΨΧ 11, ΨΧ 31, ΨΧ 42 και για το εαρινό τα μαθήματα ΨΧ 02, ΨΧ 22, ΨΧ 12, ΨΧ 41.

Σημ.: Βλ. και σσ. 35-39.

2. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	ΩΔ	ΔΜ
1	ΦΝ 01	Νεοελληνική Φιλολογία: -Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας -Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)	5	5
2	ΦΝ 02	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αι. (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)	5	5
3	ΦΝ 21	Νεοελληνική Φιλολογία: -Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου ελληνισμού με έμφαση στην κρητική Λογοτεχνία -Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία	5	5
4	ΦΝ 23	Νεοελληνική Φιλολογία: -Συγκριτική Φιλολογία	5	5
5	ΦΝ 24	Νεοελληνική Φιλολογία: -Θεωρία της Λογοτεχνίας	5	5
6	ΦΝ 27	Νεοελληνική Φιλολογία: -Διαφωτισμός -Επτανησιακή Λογοτεχνία	5	5
7	ΦΝ 81	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ποίηση και πεζογραφία 19ου αι.	5	5
8	ΦΝ 84	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ποίηση και πεζογραφία 20ού αι.	5	5
9	ΦΒ 01	Βυζαντινή Λογοτεχνία: -Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία -Ερμηνεία κειμένων της Μεσαιωνικής Ελληνικής Γραμματείας	5	5
10	ΦΒ 21	Βυζαντινή Φιλολογία: -Βυζαντινή Ποίηση	5	5
11	ΦΒ 22	Βυζαντινή Φιλολογία: -Βυζαντινή πεζογραφία	5	5

12	ΦΒ 23	Βυζαντινή Φιλολογία	5	5
13	ΦΒ 24	Βυζαντινή Φιλολογία	5	5
14	ΦΛ 01	Λαογραφία: -Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία (ιστορικά και μεθοδολογικά θέματα) -Εισαγωγή στην Νεοελληνική παραδοσιακή τέχνη	5	5
15	ΦΛ 02	Λαογραφία Α΄: -Κοινωνικός βίος. Μεταβυζαντινή και Νεοελληνική Παραδοσιακή Τέχνη	5	5
16	ΦΛ 21	Λαογραφία: -Αστική Λαογραφία. Κοινωνικός βίος	5	5
17	ΦΛ 81	Λαογραφία Β΄: -Μνημεία του λόγου (Δημώδεις παραδόσεις κ.λπ.). Λαογραφική ερμηνεία αρχαίων κειμένων (φροντιστηριακώς). Εξειδικευμένα θέματα ελληνικής Λαογραφίας	5	5
18	ΦΓ 01	Γενική Γλωσσολογία: -Εισαγωγή στη θεωρία της Γλώσσας -Εισαγωγή στη Θεωρία της Γραμματικής	5	5
19	ΦΓ 21	Γλωσσολογία: -Εισαγωγή στην ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία και την Ιστορία της Ελληνικής	5	5
20	ΦΓ 22	Γλωσσολογία: -Θεωρία Σύνταξης, εφαρμογή στη Νέα Ελληνική Σημασιολογία	5	5
21	ΦΓ 25	Γλωσσολογία: -Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής I. Φωνολογία, II. Μορφολογία	5	5
22	ΦΓ 81	Γλωσσολογία: -Κειμενογλωσσολογία-Κοινωνιογλωσσολογία	5	5
23	ΦΑ 01	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Θεματογραφία Α΄ -Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία	5	5
24	ΦΑ 02	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ομήρου <i>Ιλιάς</i> -Θεματογραφία Β΄ (και αντίστροφο)	5	5
25	ΦΑ 21 ή	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ηρόδοτος -Σοφοκλής	5	5

	ΦΑ 22	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Απτικοί ρήτορες -Αρχαϊκή λυρική ποίηση	5	5
26	ΦΑ 24	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ευριπίδης -Ελληνιστική Γραμματεία	5	5
27	ΦΑ 25 ή	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Θουκυδίδης -Ομήρου <i>Οδύσσεια</i>	5	5
	ΦΑ 82	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Νέα κωμωδία, Σεμινάριο (Επική ή Λυρική ή Δραματική ποίηση, Ιστοριογραφία, Ρητορική κ.λπ.)	5	5
28	ΦΑ 81 ή	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Πίνδαρος - Βακχylίδης -Μεταγενέστερη πεζογραφία	5	5
	ΦΑ 26	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Πλάτων -Αριστοφάνης	5	5
29	ΦΑ 83	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Αισχύλος -Αριστοτέλης	5	5
30	ΦΛ 01	Λατινική Φιλολογία: -Εισαγωγή στη Λατινική Φιλολογία και Γλώσσα: Γραμματολογία, Θεματογραφία, Κικέρων, Βιργίλιος	5	5
31	ΦΛ 21	Λατινική Φιλολογία: -Λατίνοι ελεγειακοί ποιητές	5	5
32		Ιστορία¹	4	5
33		Αρχαιολογία²	4	5
34		Φιλοσοφία³	5	5
35	ΠΔ 01	Παιδαγωγική: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	5	5
36	ΠΔ 70	Παιδαγωγική: Γενική και Ειδική Διδακτική	5	5
37		Ψυχολογία⁵	5	5

Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ ΤΡΙΑ)

A/A 1	Ιστορία ¹
2	Φιλοσοφία ³
3	Παιδαγωγική ⁴
4	Ψυχολογία ⁵

1. Ο Τομέας Ιστορίας προσφέρει προς επιλογή για το Γ΄ ή Ε΄ εξάμηνο τα μαθήματα ΙΙ 14, ΙΙ 84 και για όλα τα εαρινά εξάμηνα τα μαθήματα ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85.
2. Ο Τομέας Αρχαιολογίας-Ιστορίας της Τέχνης προσφέρει το εισαγωγικό μάθημα ΙΑ 01 [με δυνατότητα επιλογής ενός από τα παρακάτω αντικείμενα: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία (χειμερινό) – Εισαγωγή στη Βυζαντινή Τέχνη (εαρινό) – Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης (χειμερινό & εαρινό)].
3. Ο Τομέας Φιλοσοφίας προσφέρει όποιο εκ των δύο μαθημάτων ΦΣ 90 και ΦΣ 91 δεν έχει ήδη επιλεγεί ως υποχρεωτικό.
4. Ο Τομέας Παιδαγωγικής προσφέρει ως υποχρεωτικά στο Δ΄ εξάμηνο το ΠΔ 01. Ως επιλεγόμενα στο Στ΄ εξάμηνο το ΠΔ 85 και στο Ζ΄ το ΠΔ 70 υποχρεωτικό.
5. Ο Τομέας Ψυχολογίας προσφέρει για το χειμερινό εξάμηνο τα μαθήματα ΨΧ 01, ΨΧ 11, ΨΧ 31, ΨΧ 42 και για το εαρινό τα μαθήματα ΨΧ 02, ΨΧ 22, ΨΧ 12, ΨΧ 41.

Σημ.: Βλ. και σσ. 35-39.

3. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	ΩΔ	ΔΜ
1	ΦΓ 01	Γενική Γλωσσολογία: -Εισαγωγή στη θεωρία της Γλώσσας -Εισαγωγή στη Θεωρία της Γραμματικής	5	5
2	ΦΓ 21	Γλωσσολογία: -Εισαγωγή στην ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία και την Ιστορία της Ελληνικής	5	5
3	ΦΓ 22	Γλωσσολογία: -Νεοελληνική Γραμματική (Μορφολογία, Φωνολογία, Λεξιλόγιο)	5	5
4	ΦΓ 23	Γλωσσολογία: -Γλωσσολογικές Σχολές -Στοιχεία Υπολογιστικής Γλωσσολογίας	5	5
5	ΦΓ 27	Γλωσσολογία: -Σύνταξη I -Σημασιολογία I	5	5
6	ΦΓ 24	Γλωσσολογία: -Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (I. Φωνολογία, II. Μορφολογία)	5	5
7	ΦΓ 26	Γλωσσολογία: -Σύνταξη II -Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή Γραμματική	5	5
8	ΦΓ 81	Γλωσσολογία: -Κειμενογλωσσολογία -Κοινωνιογλωσσολογία	5	5
9	ΦΓ 82	Γλωσσολογία: -Πτυχιακές εργασίες	5	5
10	ΦΝ 01	Νεοελληνική Φιλολογία: -Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας -Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)	5	5
11	ΦΝ 02	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αι. (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)	5	5

12	ΦΝ 20	Νεοελληνική Φιλολογία: -Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου Ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία -Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία / Διαφωτισμός	5	5
13	ΦΝ 25	Νεοελληνική Φιλολογία: -Θεωρία της Λογοτεχνίας / Συγκριτική Φιλολογία	5	5
14	ΦΝ 28	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ποίηση και πεζογραφία 19ου αι.	5	5
15	ΦΝ 83	Νεοελληνική Φιλολογία: -Ποίηση και πεζογραφία 20ού αι.	5	5
16	ΦΝ 85 ή ΦΛ 81	Νεοελληνική Φιλολογία: -Θεωρία της Λογοτεχνίας / Συγκριτική Φιλολογία Λαογραφία Β´	5	5
17	ΦΛ 01	Λαογραφία: -Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία (ιστορικά και μεθοδολογικά θέματα) -Εισαγωγή στην Νεοελληνική παραδοσιακή τέχνη	5	5
18	ΦΛ 21	Λαογραφία	5	5
19	ΦΒ 01	Βυζαντινή Λογοτεχνία: -Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία -Ερμηνεία κειμένων της Μεσαιωνικής Ελληνικής Γραμματείας	5	5
20	ΦΒ 21	Βυζαντινή Φιλολογία	5	5
21	ΦΒ 22	Βυζαντινή Φιλολογία	5	5
22	ΦΛ 01	Εισαγωγή στη Λατινική Φιλολογία και Γλώσσα: Γραμματολογία, Θεματογραφία, Κικέρων, Βιργίλιος	5	5
23	ΦΛ 21	Λατινική Φιλολογία: -Λατίνοι ελεγειακοί ποιητές και ιστοριογράφοι. Προπέρτιος, Τάκιτος, Τίβουλλος	5	5
24	ΦΛ 81	Λατινική Φιλολογία: Βιργίλιος, Οράτιος ή Κάτουλλος, Κικέρων	5	5
25	ΦΑ 01	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Θεματογραφία Α´ -Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία	5	5

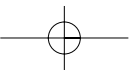
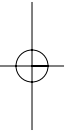
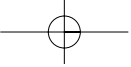
26	ΦΑ 02	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Θεματογραφία Β´ (και αντίστροφο) -Σοφοκλής	5	5
27	ΦΑ 21 ή ΦΑ 22	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ηρόδοτος, Αρχαϊκή ελεγειακή και ιαμβική ποίηση -Απτικοί ρήτορες. Αρχαϊκή λυρική ποίηση (πλην Ομήρου)	5 5	5 5
28	ΦΑ 24	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Ευριπίδης, Ελληνιστική ποίηση	5	5
29	ΦΑ 25 ή ΦΑ 82	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Θουκυδίδης, Ομήρου <i>Ιλιάς</i> -Νέα Κωμωδία, Σεμινάριο (Επική ή Λυρική ή Δραματική ποίηση ή Ιστοριογραφία ή Ρητορική)	5 5	5 5
30	ΦΑ 81 ή ΦΑ 26	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Πίνδαρος - Βακχυλίδης, Μεταγενέστερη πεζογραφία -Πλάτων, Αριστοφάνης	5 5	5 5
31	ΦΑ 83	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: -Αισχύλος, Αριστοτέλης	5	5
32		Ιστορία¹	4	5
33		Αρχαιολογία²	4	5
34		Φιλοσοφία³	5	5
35	ΠΔ 01	Παιδαγωγική: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	5	5
36	ΠΔ 70	Παιδαγωγική: Γενική και Ειδική Διδακτική	5	5
37		Ψυχολογία⁵	5	5

Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ ΤΡΙΑ)

A/A	
1	Ιστορία ¹
3	Φιλοσοφία ³
4	Παιδαγωγική ⁴
5	Ψυχολογία ⁵

1. Ο Τομέας Ιστορίας προσφέρει προς επιλογή για το Γ΄ ή Ε΄ εξάμηνο τα μαθήματα ΙΙ 14, ΙΙ 84 και για όλα τα εαρινά εξάμηνα τα μαθήματα ΙΙ 10, 12, 13, 20, 26, 85.
2. Ο Τομέας Αρχαιολογίας-Ιστορίας της Τέχνης προσφέρει το εισαγωγικό μάθημα ΙΑ 01 [με δυνατότητα επιλογής ενός από τα παρακάτω αντικείμενα: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία (χειμερινό) – Εισαγωγή στη Βυζαντινή Τέχνη (εαρινό) – Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης (χειμερινό & εαρινό)].
3. Ο Τομέας Φιλοσοφίας προσφέρει όποιο εκ των δύο μαθημάτων ΦΣ 90 και ΦΣ 91 δεν έχει ήδη επιλεγεί ως υποχρεωτικό.
4. Ο Τομέας Παιδαγωγικής προσφέρει ως υποχρεωτικά στο Δ΄ εξάμηνο το ΠΔ 01. Ως επιλεγόμενα στο Στ΄ εξάμηνο το ΠΔ 85 και στο Ζ΄ το ΠΔ 70 υποχρεωτικό.
5. Ο Τομέας Ψυχολογίας προσφέρει για το χειμερινό εξάμηνο τα μαθήματα ΨΧ 01, ΨΧ 11, ΨΧ 31, ΨΧ 42 και για το εαρινό τα μαθήματα ΨΧ 02, ΨΧ 22, ΨΧ 12, ΨΧ 41.

Σημ.: Βλ. και σσ. 35-39.

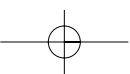
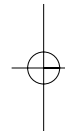
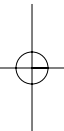
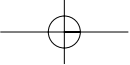

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΚ. ΕΤΟΥΣ 2005-2006

Α΄ και Β΄ εξάμηνο

(κοινά για όλες τις Κατευθύνσεις)

Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 01 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Θεματογραφία

Ερμηνεία βασικών και ιδιαζόντων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων. Γλωσσικές παρατηρήσεις διδασκαλίας της γλώσσας και της ορθής χρήσης της. Παράγωγα ρημάτων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΚΟΛΕΖΑΣ (Α-Ι)*

4 ώρες εβδομαδιαίως

Συστηματική διδασκαλία των κυριοτέρων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της Αττικής διαλέκτου επί τη βάσει επιλεγμένων κειμένων πεζού λόγου και ασκήσεων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ (Κ-Λ)*

4 ώρες εβδομαδιαίως

Επιλογή κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, κυρίως της Αττικής πεζογραφίας (Ξενοφών, Θουκυδίδης, Ισοκράτης, Δημοσθένης κ.ά.). Σύντομη γραμματολογική εισαγωγή σε κάθε κείμενο. Ορθογραφία. Σημασία και ετυμολογία λέξεων. Μελέτη βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της Αττικής διαλέκτου. Μετάφραση. Υφολογία. Αντίστροφο θέμα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παναγιώτα ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Μ-Π)* 4 ώρες εβδομαδιαίως

Επιλογή Κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, ιδίως της Αττικής Πεζογραφίας. Σύντομη Γραμματολογική Εισαγωγή σε κάθε θέμα. Ορθογραφία. Ετυμολογία και σημασία των λέξεων. Ερμηνεία βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων. Μετάφραση. Επισήμανση και εξήγηση χαρακτηριστικών στοιχείων ύφους. Αντίστροφο θέμα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αδαμαντίνη ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ (Ρ-Ω)*

4 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

β) Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία

Ιστορία της Κλασικής Φιλολογίας με ιδιαίτερη έμφαση στην Ελληνιστική περίοδο. Μέθοδος και σύγχρονες τάσεις στην έρευνα των αρχαίων ελληνικών κειμένων. Κύρια βιβλιογραφικά βοηθήματα. Εισαγωγή στην κριτική και την παράδοση των κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Γεωργία ΞΑΝΘΑΚΗ-ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ (Α-Λ)* 1 ώρα εβδομαδιαίως

Εισαγωγή (α) στην Ιστορία της Κλασικής Φιλολογίας από των αρχών της έως και την Ελληνιστική εποχή (+ κεφάλαια της Αυτοκρατορικής περιόδου: Στράβων και Διονύσιος Αλικαρνασσεύς), και (β) στην Ιστορία της σχετικής Ελληνικής Λογοτεχνίας (+ κεφάλαια της Αυτοκρατορικής περιόδου: Στράβων και Διονύσιος Αλικαρνασσεύς). Προαιρετικός Ατομικός φάκελος φοιτητού με θέματα εμπέδωσης και διερεύνησης. Βοηθητικά συγγράμματα: Μ. Τρέδέ, κ. ά., επιστ. επιμ. μετφρ. υπό Γ. Ξανθάκη-Καραμάνου, *Ιστορία της Ελληνικής λογοτεχνίας*, Τόμοι Ι-ΙΙ, εκδ. Παπαζήση «Σημεία επισήμανσης», συγγραφή/επιμέλεια υπό Ε. Δρακωνάκη-Καζαντζάκη (μερική εκτύπωση σημειώσεων από Πανεπ/μιο Αθηνών).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ (Μ-Ω)* 1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΛ 01 Λατινική Φιλολογία**α) Ρητορεία**

Μ. Tulli Ciceronis, *Oratio in Catilinam prima*. Εισαγωγή στην εποχή του Κικέρωνα. Εισαγωγή στη λατινική ρητορεία. Βιογραφικά στοιχεία για το συγγραφέα και αναφορές στο έργο του. Ιστορικό πλαίσιο και πολιτική συγκυρία κατά την εκφώνηση του λόγου. Κείμενο. Μετάφραση. Επιλεκτικές γραμματικές και συντακτικές παρατηρήσεις επί του κειμένου. Ερμηνευτικός σχολιασμός. Συνεισφορά του έργου στην ιστορία των ιδεών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ 2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

β) Θεματογραφία

Μεθοδολογία μετάφρασης. Δομή της Λατινικής Γλώσσας και Σύνταξης. Εφαρμογή κανόνων Γραμματικής και Συντακτικού σε γλωσσικές ασκήσεις. Μετάφραση λατινικών κειμένων στην ελληνική και ελληνικών στη λατινική.

Η διδασκαλία γίνεται με εποπτικά μέσα (projector, power point, διαφάνειες, εποπτικές σημειώσεις, ασκήσεις).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Λατινική Γραμματολογία

Ποια είναι η Λατινική Λογοτεχνία, τα χαρακτηριστικά της, η σημασία της, η σχέση της με την Αρχαία Ελληνική. Η ιστορία της Λατινικής Γλώσσας. Περίοδοι της Λατινικής Λογοτεχνίας και τα χαρακτηριστικά τους. Η ανάπτυξη και εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών, οι κυριότεροι συγγραφείς και τα έργα τους. Η παράδοση των κειμένων. Αποτίμηση της Λατινικής Λογοτεχνίας.

Η διδασκαλία γίνεται με εποπτικά μέσα (projector, power point, διαφάνειες, εποπτικές σημειώσεις, ασκήσεις).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΒ 01 Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία

α) Γενική εισαγωγή στον Βυζαντινό πολιτισμό: περίοδοι, γραμματειακά είδη, γλώσσα. Εθνικοί και χριστιανοί συγγραφείς. Ιστορικοί και χρονογράφοι. Κοσμική και θρησκευτική ποίηση. Ανάλυση αποσπασμάτων έργων των συγγραφέων: Ιουστίνου του φιλοσόφου και μάρτυρος, Θεμιστίου, Ιουλιανού του παραβάτου, Ευσεβίου Καισαρείας, Μεγάλου Βασιλείου, Προκοπίου, Μαλάλα, Ρωμανού του Μελωδού, Θεοφάνους χρονογράφου, Φωτίου πατριάρχου, Άννης Κομνηνής και Δούκα.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευύχιος Ι. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Εισαγωγή στο Βίο και τον Πολιτισμό των Βυζαντινών.* Ο χαρακτήρας του Βυζαντίου. Οι βασικές έννοιες (1. Έλλην, Ρωμαίος, Γραικός, Βυζαντινός 2. Βυζά-

ντιον, Ρώμη, Κωνσταντινούπολις). Η εξέλιξη των βυζαντινών σπουδών. Τα κυριότερα βοηθήματα. Η μελέτη του Βίου και του Πολιτισμού των Βυζαντινών (1. Η εξέλιξη 2. Οι πηγές). Όψεις του οικογενειακού και του αγροτικού βίου (βάσει κειμένων βυζαντινών συγγραφέων).

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ταξιάρχης ΚΟΛΙΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ ΟΙ Νεοελληνική Φιλολογία: α) Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας, β) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα)

α) Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας. Στα πρώτα μαθήματα θα προσδιοριστεί το αντικείμενο της επιστήμης με την ανάλυση των βασικών εννοιών της, την ανάλυση της έννοιας της λογοτεχνίας και την επισκόπηση της ιστορίας της νεοελληνικής φιλολογίας. Στη συνέχεια θα ακολουθήσει η παρουσίαση των βασικών κλάδων της νεοελληνικής φιλολογίας: βιβλιογραφία, ιστορία της λογοτεχνίας, φιλολογική και λογοτεχνική κριτική, εκδοτική, γλωσσική έρευνα, μετρική και αφηγηματολογία. Στο πλαίσιο των μαθημάτων, τα ειδικά ζητήματα που θέτουν οι διάφοροι κλάδοι της νεοελληνικής φιλολογίας θα παρουσιαστούν παραδειγματικά με το σχολιασμό μικρού αριθμού λογοτεχνικών κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευριπίδης ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ (Α-Λ)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα)

Στην διάρκεια του εξαμήνου θα γίνει λόγος για τα είδη που αναπτύχθηκαν από τις αρχές της δημόδους λογοτεχνίας ως την άλωση της Πόλης από τους Τούρκους (10ος – 15ος αι.). Παράλληλα θα σχολιαστούν αντιπροσωπευτικά έργα από την ηρωική και «αυλική» ποίηση της α΄ περιόδου (μέχρι το 1204) και αποσπάσματα

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

από έργα που ανήκουν στα έμμετρα Χρονικά, στις ιπποτικές κ.λπ. μυθιστορίες, στην αλληγορική/διδακτική και σατιρική ποίηση, σε είδη δηλαδή που αναπτύχθηκαν υπό την επίδραση και των Φράγκων από τον 13^ο ως τον 15^ο αιώνα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ (Α-Λ)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

α) Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας

i. Η φιλολογία και η λογοτεχνία ως αντικείμενο επιστημονικής μελέτης. Είδη και κλάδοι της νεοελληνικής φιλολογίας. Το πρόβλημα της περιοδολόγησης. Γλώσσα. Η λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου 10ος αιώνας έως 1204. Φιλολογική και λογοτεχνική κριτική: ομοιότητες και διαφορές. Η μελέτη της λογοτεχνίας στα πλαίσια της συγκριτικής φιλολογίας: η άλλη διάσταση. Οι νεοελληνικές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η συμβολή των περιοδικών στην εξέλιξη και διάδοση της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Κριτικές και φιλολογικές εκδόσεις. Η ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ως κλάδος της φιλολογικής επιστήμης: το αντικείμενο και τα όριά του. Η βιβλιογραφία ως κλάδος της φιλολογικής επιστήμης: χρήση και χρησιμότητα.

ii. Αποσαφήνιση όρων και εννοιών (Νέος Ελληνισμός, Γραμματεία, Γραμματολογία, Διαφωτισμός, Αισθητική, Φιλολογία/Λογοτεχνία: η οριστική διάκριση, κ. ά.)

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΑΝΤΩΝΙΟΥ-ΤΙΛΙΟΥ (Μ-Ω)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα)

Στην διάρκεια του εξαμήνου θα γίνει λόγος για τα είδη που αναπτύχθηκαν από τις αρχές της δημόδους λογοτεχνίας ως την άλωση της Πόλης από τους Τούρκους (10ος – 15ος αι.). Παράλληλα θα σχολιαστούν αντιπροσωπευτικά έργα από την ηρωική και «αυλική» ποίηση της α΄ περιόδου (μέχρι το 1204) και αποσπάσματα από έργα που ανήκουν στα έμμετρα Χρονικά, στις ιπποτικές κ.λπ. μυθιστορίες, στην αλληγορική/διδακτική και σατιρική ποίηση, σε είδη δηλαδή που αναπτύχθηκαν υπό την επίδραση και των Φράγκων από τον 13ο ως τον 15ο αιώνα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ (Μ-Ω)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

ΦΓ 01 Γλωσσολογία

Θεωρητική Γλωσσολογία (Α΄ Μέρος)

Εισαγωγή στην επιστήμη της γλώσσας. Από την παραδοσιακή σχολική γραμματική στη σύγχρονη θεωρία της γλώσσας. Σύγχρονη Γλωσσολογία: Κλάδοι της γλωσσικής επιστήμης, διεπιστημονική γλωσσολογία. Βασικές έννοιες της θεωρίας της γλώσσας: Γλωσσική επικοινωνία, δομή της γλώσσας, συγχρονία-διαχρονία, λόγος-ομιλία-ύφος, προφορικός-γραπτός λόγος, η γλώσσα ως σύστημα σχέσεων, ο σημειακός χαρακτήρας της γλώσσας, συνταγματικές-παραδειγματικές σχέσεις. Γλώσσα και νόηση, γλώσσα και κοινωνία, γλώσσα και έθνος, γλώσσα και άτομο, γλωσσική διαφοροποίηση. Μητρική και ξένες γλώσσες.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Θεωρητική Γλωσσολογία (Β΄ Μέρος)

Η ανάλυση της γλώσσας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Η έννοια της γραμματικής δομής και των επιπέδων της γλώσσας: Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Σημασιολογία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χριστόφορος ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 02 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Ομήρου Ιλιάς

(Α΄) Εισαγωγή: Ο Επικός κύκλος και τα Ομηρικά έπη. Σχέδιο και τεχνική της *Ιλιάδος* και της *Οδυσσεΐας*. Πολιτισμός, Θρησκεία και Ηθική (σχέσεις θεών - ανθρώπων, μοίρα, *Ἄτη*, κ.λπ.). Γλώσσα και Μέτρο. Εξάπλωση και διάδοση των Ομηρικών επών. Το Ομηρικό ζήτημα (προφορική ποίηση και Όμηρος). Βασική βιβλιογραφία. (Β΄) Ερμηνεία αποσπασμάτων: Α 1-7 (και *Κύπρια έπη* F1), 205-214, 318-341, 503-530 – Ι 1-29, 165-205, 430-619 (και λοιποί στίχοι της Ι ραψωδίας, ως αδιδακτο κείμενο).

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ανδρέας ΒΟΣΚΟΣ (Α-Λ)* και (Μ-Ω)

3 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

β) Θεματογραφία

Εμπέδωση της γραμματικής και του συντακτικού της Αττικής διαλέκτου με βάση επιλεγμένα κείμενα της Αττικής πεζογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ (Α-Ι)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

Επιλογή Κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, ιδίως της Αττικής Πεζογραφίας. Σύντομη Γραμματολογική Εισαγωγή σε κάθε θέμα. Ορθογραφία. Ετυμολογία και σημασία των λέξεων. Ερμηνεία βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων. Μετάφραση. Επισήμανση και εξήγηση χαρακτηριστικών στοιχείων ύφους. Αντίστροφο θέμα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αδαμαντίνη ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ (Κ-Λ)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η εμπέδωση και η συστηματοποίηση των γνώσεων που έχουν ήδη αποκτήσει οι φοιτητές περί της Γραμματικής και του Συντακτικού της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Θα αναγνωσθούν και θα σχολιασθούν επιλεγμένα κείμενα συγγραφέων του αρχαίου ελληνικού πεζού λόγου (από το έργο των: Γοργία, Αντιφώντα, Λυσία, Ισοκράτη, Πλάτωνα, Δημοσθένη, Αισχίνη, Υπερείδη κ.τ.λ.). Έμφαση θα δοθεί επίσης στην τεχνική της μετάφρασης. Επιπλέον, θα υπάρξουν ασκήσεις μετατροπής νεοελληνικών προτάσεων σε αντίστοιχες στα αρχαία ελληνικά.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευγενία ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ (Μ-Π)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

Συστηματική διδασκαλία των κυριότερων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της Αττικής διαλέκτου επί τη βάσει επιλεγμένων κειμένων πεζού λόγου και ασκήσεων. Η γραμματική και συντακτική επεξεργασία των κειμένων συνδέεται αρρήκτως με τη διαμόρφωση μεταφραστικού ήθους στη συνείδηση του σπουδαστή.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ειρήνη ΖΑΜΑΡΟΥ (Ρ-Ω)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

ΦΝ 02 Νεοελληνική Φιλολογία: α) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αιώνα. (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα), β) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αιώνα. (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα)

α) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αιώνα. (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα)

1. Η λογοτεχνία στις φραγκοκρατούμενες περιοχές. Ρόδος: Ιστορικά ποιήματα και ερωτοπαίγνια. Κύπρος: α) Πεζογραφία (Ασσίζες-Χρονικά.) Ειδικότερα, η Χρονογραφία του Λεοντίου Μαχαιρά και οι επιδράσεις της στους μεταγενέστερους Νεοέλληνες και Ευρωπαίους λογοτέχνες. β) Ποίηση (Ο Πετράρχισμός στην Κύπρο τον 16ο αιώνα. Ο Πετράρχισμός στην Ελλάδα έως και τον 20ό αιώνα). Κρήτη: α) Έργα της περιόδου της προετοιμασίας με ιδιαίτερη έμφαση στον *Απόκοπο* του Μπεργαδή. β) Τα κυριότερα έργα της περιόδου της ακμής της Κρητικής Λογοτεχνίας.

2. Έλληνες λόγιοι της Διασποράς και αντιπροσωπευτικά έργα τους.

3. Ελληνικός Διαφωτισμός: Περίοδοι, εκπρόσωποι, έργα τους-Γλωσσικό Ζήτημα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παρασκευή ΠΟΣΑΝΤΖΗ (Α-Λ)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αιώνα. (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα)

Σύντομη επισκόπηση του έλληνα λόγου από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα. Σύντομη επίσης επισκόπηση των λογοτεχνικών ρευμάτων, «σχολών» και «γενεών» έτσι όπως αναπτύχθηκαν στον ελληνικό χώρο κατά τον 19ο και 20ό αιώνα. Θα διδαχθούν: Αποσπάσματα από: το έπος του Διγενή, τα ιπποτικά μυθιστορήματα και την ποίηση της ακμής στην Κρήτη. Επίσης επιλογή δημοτικών τραγουδιών όπως και επιλογή ποιημάτων των σπουδαιότερων ελλήνων ποιητών (Σολωμός, Κάλβος, Παλαμάς, Καβάφης, Σικελιανός, Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος, Εμπειρίκος, Εγγονόπουλος). Τα παραπάνω ποιήματα θα διδαχθούν από την ανθολογία που συνέθεσε για χρήση των φοιτητών ο Στέφανος Διαλησμάς.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ρίτσα ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ (Α-Λ)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

α) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αιώνα

1. Η λογοτεχνία στις φραγκοκρατούμενες περιοχές. Ρόδος: Ιστορικά ποιήματα και ερωτοπαίγνια. Κύπρος: α) Πεζογραφία (Ασσίζες-Χρονικά.) Ειδικότερα, η Χρονογραφία του Λεοντίου Μαχαιρά και οι επιδράσεις της στους μεταγενέστερους Νεοέλληνες και Ευρωπαίους λογοτέχνες. β) Ποίηση (Ο Πετράρχισμός στην Κύπρο τον 16ο αιώνα. Ο Πετράρχισμός στην Ελλάδα έως και τον 20ό αιώνα). Κρήτη: α) Έργα της περιόδου της προετοιμασίας με ιδιαίτερη έμφαση στον *Απόκοπο* του Μπεργαδή. β) Τα κυριότερα έργα της περιόδου της ακμής της Κρητικής Λογοτεχνίας.
2. Έλληνες λόγιοι της Διασποράς και αντιπροσωπευτικά έργα τους.
3. Ελληνικός Διαφωτισμός: Περίοδοι, εκπρόσωποι, έργα τους-Γλωσσικό Ζήτημα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παρασκευή ΠΟΣΑΝΤΖΗ (Μ-Ω)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης ως και τον 20ό αιώνα. (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα)

Σύντομη επισκόπηση του έλληνα λόγου από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα. Σύντομη επίσης επισκόπηση των λογοτεχνικών ρευμάτων, «σχολών» και «γενεών» έτσι όπως αναπτύχθηκαν στον ελληνικό χώρο κατά τον 19ο και 20ό αιώνα. Θα διδαχθούν: Αποσπάσματα από: το έπος του Διγενή, τα ιπποτικά μυθιστορήματα και την ποίηση της ακμής στην Κρήτη. Επίσης επιλογή δημοτικών τραγουδιών όπως και επιλογή ποιημάτων των σπουδαιότερων ελλήνων ποιητών (Σολωμός, Κάλβος, Παλαμάς, Καβάφης, Σικελιανός, Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος, Εμπειρικός, Εγγονόπουλος). Τα παραπάνω ποιήματα θα διδαχθούν από την ανθολογία που συνέθεσε για χρήση των φοιτητών ο Στέφανος Διαλησμάς.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ρίτσα ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ (Μ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 21 Γλωσσολογία

α) Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία

Προεπιστημονική γλωσσολογία. Ιστορικοσυγκριτική γλωσσολογία (θεωρητική βάση, μεθοδολογία, προβλήματα). Γλωσσικές οικογένειες. Ινδοευρωπαϊκή οικο-

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

γένεια. Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες. Γενικά χαρακτηριστικά της Ινδοευρωπαϊκής και των επί μέρους γλωσσών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας

Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Αρχαίας, Μεσαιωνικής, Νεότερης. Καταγωγή της ελληνικής γλώσσας. Περίοδοι ιστορίας της Ελληνικής. Γραφές-αλφάβητα. Δομή και εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής. Αλεξανδρινή Κοινή: Το πέρασμα από την Αρχαία στη Νέα Ελληνική. Βασικά χαρακτηριστικά της Αλεξανδρινής Κοινής. Βασικά χαρακτηριστικά της Μεσαιωνικής Ελληνικής. Λογοτεχνικές διάλεκτοι. Αρχαίες διάλεκτοι

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 01 Λαογραφία

Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία-Εισαγωγή στην Νεοελληνική παραδοσιακή τέχνη

Α. Εισαγωγή στη Λαογραφία. Σχολές και βασικές κατευθύνσεις της λαογραφικής έρευνας. Μεθοδολογία. Λαογραφία και Αρχαιογνωσία. Λαϊκή και λόγια παράδοση. Λαογραφία και προφορική ιστορία. Λαογραφία-Εθνολογία-Κοινωνική Ανθρωπολογία: συγκλίσεις και αποκλίσεις.

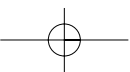
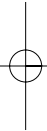
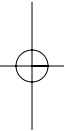
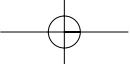
Β. Εισαγωγή στη Νεοελληνική Παραδοσιακή Τέχνη (1700-1950) με συγκριτικές αναφορές στα Βαλκάνια και τη Μικρασία. Πηγές για το λαϊκό πολιτισμό κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας και των νεότερων χρόνων. Μετασχηματισμοί και μετεξέλιξη (1950 και εξής). Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική του ελλαδικού και του νησιωτικού χώρου. Οικοσκευή (είδη εισαγόμενα και ντόπια κατασκευής βάσει κυρίως αρχαικών πηγών). Ξένοι περιηγητές ως πηγές γνώσης του υλικού βίου. Εκτός μαθήματος επισκέψεις σε λαογραφικά μουσεία. Προαιρετική συμμετοχή σε ερευνητικό πρόγραμμα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΚΟΡΡΕ

5 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΑ 21 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Σοφοκλής**

Σοφοκλέους *Φιλοκλήτης*.

Εισαγωγή στην απτική τραγωδία. Γένεσις, εξέλιξη, χαρακτηριστικά του είδους. Διδασκαλία του Αριστοτέλους περί τραγικής ποιήσεως: Τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της καλής τραγωδίας κατά τον Αριστοτέλη.

Σοφοκλής: Βιογραφικά, καινοτομίες, χαρακτηριστικά των τραγωδιών του.

Ο μύθος του Φιλοκλήτη στις αρχαίες πηγές. Ερμηνεία της τραγωδίας *Φιλοκλήτης*. Μετάφραση, Σχόλια.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ηρόδοτος

Ηρόδοτος, Α' Βιβλίο. Θεματικοί άξονες: α) Ηρόδοτος και πρώιμη ιστοριογραφία, β) οργάνωση, δομή, θεματική του έργου (παρενθήκες, νουβέλες, ανέκδοτα), γ) χρόνος και αφήγηση, δ) επικές επιδράσεις και απηγήσεις, ε) η ιπποκρατική συλλογή και οι σοφιστές, ζ) θεολογική διάσταση, πολιτική σκέψη, η) μέθοδοι εργασίας, το πρόβλημα της *ακρίβειας*, θ) γλώσσα και ύφος.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 22 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία**α) Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση**

Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση της αρχαϊκής εποχής. Είδη της λυρικής ποίησης. Ιστορικό πλαίσιο. - Ιδιαίτερα γνωρίσματα της ελεγιακής και ιαμβικής ποίησης. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση των: Αρχιλόχου, Καλλίνου, Σημωνίδου του Αμοργίνου, Τυρταίου, Μιμνέρμου, Σόλωνος, Θεόγνιδος, Ιππώνακτος. - Μελική μονωδία. Ιδιαίτερα γνωρίσματα. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση της Σαπφούς, του Αλκαίου, του Ιβύκου,

του Ανακρέοντος. – Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική μετρική: δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίσηχο, ιαμβικό τρίμετρο, τροχαϊκό τετράμετρο κ.τ.λ., ασυνάρτητοι σίχοι και επωδοί Αρχιλόχου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευγενία ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Αττικοί Ρήτορες*

(α) *Ἀπτικοὶ ῥήτορες*: Γραμματολογική εισαγωγή· (β) Δημοσθένους λόγοι *Ἑλληνικοί: Περὶ τῶν συμμοριῶν* (γ) [Δημοσθένους] *Περὶ συντάξεως*, και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας· (δ) Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας* (+ Προαιρετικός Ατομικός φάκελος φοιτητού με θέματα εμπέδωσης και διερεύνησης)· [Για τους παλαιότερων εξαμήνων φοιτητές: (α) *Ἀπτικοὶ ῥήτορες*: Γραμματολογική εισαγωγή και ενδεικτικά ερανίσματα εκάστου· (β) Δημοσθένους λόγοι *Φιλιππικοί: Κατὰ Φιλίππου, Β* (+ *Περὶ τῆς εἰρήνης*), και το Βορειοελλαδικό πρόβλημα· (γ) Δημοσθένους λόγοι *Ἑλληνικοί: Περὶ τῶν συμμοριῶν*, και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας]· Βοηθητικά συγγράμματα: Δημοσθένους *Περὶ τῶν συμμοριῶν* και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας (συγγρ. Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη, εκδ. Παπαζήση)· Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας*, αρχαίο κείμενο (εκτυπ. Παν/μίου Αθηνών) + Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας*, μεταφραστική απόδοση υπό Ευανθίας Δρακωνάκη-Καζαντζάκη (εκτυπ. Παν/μίου Αθηνών).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΒ 21 Βυζαντινή Φιλολογία

Βυζαντινή Ποίηση

α) Βυζαντινῶν Βίος και Πολιτισμός: Βάσει κειμένων βυζαντινῶν συγγραφέων εξετάζονται ὄψεις του αστικού, του μοναχικού και του στρατιωτικού βίου των Βυζαντινῶν. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην κριτική αντιμετώπιση των πηγῶν.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ταξιάρχης ΚΟΛΙΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ποιητικά κείμενα των Παλαιολογείων χρόνων. Ανάγνωση και ερμηνεία επιλεγμένων ποιητικών κειμένων της παλαιολόγιας περιόδου (Μανουήλ Φιλή, Θεοδώρου Μετοχίτη, Νικηφόρου Γρηγορά κ. ά.). Έμφαση δίνεται στην μελέτη των πνευματικών ρευμάτων και των ιδεολογικών αντιπαραθέσεων (αντίθεση ανθρωπιστικής και μοναστικής/ησυχαστικής παράδοσης, παλαμικές έριδες, πλατωνισμός και αριστοτελισμός στον φθίνον Βυζάντιο), όπως αυτές αντικατοπτρίζονται στα σχετικά κείμενα. Παράλληλα, θα εξετασθούν και πεζά κείμενα των ίδιων συγγραφέων που συμβάλλουν στην διασάφηση και την ερμηνεία των ιδεολογικών κατευθύνσεων και των προβληματισμών που διατυπώνονται στα διδασκόμενα ποιήματα. Επίσης θα διδαχθούν τα βασικά μέτρα των Βυζαντινών και θα παρουσιασθούν οι κύριες ιδιομορφίες τους.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης Δ. ΠΟΛΕΜΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

ΦΝ 19 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου Ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία

Στη διάρκεια του εξαμήνου θα αναφερθούμε στα έργα που γράφτηκαν στις φραγκοκρατούμενες περιοχές. Στη συνέχεια θα στρέψουμε το ενδιαφέρον μας στη λογοτεχνική παραγωγή της Κρήτης κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας (1211-1669). Θα μελετήσουμε αντιπροσωπευτικά κείμενα και από τις δύο περιόδους, «προετοιμασίας» και «ακμής», και θα επιμείνουμε στον *Απόκοπο* του Μπεργαδή από την πρώτη και στην ειδυλλιακή ποίηση του 17^{ου} αιώνα (με αντιπροσωπευτικό δείγμα το έργο *Η Βοσκοπούλα*) από τη δεύτερη.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία

Η ποίηση κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (1453-1820).

Επικέντρωση του αντικειμένου διδασκαλίας στα ποιητικά κείμενα που παρήχθησαν στις Τουρκοκρατούμενες και όχι στις Φραγκοκρατούμενες περιοχές.

Κείμενα: Λόγια ποίηση: Γιούστος Γλυκός, Μαν. Περισίανος, Ματθ. Μυρέων, Αλεξ. Κάλφογλου, Καισάριος Δαπόντες.

Δημοτική ποίηση: Παραλογές («Του νεκρού αδερφού», «Της νύφης που κακοτύχησε»), κλέφτικο και ερωτικό δημοτικό τραγούδι.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΧΑΝΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 22 Γλωσσολογία

α) Φωνολογία της Νέας Ελληνικής

Σύντομη εισαγωγή στη Φωνολογία: Φωνητική-Φωνολογία, Δομισμός, Σχολή της Πράγας, Γενετική-Μετασχηματιστική Φωνολογία, Φωνολογία της Νέας Ελληνικής

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μορφολογία της Νέας Ελληνικής

Η θέση της Μορφολογίας στο γραμματικό σύστημα της γλώσσας. Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Η μορφολογική δομή της Νέας Ελληνικής. Κλίση (όνομα-ρήμα), παραγωγή, σύνθεση.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Σταματία ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ (Α-Κ)*
Μαρία ΙΑΚΩΒΟΥ (Λ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 20 Λατινική Φιλολογία (επιλογή)

α) Ποίηση

Q. Horati Flacci, *Carmina*. Εισαγωγή στη λυρική ποίηση και στην εποχή του Αυγούστου. Βιογραφικά του Ορατίου. Εισαγωγή στα *Carmina*. Ποιήματα από τα βιβλία I και III. Κείμενο. Μετάφραση. Γλωσσικός και ερμηνευτικός σχολιασμός. Η ποιητική του Ορατίου α) στις *Rωμαϊκές Ωδές* και β) στην ερωτική λυρική ποίηση του.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

β) Θεματογραφία

Εισαγωγή στη λατινική γλώσσα και στις γλώσσες της αρχαίας Ιταλίας. Βασικός βιβλιογραφικός οδηγός για τη λατινική γραμματική. Τεχνική της μετάφρασης. Ανθολογία κειμένων της λεγόμενης aurea Latinitas (Κικέρων, Ιούλιος Καίσαρ) και της αρχαϊκής περιόδου (Κάτουλλος, Κορνήλιος Νέπωσ).

(Σημείωση: συνδιδασκαλία με το Ε΄ εξάμηνο του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Ποίηση

Remedia amoris του Οβιδίου. Η ιδεολογική φόρτιση της σεξουαλικότητας στη ρωμαϊκή ερωτική ποίηση κάτω από το πρίσμα της θεωρίας του Μ. Foucault. Κλειδιά ανάγνωσης της αυγούστειας ελεγείας. Η επιγονικότητα του Οβιδίου και οι συνέπειές της. Η θέση των *Remedia amoris* στο ερωτικοελεγειακό *corpus* του Οβιδίου. Ανάλυση και ερμηνεία χωρίων που αποτυπώνουν την οβιδιακή ποιητική μεταγλώσσα. Η persona του Οβιδίου ως *vates*, *tenerorum lusor amorum*, *magister amandi* και *medicus amoris*. Ειρωνική απόσταση και παρωδία από την ένταξη του ποιήματος στην ερωτική ελεγεία, καθώς και στο είδος της διδακτικής ποίησης.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

1 ώρα εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΑ 23 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Αρχαϊκή Επική Ποίηση (πλην Ομήρου)**

Αρχαϊκή Επική Ποίηση: Εισαγωγή (ο Επικός Κύκλος και τα Ομηρικά έπη, οι Ομηρικοί Ύμνοι – η *Βατραχομουμαχία* και ο *Μαργίτης* – ο Ησίοδος και το Αρχαϊκό Έπος ύστερα από τον Ησίοδο: μορφή και περιεχόμενο με ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση με τον Όμηρο και στις επιδράσεις που άσκησαν).

Ερμηνεία κειμένων της Αρχαϊκής Επικής Ποίησης της Κύπρου: Εύκλος, *Κύπρια έπη*, Ομηρικοί ύμνοι *Εις Αφροδίτην*. ΑΚυΓ¹ 2 F1 / 3 T1, T4, T6, T7, F1, F4-5, F6, F7, F11, F13, F14, F16, F19, F24, F25 / 4 T1, T2, F1 / 5 Y1 (στ. 1-6, 45-106, 191-255, 281-293), Y2, Y3.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ανδρέας ΒΟΣΚΟΣ (Α-Λ) και (Μ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Παπυρολογία – Παλαιογραφία και κριτική του κειμένου

Αντικείμενο των παραδόσεων είναι η εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο, τις αρχές και τις επιστημονικές μεθόδους της ελληνικής και της λατινικής Παπυρολογίας. Οι φοιτητές θα έλθουν για πρώτη φορά σε επαφή με παπύρους και όστρακα και θα ασκηθούν στην ανάγνωση βασικών τύπων γραφής. Επιπροσθέτως, θα δοθεί έμφαση στην ερμηνεία των παπυρικών κειμένων στα φιλολογικά και ιστορικά τους συμφραζόμενα. Επίσης θα προσφερθεί σύντομη εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και στην ανάγνωση χειρόγραφων κωδίκων της βυζαντινής περιόδου. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις βασικές αρχές της κριτικής του κειμένου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αμφιλόχιος ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ (Α-Λ) και (Μ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Μυκηναϊκά

Σύντομη εισαγωγή στη Μυκηναϊκή Φιλολογία. Ερμηνεία μυκηναϊκών κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ (Α-Λ) και (Μ-Ω)*

1 ώρα εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

ΦΛ 21 Λατινική Φιλολογία

α) Μεσαιωνική Γραμματεία

Εισαγωγή στην Ιστορία της Μεσαιωνικής Λατινικής Φιλολογίας. Περίοδοι και κυριότεροι εκπρόσωποι με τα έργα τους. Λατινική Μεσαιωνική ποίηση. Fortunatus: *Ποιήματα αφιερωμένα στη Ραδεγούνδη και την Αγνή* – εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια. *Carmina Burana*: εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια.

Η διδασκαλία γίνεται με εποπτικά μέσα (projector, power point, διαφάνειες, εποπτικές σημειώσεις, ασκήσεις).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστοριογραφία

P. Cornelii Taciti, *Agricola*.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας ως την εποχή του Τακίτου. Ένταξη του συγγραφέα στο λογοτεχνικό και ιστορικό του συγκείμενο. Ο *Agricola* του Τακίτου ως συνδυασμός βιογραφίας και ιστορικής μονογραφίας, η διακειμενικότητά του και η ιστορική μέθοδος που ακολουθήθηκε. Περιεχόμενο και διάταξη του έργου, δομικές του ιδιαιτερότητες. Μετάφραση και ερμηνευτικός σχολιασμός ενδεικτικών αποσπασμάτων με παράλληλη αναφορά στα μορφολογικά στοιχεία του κειμένου, το λογοτεχνικό ύφος του Τακίτου και τον αντίκτυπο της ρητορικής του παιδείας στην ποιότητα του ιστορικού του έργου. Προσωπικότητα και ηθική του Αγρικόλα. Λογοτεχνική αποτύπωση της ιστορικής σκέψης και κοσμοθεωρίας του συγγραφέα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Θεματογραφία

Βασικά μαθήματα γραμματικής και κυρίως συντακτικό λατινικής. Μεθοδολογία της μετάφρασης από την ελληνική στη λατινική. Μετάφραση κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΝ 22 Νεοελληνική Φιλολογία**α) Ελληνικός Διαφωτισμός**

1. Οι βίοι Αγίων στα κείμενα των Νεοελλήνων Λογοτεχνών.
2. Η θρησκευτική λογοτεχνία στην περίοδο της Νεοελληνικής Αναγέννησης (18ος αιώνας).
3. Ποικίλες μορφές και εκφράσεις του Νεοελληνικού Διαφωτισμού.
4. Σχέσεις της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας με την Αρχαία και την Βυζαντινή. (Με αντιπροσωπευτικά κείμενα).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Επτανησιακή λογοτεχνία

1. Οι συνθήκες (ιστορικές, κοινωνικές, πολιτισμικές) που ευνόησαν την ανάπτυξη της λογοτεχνίας στα Επτάνησα. Διαστάσεις και όρια της «Επτανησιακής Σχολής», κυριότεροι εκπρόσωποι. Νεοκλασικισμός, διαφωτισμός, ρομαντισμός. Το γλωσσικό Ζήτημα. Η διάσταση με την Αθηναϊκή Σχολή.
2. Ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων (Δ. Σολωμός, Α. Κάλβος, Ι. Τυπάλδος, Α. Βαλαωρίτης, Α. Λασκαράτος, Ι. Πολυλάς, Λ. Μαβίλης κ.ά.)

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ερασμία-Λουίζα ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΠΔ 01 Παιδαγωγικά**Μάθημα επιλογής**

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΑ 24 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Ελληνιστική Γραμματεία**

Θεοκρίτου Ειδύλλια: Εισαγωγή στην ελληνιστική εποχή και την ποίησή της με έμφαση στον 3ο αι. π.Χ. και αναλυτική εισαγωγή στο έργο του Θεοκρίτου σε σχέση με το έργο των συγχρόνων ομοτέχνων του. Λεπτομερής ανάλυση (γλωσσική, μετρική, υφολογική) και ερμηνεία του 1ου *Ειδυλλίου* και επιλεκτική αντίστοιχη ανάλυση και ερμηνεία αποσπασμάτων άλλων *Ειδυλλίων*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Στυλιανή ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ευριπίδης*Ευριπίδου Μήδεια.*

Βιογραφικά Ευριπίδου. Χαρακτηριστικά των τραγωδιών του. Καινοτομίες, συμβολή στην εξέλιξη του είδους.

Ο μύθος της Μήδειας στις αρχαίες πηγές. Η προσωπικότητα της Μήδειας. Προβλήματα, θέματα της *Μήδειας*. Ερμηνεία της τραγωδίας *Μήδεια*. Μετάφραση, Σχόλια.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Ευριπίδης

Οι φοιτητές που επιλέγουν το Σεμινάριο (20 κατ' ανώτατο όριο) παρακολουθούν υποχρεωτικά τις παραδόσεις της διδάσκουσας στο αντίστοιχο μάθημα του Ε΄ εξαμήνου, αλλά αντί της τελικής γραπτής εξέτασης υποβάλλουν εργασία. Στο πλαίσιο του Σεμιναρίου παρουσιάζονται από τους φοιτητές και συζητούνται απόψεις των μελετητών γύρω από επίμαχα θέματα του *Ηρακλή* του Ευριπίδη και εξετάζονται ζητήματα μετάφρασης και παράστασης της συγκεκριμένης τραγωδίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 22 Λατινική Φιλολογία

α) Δράμα

L. A. Senecae «Phaedra». Γένεση της τραγωδίας. Ορισμός. Τα κατά ποσόν μέρη. Τα κατά ποιόν μέρη. Η τραγωδία στη Ρώμη. Πρωτοτυπία της Ρωμαϊκής τραγωδίας. Τραγωδία και πολιτική. Seneca Tragicus. Εισαγωγή στη «Φαίδρα». Μετάφραση και ερμηνεία του κειμένου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Επιστολογραφία

C. Plini Caecili Secundi, *Epistulae*.

Γενικά περί «Επιστολογραφίας». Ο Πλίνιος και η εποχή του. Γενικά περί του βίου και του έργου του Πλινίου. Κείμενο, μετάφραση και ερμηνεία Επιστολών κατ' επιλογήν.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Θεματογραφία

Βασικά μαθήματα γραμματικής και κυρίως συντακτικό λατινικής. Μεθοδολογία της μετάφρασης από την ελληνική στη λατινική. Μετάφραση κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΒ 22 Βυζαντινή Φιλολογία

Βυζαντινή Πεζογραφία

Εποχή του Κωνσταντίνου Ζ΄ του Πορφυρογέννητου. Εισαγωγή στον Πρώτο βυζαντινό ανθρωπισμό, με ανάλυση συναφών κειμένων όπως και των σύγχρονων απόψεων της επιστημονικής έρευνας. Ο ρόλος που διαδραματίζει ο Πορφυρογέννητος στην εν λόγω τάση. Εμφάνιση του αποκαλούμενου εγκυκλοπαιδισμού, με ενδεικτικά παραδείγματα. Ο κωνσταντινισμός κατά τον Ι΄ αι. Η χρονολογική σύνθεση γνωστή με την επωνυμία *Συνέχεια του Θεοφάνη*. Παρουσίαση της προβληματικής που διέπει το έργο. Χειρόγραφη παράδοση και εκδόσεις. Χρονολόγηση. Σχέση της *Συνέχειας* με τη Χρονολογία του Συμεών Λογοθέτη. Αναλυτική παρουσίαση εκτενών αποσπασμάτων από το 6ο

βιβλίο της *Συνέχειας του Θεοφάνη*, σε συνδυασμό με αντίστοιχα αποσπάσματα του Συμεών Λογοθέτη. Το *Προς τον ίδιον υιόν Ρωμανόν* έργο του Πορφυρογέννητου. Εισαγωγή στη δομή και την προβληματική του έργου. Τα χειρόγραφα και οι εκδόσεις. Αναλυτική παρουσίαση εκτενών αποσπασμάτων του τελευταίου αυτού κειμένου, με έμφαση στις γλωσσικές του ιδιαιτερότητες αλλά και την ιδιοτυπία της αφήγησης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αθανάσιος ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 24 Γλωσσολογία

Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής

α) Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Συστηματική ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής. Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας. Αρχαία ελληνική προφορά. Η γραπτή παράσταση της Αρχαίας Ελληνικής. Προέλευση και εξέλιξη του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Ο φωνηεντισμός της Ελληνικής. Το σύστημα των μεταπτώσεων. Λαρυγγική θεωρία. Φωνολογικοί νόμοι (θεωρία, Παλαιογραμματικοί, Νεογραμματικοί). Νόμοι εκτάσεων, αντεκτάσεων, βραχύνσεων. Χασμωδία, συναίρεση, συνίζηση, κράση, έκθλιψη, αφαίρεση, υφαίρεση κ.ά.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

Χριστόφορος ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Συγχρονική και Ιστορική Μορφολογία. Βασικές έννοιες της σύγχρονης και διαχρονικής μορφολογικής ανάλυσης. Γραμματικές κατηγορίες και πραγμάτωσή τους στην Αρχαία Ελληνική. Μορφολογικά Παραδείγματα του ονόματος της Α.Ε.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΑ 25 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Θουκυδίδης**

Εισαγωγή στην ιστοριογραφία και στο έργο του Θουκυδίδα, στο πλαίσιο του πνευματικού, πολιτικού και κοινωνικού κλίματος της εποχής (2ο ήμισυ του 5ου αι. π.Χ.). Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του έργου αυτού (και σε σύγκριση με το έργο του Ηροδότου και αυτόνομα). Επιλογή κεφαλαίων του 1ου και 2ου Βιβλίου, τα οποία θα σχολιασθούν γλωσσικά, υφολογικά και ερμηνευτικά.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Στυλιανή ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Επική ποίηση

Σύντομη εισαγωγή στον Όμηρο. Ερμηνεία της ραψωδίας Σ, ειδικά της περιγραφής της Ασπίδας του Αχιλλέα.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 82 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία**α) Σεμινάριο**

Ελληνιστική Ποίηση - Θεόκριτος

1. Εισαγωγή: η ελληνιστική εποχή, τα χαρακτηριστικά της ελληνιστικής ποίησης, το έργο του Θεοκρίτου, η βουκολική ποίηση. 2. Ανίχνευση του φυσιολατρικού στοιχείου στο έργο του Θεοκρίτου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παναγιώτα ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Οι Ύμνοι του Καλλιμάχου και η 'παρέκκλιση' από τον συμβατικό / επικό τρόπο

Στο Σεμινάριο αυτό θα εξετασθούν λεπτομερώς οι έξι Ύμνοι του Καλλιμάχου (στον Δία, στον Απόλλωνα, στην Άρτεμη, στη Δήλο, στα Λουτρά της Παλλάδος

και στη Δήμητρα), ως σημαντικά δείγματα ενός ιδιαίτερου τύπου ελληνιστικής γραφής στον οποίο διακρινόταν ο Κυρηναίος ποιητής: τη λογοτεχνική δηλ. επίδειξη σε ένα σταθερό παραδοσιακό θέμα. Στόχος του Σεμιναρίου θα είναι να διαφανεί με ποιο τρόπο ο Καλλίμαχος, παίρνοντας παραδοσιακούς μύθους και γράφοντας σε ένα αρχαϊκό ύφος απομακρυσμένο από τη σύγχρονή του εποχή, κατορθώνει μέσα από τους υπαινιγμούς, τις εννοιολογικές αποχρώσεις και την παιγνιώδη ειρωνεία να συνθέσει έξι λογοτεχνικούς *Ύμνους* οι οποίοι αποκαλύπτουν ασφαλώς την πανίσχυρη φύση των θεών, χωρίς όμως να μαρτυρούν γνήσια λατρευτική κατάνυξη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Μεταφραστική θεωρία και πρακτική

Οι στόχοι του Σεμιναρίου είναι πολλαπλοί: 1 Το ζήτημα (ή πρόβλημα), η σημασία (λογοτεχνική, διδακτική κ.λπ.), το ήθος και η ιδεολογία της ενδογλωσσικής μετάφρασης, δηλαδή της μετάφρασης έργων της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας στα Νέα Ελληνικά. (Ιστορία της Νέας Ελληνικής ενδογλωσσικής μετάφρασης, θεωρίες και ενδεχόμενες σχολές μεταφραστών κ.λπ.). 2. Φιλολογική και λογοτεχνική αξιολόγηση μεταφράσεων ή μεταφραστών με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (πιστότητα, γλώσσα, ύφος, κ.λπ.). 3. Μικρές μεταφραστικές ασκήσεις. 4. Πειραματική διδασκαλία αρχαιοελληνικών κειμένων από μετάφραση. Υποχρεωτική εργασία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Απικοί ρήτορες

Υποχρεωτικό Σεμινάριο (με προϋποτιθεμένη υποχρεωτική παρακολούθηση και σύνταξη διατριβής) με τις θεματικές: (α) «Απτική δικανική και επιδεικτική ρητορεία»: (β) «Εισαγωγή στην ερευνητική εργασία»: στην αξιολόγηση και την αξιοποίηση των Αρχαίων Πηγών και της Βιβλιογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Αριστοφάνους Βάτραχοι. Η κωμική κριτική της τραγωδίας

Θα μελετηθούν τα φαινόμενα της παρωδίας και της παρατραγωδίας και ο τρόπος με τον οποίο προσλαμβάνει ο Αριστοφάνης το έργο των δύο μεγάλων τραγικών, Αισχύλου και Ευριπίδη, στην κωμωδία των *Βατράχων*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Δραματική ποίηση: Ευριπίδης

Εισαγωγή στην τραγωδία : Αισχύλος – Σοφοκλής – Ευριπίδης.

Το ιστορικοκοινωνικό έργο του ποιητού. Ανάλυση και σχολιασμός τραγωδιών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αδαμαντίνη ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Η εκδίκηση του Ορέστη στους τρεις τραγικούς

Παράλληλη ανάγνωση της *Ορέστειας* του Αισχύλου, της *Ηλέκτρας* του Σοφοκλή και της *Ηλέκτρας* του Ευριπίδη, τριών έργων που διαλέγονται μεταξύ τους, προτείνοντας το καθένα τη δική του απάντηση πάνω στο ίδιο ηθικό πρόβλημα: τα όρια μεταξύ ανθρώπινης και θεϊκής δικαιοσύνης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Οι αγγελικές σκηνές των τραγωδιών

Σημασία των αγγελικών ρήσεων. Ιστορική εξέταση του ρόλου των αγγέλων. Κατηγορίες αγγελικών ρήσεων. Αφήγηση και μίμηση. Αφηγηματολογική εξέταση των αγγελικών ρήσεων. Ανάλυση και ερμηνεία συγκεκριμένων αγγελικών ρήσεων. Παρουσίαση θεμάτων εκ μέρους των φοιτητών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Ομήρου Ιλιάδα. Προβλήματα ερμηνείας

Προβλήματα ερμηνείας της *Ιλιάδας* του Ομήρου. Πώς γίνεται μια παραπομπή. Πώς γράφεται μια φιλολογική μελέτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Τα Κύπρια έπη

Αξιολόγηση και επιδράσεις των *Κυπρίων επών*. Τα *Κύπρια έπη* είναι αριστούργημα και όχι ασήμαντο έργο, όπως θεωρείται από ορισμένους. Η επίδρασή τους υπήρξε σημαντική. Επίσης θα εξεταστεί πώς γίνεται μια παραπομπή και πώς γράφεται μια φιλολογική μελέτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Φιλολογικά κείμενα, επιστολές και έγγραφα σε όστρακα της ελληνορωμαϊκής περιόδου

Μετά από σύντομη επισκόπηση του γνωστικού αντικειμένου και των εφαρμοζομένων επιστημονικών μεθόδων στον χώρο της εκδοτικής των ελληνικών και λατινικών παπύρων και οστράκων, οι φοιτητές θα ασκηθούν στην ανάγνωση, την ερμηνεία και τις μεθόδους επιστημονικής εκδόσεως φιλολογικών και μη φιλολογικών οστράκων. Έμφαση θα δοθεί στη μελέτη της παλαιογραφίας των οστράκων, έτσι ώστε οι φοιτητές να μάθουν να διαβάζουν από το πρωτότυπο. Επιπλέον, οι φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με τα σύγχρονα μέσα επιστημονικής έρευνας στο χώρο της μελέτης των φιλολογικών και μη φιλολογικών οστράκων, όπως π.χ. τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων Leuven Database of Ancient Books, Heidelberger Gesamtverzeichnis der griechischen Papyrusurkunden Ägyptens, Mertens-Pack³, Duke Databank of Documentary Papyri (έκδ. 1996 = Packard Humanities Institute CD-ROM No. 7), Wörterlisten και Bibliographie Papyrologique. Από τους φοιτητές θα ζητηθεί μεταξύ άλλων η συγγραφή συνθετικής εργασίας σχετικά με ήδη εκδοσμένα όστρακα και / ή η συγγραφή εργασίας με θέμα τη σχολιασμένη έκδοση ελληνικών και λατινικών οστράκων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αμφιλόχιος ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Επική ποίηση

Η προομηρική ποίηση προσεγγιζόμενη μέσω των νεοελληνικών δημοτικών τραγουδιών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Ποίηση και ποιητική στο Ησιόδειο corpus

Η ησιόδεια ποίηση βρισκόταν πάντοτε στη σκιά της ομηρικής ήδη από την αρχαιότητα, με αποτέλεσμα να εξετάζεται πάντοτε ως υποδεέστερη και, εντέλει, παρακμιακή συνέχειά της. Αντικείμενο του σεμιναρίου αυτού είναι η εξέταση της ποίησης και ποιητικής του ησιόδειου corpus. Θα ασχοληθούμε με τα ακόλουθα προβλήματα:

- Ποια η συνοχή του corpus των κειμένων που έχουν φθάσει ως τις ημέρες μας ως έργα του Ησιόδου;
- Σε ποιο γραμματειακό είδος πρέπει να κατατάξουμε αυτού του είδους την ποίηση;
- Ποια η σχέση των κειμένων αυτών με τη γενεαλογική και τη γνωμική ποίηση, όπως τις γνωρίζουμε τόσο από την ελληνική όσο και από την ανατολική (αιγυπτιακή, βαβυλωνιακή κ.ά.) ποιητική παράδοση;
- Ποια τα εσωτερικά σήματα ποιητικής, που συναντάμε στο ησιόδειο corpus; Ποια η εικόνα που μας δίνει ο ίδιος ο Ησιόδος (ή η παράδοση που αυτός εκπροσωπεί) για την τέχνη του (θέση της σε σχέση με την ομηρική παράδοση, σκοπός, κοινό) ;
- Πώς πρέπει, τελικά, να αντιμετωπίζουμε τα κείμενα αυτά, ως γραπτή, προφορική ή μεταξύ γραπτής και προφορικής λογοτεχνία; Ποιες οι επιπτώσεις της απάντησής μας για το είδος της ποίησης που μελετάμε;

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Πλάτωνος Πολιτεία.

Εισαγωγή με έμφαση στην εξέλιξη της φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνα, στον διαχωρισμό της από τη σωκρατική φιλοσοφία, στο ερώτημα γιατί ο Πλάτων έγραψε διαλόγους και όχι φιλοσοφικά δοκίμια, και γενικότερα στα πορίσματα της πρόσφατης πλατωνικής έρευνας.

Ανάλυση, φιλολογική και φιλοσοφική, των πιο αντιπροσωπευτικών χωρίων της

Πολιτείας. Σύντομες εργασίες φοιτητών, τόσο φιλολογικού όσο και καθαρά φιλοσοφικού χαρακτήρα, και παρουσίαση των καλύτερων από αυτές στην τάξη. Επίσης παρουσίαση κάποιων αντιπροσωπευτικών άρθρων, κυρίως διεθνώς αναγνωρισμένων πλατωνιστών, για την εξοικείωση των φοιτητών με την τρέχουσα πλατωνική έρευνα.

Βασικός στόχος του σεμιναρίου είναι η βαθύτερη κατανόηση της *Πολιτείας* αλλά και η εξοικείωση των φοιτητών με την πλατωνική σκέψη γενικότερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται και στη λογοτεχνική πλευρά όχι μόνο της *Πολιτείας* αλλά και των άλλων λογοτεχνικών αριστουργημάτων του Πλάτωνα (*Συμπόσιον*, *Φαίδρος*, *Φαίδων* κ.λπ.). Γενικά ο Πλάτων αντιμετωπίζεται όχι μόνο ως θεμελιωτής της δυτικής φιλοσοφίας αλλά και ως ανυπέρβλητος ποιητής και τεχνίτης του λόγου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Παναγιώτης ΦΑΝΑΡΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Σοφιστική ιδεολογία και ρητορική στις δημηγορίες του Θουκυδίδη

Μετά από εκτενή εισαγωγή όσον αφορά τον χαρακτήρα και τα χαρακτηριστικά της σοφιστικής κίνησης (στό πλαίσιο του πνευματικού, κοινωνικού και πολιτικού κλίματος της εποχής) θα εξετασθούν οι τρόποι με τους οποίους η κίνηση αυτή αντανakλάται σε γλωσσικό και ιδεολογικό επίπεδο στις δημηγορίες του Θουκυδίδη. Θα εκπονηθούν εργασίες.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Στυλιανή ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Η κωμική γλώσσα του Αριστοφάνη

Το σεμινάριο αποβλέπει στην έρευνα της γλώσσας του Αριστοφάνη και ιδιαίτερα στην χρήση της για την επίτευξη κωμικών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα ερευνώνται η γλωσσοπλασία του ποιητή, τα σχήματα λόγου, η γλωσσική εκζήτηση, η χρήση διαλέκτων, η παρατραγωδία κ.ά. Παράλληλα επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με τη μέθοδο φιλολογικής έρευνας, τη χρήση αρχαίων σχολίων, λεξικών, υπομνημάτων και άλλων βοηθημάτων καθώς και με την αξιοποίηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μέση και Νέα Κωμωδία

Από την Αρχαία στη Μέση Κωμωδία. Μένανδρος. Μενάνδρου *Δύσκολος*. Θα ερμηνευθούν αντιπροσωπευτικά χωρία από τις τελευταίες κωμωδίες του Αριστοφάνη, όπως και αποσπάσματα της Μέσης και Νέας Κωμωδίας για να αναδειχθούν τα στάδια μετάβασης από την πολιτική κωμωδία του 5^{ου} π.Χ. αιώνα στην κωμωδία των χαρακτήρων του Μενάνδρου. Βίος και έργο του Μενάνδρου επί τη βάσει των πηγών. Ερμηνεία της κωμωδίας *Δύσκολος*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 81 Λατινική Φιλολογία**α) Σεμινάριο***Λατινική Λεξικογραφία*

Ιστορία της Λατινικής Γλώσσας. Ιστορία της Λατινικής Λεξικογραφίας στην Ελλάδα. Λεξικογραφικές μέθοδοι, λεξικά, αποδελτίωση, συγγραφή λημμάτων, ψηφιοποίηση, ηλεκτρονική μορφή. Εκπόνηση εργασιών με συγκεκριμένα λήμματα κατά τις παραπάνω μεθόδους.

Συνεργασία με το εργαστήριο πληροφορικής για την ηλεκτρονική μορφή της εργασίας. Η διδασκαλία γίνεται με εποπτικά μέσα (projector, power point, διαφάνειες, εποπτικές σημειώσεις, ασκήσεις).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Ρωμαϊκό μυθιστόρημα

«Έρως και Ψυχή» (Απουλήιος, *Μεταμορφώσεις*, 4,28-6,24). Ειδολογική, ψυχαναλυτική και φιλοσοφική ανάγνωση. Δομική ανάλυση σύμφωνα με τη θεωρία του Propp. Σύνδεση με το υπόλοιπο μυθιστόρημα. Γλώσσα και ύφος του Απουλήιου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστοριογραφία

C. Taciti «Annales», lib. XIV. Εισαγωγή στη ρωμαϊκή ιστοριογραφία. Ιστοριογράφοι του αργυρού αιώνα. Τάκιτος. Βίος και έργα. Μετάφραση και ερμηνεία εκλεκτών περικοπών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ 26 Νεοελληνική Φιλολογία**α) Θεωρία της Λογοτεχνίας**

Εισαγωγή στη θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι περιγραφικές θεωρίες του 20^{ου} αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία του G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, *Ακυβέρνητες πολιτείες*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΤΖΟΥΜΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Συγκριτική Φιλολογία

Το πρώτο σκέλος αφορά στη συνοπτική παρουσίαση και κριτική των βασικών σημείων των θεωριών για το λογοτεχνικό κείμενο, που αναπτύχθηκαν στον 20^ό αιώνα. Το δεύτερο σκέλος αφορά στην περιγραφή της αισθητικής της πρόσληψης των Jauss – Iser και την ανάλυση του ρόλου της στη μελέτη των λογοτεχνικών κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ζαχαρίας Ι. ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 21 Λαογραφία**Αστική Λαογραφία – Κοινωνικός βίος**

Κεφάλαια του Κοινωνικού βίου: Κύκλος ζωής. Οικογένεια (σχέσεις, στάσεις, ρόλοι των μελών της). Παιδί με ειδικές ανάγκες (εθιμική θεραπευτική αγωγή και πρόληψη). Παραδοσιακή διατροφή (μαγικο-θρησκευτικές επισημάνσεις, συμβολισμοί, οικονομία, παραγωγή, κ. ά.). Δοξαστική και εθιμική λατρεία (Αγιολογική λαογραφία, γεωργικοποιμενική λατρεία, κ. ά.). Λαϊκή οικολογία (έμφαση στον φυ-

τικό κόσμο). Ζητήματα υλικού βίου. Σεμινάρια: Εκτός μαθήματος δύο δίωρα σεμινάρια καθ' όλο το διδακτικό έτος (χειμερινό-εαρινό εξάμηνο) στο σπουδαστήριο λαογραφίας για την ευμέθοδη συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ

5 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 26 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) *Αριστοφάνης*

Αρχαία Κωμωδία: Εισαγωγή. Δομή και θέματα. Πρόδρομοι και σύγχρονοι του Αριστοφάνους κωμικοί ποιητές. Βίος και έργο του Αριστοφάνους.

Ερμηνεία της κωμωδίας *Βάτραχοι*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Πλάτων*

Πλάτωνος *Συμπόσιον*. Ανάλυση του έργου από λογοτεχνική και φιλοσοφική άποψη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Πλάτων*

Εισαγωγή στη φιλοσοφία, στον Πλάτωνα και στον διάλογο «Χαρμίδης». Φιλοσοφία και επιστήμη, ορισμός και περιεχόμενο της φιλοσοφίας, διαίρεση της φιλοσοφίας, σταθμοί στη φιλοσοφική σκέψη, φιλοσοφία και ζωή, δυσκολία και σημασία της φιλοσοφίας, το βασικό πρόβλημα της φιλοσοφίας – συνέπειες. Βιογραφικά και συνθήκες ζωής του Πλάτωνα, το έργο και η επίδραση του Πλάτωνα, ο ιστορικός και ο πλατωνικός Σωκράτης, ο πλατωνικός έρωτας – έρωτας και φιλοσοφία, η μελέτη του θανάτου, η τεχνική των διαλόγων, η θεωρία των Ιδεών, το πλατωνικό

ζήτημα. Ο ιστορικός Χαρμίδης – ο διάλογος «Χαρμίδης». Ορισμοί της σωφροσύνης στον «Χαρμίδα». Ερμηνεία του διαλόγου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 81 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Μεταγενέστερη Γραμματεία

Αρχαίο Ελληνικό Μυθιστόρημα (ΑΕΜ), Λόγγου *Ποιμενικά*. Εισαγωγή στο ΑΕΜ. Η γενεαλογία του είδους. Το κοινωνικό και ιστορικό υπόστρωμα. Θεωρίες γενέσεως, βασικά θέματα του είδους, υφολογικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά. Τόποι και χρόνοι γραφής. Οι πρώτοι αναγνώστες. Τα διασωθέντα ΑΕΜ, η επιβίωση και η εξέλιξη του είδους. Εισαγωγή στα *Ποιμενικά*. Ο Λόγγος ως συγγραφέας και ανανεωτής του είδους. Η παράδοση του Θεοκρίτου. Πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον της εποχής του Λόγγου. Οι διαφορές των *Ποιμενικών* από τα υπόλοιπα ΑΕΜ. Αφηγηματική τεχνική του Λόγγου. Γλώσσα, ύφος, ιδεολογία. Μεταφράσεις στη νεοελληνική γλώσσα. Συστηματική γλωσσική και υφολογική ανάλυση και υπομνηματισμός των τεσσάρων Λόγων. Εικονοποιία και υποκείμενη μυθολογία. Χαρακτήρες και πρόσωπα. Λογοτεχνική αξιολόγηση των *Ποιμενικών*. Επιβιώσεις. Λόγγος και Γκαίτε.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πίνδαρος-Βακχυλίδης

Εισαγωγή στη Χορική ποίηση, στον Πίνδαρο, Βακχυλίδη και Σιμωνίδη τον Κείο. Παρουσίαση του έργου τους με έμφαση στον Πίνδαρο. Θρησκευτικός χαρακτήρας της ποιήσεώς του, το «πιστεύω» του για τη *φυσά* και για τη συμβολή του ιδίου στη διαιώνιση της δόξας του νικητή. Συστατικά της Πινδαρικής επινίκιας ωδής, περί του ενιαίου μέτρου στροφών/αντιστροφών, επωδών. Ανάλυση μερικών σημαντικών αποσπασμάτων από διάφορα είδη της ποιήσεώς του για πιο σφαιρική εικόνα του εύρους της. Διεξοδική ανάλυση του 1^{ου} *Ολυμπιονίκου*, δυνατότητες ερμηνείας πολυσήμαντων χωρίων και συζήτηση του κριτικού υπομνήματος, όπου χρειάζεται. Λεξιλόγιο, δωρισμοί, ετυμολογία. Ύφος συνθέσεως και τι επιτυγχάνει

ο ποιητής με τη σειρά που παρατάσσει τις λέξεις στη φράση. Σχήματα λόγου. Με αφορμή το φημισμένο προοίμιο του ύμνου γίνεται αναφορά στο *riamel* και στα είδη του, με παραδείγματα και από άλλους ποιητές. Από τον Βακχυλίδη αναλύονται οι πρώτοι 30 στίχοι της πέμπτης επινίκιας ωδής του (που γράφτηκε, όπως και ο πρώτος *Ολυμπιονίκος* του Πίνδαρου, για την ίδια νίκη του Ιέρωνος) με την περίφημη εικόνα του «υψιπέτη» αετού. Οι φοιτητές, πέρα της διδαχθείσης ύλης, καλούνται να επεξεργαστούν μόνοι τους τους πρώτους 47 στίχους του 1^{ου} *Πυθιονίκου*, που εξετάζονται ως αδίδακτο.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* **ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Πίνδαρος**

Εισαγωγή στη Χορική ποίηση, στον Πίνδαρο, Βακχυλίδη και Σιμωνίδα τον Κείο. Παρουσίαση του έργου τους με έμφαση στον Πίνδαρο. Θρησκευτικός χαρακτήρας της ποιήσεώς του, το «πιστεύω» του για τη *φύα* και για τη συμβολή του ιδίου στη διαιώνιση της δόξας του νικητή. Συστατικά της Πινδαρικής επινίκιας ωδής, περί του ενιαίου μέτρου στροφών/αντιστροφών, επωδών. Ανάλυση μερικών σημαντικών αποσπασμάτων από διάφορα είδη της ποιήσεώς του για πιο σφαιρική εικόνα του εύρους της. Διεξοδική ανάλυση του 1ου *Ολυμπιονίκου*, δυνατότητες ερμηνείας πολυσήμαντων χωρίων και συζήτηση του κριτικού υπομνήματος, όπου χρειάζεται. Λεξιλόγιο, δωρισμοί, ετυμολογία. Ύφος συνθέσεως και τι επιτυγχάνει ο ποιητής με τη σειρά που παρατάσσει τις λέξεις στη φράση. Σχήματα λόγου. Με αφορμή το φημισμένο προοίμιο του ύμνου γίνεται αναφορά στο *riamel* και στα είδη του, με παραδείγματα και από άλλους ποιητές. Οι παρακολουθούντες το σεμινάριο φοιτητές θα προσπαθήσουν, κατά το πρότυπο της διδασκαλίας, να σχολιάσουν βραχείς επινίκους του Πινδάρου (π.χ. *Ολ.* 11, 12, 14, *Πυθ.* 7, *Νεμ.* 2, *Ισθ.* 3) σε εργασίες που τους ανατίθενται.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ 80 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Ποίηση 19ου αιώνα

Ποίηση και αισθητική 19ου αιώνα. Εξέταση της Ελληνικής ποίησης του 19ου αιώνα στη βάση της διαδοχής της ποιητικής του νεοκλασικισμού, του ρομαντισμού και του μοντερνισμού: Α. Κάλβος (Σκοποί και τεχνική σύνθεσης των Ωδών), Δ. Σολωμός (Φως και σωματικότητα στο ποιητικό τοπίο), Κ. Παλαμάς (Βίωμα και καλλιτεχνική έκφραση).

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευάγγελος ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πεζογραφία 19ου αιώνα

Αρχή και εξέλιξη της νεώτερης ελληνικής πεζογραφίας: Θέματα και προβλήματα, τρόποι προσέγγισης, λόγια και λαϊκή λογοτεχνία. Παράγοντες: Πεζογραφία και διαλογικότητα, Φαναριώτες και Επτανήσιοι, ο γόνιμος 19ος αιώνας και η συνέχεια. Η νεώτερη πεζογραφία: Η περιπέτεια της πρόζας, οι δύο παράλληλες πεζογραφίες. Περίγραμμα της μεταφρασμένης λογοτεχνίας κατά τον 19ο και 20ό αιώνα: Χαρτογράφηση, εργαλεία, το αίτημα για την ανάπτυξη πρωτότυπης ελληνικής πεζογραφίας. Η βορειομανία στο γύρισμα του αιώνα: Οι βόρειες λογοτεχνίες και η νεοελληνική πεζογραφία στις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, διασταυρώσεις, απόλογος. Κυριότεροι συγγραφείς: Γρ. Παλαιολόγος, Π. Καλλιγιάς, Χαρ. Δημόπουλος, Ιάκ. Πιτσιπιός, Ε. Δ. Ροΐδης, Δ. Βικέλας, Γ. Δροσίνης, Γ. Καμπύσης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κωνσταντίνος Γ. ΚΑΣΙΝΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 81 Γλωσσολογία

α) Κειμενογλωσσολογία – Υφογλωσσολογία

Γλωσσολογική ανάλυση κειμένων. Από την μικροδομή (πρόταση) στη μακροδομή (κείμενο). Κειμενικότητα (επικοινωνιακά χαρακτηριστικά του κειμένου): συνοχή, συνεκτικότητα, προθετικότητα, αποδεκτικότητα, πληροφορητικότητα, καταστασιακότητα, διακειμενικότητα. Προβλήματα αναλύσεως του κειμένου. Παραγωγή και πρόσληψη του κειμένου. Η γλωσσική διαφοροποίηση του κειμένου. Γλώσσα

και ύφος. Υφολογική ανάλυση. Νόρμα και ύφος, επιλογές-αποκλίσεις. Προβλήματα αναλύσεως του λογοτεχνικού και του μη λογοτεχνικού κειμένου. Κειμενολογικές θεωρίες: ρωσικός φορμαλισμός, νεοκριτική Σχολή, εξηγητική και ερμηνευτική του κειμένου, Σχολή της Πράγας, ο Jakobson και η Σχολή του, γαλλικός στρουκτουραλισμός.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Σύνταξη Νέας Ελληνικής*

Ορισμοί και προσεγγίσεις στη γραμματική / σύνταξη. Σύγκριση θεωριών (παραδοσιακή, δομική, γενετική-μετασχηματιστική, συστημική –λειτουργική, δομολειτουργική – επικοινωνιακή). Ανάλυση της πρότασης της ΝΕ σε άμεσα συστατικά. Σημασιολογικοί ρόλοι. Επιλεγμένα ζητήματα της δομής της Ν.Ε: δομή ονοματικής φράσης (άρθρα και προσδιορισμοί) ρηματική φράση και γραμματικές κατηγορίες του ρήματος (χρόνος, τροπικότητα, ποιόν ενεργείας), σειρά των όρων.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Δέσποινα ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΠΔ 70 Παιδαγωγικά

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 83 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) *Αισχύλος*

Αισχύλου *Επτά επί Θήβας*.

Βιογραφικά του Αισχύλου. Χαρακτηριστικά των τραγωδιών του. Καινοτομίες, συμβολή στην δημιουργία και την εξέλιξη του είδους.

Ο μύθος του Λαΐου και του Οιδίποδος. Η θέση της συγκεκριμένης τραγωδίας στην θεματική τριλογία. Ερμηνεία της τραγωδίας *Επτά επί Θήβας*. Μετάφραση, Σχόλια.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Αριστοτέλης

Αριστοτέλους *Ποιητική*. Εισαγωγή στον βίο και στο έργο του Αριστοτέλους. Ομάδες και κατηγορίες των αριστοτελικών έργων. Οι βασικές θεωρίες του φιλοσόφου για τη λογοτεχνία, διαφορά απόψεων Πλάτωνος και Αριστοτέλους για Ποιητική και Ρητορική τέχνη. Η θέση της *Ποιητικής* στο αριστοτελικό corpus. Προϊστορία της *Ποιητικής*, χρόνος και τρόπος σύνθεσής της. Περιεχόμενο και διάταξη του υλικού. Γραμματική, συντακτική, γλωσσική και υφολογική ανάλυση των βασικών θεμάτων. Υπομνηματισμός και μετάφραση. Ανάλυση λογοτεχνικών όρων, σύγκριση με *Ρητορική*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**α) Αισχύλος**

Εισαγωγή στο έργο του Αισχύλου, ιδιαίτερα στη μοναδική σωζόμενη τριλογία *Ορέστεια*, με επικέντρωση στις *Ευμενίδες*. Θίγονται ποικίλα προβλήματα ερμηνείας του κειμένου, όπως και λεπτομέρειες σκηνικής παρουσίασης του έργου, για την οποία υπάρχουν ερωτηματικά. Ένα έργο του καιρού του με αιχμές στη σύγχρονη εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Αθήνας. Μεγαλειώδες ύφος του ποιητή, περίτεχνη συμπλοκή λέξεων. Διαμάχη αρχέγονων θεοτήτων με νεώτερος θεούς. Συμβιβαστική πολιτική της Αθηνάς, και πώς με αυτήν πείθονται να μεταστραφούν οι Ερινύες σε Ευμενίδες. Πώς ψηφίζει ο ανθρώπινος παράγοντας (ένορκοι) και πώς ο θεϊκός. Λειτουργία της ψήφου της Αθηνάς – με την οποία αθώνεται ο Ορέστης, όμως η απαλλαγή του επέρχεται «μόγισ», δηλαδή με ισοψηφία. Σημασία της ισοψηφίας. Οι μετέχοντες στο σεμινάριο καλούνται να προετοιμάσουν και να παρουσιάσουν εκ περιτροπής αδιάδακτες περικοπές του δράματος, διεξάγοντας εκείνοι το μάθημα. Ακολουθεί συζήτηση.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Αριστοτέλης

Σεμινάριο, απαλλακτικό των γραπτών εξετάσεων· προϋποτίθενται η παρακολούθηση και η σύνταξη διατριβής με την -γενική- θεματική «*Αριστοτέλους Ρητορική*», ειδικότερα: (α) Ανθολόγηση χωρίων από την κυρίως *Ρητορικήν*, Α και Β βι-

βλία· (β) Θέματα της Αριστοτελικής *Ῥητορικῆς*, π.χ. Λόγια και μη Λόγια παραθέματα, με βάση το σύγγραμμα *Λόγια και μη Λόγια Παραθέματα στην κυρίως Ῥητορικήν του Αριστοτέλους* (συγγρ. Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη, εκδ. Παπαζήση).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ 2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 82 Λατινική Φιλολογία

α) Λυρική ποίηση

Q. Horati Flacci, *Carmina*.

Γενικά περί της λυρικής ποίησης. Εισαγωγή στο βίο και το έργο του ποιητή. Ο Οράτιος και η εποχή του. Κείμενο, μετάφραση και ερμηνεία Ωδών κατ' επιλογήν.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ 2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Έπος

Βιργιλίου, *Αινειάς*. Εισαγωγή στην εποχή του Αυγούστου και στη λατινική επική ποίηση. Βιογραφικά του Βιργιλίου. Εισαγωγή στην *Αινειάδα*. Ερμηνευτικός και γλωσσικός σχολιασμός και μετάφραση αποσπασμάτων από τα Βιβλία I, VI, VIII, IX, X, XI και XII.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ 2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Φιλοσοφία

M. Tulli Ciceronis, *Tusculanae Disputationes*. Εισαγωγή στο φιλοσοφικό έργο του Κικέρωνα. Κείμενο. Μετάφραση. Ερμηνευτικός σχολιασμός αποσπασμάτων από το έργο.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ 1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΝ 82 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Ποίηση 20ού αιώνα

Εισαγωγή στα λογοτεχνικά ρεύματα του 20ού αιώνα. Εξετάζεται η στροφή από τον Παρνασσισμό στον Συμβολισμό, η λεγόμενη «γενιά της πίκρας», η γενιά του '30, η νεοτερικότητα, η πρώτη και δεύτερη μεταπολεμική γενιά, η «γενιά της αμφισβήτησης» και η «γενιά του '80». Τα ρεύματα του 20ού αιώνα. Εξετάζονται μέσα από επιλογή ποιημάτων των αντιπροσωπευτικότερων ποιητών (Παλαμάς, Καβάφης, Σικελιανός, Χατζόπουλος, Μελαχρινός, Βάρναλης, Καρυωτάκης, Άγρας, Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος, Εμπειρίκος, Εγγονόπουλος, Αναγνωστάκης, Σαχτούρης).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ρίτσα ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πεζογραφία 20ού αιώνα

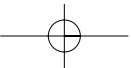
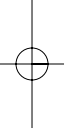
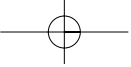
Εκδοχές του ελληνικού αφηγηματικού λόγου. Ανάλυση ελληνικών αφηγηματικών έργων τα οποία αντιπροσωπεύουν τις βασικές εκδοχές εφαρμογής, παραλλαγής, υπονόμησης ή αναίρεσης των προγραμματικών αρχών του αφηγηματικού ρεαλισμού. Κυριότεροι συγγραφείς των σχετικών έργων: Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Δημήτριος Βικέλας, Γεώργιος Βιζυηνός, Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, Γεώργιος Δροσίνης, Γρηγόριος Ξενόπουλος, Νικόλαος Επισκοπόπουλος, Ζαχαρίας Παπαντωνίου, Δημοσθένης Βουτυράς, Φώτης Κόντογλου, Στρατής Μυριβήλης, Ηλίας Βενέζης, Θανάσης Πετσάλης, Γιώργος Θεοδοκάς, Μιχάλης Καραγάτσης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευάγγελος ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

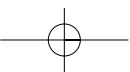
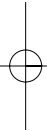
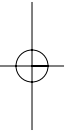
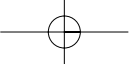
ΠΔ 09 Παιδαγωγικά

Μάθημα επιλογής

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΝ 21 Νεοελληνική Φιλολογία****α) Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου Ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία**

i. Η πνευματική ζωή, η ανάπτυξη της λογοτεχνίας, οι επιδράσεις (αρχαιοελληνικές, ανατολικές, δυτικές). Τα κυριότερα φιλολογικά προβλήματα σχετικά με την παράδοση των κειμένων. Τα λογοτεχνικά είδη της περιόδου. Γλώσσα, ύφος και μετρική. Η σχέση με το δημοτικό τραγούδι.

ii. Βιτσέντζου Κορνάρου, *Ερωτόκριτος*.

Συγγραφείς-υπόθεση-πρότυπο-παράδοση του κειμένου (χειρόγραφα, εκδόσεις)-κυριότεροι μελετητές. Η πλοκή και οι αφηγηματικοί τρόποι. Γλώσσα, ύφος και μετρική. Η συνολική αξιολόγηση του έργου και οι επιδράσεις που άσκησε στη νεοελληνική λογοτεχνία.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ερασμία-Λουίζα ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία

Η ποίηση κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (1453-1820).

Επικέντρωση του αντικειμένου διδασκαλίας στα ποιητικά κείμενα που παρήχθησαν στις Τουρκοκρατούμενες και όχι στις Φραγκοκρατούμενες περιοχές.

Κείμενα: Λόγια ποίηση: Γιούστος Γλυκός, Μαν. Περισίανος, Ματθ. Μυρέων, Αλεξ. Κάλφογλου, Καισάριος Δαπόντες.

Δημοτική ποίηση: Παραλογές («Του νεκρού αδερφού», «Της νύφης που κακοτύχησε»), κλέφτικο και ερωτικό δημοτικό τραγούδι.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΧΑΝΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΒ 21 Βυζαντινή Φιλολογία**Βυζαντινή Ποίηση**

Σεμινάριο: Ρωμανού του Μελωδού, Ύμνος εις την Χριστού Γέννησιν, φωτοτυ-

πίες του Πατμιακού χειρογράφου, μεταγραφή και ανάλυση του κειμένου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Φώτιος Α. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 21 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Σοφοκλής

Σύντομη εισαγωγή: Αριστοτελικός ορισμός της τραγωδίας και η έννοια του *τραγικού* δια μέσου των αιώνων. Το συναφές πρόβλημα του παιδευτικού ρόλου της τραγωδίας. Βασικά βιογραφικά στοιχεία και καινοτομίες του Σοφοκλή. Σύγκρισή του με τον Αισχύλο και τον Ευριπίδη. Ο Σοφοκλής ως ο «τραγικός Όμηρος». Τυπικά χαρακτηριστικά του σοφόκλειου ήρωα. Σύντομη περιγραφή του περιεχομένου των επτά σωζόμενων τραγωδιών του.

Λεπτομερής ανάλυση των *Τραχινίων*: γραμματική, σύνταξη, σχήματα λόγου, παρομοιώσεις και μεταφορές, ετυμολογία επιλεγμένων λέξεων, μετρική ανάλυση ορισμένων χωρίων κ.λπ. Μυθολογικό υπόβαθρο της τραγωδίας όπως το είδαν και οι αγγειογράφοι. Δομή και βασικά θέματα της τραγωδίας. Ερμηνευτικά προβλήματα: τόσο το γενικό πρόβλημα της συνολικής ερμηνείας του έργου, όσο και επιμέρους προβλήματα ερμηνείας.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Παναγιώτης ΦΑΝΑΡΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ηρόδοτος

Ηρόδοτος, Α΄ Βιβλίο. Θεματικοί άξονες: α) Ηρόδοτος και πρώιμη ιστοριογραφία, β) οργάνωση, δομή, θεματική του έργου (παρενθήκες, νουβέλες, ανέκδοτα), γ) χρόνος και αφήγηση, δ) επικές επιδράσεις και απηχήσεις, ε) η ιπποκρατική συλλογή και οι σοφιστές, ζ) θεολογική διάσταση, πολιτική σκέψη, η) μέθοδοι εργασίας, το πρόβλημα της *ακρίβειας*, θ) γλώσσα και ύφος.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

ΦΑ 22 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση

Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση της αρχαϊκής εποχής. Είδη της λυρικής ποίησης. Ιστορικό πλαίσιο. - Ιδιαίτερα γνωρίσματα της ελεγειακής και ιαμβικής ποίησης. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση των: Αρχιλόχου, Καλλίνου, Σημωνίδου του Αμοργίνου, Τυρταίου, Μιμνέρμου, Σόλωνος, Θεόγνιδος, Ιππώνακτος. - Μελική μονωδία. Ιδιαίτερα γνωρίσματα. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση της Σαπφούς, του Αλκαίου, του Ιβύκου, του Ανακρέοντος. – Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική μετρική: δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίστιχο, ιαμβικό τρίμετρο, τροχαϊκό τετράμετρο κ.τ.λ., ασυνάρτητοι στίχοι και επωδοί Αρχιλόχου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευγενία ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Αττικοί Ρήτορες

(α) *Ἀττικοὶ ῥήτορες*: Γραμματολογική εισαγωγή· (β) Δημοσθένους λόγοι *Ἑλληνικοί: Περὶ τῶν συμμοριῶν* (γ) [Δημοσθένους] *Περὶ συντάξεως*, και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας· (δ) Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας* (+ Προαιρετικός Ατομικός φάκελος φοιτητού με θέματα εμπέδωσης και διερεύνησης)· [Για τους παλαιότερων εξαμήνων φοιτητές: (α) *Ἀττικοὶ ῥήτορες*: Γραμματολογική εισαγωγή και ενδεικτικά ερανίσματα εκάστου· (β) Δημοσθένους λόγοι *Φιλιππικοί: Κατὰ Φιλίππου, Β* (+ *Περὶ τῆς εἰρήνης*), και το Βορειοελλαδικό πρόβλημα· (γ) Δημοσθένους λόγοι *Ἑλληνικοί: Περὶ τῶν συμμοριῶν*, και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας]· Βοηθητικά συγγράμματα: Δημοσθένους *Περὶ τῶν συμμοριῶν* και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας (συγγρ. Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη, εκδ. Παπαζήση)· Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας*, αρχαίο κείμενο (εκτυπ. Παν/μίου Αθηνών) + Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας*, μεταφραστική απόδοση υπο Ευανθίας Δρακωνάκη-Καζαντζάκη (εκτυπ. Παν/μίου Αθηνών).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 22 Γλωσσολογία**α) Φωνολογία της Νέας Ελληνικής**

Σύντομη εισαγωγή στη Φωνολογία: Φωνητική-Φωνολογία, Δομισμός, Σχολή της Πράγας, Γενετική-Μετασηματιστική Φωνολογία, Φωνολογία της Νέας Ελληνικής

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μορφολογία της Νέας Ελληνικής

Η θέση της Μορφολογίας στο γραμματικό σύστημα της γλώσσας. Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Η μορφολογική δομή της Νέας Ελληνικής. Κλίση (όνομα-ρήμα), παραγωγή, σύνθεση.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Σταματία ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ (Α-Κ)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μαρία ΙΑΚΩΒΟΥ (Λ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής**Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ****ΦΝ 23 Νεοελληνική Φιλολογία****α) Συγκριτική Φιλολογία: Ο κλάδος της Συγκριτικής Φιλολογίας**

Η Συγκριτική Φιλολογία ως αυτόνομος κλάδος της επιστήμης της λογοτεχνίας. Επιστημολογικές και μεθοδολογικές προϋποθέσεις. Το φάσμα των δυνατών συγκρίσεων. Το δίπολο *ταυτότητα – ετερότητα*. Η Συγκριτική Φιλολογία ως ταμειωτήρας για την ανάπτυξη νέων κλάδων των επιστημών του ανθρώπου (Θεωρία της Λογοτεχνίας, Πολιτισμικές σπουδές, Σπουδές για το φύλο, Μετααποικιακές Σπουδές). Συγκριτική ανάγνωση του έργου των Κάλβου, Παλαμά, Παπαδιαμάντη, Καβάφη με το έργο ξένων λογοτεχνών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

β) Συγκριτική Φιλολογία: Σχέσεις ελληνικού και γαλλικού υπερ- ρεαλισμού

Το μάθημα αναφέρεται στις σχέσεις ελληνικού και γαλλικού υπερρεαλισμού μέσα από συγκεκριμένες εκφραστικές τεχνικές όπως η αυτόματη γραφή, το αντικειμενικό τυχαίο, το μαύρο χιούμορ, ο τρελός έρωτας. Παράλληλα υπογραμμίζονται οι ιστορικές σχέσεις ανάμεσα στα δυο κινήματα, οι συγκλίσεις και οι ιδιομορφίες τους, καθώς και οι ιδεολογικές στοχεύσεις τους.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ζαχαρίας Ι. ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 02 Λαογραφία

Κοινωνικός βίος – Μεταβυζαντινή και Νεοελληνική Παραδοσιακή Τέχνη

Ορισμός, περιεχόμενο, ιστορία και μεθοδολογία της Λαογραφίας και Λαϊκής Τέχνης. Εισαγωγή στο βυζαντινό λαϊκό πολιτισμό, τη Λαογραφία και τη Λαϊκή Τέχνη. Λαϊκή αρχιτεκτονική: βορειοελλαδίτικη, νησιώτικη. Λαϊκή αρχιτεκτονική της Αττικής κ. ά. Σχέσεις λαϊκής αρχιτεκτονικής με άλλα αρχιτεκτονικά ρεύματα, όπως π.χ. με τη νεοκλασική αρχιτεκτονική. Επισκόπηση βαλκανικής αρχιτεκτονικής. Λαϊκή ξυλογλυπτική, λιθογλυπτική, ζωγραφική και κεραμική. Επισκέψεις σε μουσεία. Η παρουσία των φοιτητών/τριών στα μουσεία είναι υποχρεωτική και συνιστά προϋπόθεση για συμμετοχή τους στις εξετάσεις. Σεμινάρια.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα-Ιωάννα ΓΟΥΗΛ-ΜΠΑΔΙΕΡΙΤΑΚΗ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 21 Λατινική Φιλολογία

α) Μεσαιωνική Γραμματεία

Εισαγωγή στην Ιστορία της Μεσαιωνικής Λατινικής Φιλολογίας. Περίοδοι και κυριότεροι εκπρόσωποι με τα έργα τους. Λατινική Μεσαιωνική ποίηση. *Fortunatus: Ποιήματα αφιερωμένα στη Ραδεγούνδη και την Αγνή* – εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια. *Carmina Burana*: εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια.

Η διδασκαλία γίνεται με εποπτικά μέσα (projector, power point, διαφάνειες, εποπτικές σημειώσεις, ασκήσεις).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστοριογραφία

P. Cornelii Taciti, *Agricola*.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας ως την εποχή του Τακίτου. Ένταξη του συγγραφέα στο λογοτεχνικό και ιστορικό του συγκείμενο. Ο *Agricola* του Τακίτου ως συνδυασμός βιογραφίας και ιστορικής μονογραφίας, η διακειμενικότητά του και η ιστορική μέθοδος που ακολουθήθηκε. Περιεχόμενο και διάταξη του έργου, δομικές του ιδιαιτερότητες. Μετάφραση και ερμηνευτικός σχολιασμός ενδεικτικών αποσπασμάτων με παράλληλη αναφορά στα μορφολογικά στοιχεία του κειμένου, το λογοτεχνικό ύφος του Τακίτου και τον αντίκτυπο της ρητορικής του παιδείας στην ποιότητα του ιστορικού του έργου. Προσωπικότητα και ηθική του Αγρικόλα. Λογοτεχνική αποτύπωση της ιστορικής σκέψης και κοσμοθεωρίας του συγγραφέα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Θεματογραφία

Βασικά μαθήματα γραμματικής και κυρίως συντακτικό λατινικής. Μεθοδολογία της μετάφρασης από την ελληνική στη λατινική. Μετάφραση κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΠΔ 01 Παιδαγωγικά

Μάθημα επιλογής

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΝ 24 Νεοελληνική Φιλολογία****α) Θεωρία της Λογοτεχνίας**

Αισθητική της πρόσληψης. Κριτική θεώρηση των θεωριών του 20ού αιώνα. Το πρώτο σκέλος αφορά στην περιγραφή της αισθητικής της πρόσληψης μέσα από κείμενα των Jass – Iser και την ανάλυση του ρόλου της στη μελέτη των λογοτεχνικών κειμένων. Το δεύτερο σκέλος αφορά στη συνοπτική παρουσίαση και κριτική των βασικών σημείων των θεωριών για το λογοτεχνικό κείμενο, που αναπτύχθηκαν στον 20ό αιώνα.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ζαχαρίας Ι. ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Θεωρία της Λογοτεχνίας

Εισαγωγή στη θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι περιγραφικές θεωρίες του 20ού αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία του G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, *Ακυβέρνητες πολιτείες*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΤΖΟΥΜΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΒ 22 Βυζαντινή Φιλολογία**Βυζαντινή Πεζογραφία**

Εισαγωγή στην ανάπτυξη των γραμμάτων κατά τη Μεσοβυζαντινή περίοδο. Εικονομαχία και σκοτεινοί αιώνες. Ο αιώνας του ιερού Φωτίου και ο Βυζαντινός ανθρωπισμός. Λειτουργική ποίηση και ασματικοί κανόνες. Μελωδοί και μνογράφοι. Ανάλυση αποσπασμάτων έργων των συγγραφέων: Κοσμά του Μελωδού, Ανδρέου Κρήτης, Ιωάννου του Δαμασκηνού, Στεφάνου Διακόνου και ιερού Φωτίου. Αποσπάσματα από τα πρακτικά των συνόδων της Ιερείας (754), της Ζ΄ οικουμενικής συνόδου (787) και της συνόδου της Κωνσταντινουπόλεως του 843. Χριστιανικά και κοσμικά επιγράμματα από την Παλατινή Ανθολογία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευτύχιος Ι. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 24 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) *Ελληνιστική Γραμματεία*

Εισαγωγική επισκόπηση της ελληνιστικής εποχής και ποίησης. Τα γενικά χαρακτηριστικά της ελληνιστικής εποχής – οι προϋποθέσεις, οι αφετηρίες, το περιβάλλον. Τα βασικά γνωρίσματα της ελληνιστικής ποίησης και τα λογοτεχνικά είδη που άνθησαν κατά τους ελληνιστικούς χρόνους. Η νέα ποιητική θεωρία και το καλλιτεχνικό «πιστεύω» του Καλλιμάχου. Ερμηνεία αντιπροσωπευτικών κειμένων των ποιητών: Καλλιμάχου, Απολλωνίου του Ροδίου, Θεοκρίτου, Αράτου, Νικάνδρου, Μόσχου καθώς και των επιγραμματοποιών Ασκληπιάδη του Σάμιου και Λεωνίδα του Ταρανίνου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Ευριπίδης*

Ευριπίδου *Ηρακλής*: Εισαγωγή στην ευριπίδεια τραγωδία και στον μύθο του Ηρακλή. Αναλυτικός ερμηνευτικός σχολιασμός της τραγωδίας, με παρουσίαση των απόψεων παλαιότερων και σύγχρονων μελετητών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Ευριπίδης*

Οι φοιτητές που επιλέγουν το Σεμινάριο (20 κατ'ανώτατο όριο) παρακολουθούν υποχρεωτικά τις παραδόσεις της διδάσκουσας στο αντίστοιχο μάθημα του Ε΄ εξαμήνου, αλλά αντί της τελικής γραπτής εξέτασης υποβάλλουν εργασία. Στο πλαίσιο του Σεμιναρίου παρουσιάζονται από τους φοιτητές και συζητούνται απόψεις των μελετητών γύρω από επίμαχα θέματα του *Ηρακλή* του Ευριπίδη και εξετάζονται ζητήματα μετάφρασης και παράστασης της συγκεκριμένης τραγωδίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 25 Γλωσσολογία

α) *Εισαγωγή στη Θεωρία της Σύνταξης (με εφαρμογές στη Ν.Ε.)*

Βασικές έννοιες στη σύγχρονη συντακτική θεωρία: Ορισμός – είδη πρότασης, Ανάλυση της πρότασης στα συστατικά της μέρη (από τα δομικά πρότυπα στη γενετική-μετασηματιστική θεωρία). Οι έννοιες: φραστική δομή και οι κανόνες φραστικής δομής, δημιουργικότητα, γραμματικότητα και αποδεκτότητα των προτάσεων. Η παραστατική απόδοση της δομής της πρότασης, Γραμματικές κατηγορίες και συντακτικοί ρόλοι ή λειτουργίες, Τα συστατικά της ονοματικής φράσης.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Δέσποινα ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Σημασιολογία I*

Εισαγωγή στη Σημασιολογία και στην Πραγματολογία: γλωσσολογικοί και φιλοσοφικοί προβληματισμοί σχετικά με τη φύση της σημασίας.

Αναφορά και σημασία.

Λέξη: λέξημα, ένταση-έκταση σημασίας, σχέσεις μεταξύ λεξημάτων (συνωνυμία, ομωνυμία, υπωνυμία, αντωνυμικότητα).

Δομισμός (η σημασία στο σύστημα: αξία, σημασιακά πεδία, σημασιολογικά χαρακτηριστικά). Ανάλυση σε συστατικά – πρωτοτυπική σημασία.

Πρόταση: Λογική πρόταση – γλωσσική πρόταση – εκφώνημα. Περιβάλλον και σημασία. Λεκτικές πράξεις, υπονοήματα, μεταφορά.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αμαλία ΜΟΖΕΡ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΝ 27 Νεοελληνική Φιλολογία****α) Διαφωτισμός**

1. Ιδεολογία και Λεξιλόγιο του Διαφωτισμού.
2. Νεομάρτυρες και Διαφωτισμός.
3. Συγκρίσεις και αναιρέσεις παγιωμένων απόψεων στις Ιστορίες της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και στα κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας του Λυκείου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Επανησιακή Λογοτεχνία

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της επανησιακής λογοτεχνίας (ποίησης) του 19ου αιώνα. Συγκεκριμένα, αφού αρχικά αναλυθούν τα βασικά τεχντροπικά γνωρίσματα της επανησιακής ποίησης του 19ου αιώνα, στη συνέχεια θα αναλυθούν από ιστορικογραμματολογική και αισθητική σκοπιά αντιπροσωπευτικά ποιητικά κείμενα των βασικών ποιητών της επανησιακής ποιητικής παράδοσης, συγκεκριμένα του Διονυσίου Σολωμού, του Ανδρέα Κάλβου, του Ιουλίου Τυπάλδου, του Γεράσιμου Μαρκορά, του Γεωργίου Τερτσέτη, του Ανδρέα Λασκαράτου και του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευριπίδης ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 21 Λαογραφία**Αστική Λαογραφία – Κοινωνικός βίος**

Κεφάλαια του Κοινωνικού βίου: Κύκλος ζωής. Οικογένεια (σχέσεις, στάσεις, ρόλοι των μελών της). Παιδί με ειδικές ανάγκες (εθιμική θεραπευτική αγωγή και πρόληψη). Παραδοσιακή διατροφή (μαγικο-θρησκευτικές επισημάνσεις, συμβολισμοί, οικονομία, παραγωγή, κ. ά.). Δοξαστική και εθιμική λατρεία (Αγιολογική λαογραφία, γεωργικοποιμενική λατρεία, κ. ά.). Λαϊκή οικολογία (έμφαση στον φυσικό κόσμο). Ζητήματα υλικού βίου. Σεμινάρια: Εκτός μαθήματος δύο δίωρα σε-

μινάρια καθ' όλο το διδακτικό έτος (χειμερινό-εαρινό εξάμηνο) στο σπουδαστήριο λαογραφίας για την ευμέθοδη συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΒ 23 Βυζαντινή Φιλολογία

α) *Ο Βίος Βασιλείου (5ο βιβλίο της Συνέχειας Θεοφάνη).*

Το Βυζάντιο μετά τη λήξη της Εικονομαχίας (843). Η δολοφονία του Μιχαήλ Γ' και η άνοδος στον θρόνο του Βασιλείου Α' (867-886). Η Μακεδονική δυναστεία. Η σύνθεση της *Συνέχειας Θεοφάνη* από τον Κωνσταντίνο Ζ' τον Πορφυρογέννητο (945-959). Ιδιαιτερότητα του κειμένου στη βυζαντινή χρονογραφία. Προβλήματα δομής και τεχνικής. Ο *Βίος Βασιλείου* σε αντιδιαστολή με τα υπόλοιπα βιβλία. Ο Βασίλειος υποδειγματικός ηγεμόνας και *άγαλμα*. Τα πρότυπα του/των συγγραφέα/ων του *Βίου*. Ο πρόλογος του κειμένου. Αναλυτική παρουσίαση εκτενών αποσπασμάτων με έμφαση στα μοτίβα όσο και τις αφηγηματικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται. Σύγκριση του έργου με ανάλογα κείμενα της βυζαντινής ιστοριογραφίας και ρητορικής.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αθανάσιος ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Βιογραφία στο πρώιμο και Μέσο Βυζάντιο. Καταβολές και εξέλιξη ενός λογοτεχνικού είδους*

Ο χριστιανός άγιος και ο εθνικός φιλόσοφος; Δύο αντίθετοι πόλοι ή δύο πτυχές του ίδιου φαινομένου; Θα σχολιασθούν αναλυτικά επιλεγμένα αποσπάσματα από τον Βίο του αγίου Αντωνίου του Μ. Αθανασίου και από τον Βίο του Πρόκλου του Μαρίνου. Ιδιαίτερα θα συζητηθούν οι ομοιότητες των δύο κειμένων, που μπορούν να εξηγηθούν ως απόρροια κατά την περίοδο αυτή μιάς νέας αντιμετώπισης του θείου ανδρός, η οποία ήταν, όπως φαίνεται, κοινή τόσο στον χριστιανικό κόσμο όσο και στους κύκλους των διανοουμένων ειδωλολατρών. Επίσης θα παρουσιασθούν τόσο η σύγχρονη προβληματική της έρευνας γύρω από τα σύγχρονα λογοτεχνικά πρότυπα του χριστιανικού κειμένου (π.χ. ρητορικά εγκώμια, βιογραφίες του Πυθαγόρα κ.λ.π.), όσο και η συζήτηση σχετικά με τον απόηχο της νέας χριστιανικής περιρρέουσας ατμόσφαιρας στον βίο

του Πρόκλου. Η εξέλιξη της αγιολογίας κατά την μεσοβυζαντινή περίοδο.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης Δ. ΠΟΛΕΜΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 25 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Θουκυδίδης

Φιλολογική και ιστορική προσέγγιση του έργου του Θουκυδίδη μέσα από την ανάλυση αντιπροσωπευτικών αποσπασμάτων από τα δύο πρώτα Βιβλία. Με άξονα τους τρεις λόγους του Περικλή, η συζήτηση θα εστιαστεί στη στάση του ιστορικού απέναντι στον ιμπεριαλισμό, στη δημοκρατία, στα αίτια του πολέμου και στα αίτια της ήττας.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ομήρου Οδύσσεια

Εισαγωγή στην επική ποίηση. Τα ομηρικά έπη: ιστορικό πλαίσιο, χαρακτηριστικά της ομηρικής ποίησης (σύνθεση, γλώσσα, μέτρο κ.λπ.), το ομηρικό ζήτημα. Ερμηνεία της ραψωδίας ε.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ειρήνη ΖΑΜΑΡΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

ΦΑ 82 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Σεμινάριο

Ελληνιστική Ποίηση - Θεόκριτος

1. Εισαγωγή: η ελληνιστική εποχή, τα χαρακτηριστικά της ελληνιστικής ποίησης, το έργο του Θεοκρίτου, η βουκολική ποίηση. 2. Ανίχνευση του φυσιολατρικού στοιχείου στο έργο του Θεοκρίτου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παναγιώτα ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Οι Ύμνοι του Καλλιμάχου και η 'παρέκκλιση' από τον συμβατικό / επικό τρόπο
 Στο Σεμινάριο αυτό θα εξετασθούν λεπτομερώς οι έξι Ύμνοι του Καλλιμάχου (στον Δία, στον Απόλλωνα, στην Άρτεμη, στη Δήλο, στα Λουτρά της Παλλάδος και στη Δήμητρα), ως σημαντικά δείγματα ενός ιδιαίτερου τύπου ελληνιστικής γραφής στον οποίο διακρινόταν ο Κυρηναίος ποιητής: τη λογοτεχνική δηλ. επίδειξη σε ένα σταθερό παραδοσιακό θέμα. Στόχος του Σεμιναρίου θα είναι να διαφανεί με ποιο τρόπο ο Καλλιμάχος, παίρνοντας παραδοσιακούς μύθους και γράφοντας σε ένα αρχαϊκό ύφος απομακρυσμένο από τη σύγχρονή του εποχή, κατορθώνει μέσα από τους υπαινιγμούς, τις εννοιολογικές αποχρώσεις και την παιγνιώδη ειρωνεία να συνθέσει έξι λογοτεχνικούς Ύμνους οι οποίοι αποκαλύπτουν ασφαλώς την πανίσχυρη φύση των θεών, χωρίς όμως να μαρτυρούν γνήσια λατρευτική κατανύξη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Μεταφραστική θεωρία και πρακτική

Οι στόχοι του Σεμιναρίου είναι πολλαπλοί: 1 Το ζήτημα (ή πρόβλημα), η σημασία (λογοτεχνική, διδακτική κ.λπ.), το ήθος και η ιδεολογία της ενδογλωσσικής μετάφρασης, δηλαδή της μετάφρασης έργων της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας στα Νέα Ελληνικά. (Ιστορία της Νέας Ελληνικής ενδογλωσσικής μετάφρασης, θεωρίες και ενδεχόμενες σχολές μεταφραστών κ.λπ.). 2. Φιλολογική και λογοτεχνική αξιολόγηση μεταφράσεων ή μεταφραστών με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (πιστότητα, γλώσσα, ύφος, κ.λπ.). 3. Μικρές μεταφραστικές ασκήσεις. 4. Πειραματική διδασκαλία αρχαιοελληνικών κειμένων από μετάφραση. Υποχρεωτική εργασία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Απικοί ρήτορες

Υποχρεωτικό Σεμινάριο (με προϋποτιθεμένη υποχρεωτική παρακολούθηση και σύνταξη διατριβής) με τις θεματικές: (α) «Απτική δικανική και επιδεικτική ρητο-

ρεία»· (β) «Εισαγωγή στην ερευνητική εργασία»: στην αξιολόγηση και την αξιοποίηση των Αρχαίων Πηγών και της Βιβλιογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Αριστοφάνους Βάτραχοι. Η κωμική κριτική της τραγωδίας

Θα μελετηθούν τα φαινόμενα της παρωδίας και της παρατραγωδίας και ο τρόπος με τον οποίο προσλαμβάνει ο Αριστοφάνης το έργο των δύο μεγάλων τραγικών, Αισχύλου και Ευριπίδη, στην κωμωδία των *Βατράχων*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Δραματική ποίηση: Ευριπίδης

Εισαγωγή στην τραγωδία : Αισχύλος – Σοφοκλής – Ευριπίδης.

Το ιστορικοκοινωνικό έργο του ποιητού. Ανάλυση και σχολιασμός τραγωδιών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αδαμαντίνη ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Η εκδίκηση του Ορέστη στους τρεις τραγικούς

Παράλληλη ανάγνωση της *Ορέστειας* του Αισχύλου, της *Ηλέκτρας* του Σοφοκλή και της *Ηλέκτρας* του Ευριπίδη, τριών έργων που διαλέγονται μεταξύ τους, προτείνοντας το καθένα τη δική του απάντηση πάνω στο ίδιο ηθικό πρόβλημα: τα όρια μεταξύ ανθρωπίνης και θεϊκής δικαιοσύνης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Οι αγγελικές σκηνές των τραγωδιών

Σημασία των αγγελικών ρήσεων. Ιστορική εξέταση του ρόλου των αγγέλων. Κα-

τηγορίες αγγελικών ρήσεων. Αφήγηση και μίμηση. Αφηγηματολογική εξέταση των αγγελικών ρήσεων. Ανάλυση και ερμηνεία συγκεκριμένων αγγελικών ρήσεων. Παρουσίαση θεμάτων εκ μέρους των φοιτητών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Ομήρου Ιλιάδα. Προβλήματα ερμηνείας

Προβλήματα ερμηνείας της *Ιλιάδας* του Ομήρου. Πώς γίνεται μια παραπομπή. Πώς γράφεται μια φιλολογική μελέτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Τα Κύπρια έπη

Αξιολόγηση και επιδράσεις των *Κυπρίων επών*. Τα *Κύπρια έπη* είναι αριστούργημα και όχι ασήμαντο έργο, όπως θεωρείται από ορισμένους. Η επίδρασή τους υπήρξε σημαντική.

Επίσης θα εξεταστεί πώς γίνεται μια παραπομπή και πώς γράφεται μια φιλολογική μελέτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Φιλολογικά κείμενα, επιστολές και έγγραφα σε όστρακα της ελληνορωμαϊκής περιόδου

Μετά από σύντομη επισκόπηση του γνωστικού αντικειμένου και των εφαρμοζομένων επιστημονικών μεθόδων στον χώρο της εκδοτικής των ελληνικών και λατινικών παπύρων και οστράκων, οι φοιτητές θα ασκηθούν στην ανάγνωση, την ερμηνεία και τις μεθόδους επιστημονικής εκδόσεως φιλολογικών και μη φιλολογικών οστράκων. Έμφαση θα δοθεί στη μελέτη της παλαιογραφίας των οστράκων, έτσι ώστε οι φοιτητές να μάθουν να διαβάζουν από το πρωτότυπο. Επιπλέον, οι

φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με τα σύγχρονα μέσα επιστημονικής έρευνας στο χώρο της μελέτης των φιλολογικών και μη φιλολογικών οστράκων, όπως π.χ. τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων Leuven Database of Ancient Books, Heidelberger Gesamtverzeichnis der griechischen Papyrusurkunden Ägyptens, Mertens-Pack³, Duke Databank of Documentary Papyri (έκδ. 1996 = Packard Humanities Institute CD-ROM No. 7), Wörterlisten και Bibliographie Papyrologique. Από τους φοιτητές θα ζητηθεί μεταξύ άλλων η συγγραφή συνθετικής εργασίας σχετικά με ήδη εκδομένα όστρακα και / ή η συγγραφή εργασίας με θέμα τη σχολιασμένη έκδοση ελληνικών και λατινικών οστράκων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αμφιλόχιος ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Επική ποίηση

Η προομηρική ποίηση προσεγγιζόμενη μέσω των νεοελληνικών δημοτικών τραγουδιών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Ποίηση και ποιητική στο Ησιόδειο corpus

Η ησιόδεια ποίηση βρισκόταν πάντοτε στη σκιά της ομηρικής ήδη από την αρχαιότητα, με αποτέλεσμα να εξετάζεται πάντοτε ως υποδεέστερη και, εντέλει, παρακμιακή συνέχειά της. Αντικείμενο του σεμιναρίου αυτού είναι η εξέταση της ποίησης και ποιητικής τού ησιόδειου corpus. Θα ασχληθούμε με τα ακόλουθα προβλήματα:

- Ποια η συνοχή τού corpus των κειμένων που έχουν φθάσει ως τις ημέρες μας ως έργα του Ησιόδου;
- Σε ποιο γραμματειακό είδος πρέπει να κατατάξουμε αυτού του είδους την ποίηση;
- Ποια η σχέση των κειμένων αυτών με τη γενεαλογική και τη γνωμική ποίηση, όπως τις γνωρίζουμε τόσο από την ελληνική όσο και από την ανατολική (αιγυπτιακή, βαβυλωνιακή κ.ά.) ποιητική παράδοση;
- Ποια τα εσωτερικά σήματα ποιητικής, που συναντάμε στο ησιόδειο corpus; Ποια η εικόνα που μας δίνει ο ίδιος ο Ησιόδος (ή η παράδοση που αυτός εκπροσωπεί) για

- την τέχνη του (θέση της σε σχέση με την ομηρική παράδοση, σκοπός, κοινό) ;
- Πώς πρέπει, τελικά, να αντιμετωπίζουμε τα κείμενα αυτά, ως γραπτή, προφορική ή μεταξύ γραπτής και προφορικής λογοτεχνία; Ποιες οι επιπτώσεις της απάντησής μας για το είδος της ποίησης που μελετάμε;

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Πλάτωνος Πολιτεία.

Εισαγωγή με έμφαση στην εξέλιξη της φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνα, στον διαχωρισμό της από τη στωικη φιλοσοφία, στο ερώτημα γιατί ο Πλάτων έγραψε διαλόγους και όχι φιλοσοφικά δοκίμια, και γενικότερα στα πορίσματα της πρόσφατης πλατωνικής έρευνας.

Ανάλυση, φιλολογική και φιλοσοφική, των πιο αντιπροσωπευτικών χωρίων της *Πολιτείας*. Σύντομες εργασίες φοιτητών, τόσο φιλολογικού όσο και καθαρά φιλοσοφικού χαρακτήρα, και παρουσίαση των καλύτερων από αυτές στην τάξη. Επίσης παρουσίαση κάποιων αντιπροσωπευτικών άρθρων, κυρίως διεθνώς αναγνωρισμένων πλατωνιστών, για την εξοικείωση των φοιτητών με την τρέχουσα πλατωνική έρευνα.

Βασικός στόχος του σεμιναρίου είναι η βαθύτερη κατανόηση της *Πολιτείας* αλλά και η εξοικείωση των φοιτητών με την πλατωνική σκέψη γενικότερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται και στη λογοτεχνική πλευρά όχι μόνο της *Πολιτείας* αλλά και των άλλων λογοτεχνικών αριστουργημάτων του Πλάτωνα (*Συμπόσιον*, *Φαίδρος*, *Φαίδων* κ.λπ.). Γενικά ο Πλάτων αντιμετωπίζεται όχι μόνο ως θεμελιωτής της δυτικής φιλοσοφίας αλλά και ως ανυπέβλητος ποιητής και τεχνίτης του λόγου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Παναγιώτης ΦΑΝΑΡΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Σοφιστική ιδεολογία και ρητορική στις δημηγορίες του Θουκυδίδη

Μετά από εκτενή εισαγωγή όσον αφορά τον χαρακτήρα και τα χαρακτηριστικά της σοφιστικής κίνησης (στό πλαίσιο του πνευματικού, κοινωνικού και πολιτικού κλίματος της εποχής) θα εξετασθούν οι τρόποι με τους οποίους η κίνηση αυτή

αντανακλάται σε γλωσσικό και ιδεολογικό επίπεδο στις δημηγορίες του Θουκυδίδη. Θα εκπονηθούν εργασίες.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Στυλιανή ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Η κωμική γλώσσα του Αριστοφάνη

Το σεμινάριο αποβλέπει στην έρευνα της γλώσσας του Αριστοφάνη και ιδιαίτερα στην χρήση της για την επίτευξη κωμικών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα ερευνώνται η γλωσσοπλασία του ποιητή, τα σχήματα λόγου, η γλωσσική εκζήτηση, η χρήση διαλέκτων, η παρατραγωδία κ.ά. Παράλληλα επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με τη μέθοδο φιλολογικής έρευνας, τη χρήση αρχαίων σχολίων, λεξικών, υπομνημάτων και άλλων βοηθημάτων καθώς και με την αξιοποίηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μέση και Νέα Κωμωδία

Από την Αρχαία στη Μέση Κωμωδία. Μένανδρος. Μενάνδρου *Δύσκολος*.

Θα ερμηνευθούν αντιπροσωπευτικά χωρία από τις τελευταίες κωμωδίες του Αριστοφάνη όπως και αποσπάσματα της Μέσης και Νέας Κωμωδίας για να αναδειχθούν τα στάδια μετάβασης από την πολιτική κωμωδία του 5ου π.Χ. αιώνα στην κωμωδία των χαρακτήρων του Μενάνδρου. Βίος και έργο του Μενάνδρου επί τη βάση των πηγών. Ερμηνεία της κωμωδίας *Δύσκολος*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΝ 81 Νεοελληνική Φιλολογία****α) Ελληνική Ποίηση 19ου αιώνα**

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της ελληνικής ποίησης του 19ου αιώνα. Συγκεκριμένα, θα αναλυθούν από ιστορικο-γραμματολογική και αισθητική σκοπιά αντιπροσωπευτικά ποιητικά κείμενα των βασικών ποιητών της επανησιακής και της αθηναϊκής ποιητικής παράδοσης, όπως του Διονυσίου Σολωμού, του Ανδρέα Κάλβου, του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, του Παναγιώτη Σούτσου και του Αλέξανδρου Ρίτσου Ραγκαβή, καθώς, τέλος, και δείγματα του πρώιμου ποιητικού έργου του Κωστή Παλαμά και του Κ.Π. Καβάφη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευριπίδης ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πεζογραφία 19ου αιώνα

Η αφηγηματική πεζογραφία κατά την περίοδο του ρομαντισμού. Το ευρύτερο πλαίσιο (ιστορικές, πολιτικές, οικονομικές συνθήκες, θετικισμός, επιστημοκρατία...) του ρεαλισμού και του νατουραλισμού. Το μυθιστόρημα και το διήγημα κυρίαρχα είδη κατά την περίοδο του ρεαλισμού και του νατουραλισμού. Το ρεαλιστικό και το νατουραλιστικό πρότυπο (θεματική, αφηγηματικές τεχνικές...). Ο ρεαλισμός στην νεοελληνική πεζογραφία. Ο διαγωνισμός διηγήματος της *Εστίας* (1883) και η ελληνική *ηθογραφία*: ανάπτυξη, επιμέρους διακρίσεις και υπερβάσεις. Αναλύσεις αντιπροσωπευτικών διηγημάτων του Αλ. Παπαδιαμάντη.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΒ 23 Βυζαντινή Φιλολογία

Κείμενα Παλαιολογείων χρόνων αναφερόμενα στο θέμα της αντιθέσεως Ορθόδοξων και καθολικών. Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκονται τα Απομνημονεύματα του Σιλβέστρου Συροπούλου, τα οποία θα εξετασθούν ως πηγή

ιστορικών πληροφοριών για την σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας, καθώς και ως μαρτυρία για τις ιδεολογικές κατευθύνσεις της περιόδου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αντώνιος Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 26 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Αριστοφάνης

Εισαγωγή στην Απική κωμωδία. Καταγωγή του είδους (φαλλικά δρώμενα, ζώμορφοι χοροί, Δωρικές φάρσες). Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης (θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες). Θέματα και περιεχόμενο της Παλαιάς Κωμωδίας (πολιτική σάτιρα, παρωδία της τραγωδίας, φανταστικές πλοκές, θέματα από την καθημερινή ζωή). Βίος και έργο του Αριστοφάνη.

Εισαγωγή στους *Αχαρνες* του Αριστοφάνη. Ιστορικό πλαίσιο της κωμωδίας: ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η διχασμένη Αθηναϊκή κοινή γνώμη. Η διαμάχη του Αριστοφάνη με τον Κλέωνα και τους υποστηρικτές του πολέμου. Το πολιτικό μήνυμα των *Αχαρνέων* και οι προφυλάξεις του ποιητή. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου των *Αχαρνέων*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πλάτων

Εισαγωγή στη φιλοσοφία, στον Πλάτωνα και στον διάλογο «Χαρμίδης». Φιλοσοφία και επιστήμη, ορισμός και περιεχόμενο της φιλοσοφίας, διαίρεση της φιλοσοφίας, σταθμοί στη φιλοσοφική σκέψη, φιλοσοφία και ζωή, δυσκολία και σημασία της φιλοσοφίας, το βασικό πρόβλημα της φιλοσοφίας – συνέπειες. Βιογραφικά και συνθήκες ζωής του Πλάτωνα, το έργο και η επίδραση του Πλάτωνα, ο ιστορικός και ο πλατωνικός Σωκράτης, ο πλατωνικός έρωτας – έρωτας και φιλοσοφία, η μελέτη του θανάτου, η τεχνική των διαλόγων, η θεωρία των Ιδεών, το πλατωνικό ζήτημα. Ο ιστορικός Χαρμίδης – ο διάλογος «Χαρμίδης». Ορισμοί της σωφροσύνης στον «Χαρμίδη». Ερμηνεία του διαλόγου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Πλάτων

Εισαγωγή στη φιλοσοφία, στον Πλάτωνα και στον διάλογο «Χαρμίδης». Φιλοσοφία και επιστήμη, ορισμός και περιεχόμενο της φιλοσοφίας, διαίρεση της φιλοσοφίας, σταθμοί στη φιλοσοφική σκέψη, φιλοσοφία και ζωή, δυσκολία και σημασία της φιλοσοφίας, το βασικό πρόβλημα της φιλοσοφίας – συνέπειες. Βιογραφικά και συνθήκες ζωής του Πλάτωνα, το έργο και η επίδραση του Πλάτωνα, ο ιστορικός και ο πλατωνικός Σωκράτης, ο πλατωνικός έρωτας – έρωτας και φιλοσοφία, η μελέτη του θανάτου, η τεχνική των διαλόγων, η θεωρία των Ιδεών, το πλατωνικό ζήτημα. Ο ιστορικός Χαρμίδης – ο διάλογος «Χαρμίδης». Ορισμοί της σωφροσύνης στον «Χαρμίδη». Ερμηνεία του διαλόγου

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

ΦΑ 81 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία**α) Μεταγενέστερη Γραμματεία**

Αρχαίο Ελληνικό Μυθιστόρημα (ΑΕΜ), Λόγγου *Ποιμενικά*. Εισαγωγή στο ΑΕΜ. Η γενεαλογία του είδους. Το κοινωνικό και ιστορικό υπόστρωμα. Θεωρίες γενέσεως, βασικά θέματα του είδους, υφολογικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά. Τόποι και χρόνοι γραφής. Οι πρώτοι αναγνώστες. Τα διασωθέντα ΑΕΜ, η επιβίωση και η εξέλιξη του είδους. Εισαγωγή στα *Ποιμενικά*. Ο Λόγγος ως συγγραφέας και ανανεωτής του είδους. Η παράδοση του Θεοκρίτου. Πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον της εποχής του Λόγγου. Οι διαφορές των *Ποιμενικών* από τα υπόλοιπα ΑΕΜ. Αφηγηματική τεχνική του Λόγγου. Γλώσσα, ύφος, ιδεολογία. Μεταφράσεις στη νεοελληνική γλώσσα. Συστηματική γλωσσική και υφολογική ανάλυση και υπομνηματισμός των τεσσάρων Λόγων. Εικονοποιία και υποκείμενη μυθολογία. Χαρακτήρες και πρόσωπα. Λογοτεχνική αξιολόγηση των *Ποιμενικών*. Επιβιώσεις. Λόγγος και Γκαίτε.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πίνδαρος-Βακχylίδης

Εισαγωγή στην ποίηση του Πινδάρου και του Βακχylίδη. Ερμηνευτικός σχολιασμός του 1ου και του 2ου Ολυμπιόνικου του Πινδάρου, καθώς και της 5ης Ωδής του Βακχylίδη. Στοιχεία μετρικής.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Πίνδαρος

Εισαγωγή στη Χορική ποίηση, στον Πίνδαρο, Βακχylίδη και Σιμωνίδη τον Κείο. Παρουσίαση του έργου τους με έμφαση στον Πίνδαρο. Θρησκευτικός χαρακτήρας της ποιήσεώς του, το «πιστεύω» του για τη *φυά* και για τη συμβολή του ιδίου στη διαιώνιση της δόξας του νικητή. Συστατικά της Πινδαρικής επινίκιας ωδής, περί του ενιαίου μέτρου στροφών/αντιστροφών, επωδών. Ανάλυση μερικών σημαντικών αποσπασμάτων από διάφορα είδη της ποιήσεώς του για πιο σφαιρική εικόνα του εύρους της. Διεξοδική ανάλυση του 1ου *Ολυμπιόνικου*, δυνατότητες ερμηνείας πολυσήμαντων χωρίων και συζήτηση του κριτικού υπομνήματος, όπου χρειάζεται. Λεξιλόγιο, δωρισμοί, ετυμολογία. Ύψος συνθέσεως και τι επιτυγχάνει ο ποιητής με τη σειρά που παρατάσσει τις λέξεις στη φράση. Σχήματα λόγου. Με αφορμή το φημισμένο προοίμιο του ύμνου γίνεται αναφορά στο *riamel* και στα είδη του, με παραδείγματα και από άλλους ποιητές. Οι παρακολουθούντες το σεμινάριο φοιτητές θα προσπαθήσουν, κατά το πρότυπο της διδασκαλίας, να σχολιάσουν βραχείς επινίκους του Πινδάρου (π.χ. *Ολ.* 11, 12, 14, *Πυθ.* 7, *Νεμ.* 2, *Ισθ.* 3) σε εργασίες που τους ανατίθενται.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

2 ώρες

ΦΓ 81 Γλωσσολογία**α) Κειμενογλωσσολογία – Υφογλωσσολογία**

Γλωσσολογική ανάλυση κειμένων. Από την μικροδομή (πρόταση) στη μακροδομή (κείμενο). Κειμενικότητα (επικοινωνιακά χαρακτηριστικά του κειμένου): συνοχή, συνεκτικότητα, προθετικότητα, αποδεκτότητα, πληροφορητικότητα, καταστασιακότητα, διακειμενικότητα. Προβλήματα ανάλυσεως του κειμένου. Παραγωγή και πρόσληψη του κειμένου. Η γλωσσική διαφοροποίηση του κειμένου. Γλώσσα

και ύφος. Υφολογική ανάλυση. Νόρμα και ύφος, επιλογές-αποκλίσεις. Προβλήματα αναλύσεως του λογοτεχνικού και του μη λογοτεχνικού κειμένου. Κειμενολογικές θεωρίες: ρωσικός φορμαλισμός, νεοκριτική Σχολή, εξηγητική και ερμηνευτική του κειμένου, Σχολή της Πράγας, ο Jakobson και η Σχολή του, γαλλικός στρουκτουραλισμός.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Κοινωνιογλωσσολογία

Γενικά: περιεχόμενο του όρου κοινωνιογλωσσολογία, γένεση και πορεία του κλάδου, ομοιογένεια-ετερογένεια, λόγοι ανάπτυξης και στόχοι της κοινωνιογλωσσολογίας, κοινωνιογλωσσολογία έναντι κοινωνιολογίας της γλώσσας, σχέση γλώσσας και κοινωνίας.

Γλωσσική ανισότητα: η αρχή της ισοτιμίας των γλωσσών, γλωσσική ανισότητα στην υπόσταση (status), τη δομή και τη χρήση γλωσσικών ποικιλιών, ανισότητα στο επίπεδο της γλωσσικής διεπίδρασης, τρόποι διάδοσης της γλωσσικής ανισότητας και τρόποι αντίστασης σ' αυτήν.

Γλωσσική ποικιλότητα και γλωσσικές ποικιλίες: παράγοντες και είδη ποικιλότητας, ποικιλίες με βάση τον χρήστη (κοινωνιόλεκτοι) και με βάση τη χρήση (λειτουργικές ποικιλίες, επίπεδα ύφους). Η έννοια της επικοινωνιακής ικανότητας. Οι τρεις μεγάλες έρευνες του William Labov: μέθοδος και γενικότερα συμπεράσματα. Άλλοι ερευνητές και τύποι κοινωνιογλωσσικής έρευνας: Bernstein, Hymes, Milroy.

Το φαινόμενο της διμορφίας ή κοινωνικής διγλωσσίας (diglossia - απόψεις Ferguson): χαρακτηριστικά γνωρίσματα και εξέταση του φαινομένου σε συγκεκριμένες γλωσσικές κοινότητες, μεταξύ των οποίων και η ελληνική.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΙ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΝ 84 Νεοελληνική Φιλολογία****α) Ποίηση 20ού αιώνα**

Ελληνικός Υπερρεαλισμός.

Εισαγωγικά, τοποθέτηση αυτού εντός του σχετικού πνευματικού Ευρωπαϊκού περιβάλλοντος: Συμβολισμός, Κίνημα Νταντά, Ευρωπαϊκός Υπερρεαλισμός. Διδασκαλία θεωρητικών μεθόδων προσέγγισης και μελέτης των υπερρεαλιστικών κειμένων. Εφαρμογή και επεξεργασία σε κείμενα Ντόρρου, Κάλα, Εμπειρικού, Εγγονόπουλου, Γκάτσου. Συνύπαρξη και διαφοροποίηση, στη γενιά του '30 των υπερρεαλιστών ποιητών και αυτών που αναπτύσσουν μείζονα λυρικό και «δραματικό» ποιητικό λόγο. Η σύγχρονη λυρική και «δραματική» ποίηση σε θεωρητικό επίπεδο. Επεξεργασία κειμένων των: Ελύτη, Ρίτσου, Σεφέρη.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΧΑΝΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πεζογραφία 20ού αιώνα

Η μεταπολεμική πεζογραφία. Διαστάσεις και όρια. Ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα (ηθογραφία, ρεαλισμός, νατουραλισμός, συμβολισμός). Γλωσσικές απόψεις, σημαντικότερες επιδράσεις. Θεματικά μοτίβα και τρόποι γραφής. Σχέση με την προγενέστερη ελληνική λογοτεχνία. Οι κυριότεροι εκπρόσωποι.

β) Ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Α. Φραγκιά, Δ. Χατζή, Μ. Χάκκα, Σπ. Πλασκοβίτη, κ.ά.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ερασμία-Λουίζα ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 81 Λαογραφία**Εξειδικευμένα θέματα ελληνικής Λαογραφίας**

Α. Θεωρητικές κατευθύνσεις της Λαογραφίας στον 20ό αιώνα (Spamer, Rumpf, Maus, Peuckert, Brepohl, Erixon, Bausinger, Nilsson, Frazer, Erixon, Levi-Strauss, Malinowski, Schmidt, Radcliffe-Brown, Redfield, Πολίτης, Κυριακίδης,

Μέγας, Πετρόπουλος, Λουκάτος, Κυριακίδου-Νέστορος, Μερακλής, κ.λπ.).
 Β. Θέματα από την καθημερινή ζωή των Νεοελλήνων (1700-1950) (Εθνικό δίκαιο, Ανθρώπινες συμπεριφορές και συνήθειες, Φορεσιά (Παράδοση και νεωτερισμοί), Διαιτητικές συνήθειες και απαγορεύσεις, Καθαριότητα (Πραγματικότητα και συμβολισμοί).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΚΟΡΡΕ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 83 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Αισχύλος

Εισαγωγή στο έργο του Αισχύλου, ιδιαίτερα στη μοναδική σωζόμενη τριλογία *Ορέστεια*, με επικέντρωση στις *Ευμενίδες*. Θίγονται ποικίλα προβλήματα ερμηνείας του κειμένου, όπως και λεπτομέρειες σκηνικής παρουσίασης του έργου, για την οποία υπάρχουν ερωτηματικά. Ένα έργο του καιρού του με αιχμές στη σύγχρονη εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Αθήνας. Μεγαλειώδες ύφος του ποιητή, περίτεχνη συμπλοκή λέξεων. Διαμάχη αρχέγονων θεοτήτων με νεώτερους θεούς. Συμβιβαστική πολιτική της Αθηνάς, και πώς με αυτήν πείθονται να μεταστραφούν οι Ερινύες και Ευμενίδες. Τραγικό πρόσωπο δεν είναι μόνο ο Ορέστης. Άλλο τόσο είναι οι Ερινύες, οι οποίες, αν και από κάθε άποψη αποκρουστικές, τελικά αξίζουν τη συμπάθεια, αφού ασκούν απαρεγκλίτως αυτό που έκπαλαι τους ετάχθη. Έτσι, στην ψηφοφορία το δίκαιο των Ερινυών υποστηρίζεται και από τον ανθρώπινο παράγοντα, τους ενόρκους, αφού αυτοί, με μία ψήφο διαφορά, καταδίκασαν τη μητροκτονία, της οποίας το βάρος μόνο ο θεϊκός παράγοντας θα μπορούσε να σηκώσει. Η Αθηνά, για λόγους που προβάλλει, υπερασπίζεται τον Ορέστη και δηλώνει ότι θα ψηφίσει απαλλακτικά γι' αυτόν. Η ψήφος της Αθηνάς επιφέρει ισοψηφία, και με ισοψηφία αθλώνεται ο Ορέστης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Αριστοτέλης

Αριστοτέλους *Ποιητική*. Εισαγωγή στον βίο και στο έργο του Αριστοτέλους. Ομάδες και κατηγορίες των αριστοτελικών έργων. Οι βασικές θεωρίες του φιλοσόφου για τη

λογοτεχνία, διαφορά απόψεων Πλάτωνος και Αριστοτέλους για Ποιητική και Ρητορική τέχνη. Η θέση της *Ποιητικής* στο αριστοτελικό corpus. Προϊστορία της *Ποιητικής*, χρόνος και τρόπος σύνθεσής της. Περιεχόμενο και διάταξη του υλικού. Γραμματική, συντακτική, γλωσσική και υφολογική ανάλυση των βασικών θεμάτων. Υπομνηματισμός και μετάφραση. Ανάλυση λογοτεχνικών όρων, σύγκριση με *Ρητορική*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

α) **Αισχύλος**

Εισαγωγή στο έργο του Αισχύλου, ιδιαίτερα στη μοναδική σωζόμενη τριλογία *Ορέστεια*, με επικέντρωση στις *Ευμενίδες*. Θίγονται ποικίλα προβλήματα ερμηνείας του κειμένου, όπως και λεπτομέρειες σκηνικής παρουσίασης του έργου, για την οποία υπάρχουν ερωτηματικά. Ένα έργο του καιρού του με αιχμές στη σύγχρονη εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Αθήνας. Μεγαλειώδες ύφος του ποιητή, περίτεχνη συμπλοκή λέξεων. Διαμάχη αρχέγονων θεοτήτων με νεώτερους θεούς. Συμβιβαστική πολιτική της Αθηνάς, και πώς με αυτήν πείθονται να μεταστραφούν οι Ερινύες σε Ευμενίδες. Πώς ψηφίζει ο ανθρώπινος παράγοντας (ένορκοι) και πώς ο θεϊκός. Λειτουργία της ψήφου της Αθηνάς – με την οποία αθώνεται ο Ορέστης, όμως η απαλλαγή του επέρχεται «μόγισ», δηλαδή με ισοψηφία. Σημασία της ισοψηφίας. Οι μετέχοντες στο σεμινάριο καλούνται να προετοιμάσουν και να παρουσιάσουν εκ περιτροπής αδιδακτες περικοπές του δράματος, διεξάγοντας εκείνοι το μάθημα. Ακολουθεί συζήτηση.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

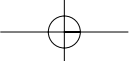
2 ώρες εβδομαδιαίως

β) **Αριστοτέλης**

Σεμινάριο, απαλλακτικό των γραπτών εξετάσεων· προϋποτίθενται η παρακολούθηση και η σύνταξη διατριβής με την -γενική- θεματική «*Ἀριστοτέλους Ῥητορική*», ειδικότερα: (α) Ανθολόγηση χωρίων από την κυρίως *Ῥητορικήν*, Α και Β βιβλία· (β) Θέματα της Αριστοτελικής *Ῥητορικής*, π.χ. Λόγια και μη Λόγια παραθέματα, με βάση το σύγγραμμα *Λόγια και μη Λόγια Παραθέματα στην κυρίως Ῥητορικήν του Αριστοτέλους* (συγγρ. Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη, εκδ. Παπαζήση).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

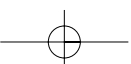
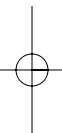
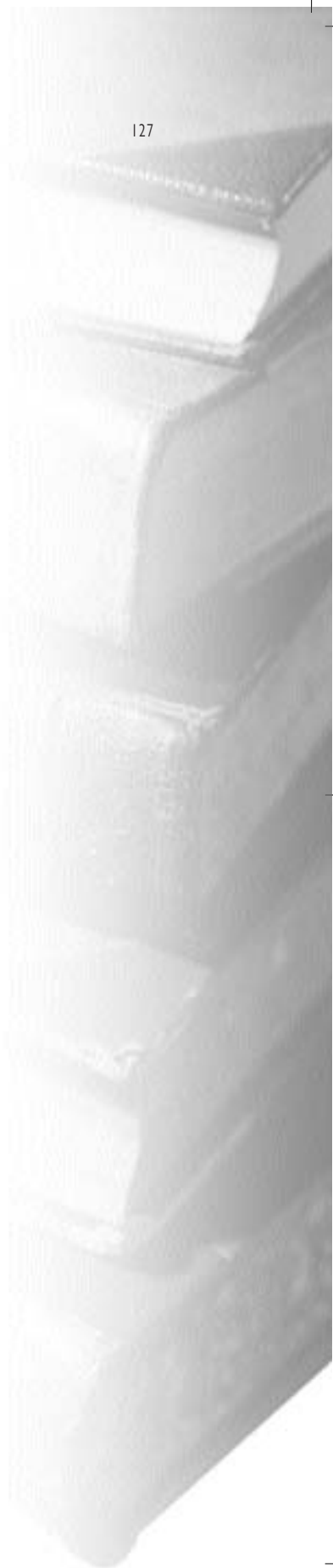

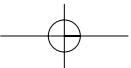
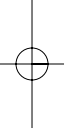
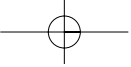
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

127

ΠΔ 09 Παιδαγωγικά

Μάθημα επιλογής

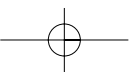
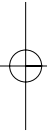
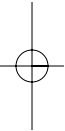
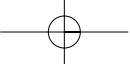

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΓ 22 Γλωσσολογία****α) Φωνολογία της Νέας Ελληνικής**

Σύντομη εισαγωγή στη Φωνολογία: Φωνητική-Φωνολογία, Δομισμός, Σχολή της Πράγας, Γενετική-Μετασηματιστική Φωνολογία, Φωνολογία της Νέας Ελληνικής

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μορφολογία της Νέας Ελληνικής

Η θέση της Μορφολογίας στο γραμματικό σύστημα της γλώσσας. Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Η μορφολογική δομή της Νέας Ελληνικής. Κλίση (όνομα-ρήμα), παραγωγή, σύνθεση.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Σταματία ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ (Α-Κ)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μαρία ΙΑΚΩΒΟΥ (Λ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 23 Γλωσσολογία**α) Γλωσσολογικές Σχολές: Δομισμός**

Έννοια και χαρακτηριστικά του όρου δομή. Δομιστική γλωσσολογία (structural linguistics). Μεθοδολογία και προβλήματα ανάλυσης της γλώσσας. Πρότυπα και σχολές: αμερικανικός δομισμός – ταξινομική γλωσσολογία (Bloomfield). Ευρωπαϊκός δομισμός (Σχολές Γενεύης, Κοπεγχάγης). Το ρεύμα του λειτουργισμού (Σχολές Παρισίων, Πράγας, Λονδίνου). Κριτική της δομιστικής – λειτουργικής μεθόδου. Σύντομη αναφορά στις αρχές της γενετικής – μετασηματιστικής θεωρίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σταματία ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Εισαγωγή στην Υπολογιστική Γλωσσολογία

Εισαγωγή στην επεξεργασία φυσικής γλώσσας (ΕΦΓ) από τον υπολογιστή. Η συμβολή της γλωσσολογικής θεωρίας στην ΕΦΓ. Ο ρόλος της αναπαράστασης της

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

γνώσης στην παραγωγή και αντίληψη της γλώσσας. Μεθοδολογία της έρευνας για τον σχεδιασμό ικανών και αποδοτικών συστημάτων ΕΦΓ. Η έννοια της γραμματικής ανάλυσης (parsing). Επίπεδα γραμματικής ανάλυσης. Τυπικές Γραμματικές. Συντακτική και μορφολογική ανάλυση. Εφαρμογές της ΕΦΓ. Παραδείγματα συντακτικής και μορφολογικής ανάλυσης με έμφαση στη Νέα Ελληνική. Επεξεργασία σωμάτων κειμένων (corpora). Εφαρμογές των corpora στη γλωσσική έρευνα. Ασκήσεις με σώματα κειμένων της ΝΕ.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Γεώργιος ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως
1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΒ 21 Βυζαντινή Φιλολογία

Βυζαντινή Ποίηση

α) Βυζαντινών Βίος και Πολιτισμός: Βάσει κειμένων βυζαντινών συγγραφέων εξετάζονται όψεις του αστικού, του μοναχικού και του στρατιωτικού βίου των Βυζαντινών. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην κριτική αντιμετώπιση των πηγών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ταξιάρχης ΚΟΛΙΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ποιητικά κείμενα των Παλαιολογείων χρόνων: Ανάγνωση και ερμηνεία επιλεγμένων ποιητικών κειμένων της παλαιολογικής περιόδου (Μανουήλ Φιλή, Θεόδωρου Μετοχίτη, Νικηφόρου Γρηγορά κ. ά.). Έμφαση δίνεται στην μελέτη των πνευματικών ρευμάτων και των ιδεολογικών αντιπαραθέσεων (αντίθεση ανθρωπιστικής και μοναστικής/ησυχαστικής παράδοσης, παλαμικές έριδες, πλατωνισμός και αριστοτελισμός στον φθίνον Βυζάντιο), όπως αυτές αντικατοπτρίζονται στα σχετικά κείμενα. Παράλληλα, θα εξετασθούν και πεζά κείμενα των ίδιων συγγραφέων που συμβάλλουν στην διασάφηση και την ερμηνεία των ιδεολογικών κατευθύνσεων και των προβληματισμών που διατυπώνονται στα διδασκόμενα ποιήματα. Επίσης θα διδαχθούν τα βασικά μέτρα των Βυζαντινών και θα παρουσιασθούν οι κύριες ιδιομορφίες τους.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης Δ. ΠΟΛΕΜΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 21 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Σοφοκλής

Σύντομη εισαγωγή: Αριστοτελικός ορισμός της τραγωδίας και η έννοια του *τραγικού* διά μέσου των αιώνων. Το συναφές πρόβλημα του παιδευτικού ρόλου της τραγωδίας. Βασικά βιογραφικά στοιχεία και καινοτομίες του Σοφοκλή. Σύγκρισή του με τον Αισχύλο και τον Ευριπίδη. Ο Σοφοκλής ως ο «τραγικός Όμηρος». Τυπικά χαρακτηριστικά του σοφόκλειου ήρωα. Σύντομη περιγραφή του περιεχομένου των επτά σωζόμενων τραγωδιών του.

Λεπτομερής ανάλυση των *Τραχινίων*: γραμματική, σύνταξη, σχήματα λόγου, παρομοιώσεις και μεταφορές, ετυμολογία επιλεγμένων λέξεων, μετρική ανάλυση ορισμένων χωρίων κ.λπ. Μυθολογικό υπόβαθρο της τραγωδίας όπως το είδαν και οι αγγειογράφοι. Δομή και βασικά θέματα της τραγωδίας. Ερμηνευτικά προβλήματα: τόσο το γενικό πρόβλημα της συνολικής ερμηνείας του έργου, όσο και επιμέρους προβλήματα ερμηνείας

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Παναγιώτης ΦΑΝΑΡΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ηρόδοτος

Ηρόδοτος, Α΄ Βιβλίο. Θεματικοί άξονες: α) Ηρόδοτος και πρώιμη ιστοριογραφία, β) οργάνωση, δομή, θεματική του έργου (παρενθήκες, νουβέλες, ανέκδοτα), γ) χρόνος και αφήγηση, δ) επικές επιδράσεις και απηχήσεις, ε) η ιπποκρατική συλλογή και οι σοφιστές, ζ) θεολογική διάσταση, πολιτική σκέψη, η) μέθοδοι εργασίας, το πρόβλημα της *ακρίβειας*, θ) γλώσσα και ύφος.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

ΦΑ 22 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση

Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση της αρχαϊκής εποχής. Είδη της λυρικής ποίησης. Ιστορικό πλαίσιο. - Ιδιαίτερα γνωρίσματα της ελεγειακής και ιαμβικής ποί-

ησης. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση των: Αρχιλόχου, Καλλίνου, Σημωνίδου του Αμοργίνου, Τυρταίου, Μιμνέρμου, Σόλωνος, Θεόγνιδος, Ιππώνακτος. - Μελική μονωδία. Ιδιαίτερα γνωρίσματα. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση της Σαπφούς, του Αλκαίου, του Ιβύκου, του Ανακρέοντος. – Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική μετρική: δακτυλικό εξάμετρο, ελεγιακό δίστιχο, ιαμβικό τρίμετρο, τροχαικό τετράμετρο κ.τ.λ., ασυνάρτητοι σίχοι και επωδοί Αρχιλόχου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευγενία ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Αττικοί Ρήτορες

(α) *Ἀπτικοὶ ῥήτορες*: Γραμματολογική εισαγωγή· (β) Δημοσθένους λόγοι *Ἑλληνικοί: Περὶ τῶν συμμοριῶν* (γ) [Δημοσθένους] *Περὶ συντάξεως*, και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας· (δ) Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας* (+ Προαιρετικός Ατομικός φάκελος φοιτητού με θέματα εμπέδωσης και διερεύνησης)· [Για τους παλαιότερων εξαμήνων φοιτητές: (α) *Ἀπτικοὶ ῥήτορες*: Γραμματολογική εισαγωγή και ενδεικτικά ερανίσματα εκάστου· (β) Δημοσθένους λόγοι *Φιλιππικοί: Κατὰ Φιλίππου, Β* (+ *Περὶ τῆς εἰρήνης*), και το Βορειοελλαδικό πρόβλημα· (γ) Δημοσθένους λόγοι *Ἑλληνικοί: Περὶ τῶν συμμοριῶν*, και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας]· Βοηθητικά συγγράμματα: Δημοσθένους *Περὶ τῶν συμμοριῶν* και συναφή θέματα Αττικής ρητορείας (συγγρ. Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη, εκδ. Παπαζήση)· Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας*, αρχαίο κείμενο (εκτυπ. Παν/μίου Αθηνών) + Διονυσίου Αλικαρνασσεύς *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων: Λυσίας*, μεταφραστική απόδοση υπό Ευανθίας Δρακωνάκη-Καζαντζάκη (εκτυπ. Παν/μίου Αθηνών).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΓ 27 Γλωσσολογία****α) Εισαγωγή στη Θεωρία της Σύνταξης**

Εισαγωγικά στη σύγχρονη θεωρία της σύνταξης. Κλασικές και νεότερες απόψεις για την ταύτιση των συστατικών της πρότασης και τη δομική της διάρθρωση. Γραμματικές κατηγορίες και γραμματικές λειτουργίες. Η συμβολή της Γενετικής-Μετασημματιστικής θεωρίας (γενικές αρχές, κανόνες φραστικής δομής, τυποποίηση, δέντροδιάγραμμα, κριτήρια ελέγχου της ορθότητας των προτάσεων κ.λπ.). Απλά και σύνθετα συστατικά της πρότασης: η έννοια της κεφαλής, των προσδιοριστών και των συμπληρωμάτων. Υποχρεωτικά και προαιρετικά συστατικά.

Πολλαπλοί προσδιορισμοί και αναθεώρηση της δομής της πρότασης: το παράδειγμα της ονοματικής φράσης (ΟΦ). Προτασιακά συμπληρώματα της ΟΦ – αναφορικές, συμπληρωματικές προτάσεις. Η έννοια του μετασημματισμού.

Οι ενότητες συνοδεύονται από εφαρμογές (κυρίως στην Ελληνική) και ασκήσεις

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Δέσποινα ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Σημασιολογία I

Εισαγωγή στη Σημασιολογία και στην Πραγματολογία: γλωσσολογικοί και φιλοσοφικοί προβληματισμοί σχετικά με τη φύση της σημασίας.

Σχέση μεταξύ αναφοράς και σημασίας.

Λέξη: λέξημα, ένταση-έκταση σημασίας, σχέσεις μεταξύ λεξημάτων (συνωνυμία, ομωνυμία, υπωνυμία, αντωνυμικότητα).

Δομισμός (η σημασία στο σύστημα: αξία, σημασιακά πεδία, σημασιολογικά χαρακτηριστικά). Ανάλυση σε συστατικά – πρωτοτυπική σημασία. Μεταβολή της σημασίας.

Πρόταση: Λογική πρόταση – γλωσσική πρόταση – εκφώνημα.

Αλήθεια και σημασία: λογικό περιεχόμενο και συνθήκες αληθείας.

Εκφώνημα: περιβάλλον και σημασία. Δείξη, λεκτικές πράξεις, υπονοήματα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αμαλία ΜΟΖΕΡ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 21 Λατινική Φιλολογία

α) Μεσαιωνική Γραμματεία

Εισαγωγή στην Ιστορία της Μεσαιωνικής Λατινικής Φιλολογίας. Περίοδοι και κυριότεροι εκπρόσωποι με τα έργα τους. Λατινική Μεσαιωνική ποίηση. Fortunatus: *Ποιήματα αφιερωμένα στη Ραδεγούνδη και την Αγνή* – εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια. *Carmina Burana*: εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια.

Η διδασκαλία γίνεται με εποπτικά μέσα (projector, power point, διαφάνειες, εποπτικές σημειώσεις, ασκήσεις).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστοριογραφία

P. Cornelii Taciti, *Agricola*.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας ως την εποχή του Τακίτου. Ένταξη του συγγραφέα στο λογοτεχνικό και ιστορικό του συγκείμενο. Ο *Agricola* του Τακίτου ως συνδυασμός βιογραφίας και ιστορικής μονογραφίας, η διακειμενικότητά του και η ιστορική μέθοδος που ακολουθήθηκε. Περιεχόμενο και διάταξη του έργου, δομικές του ιδιαιτερότητες. Μετάφραση και ερμηνευτικός σχολιασμός ενδεικτικών αποσπασμάτων με παράλληλη αναφορά στα μορφολογικά στοιχεία του κειμένου, το λογοτεχνικό ύφος του Τακίτου και τον αντίκτυπο της ρητορικής του παιδείας στην ποιότητα του ιστορικού του έργου. Προσωπικότητα και ηθική του Αγρικόλα. Λογοτεχνική αποτύπωση της ιστορικής σκέψης και κοσμοθεωρίας του συγγραφέα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Θεματογραφία

Βασικά μαθήματα γραμματικής και κυρίως συντακτικό λατινικής. Μεθοδολογία της μετάφρασης από την ελληνική στη λατινική. Μετάφραση κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΝ 20 Νεοελληνική Φιλολογία

α) *Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου ελληνισμού με έμφαση στην Κρητική Λογοτεχνία*

i. Η Φραγκοκρατία στην Ελλάδα. Η εποχή. Ο χώρος. Ιστορικοκοινωνικό πλαίσιο. Η αφομοιωτική δύναμη του κατακτημένου ελληνικού στοιχείου. Η πνευματική παραγωγή. Τα πρώτα δείγματα αφύπνισης της εθνικής συνείδησης των Νεοελλήνων μέσα από κείμενα της περιόδου αυτής. Η σύνδεση με την αρχαιότητα. Η δυτική επίδραση. Πρωτότυπα έργα. Ελληνικές διασκευές. Η παράδοση των έργων. Η γλώσσα. Το φαινόμενο της Κρητικής λογοτεχνικής παραγωγής κατά την περίοδο της βενετοκρατίας: Από τη σύγκρουση στην ειρηνική συνύπαρξη και την πνευματική άνθιση.

ii. Κείμενα: Βιτσέντζος Κορνάρος, *Ερωτόκριτος*, [Βιτσέντζος Κορνάρος], *Η Θυσία του Αβραάμ*, Γεώργιος Χορτάτσης, *Ερωφίλη* (αποσπάσματα).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΑΝΤΩΝΙΟΥ-ΤΙΛΙΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία / Διαφωτισμός*

i. Όροι και ορισμοί. Το σχήμα και ο χαρακτήρας της περιόδου. Η ειδολογία της μεταβυζαντινής περιόδου. Τα σημαντικότερα είδη. Η μεταβυζαντινή ρητορική: Ρητορική και ομιλητική παράδοση. Διασταυρώσεις της ελληνικής και της δυτικής ρητορικής. Ρήτορες και κείμενα της περιόδου. Θεωρία και πράξη.

Η ρητορική των *Διδαχών* του Μηνιάτη: Περίγραμμα της εποχής, του βίου και του έργου του Μηνιάτη. Η διδασχή και ο φωτισμός του γένους. Εισαγωγή στην ρητορική. Η ρητορική των *Διδαχών*. Οι μηχανισμοί της αναλογίας και της αντίθεσης. Ανάλυση κειμένων.

ii. Εισαγωγή στον Νεοελληνικό Διαφωτισμό. Η διασταύρωση με τον ευρωπαϊκό διαφωτισμό. Ιδεολογικές ζυμώσεις. Ανάλυση κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κωνσταντίνος Γ. ΚΑΣΙΝΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΠΔ 01 Παιδαγωγικά

Μάθημα επιλογής**Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ****ΦΓ 24 Γλωσσολογία****Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής****α) Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής**

Συστηματική ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής. Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας. Αρχαία ελληνική προφορά. Η γραπτή παράσταση της Αρχαίας Ελληνικής. Προέλευση και εξέλιξη του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Ο φωνηεντισμός της Ελληνικής. Το σύστημα των μεταπτώσεων. Λαρυγγική θεωρία. Φωνολογικοί νόμοι (θεωρία, Παλαιογραμματικοί, Νεογραμματικοί). Νόμοι εκτάσεων, αντεκτάσεων, βραχύνσεων. Χασμωδία, συναίρεση, συνίζηση, κράση, έκθλιψη, αφαίρεση, υφαίρεση κ.ά.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ
Χριστόφορος ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως
2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Συγχρονική και Ιστορική Μορφολογία. Βασικές έννοιες της σύγχρονης και διαχρονικής μορφολογικής ανάλυσης. Γραμματικές κατηγορίες και πραγμάτωσή τους στην Αρχαία Ελληνική. Μορφολογικά Παραδείγματα του ονόματος της Α.Ε.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 24 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία**α) Ελληνιστική Γραμματεία**

Εισαγωγική επισκόπηση της ελληνιστικής εποχής και ποίησης. Τα γενικά χαρακτηριστικά της ελληνιστικής εποχής – οι προϋποθέσεις, οι αφητηρίες, το περιβάλλον. Τα βασικά γνωρίσματα της ελληνιστικής ποίησης και τα λογοτεχνικά εί-

δη που άνθησαν κατά τους ελληνιστικούς χρόνους. Η νέα ποιητική θεωρία και το καλλιτεχνικό «πιστεύω» του Καλλιμάχου. Ερμηνεία αντιπροσωπευτικών κειμένων των ποιητών: Καλλιμάχου, Απολλωνίου του Ροδίου, Θεοκρίτου, Αράτου, Νικάνδρου, Μόσχου και των επιγραμματοποιών Ασκληπιάδη του Σαμίου και Λεωνίδα του Ταραντίου

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Ευριπίδης*

Ευριπίδου *Ηρακλής*: Εισαγωγή στην ευριπίδεια τραγωδία και στον μύθο του Ηρακλή. Αναλυτικός ερμηνευτικός σχολιασμός της τραγωδίας, με παρουσίαση των απόψεων παλαιότερων και σύγχρονων μελετητών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Ευριπίδης*

Οι φοιτητές που επιλέγουν το Σεμινάριο (20 κατ'ανώτατο όριο) παρακολουθούν υποχρεωτικά τις παραδόσεις της διδάσκουσας στο αντίστοιχο μάθημα του Ε΄ εξαμήνου, αλλά αντί της τελικής γραπτής εξέτασης υποβάλλουν εργασία. Στο πλαίσιο του Σεμιναρίου παρουσιάζονται από τους φοιτητές και συζητούνται απόψεις των μελετητών γύρω από επίμαχα θέματα του *Ηρακλή* του Ευριπίδη και εξετάζονται ζητήματα μετάφρασης και παράστασης της συγκεκριμένης τραγωδίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΒ 22 Βυζαντινή Φιλολογία

Βυζαντινή Πεζογραφία

Βυζαντινή επιστολογραφία. Αντιπροσωπευτικά κείμενα της Πρωτοβυζαντινής περιόδου. Η γένεση της νέας πρωτεύουσας. Βυζαντινοί θεσμοί. Ο μοναχισμός. Η αίρεση του αρειανισμού.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος Χ. ΚΑΛΑΜΑΚΗΣ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ 25 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Θεωρία της Λογοτεχνίας

Εισαγωγή στη θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι περιγραφικές θεωρίες του 20^{ου} αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία του G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, *Ακυβέρνητες πολιτείες*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΤΖΟΥΜΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Συγκριτική Φιλολογία

Η Συγκριτική Φιλολογία ως αυτόνομος κλάδος της επιστήμης της λογοτεχνίας. Επιστημολογικές και μεθοδολογικές προϋποθέσεις. Το φάσμα των δυνατών συγκρίσεων. Το δίπολο *ταυτότητα – ετερότητα*. Η Συγκριτική Φιλολογία ως ταμειυτήρας για την ανάπτυξη νέων κλάδων των επιστημών του ανθρώπου (Θεωρία της Λογοτεχνίας, Πολιτισμικές σπουδές, Σπουδές για το φύλο, Μετααποικιακές Σπουδές). Συγκριτική ανάγνωση του έργου των Κάλβου, Παλαμά, Παπαδιαμάντη, Καβάφη με το έργο ξένων λογοτεχνών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΓ 26 Γλωσσολογία

α) Δομολειτουργική Επικοινωνιακή Γραμματική: Το παράδειγμα της Ελληνικής Γλώσσας

Σεμινάριο με ανακοινώσεις και εργασίες φοιτητών πάνω στην ανάλυση θεμάτων της δομής της νεοελληνικής γλώσσας κατά τη δομολειτουργική - επικοινωνιακή μέθοδο. Υποχρεωτική εργασία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Σύνταξη II

Γενετική Μετασχηματιστική Σύνταξη: Θεωρία-εφαρμογή στη Νέα Ελληνική. Πραγμάτευση ειδικότερων θεμάτων της σύγχρονης συντακτικής θεωρίας στα πλαίσια του προτύπου της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης (Chomsky 1981) και των Αρχών και Παραμέτρων (Chomsky 1986): το θεωρητικό πλαίσιο-γενικές αρχές, κριτική αξιολόγησης, θεωρία του φραστικού δείκτη, (X-bar Syntax), θεωρία του Λεξικού, θεωρία των πτώσεων, είδη/τρόποι λειτουργίας των μετασχηματισμών. Εφαρμογή της θεωρίας σε δεδομένα της Νέας Ελληνικής. Προβλήματα. Προαιρετική εργασία / ανακοίνωση.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 25 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία**α) Θουκυδίδης**

Φιλολογική και ιστορική προσέγγιση του έργου του Θουκυδίδη μέσα από την ανάλυση αντιπροσωπευτικών αποσπασμάτων από τα δύο πρώτα Βιβλία. Με άξονα τους τρεις λόγους του Περικλή, η συζήτηση θα εστιαστεί στη στάση του ιστορικού απέναντι στον ιμπεριαλισμό, στη δημοκρατία, στα αίτια του πολέμου και στα αίτια της ήττας.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ομήρου Οδύσσεια

Εισαγωγή στην επική ποίηση. Τα ομηρικά έπη: ιστορικό πλαίσιο, χαρακτηριστικά της ομηρικής ποίησης (σύνθεση, γλώσσα, μέτρο κ.λπ.), το ομηρικό ζήτημα. Ερμηνεία της ραψωδίας ε.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ειρήνη ΖΑΜΑΡΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

ΦΑ 82 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Σεμινάριο

Ελληνιστική Ποίηση - Θεόκριτος

1. Εισαγωγή: η ελληνιστική εποχή, τα χαρακτηριστικά της ελληνιστικής ποίησης, το έργο του Θεοκρίτου, η βουκολική ποίηση. 2. Ανίχνευση του φυσιολατρικού στοιχείου στο έργο του Θεοκρίτου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παναγιώτα ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Οι Ύμνοι του Καλλιμάχου και η 'παρέκκλιση' από τον συμβατικό / επικό τρόπο
Στο Σεμινάριο αυτό θα εξετασθούν λεπτομερώς οι έξι Ύμνοι του Καλλιμάχου (στον Δία, στον Απόλλωνα, στην Άρτεμη, στη Δήλο, στα Λουτρά της Παλλάδος και στη Δήμητρα), ως σημαντικά δείγματα ενός ιδιαίτερου τύπου ελληνιστικής γραφής στον οποίο διακρινόταν ο Κυρηναίος ποιητής: τη λογοτεχνική δηλ. επίδειξη σε ένα σταθερό παραδοσιακό θέμα. Στόχος του Σεμιναρίου θα είναι να διαφανεί με ποιο τρόπο ο Καλλιμάχος, παίρνοντας παραδοσιακούς μύθους και γράφοντας σε ένα αρχαϊκό ύφος απομακρυσμένο από τη σύγχρονή του εποχή, κατορθώνει μέσα από τους υπαινιγμούς, τις εννοιολογικές αποχρώσεις και την παιγνιώδη ειρωνεία να συνθέσει έξι λογοτεχνικούς Ύμνους οι οποίοι αποκαλύπτουν ασφαλώς την πανίσχυρη φύση των θεών, χωρίς όμως να μαρτυρούν γνήσια λατρευτική κατάνυξη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Μεταφραστική θεωρία και πρακτική

Οι στόχοι του Σεμιναρίου είναι πολλαπλοί: 1 Το ζήτημα (ή πρόβλημα), η σημασία (λογοτεχνική, διδακτική κ.λπ.), το ήθος και η ιδεολογία της ενδογλωσσικής μετάφρασης, δηλαδή της μετάφρασης έργων της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας στα Νέα Ελληνικά. (Ιστορία της Νέας Ελληνικής ενδογλωσσικής μετάφρασης, θεωρίες και ενδεχόμενες σχολές μεταφραστών κ.λπ.). 2. Φιλολογική και λογοτεχνική αξιο-

λόγηση μεταφράσεων ή μεταφραστών με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (πιστότητα, γλώσσα, ύφος, κ.λπ.). 3. Μικρές μεταφραστικές ασκήσεις. 4. Πειραματική διδασκαλία αρχαιοελληνικών κειμένων από μετάφραση. Υποχρεωτική εργασία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Απτικοί ρήτορες

Υποχρεωτικό Σεμινάριο (με προϋποτιθεμένη υποχρεωτική παρακολούθηση και σύνταξη διατριβής) με τις θεματικές: (α) «Απτική δικανική και επιδεικτική ρητορεία»: (β) «Εισαγωγή στην ερευνητική εργασία»: στην αξιολόγηση και την αξιοποίηση των Αρχαίων Πηγών και της Βιβλιογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Αριστοφάνους Βάτραχοι. Η κωμική κριτική της τραγωδίας

Θα μελετηθούν τα φαινόμενα της παρωδίας και της παρατραγωδίας και ο τρόπος με τον οποίο προσλαμβάνει ο Αριστοφάνης το έργο των δύο μεγάλων τραγικών, Αισχύλου και Ευριπίδη, στην κωμωδία των *Βατράχων*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Δραματική ποίηση: Ευριπίδης

Εισαγωγή στην τραγωδία : Αισχύλος – Σοφοκλής – Ευριπίδης.

Το ιστορικοκοινωνικό έργο του ποιητού. Ανάλυση και σχολιασμός τραγωδιών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αδαμαντίνη ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Η εκδίκηση του Ορέστη στους τρεις τραγικούς

Παράλληλη ανάγνωση της *Ορέστειας* του Αισχύλου, της *Ηλέκτρας* του Σοφοκλή και της *Ηλέκτρας* του Ευριπίδη, τριών έργων που διαλέγονται μεταξύ τους, προτείνοντας το καθένα τη δική του απάντηση πάνω στο ίδιο ηθικό πρόβλημα: τα όρια μεταξύ ανθρωπίνης και θεϊκής δικαιοσύνης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Οι αγγελικές σκηνές των τραγωδιών

Σημασία των αγγελικών ρήσεων. Ιστορική εξέταση του ρόλου των αγγέλων. Κατηγορίες αγγελικών ρήσεων. Αφήγηση και μίμηση. Αφηγηματολογική εξέταση των αγγελικών ρήσεων. Ανάλυση και ερμηνεία συγκεκριμένων αγγελικών ρήσεων. Παρουσίαση θεμάτων εκ μέρους των φοιτητών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Ομήρου Ιλιάδα. Προβλήματα ερμηνείας

Προβλήματα ερμηνείας της *Ιλιάδας* του Ομήρου. Πώς γίνεται μια παραπομπή. Πώς γράφεται μια φιλολογική μελέτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Τα Κύπρια έπη

Αξιολόγηση και επιδράσεις των *Κυπρίων επών*. Τα *Κύπρια έπη* είναι αριστούργημα και όχι ασήμαντο έργο, όπως θεωρείται από ορισμένους. Η επίδρασή τους υπήρξε σημαντική. Επίσης θα εξεταστεί πώς γίνεται μια παραπομπή και πώς γράφεται μια φιλολογική μελέτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Φιλολογικά κείμενα, επιστολές και έγγραφα σε όστρακα της ελληνορωμαϊκής περιόδου
Μετά από σύντομη επισκόπηση του γνωστικού αντικειμένου και των εφαρμοζομένων επιστημονικών μεθόδων στον χώρο της εκδοτικής των ελληνικών και λατινικών παπύρων και οστράκων, οι φοιτητές θα ασκηθούν στην ανάγνωση, την ερμηνεία και τις μεθόδους επιστημονικής εκδόσεως φιλολογικών και μη φιλολογικών οστράκων. Έμφαση θα δοθεί στη μελέτη της παλαιογραφίας των οστράκων, έτσι ώστε οι φοιτητές να μάθουν να διαβάζουν από το πρωτότυπο. Επιπλέον, οι φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με τα σύγχρονα μέσα επιστημονικής έρευνας στο χώρο της μελέτης των φιλολογικών και μη φιλολογικών οστράκων, όπως π.χ. τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων Leuven Database of Ancient Books, Heidelberger Gesamtverzeichnis der griechischen Papyrusurkunden Ägyptens, Mertens-Pack³, Duke Databank of Documentary Papyri (έκδ. 1996 = Packard Humanities Institute CD-ROM No. 7), Wörterlisten και Bibliographie Papyrologique. Από τους φοιτητές θα ζητηθεί μεταξύ άλλων η συγγραφή συνθετικής εργασίας σχετικά με ήδη εκδεδομένα όστρακα και / ή η συγγραφή εργασίας με θέμα τη σχολιασμένη έκδοση ελληνικών και λατινικών οστράκων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αμφιλόχιος ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Επική ποίηση

Η προομηρική ποίηση προσεγγιζόμενη μέσω των νεοελληνικών δημοτικών τραγουδιών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Ποίηση και ποιητική στο Ησιόδειο corpus

Η ησιόδεια ποίηση βρισκόταν πάντοτε στη σκιά τής ομηρικής ήδη από την αρχαιότητα, με αποτέλεσμα να εξετάζεται πάντοτε ως υποδεέστερη και, εντέλει, παρακμιακή συνέχεια της. Αντικείμενο του σεμιναρίου αυτού είναι η εξέταση της ποίησης και ποιητικής τού ησιόδειου corpus. Θα ασχοληθούμε με τα ακόλουθα προβλήματα:

- Ποια η συνοχή τού corpus των κειμένων που έχουν φθάσει ως τις ημέρες μας ως έργα του Ησιόδου;

- Σε ποιο γραμματειακό είδος πρέπει να κατατάξουμε αυτού του είδους την ποίηση;
- Ποια η σχέση των κειμένων αυτών με τη γενεαλογική και τη γνωμική ποίηση, όπως τις γνωρίζουμε τόσο από την ελληνική όσο και από την ανατολική (αιγυπτιακή, βαβυλωνιακή κ.ά.) ποιητική παράδοση;
- Ποια τα εσωτερικά σήματα ποιητικής, που συναντάμε στο ησιόδειο corpus; Ποια η εικόνα που μας δίνει ο ίδιος ο Ησίοδος (ή η παράδοση που αυτός εκπροσωπεί) για την τέχνη του (θέση της σε σχέση με την ομηρική παράδοση, σκοπός, κοινό) ;
- Πώς πρέπει, τελικά, να αντιμετωπίζουμε τα κείμενα αυτά, ως γραπτή, προφορική ή μεταξύ γραπτής και προφορικής λογοτεχνία; Ποιες οι επιπτώσεις της απάντησής μας για το είδος της ποίησης που μελετάμε;

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Πλάτωνος Πολιτεία.

Εισαγωγή με έμφαση στην εξέλιξη της φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνα, στον διαχωρισμό της από τη στωικη φιλοσοφία, στο ερώτημα γιατί ο Πλάτων έγραψε διαλόγους και όχι φιλοσοφικά δοκίμια, και γενικότερα στα πορίσματα της πρόσφατης πλατωνικής έρευνας.

Ανάλυση, φιλολογική και φιλοσοφική, των πιο αντιπροσωπευτικών χωριών της *Πολιτείας*. Σύντομες εργασίες φοιτητών, τόσο φιλολογικού όσο και καθαρά φιλοσοφικού χαρακτήρα, και παρουσίαση των καλύτερων από αυτές στην τάξη. Επίσης παρουσίαση κάποιων αντιπροσωπευτικών άρθρων, κυρίως διεθνώς αναγνωρισμένων πλατωνιστών, για την εξοικείωση των φοιτητών με την τρέχουσα πλατωνική έρευνα.

Βασικός στόχος του σεμιναρίου είναι η βαθύτερη κατανόηση της *Πολιτείας* αλλά και η εξοικείωση των φοιτητών με την πλατωνική σκέψη γενικότερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται και στη λογοτεχνική πλευρά όχι μόνο της *Πολιτείας* αλλά και των άλλων λογοτεχνικών αριστουργημάτων του Πλάτωνα (*Συμπόσιον*, *Φαίδρος*, *Φαίδων* κ.λπ.). Γενικά ο Πλάτων αντιμετωπίζεται όχι μόνο ως θεμελιωτής της δυτικής φιλοσοφίας αλλά και ως ανυπέβλητος ποιητής και τεχνίτης του λόγου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Παναγιώτης ΦΑΝΑΡΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Σοφιστική ιδεολογία και ρητορική στις δημηγορίες του Θουκυδίδη

Μετά από εκτενή εισαγωγή όσον αφορά τον χαρακτήρα και τα χαρακτηριστικά της σοφιστικής κίνησης (στό πλαίσιο του πνευματικού, κοινωνικού και πολιτικού κλίματος της εποχής) θα εξετασθούν οι τρόποι με τους οποίους η κίνηση αυτή αντανάκλαται σε γλωσσικό και ιδεολογικό επίπεδο στις δημηγορίες του Θουκυδίδη. Θα εκπονηθούν εργασίες.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Στυλιανή ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Η κωμική γλώσσα του Αριστοφάνη

Το σεμινάριο αποβλέπει στην έρευνα της γλώσσας του Αριστοφάνη και ιδιαίτερα στην χρήση της για την επίτευξη κωμικών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα ερευνώνται η γλωσσοπλασία του ποιητή, τα σχήματα λόγου, η γλωσσική εκζήτηση, η χρήση διαλέκτων, η παρατραγωδία κ.ά. Παράλληλα επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με τη μέθοδο φιλολογικής έρευνας, τη χρήση αρχαίων σχολίων, λεξικών, υπομνημάτων και άλλων βοηθημάτων καθώς και με την αξιοποίηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μέση και Νέα Κωμωδία

Από την Αρχαία στη Μέση Κωμωδία. Μένανδρος. Μενάνδρου *Δύσκολος*.

Θα ερμηνευθούν αντιπροσωπευτικά χωρία από τις τελευταίες κωμωδίες του Αριστοφάνη, όπως και αποσπάσματα της Μέσης και Νέας Κωμωδίας για να αναδειχθούν τα στάδια μετάβασης από την πολιτική κωμωδία του 5^{ου} π.Χ. αιώνα στην κωμωδία των χαρακτήρων του Μενάνδρου. Βίος και έργο του Μενάνδρου επί τη βάση των πηγών. Ερμηνεία της κωμωδίας *Δύσκολος*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ 28 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Ποίηση του 19ου αιώνα

Εισαγωγή στο λογοτεχνικό ρεύμα του Ρομαντισμού. «Πρώτη» εμφάνιση στη δυτική Ευρώπη και στην Ελλάδα. Κύρια χαρακτηριστικά του κινήματος αυτού, σύγκριση και διαφοροποίησή του από το αντίστοιχο ρεύμα της Δύσης. Επιδράσεις των γάλλων, γερμανών και άγγλων ρομαντικών, αξιοποίηση ή διαφοροποίηση από τους έλληνες ομοτέχνους τους. Επισήμανση του ρομαντισμού της «Επτανησιακής Σχολής». Θα διδαχθούν ποιήματα των αντιπροσωπευτικότερων ρομαντικών (Παναγιώτης Σούτσος, Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής, Γεώργιος Ζαλοκώστας, Δημοσθένης Βαλαβάνης, Δημήτριος Παπαρρηγόπουλος, Σπυρίδων Βασιλειάδης).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ρίτσα ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πεζογραφία

Αρχή και εξέλιξη της νεώτερης ελληνικής πεζογραφίας: Θέματα και προβλήματα, τρόποι προσέγγισης, λόγια και λαϊκή λογοτεχνία. Παράγοντες: Πεζογραφία και διαλογικότητα. Φαναριώτες και Επτανήσιοι. Ο γόνιμος 18ος αιώνας και η συνέχεια. Η νεώτερη πεζογραφία: Η περιπέτεια της πρόζας. Οι δυο παράλληλες πεζογραφίες. Περιγράμμα της μεταφρασμένης λογοτεχνίας κατά το 19^ο και 20^ο αιώνα: Χαρτογράφηση, εργαλεία, το αίτημα για την ανάπτυξη πρωτότυπης ελληνικής πεζογραφίας. Η βορειομανία στο γύρισμα του αιώνα: Οι βόρειες λογοτεχνίες και η νεοελληνική πεζογραφία στις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, διασταυρώσεις, απόλογος. Κυριότεροι συγγραφείς: Γρ. Παλαιολόγος, Π. Καλλιγιάς, Χαρ. Δημόπουλος, Ιάκ. Πιτσιπιός, Ε. Δ. Ροΐδης, Δ. Βικέλας, Γ. Δροσίνης, Γ. Καμπύσης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κωνσταντίνος Γ. ΚΑΣΙΝΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 21 Λαογραφία

Αστική Λαογραφία – Κοινωνικός βίος

Κεφάλαια του Κοινωνικού βίου: Κύκλος ζωής. Οικογένεια (σχέσεις, στάσεις, ρόλοι

των μελών της). Παιδί με ειδικές ανάγκες (εθιμική θεραπευτική αγωγή και πρόληψη). Παραδοσιακή διατροφή (μαγικο-θρησκευτικές επισημάνσεις, συμβολισμοί, οικονομία, παραγωγή, κ. ά.). Δοξαστική και εθιμική λατρεία (Αγιολογική λαογραφία, γεωργικοποιμενική λατρεία, κ. ά.). Λαϊκή οικολογία (έμφαση στον φυτικό κόσμο). Ζητήματα υλικού βίου. Σεμινάρια: Εκτός μαθήματος δύο δίωρα σεμινάρια καθ' όλο το διδακτικό έτος (χειμερινό-εαρινό εξάμηνο) στο σπουδατήριο λαογραφίας για την ευμέθοδη συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ

5 ώρες εβδομαδιαίως

Μάθημα επιλογής

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΓ 81 Γλωσσολογία

α) *Κειμενογλωσσολογία – Υφολογία*

Γλωσσολογική ανάλυση κειμένων. Από την μικροδομή (πρόταση) στη μακροδομή (κείμενο). Κειμενικότητα (επικοινωνιακά χαρακτηριστικά του κειμένου): συνοχή, συνεκτικότητα, προθετικότητα, αποδεκτότητα, πληροφορητικότητα, καταστασιακότητα, διακειμενικότητα. Προβλήματα αναλύσεως του κειμένου. Παραγωγή και πρόσληψη του κειμένου. Η γλωσσική διαφοροποίηση του κειμένου. Γλώσσα και ύφος. Υφολογική ανάλυση. Νόρμα και ύφος, επιλογές-αποκλίσεις. Προβλήματα ανάλυσεως του λογοτεχνικού και του μη λογοτεχνικού κειμένου. Κειμενολογικές θεωρίες: ρωσικός φορμαλισμός, νεοκριτική Σχολή, εξηγητική και ερμηνευτική του κειμένου, Σχολή της Πράγας, ο Jakobson και η Σχολή του, γαλλικός στρουκτουραλισμός.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Κοινωνιογλωσσολογία*

Γενικά: περιεχόμενο του όρου κοινωνιογλωσσολογία, γένεση και πορεία του κλάδου, ομοιογένεια-ετερογένεια, λόγοι ανάπτυξης και στόχοι της κοινωνιογλωσσο-

λογίας, κοινωνιογλωσσολογία έναντι κοινωνιολογίας της γλώσσας, σχέση γλώσσας και κοινωνίας.

Γλωσσική ανισότητα: η αρχή της ισοτιμίας των γλωσσών, γλωσσική ανισότητα στην υπόσταση (status), τη δομή και τη χρήση γλωσσικών ποικιλιών, ανισότητα στο επίπεδο της γλωσσικής διεπίδρασης, τρόποι διάδοσης της γλωσσικής ανισότητας και τρόποι αντίστασης σ' αυτήν.

Γλωσσική ποικιλότητα και γλωσσικές ποικιλίες: παράγοντες και είδη ποικιλότητας, ποικιλίες με βάση τον χρήστη (κοινωνιόλεκτοι) και με βάση τη χρήση (λειτουργικές ποικιλίες, επίπεδα ύφους). Η έννοια της επικοινωνιακής ικανότητας. Οι τρεις μεγάλες έρευνες του William Labov: μέθοδος και γενικότερα συμπεράσματα. Άλλοι ερευνητές και τύποι κοινωνιογλωσσικής έρευνας: Bernstein, Hymes, Milroy. Το φαινόμενο της διμορφίας ή κοινωνικής διγλωσσίας (diglossia - απόψεις Ferguson): χαρακτηριστικά γνωρίσματα και εξέταση του φαινομένου σε συγκεκριμένες γλωσσικές κοινότητες, μεταξύ των οποίων και η ελληνική.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΙ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΑ 26 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Αριστοφάνης

Εισαγωγή στην Αττική κωμωδία. Καταγωγή του είδους (φαλλικά δρώμενα, ζωμόμορφοι χοροί, Δωρικές φάρσες). Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης (θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες). Θέματα και περιεχόμενο της Παλαιάς Κωμωδίας (πολιτική σάτιρα, παρωδία της τραγωδίας, φανταστικές πλοκές, θέματα από την καθημερινή ζωή). Βίος και έργο του Αριστοφάνη.

Εισαγωγή τους *Αχαρνής* του Αριστοφάνη. Ιστορικό πλαίσιο της κωμωδίας: ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η διχασμένη Αθηναϊκή κοινή γνώμη. Η διαμάχη του Αριστοφάνη με τον Κλέωνα και τους υποστηρικτές του πολέμου. Το πολιτικό μήνυμα των *Αχαρνέων* και οι προφυλάξεις του ποιητή. Ερμηνεία και σχολισμός του κειμένου των *Αχαρνέων*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πλάτων

Εισαγωγή στη φιλοσοφία, στον Πλάτωνα και στον διάλογο «Χαρμίδης». Φιλοσοφία και επιστήμη, ορισμός και περιεχόμενο της φιλοσοφίας, διαίρεση της φιλοσοφίας, σταθμοί στη φιλοσοφική σκέψη, φιλοσοφία και ζωή, δυσκολία και σημασία της φιλοσοφίας, το βασικό πρόβλημα της φιλοσοφίας – συνέπειες. Βιογραφικά και συνθήκες ζωής του Πλάτωνα, το έργο και η επίδραση του Πλάτωνα, ο ιστορικός και ο πλατωνικός Σωκράτης, ο πλατωνικός έρωτας – έρωτας και φιλοσοφία, η μελέτη του θανάτου, η τεχνική των διαλόγων, η θεωρία των Ιδεών, το πλατωνικό ζήτημα. Ο ιστορικός Χαρμίδης – ο διάλογος «Χαρμίδης». Ορισμοί της σωφροσύνης στον «Χαρμίδη». Ερμηνεία του διαλόγου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Πίνδαρος

Εισαγωγή στη φιλοσοφία, στον Πλάτωνα και στον διάλογο «Χαρμίδης». Φιλοσοφία και επιστήμη, ορισμός και περιεχόμενο της φιλοσοφίας, διαίρεση της φιλοσοφίας, σταθμοί στη φιλοσοφική σκέψη, φιλοσοφία και ζωή, δυσκολία και σημασία της φιλοσοφίας, το βασικό πρόβλημα της φιλοσοφίας – συνέπειες. Βιογραφικά και συνθήκες ζωής του Πλάτωνα, το έργο και η επίδραση του Πλάτωνα, ο ιστορικός και ο πλατωνικός Σωκράτης, ο πλατωνικός έρωτας – έρωτας και φιλοσοφία, η μελέτη του θανάτου, η τεχνική των διαλόγων, η θεωρία των Ιδεών, το πλατωνικό ζήτημα. Ο ιστορικός Χαρμίδης – ο διάλογος «Χαρμίδης». Ορισμοί της σωφροσύνης στον «Χαρμίδη». Ερμηνεία του διαλόγου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρίστος ΞΥΔΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

ΦΑ 81 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία**α) Μεταγενέστερη Γραμματεία**

Αρχαίο Ελληνικό Μυθιστόρημα (ΑΕΜ), Λόγγου *Ποιμενικά*. Εισαγωγή στο ΑΕΜ. Η γενεαλογία του είδους. Το κοινωνικό και ιστορικό υπόστρωμα. Θεωρίες γενέσεως, βασικά θέματα του είδους, υφολογικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά. Τόποι

και χρόνοι γραφής. Οι πρώτοι αναγνώστες. Τα διασωθέντα ΑΕΜ, η επιβίωση και η εξέλιξη του είδους. Εισαγωγή στα *Ποιμενικά*. Ο Λόγγος ως συγγραφέας και ανανεωτής του είδους. Η παράδοση του Θεοκρίτου. Πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον της εποχής του Λόγγου. Οι διαφορές των *Ποιμενικών* από τα υπόλοιπα ΑΕΜ. Αφηγηματική τεχνική του Λόγγου. Γλώσσα, ύφος, ιδεολογία. Μεταφράσεις στη νεοελληνική γλώσσα. Συστηματική γλωσσική και υφολογική ανάλυση και υπομνηματισμός των τεσσάρων Λόγων. Εικονοποιία και υποκείμενη μυθολογία. Χαρακτήρες και πρόσωπα. Λογοτεχνική αξιολόγηση των *Ποιμενικών*. Επιβιώσεις. Λόγγος και Γκαίτε.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Πίνδαρος-Βακχυλίδης*

Εισαγωγή στην ποίηση του Πινδάρου και του Βακχυλίδη. Ερμηνευτικός σχολιασμός του 1ου και του 2ου Ολυμπιονίκου του Πινδάρου, καθώς και της 5ης Ωδής του Βακχυλίδη. Στοιχεία μετρικής.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Πίνδαρος*

Εισαγωγή στη Χορική ποίηση, στον Πίνδαρο, Βακχυλίδη και Σιμωνίδη τον Κείο. Παρουσίαση του έργου τους με έμφαση στον Πίνδαρο. Θρησκευτικός χαρακτήρας της ποιήσεώς του, το «πιστεύω» του για τη *φύα* και για τη συμβολή του ιδίου στη διαιώνιση της δόξας του νικητή. Συστατικά της Πινδαρικής επινίκιας ωδής, περί του ενιαίου μέτρου στροφών/αντιστροφών, επωδών. Ανάλυση μερικών σημαντικών αποσπασμάτων από διάφορα είδη της ποιήσεώς του για πιο σφαιρική εικόνα του εύρους της. Διεξοδική ανάλυση του 1ου *Ολυμπιονίκου*, δυνατότητες ερμηνείας πολυσήμαντων χωρίων και συζήτηση του κριτικού υπομνήματος, όπου χρειάζεται. Λεξιλόγιο, δωρισμοί, ετυμολογία. Ύφος συνθέσεως και τι επιτυγχάνει ο ποιητής με τη σειρά που παρατάσσει τις λέξεις στη φράση. Σχήματα λόγου. Με αφορμή το φημισμένο προοίμιο του ύμνου γίνεται αναφορά στο *prīamel* και στα είδη του, με παραδείγματα και από άλλους ποιητές. Οι παρακολουθούντες το σεμινάριο φοιτητές θα προσπαθήσουν,

κατά το πρότυπο της διδασκαλίας, να σχολιάσουν βραχείς επινίκους του Πινδάρου (π.χ. *Ολ.* 11, 12, 14, *Πυθ.* 7, *Νεμ.* 2, *Ισθ.* 3) σε εργασίες που τους ανατίθενται.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 81 Λατινική Φιλολογία

α) Λυρική ποίηση

Q. Horati Flacci, *Carmina* (Βιβλίο II).

Γενικά περί της λυρικής ποίησης. Εισαγωγή στο βίο και το έργο του ποιητή. Ο Οράτιος και η εποχή του. Κείμενο, μετάφραση και ερμηνεία Ωδών κατ' επιλογήν.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστοριογραφία

C. Taciti «*Annales*», lib. XIV. Εισαγωγή στη ρωμαϊκή ιστοριογραφία. Ιστοριογράφοι του αργυρού αιώνα. Τάκιτος. Βίος και έργα. Μετάφραση και ερμηνεία εκλεκτών περικοπών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Θεματογραφία

Βασικά μαθήματα γραμματικής και κυρίως συντακτικό λατινικής. Μεθοδολογία της μετάφρασης από την ελληνική στη λατινική. Μετάφραση κειμένων

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΝ 83 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστορικογραμματολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα των Κ.Π. Καβάφη, Κωστή Παλαμά, Κ.Γ. Καρυωτάκη και Γιώργου Σεφέρη. Οι τέσσερις παραπάνω ποιητές επε-

λέγησαν με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα του ποιητικού έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εξελικτικές τάσεις της ελληνικής ποίησης στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρηθεί και η συνεξέταση του έργου των παραπάνω ποιητών, ώστε να γίνει αντιληπτή η παράλληλη ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικο-κοινωνικές συνθήκες της εποχής τους. Τα εξεταζόμενα λογοτεχνικά κείμενα θα διανεμηθούν σε φωτοτυπίες.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευριπίδης ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Πεζογραφία 20ού αιώνα

α) Η μεταπολεμική πεζογραφία. Διαστάσεις και όρια. Ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα (ηθογραφία, ρεαλισμός, νατουραλισμός, συμβολισμός). Γλωσσικές απόψεις, σημαντικότερες επιδράσεις. Θεματικά μοτίβα και τρόποι γραφής. Σχέση με την προγενέστερη ελληνική λογοτεχνία. Οι κυριότεροι εκπρόσωποι.

β) Ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Μ. Αλεξανδρόπουλου, Δ. Χατζή, Μ. Χάκκα, Σπ. Πλασκοβίτη, κ.ά.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ερασμία-Λουίζα ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΠΔ 70 Παιδαγωγικά

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΓ 82 Γλωσσολογία****Πτυχιακή εργασία****ΦΑ 83 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Αισχύλος**

Εισαγωγή στο έργο του Αισχύλου, ιδιαίτερα στη μοναδική σωζόμενη τριλογία *Ορέστεια*, με επικέντρωση στις *Ευμενίδες*. Θίγονται ποικίλα προβλήματα ερμηνείας του κειμένου, όπως και λεπτομέρειες σκηνικής παρουσίασης του έργου, για την οποία υπάρχουν ερωτηματικά. Ένα έργο του καιρού του με αιχμές στη σύγχρονη εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Αθήνας. Μεγαλειώδες ύφος του ποιητή, περίτεχνη συμπλοκή λέξεων. Διαμάχη αρχέγονων θεοτήτων με νεότερους θεούς. Συμβιβαστική πολιτική της Αθηνάς, και πώς με αυτήν πείθονται να μεταστραφούν οι Ερινύες και Ευμενίδες. Τραγικό πρόσωπο δεν είναι μόνο ο Ορέστης. Άλλο τόσο είναι οι Ερινύες, οι οποίες, αν και από κάθε άποψη αποκρουστικές, τελικά αξίζουν τη συμπάθεια, αφού ασκούν απαρεγκλίτως αυτό που έκπαλαι τους ετάχθη. Έτσι, στην ψηφοφορία το δίκαιο των Ερινυών υποστηρίζεται και από τον ανθρώπινο παράγοντα, τους ενόρκους, αφού αυτοί, με μία ψήφο διαφορά, καταδίκασαν τη μητροκτονία, της οποίας το βάρος μόνο ο θεϊκός παράγοντας θα μπορούσε να σηκώσει. Η Αθηνά, για λόγους που προβάλλει, υπερασπίζεται τον Ορέστη και δηλώνει ότι θα ψηφίσει απαλλακτικά γι' αυτόν. Η ψήφος της Αθηνάς επιφέρει ισοψηφία, και με ισοψηφία αθώνεται ο Ορέστης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Αριστοτέλης

Αριστοτέλους *Ποιητική*. Εισαγωγή στον βίο και στο έργο του Αριστοτέλους. Ομάδες και κατηγορίες των αριστοτελικών έργων. Οι βασικές θεωρίες του φιλοσόφου για τη λογοτεχνία, διαφορά απόψεων Πλάτωνος και Αριστοτέλους για Ποιητική και Ρητορική τέχνη. Η θέση της *Ποιητικής* στο αριστοτελικό corpus. Προϊστορία της *Ποιητι-*

κής, χρόνος και τρόπος σύνθεσής της. Περιεχόμενο και διάταξη του υλικού. Γραμματική, συντακτική, γλωσσική και υφολογική ανάλυση των βασικών θεμάτων. Υπομνηματισμός και μετάφραση. Ανάλυση λογοτεχνικών όρων, σύγκριση με *Ρητορική*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΝΤΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

α) Αισχύλος

Εισαγωγή στο έργο του Αισχύλου, ιδιαίτερα στη μοναδική σωζόμενη τριλογία *Ορέστεια*, με επικέντρωση στις *Ευμενίδες*. Θίγονται ποικίλα προβλήματα ερμηνείας του κειμένου, όπως και λεπτομέρειες σκηνικής παρουσίασης του έργου, για την οποία υπάρχουν ερωτηματικά. Ένα έργο του καιρού του με αιχμές στη σύγχρονη εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Αθήνας. Μεγαλειώδες ύφος του ποιητή, περίτεχνη συμπλοκή λέξεων. Διαμάχη αρχέγονων θεοτήτων με νεώτερους θεούς. Συμβιβαστική πολιτική της Αθηνάς, και πώς με αυτήν πείθονται να μεταστραφούν οι Ερινύες σε Ευμενίδες. Πώς ψηφίζει ο ανθρώπινος παράγοντας (ένορκοι) και πώς ο θεϊκός. Λειτουργία της ψήφου της Αθηνάς – με την οποία αθώνεται ο Ορέστης, όμως η απαλλαγή του επέρχεται «μόγισ», δηλαδή με ισοψηφία. Σημασία της ισοψηφίας. Οι μετέχοντες στο σεμινάριο καλούνται να προετοιμάσουν και να παρουσιάσουν εκ περιτροπής αδίδακτες περικοπές του δράματος, διεξάγοντας εκείνοι το μάθημα. Ακολουθεί συζήτηση.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Αριστοτέλης

Σεμινάριο, απαλλακτικό των γραπτών εξετάσεων· προϋποτίθενται η παρακολούθηση και η σύνταξη διατριβής με την -γενική- θεματική «*Αριστοτέλους Ῥητορική*», ειδικότερα: (α) Ανθολόγηση χωρίων από την κυρίως *Ῥητορικήν*, Α και Β βιβλία· (β) Θέματα της Αριστοτελικής *Ῥητορικής*, π.χ. Λόγια και μη Λόγια παραθέματα, με βάση το σύγγραμμα *Λόγια και μη Λόγια Παραθέματα στην κυρίως Ῥητορικήν του Αριστοτέλους* (συγγρ. Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη, εκδ. Παπαζήση).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ 85 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Θεωρία της Λογοτεχνίας

Εισαγωγή στην Ερμηνευτική: Ερμηνευτικές πρακτικές της Αρχαιότητας (Σοφιστές, Στωικοί, Σχολές Αλεξάνδρειας / Αντιόχειας), Χριστιανικές ερμηνευτικές τυπολογίες (Ωριγένης, Αυγουστίνος), Διαφωτισμός (G. Fr. Meier, J. M. Chladenius), Ρομαντισμός (Fr. Schleiermacher), 20^{ος} αιώνας (R. Ingarden, E. D. Hirsch, Σχολή της Γενεύης, W. Iser, H. G. Gadamer, St. Fish, J. Culler).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΤΖΟΥΜΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Συγκριτική Φιλολογία

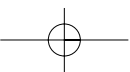
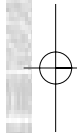
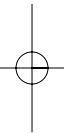
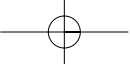
Το μάθημα αναφέρεται στις σχέσεις ελληνικού και γαλλικού υπερρεαλισμού μέσα από συγκεκριμένες εκφραστικές τεχνικές όπως η αυτόματη γραφή, το αντικειμενικό τυχαίο, το μαύρο χιούμορ, ο τρελός έρωτας. Παράλληλα υπογραμμίζονται οι ιστορικές σχέσεις ανάμεσα στα δυο κινήματα, οι συγκλίσεις και οι ιδιομορφίες τους, καθώς και οι ιδεολογικές στοχεύσεις τους.

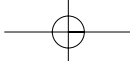
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ζαχαρίας Ι. ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

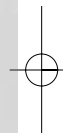
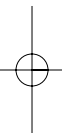
ΠΔ 09 Παιδαγωγικά

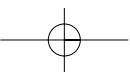
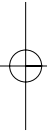
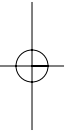
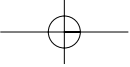
Μάθημα επιλογής

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Θεματογραφία

Ερμηνεία βασικών και ιδιαζόντων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων. Γλωσσικές παρατηρήσεις διδασκαλίας της γλώσσας και της ορθής χρήσης της. Παράγωγα ρήματα

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΚΟΛΕΖΑΣ (Α-Λ)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

Θα μελετηθούν επιλεγμένα κείμενα της Αττικής πεζογραφίας (κείμενα του Λυσία, του Ισοκράτη, του Ξενοφώντα, του Θουκυδίδη και του Δημοσθένη), με έμφαση στη γλωσσική πλευρά. Σκοπός του μαθήματος είναι η καλλιέργεια οικειότητας με την αρχαία Αττική διάλεκτο και με τα κείμενα που είναι γραμμένα σε αυτήν. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στο να μεταφράζουν τα κείμενα αυτά σε ρέοντα και εύληπτο νεοελληνικό λόγο. Θα μελετηθούν τα πιο σημαντικά γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Αττικής διαλέκτου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σημασία και χρήση των εγκλίσεων, στη μελέτη του υποτεταγμένου λόγου (χρήση και εκφορά των δευτερευουσών προτάσεων) και στη λειτουργία του απαρεμφάτου και της μετοχής. Θα πραγματοποιηθούν επίσης γλωσσικές ασκήσεις

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ (Μ-Ω)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Επική ποίηση

Σύντομη εισαγωγή στον Όμηρο. Ερμηνεία της ραψωδίας Σ, ειδικά της περιγραφής της Ασπίδας του Αχιλλέα (με έμφαση στα ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία).

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ (Α-Λ) και (Μ-Ω)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

Β ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΛ 03 Λατινική Φιλολογία****α) Έπος**

P. Vergili Maronis «Aeneis». Περί έπους. Το έπος στη Ρώμη. Ρωμαίοι επικοί. Βιργίλιος. Βίος και έργα. «Αινειάς», βιβλία I, II, VIII. Μετάφραση και ερμηνεία εκλεκτών περικοπών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ιστοριογραφία

P. Cornelii Taciti, *Agricola*. Η εξέλιξη της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας ως την εποχή του Τακίτου. Ένταξη του συγγραφέα στο λογοτεχνικό και ιστορικό του συγκείμενο. Ο *Agricola* του Τακίτου ως συνδυασμός βιογραφίας και ιστορικής μονογραφίας, η διακειμενικότητά του και η ιστορική μέθοδος που ακολουθήθηκε. Περιεχόμενο και διάταξη του έργου, δομικές του ιδιαιτερότητες. Μετάφραση και ερμηνευτικός σχολιασμός ενδεικτικών αποσπασμάτων με παράλληλη αναφορά στα μορφολογικά στοιχεία του κειμένου, το λογοτεχνικό ύφος του Τακίτου και τον αντίκτυπο της ρητορικής του παιδείας στην ποιότητα του ιστορικού του έργου. Προσωπικότητα και ηθική του Αγκικόλα. Λογοτεχνική αποτύπωση της ιστορικής σκέψης και κοσμοθεωρίας του συγγραφέα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

γ) Γραμματολογία

Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΦΓ 03 Γλωσσολογία**Θεωρητική Γλωσσολογία**

Αντικείμενο της Γλωσσολογίας, μεθοδολογία-κλάδοι. Γλωσσική επικοινωνία. Συγ-

χρονία και Διαχρονία. Λόγος, ομιλία. Σημειακός χαρακτήρας της γλώσσας

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Αικατερίνη ΜΠΑΚΑΚΟΥ-ΟΡΦΑΝΟΥ (Α-Κ)* 2 ώρες εβδομαδιαίως
Σπυριδούλα ΜΠΕΛΛΑ (Λ-Ω)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 21 Γλωσσολογία

Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας

Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Αρχαίας, Μεσαιωνικής, Νεότερης. καταγωγή της ελληνικής γλώσσας. Περίοδοι ιστορίας της Ελληνικής. Γραφές-αλφάβητα. Δομή και εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής. Αλεξανδρινή Κοινή: Το πέρασμα από την Αρχαία στη Νέα Ελληνική. Βασικά χαρακτηριστικά της Αλεξανδρινής Κοινής. Βασικά χαρακτηριστικά της Μεσαιωνικής Ελληνικής. Λογοτεχνικές διάλεκτοι. Αρχαίες διάλεκτοι.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ 3 ώρες εβδομαδιαίως

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) *Ηρόδοτος*

Στο μάθημα θα συζητηθούν οι αρχές της ιστοριογραφίας, ο βίος του Ηρόδοτου, τα ταξίδια του και η σχέση του με την Αθήνα, η δομή και η ενότητα του έργου του (παρεκβάσεις, νουβέλες και ανέκδοτα), η επική αφηγηματική του τεχνική καθώς και η θρησκευτική, ηθική και πολιτική σκέψη του. Θα αναγνωσθούν και μελετηθούν κεφάλαια από το πρώτο, δεύτερο και τρίτο βιβλίο των *Ιστοριών*. Τέλος, με αφορμή τη γλώσσα του Ηροδότου, θα γίνει μια σύντομη επισκόπηση της ιωνικής διαλέκτου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ 3 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

β) Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση

Εισαγωγή στη αρχαία ελληνική λυρική ποίηση. Είδη της λυρικής ποίησης. Ιστορικό πλαίσιο. Ιδιαίτερα γνωρίσματα της ελεγειακής και ιαμβικής ποίησης. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση των: Αρχιλόχου, Καλλίνου, Σημωνίδου, Τυρταίου, Μιμνέρμου, Σόλωνος, Θεόγνιδος, Ιππώνακτος. – Μελική μονωδία και Χορική ποίηση. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων από την ποίηση της Σαπφούς, του Αλκαίου, του Ιβύκου, του Ανακρέοντος, καθώς και του Αλκμάνος, του Στησιχόρου, του Σιμωνίδου του Κείου. Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική μετρική: δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίστιχο, ιαμβικό τρίμετρο, τροχαικό τετράμετρο κ.τ.λ., ασυνάρτητοι σίχοι και επωδοί Αρχιλόχου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευγενία ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΝ 03 Νεοελληνική Φιλολογία**

Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως και τον 20ό αιώνα (με αντιπροσωπευτικά κείμενα).

1. Λογοτεχνία και Ιστορία.
2. Ιστορία και Όνειρο στη Νεοελληνική Λογοτεχνία.
3. Διαχρονική πορεία της Ελληνικής Λογοτεχνίας: Αρχαία-Βυζαντινή-Νεότερη.
4. Θέματα ιδεολογίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
5. Παρωδία των φαινομένων του 18ου αιώνα.
6. Συγκρίσεις και ανατροπές σε επαναλαμβανόμενες απόψεις γύρω από σημαντικά θέματα των Ιστοριών της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
7. Η λογοτεχνική αξιοποίηση των Βίων Αγίων και του φαινομένου των Νεομαρτύρων.
8. Μακεδονική Λογοτεχνία
9. Κίνημα Κολλυβάδων
10. Ο Ρήγας στα βήματα του Μ. Αλεξάνδρου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ

5 ώρες εβδομαδιαίως

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΑ 27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Θουκυδίδης**

Εισαγωγή στον βίο και στο έργο του Θουκυδίδη. Περιεχόμενα των βιβλίων του. Μέθοδος. Δημηγορίες. Το πρόβλημα της συνθέσεως του έργου του. Πηγές. Επιδράσεις. Ηθικές, πολιτικές, κοινωνικές αντιλήψεις του συγγραφέα. Γλώσσα – ύφος. Βιβλιογραφία. Ερμηνεία εκλεκτών δημηγοριών από το Α΄ και Β΄ βιβλίο.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Γεωργία ΞΑΝΘΑΚΗ-ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ (Α-Λ)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

Γενική εισαγωγή στον Θουκυδίδη. Βιογραφικά. Η εποχή του και η επίδρασή της στο έργο του. Η μέθοδος του Θουκυδίδη. Αφήγηση και δημηγορίες. Η αξιοπιστία και η ηθική του, η γλώσσα και το ύφος του. Μετάφραση και σχολιασμός αποσπασμάτων από τα δύο πρώτα Βιβλία των *Ιστοριών*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ (Μ-Ω)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Δραματική ποίηση: τραγωδία

Αντικείμενο των παραδόσεων θα είναι η τραγωδία *Βάκχαι*, η οποία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα του τραγικού ποιητή Ευριπίδη. Στο πλαίσιο των μαθημάτων θα προσφερθεί εισαγωγή στο έργο και την εποχή του Ευριπίδη, θα αναγνωσθεί και θα σχολιασθεί το κείμενο της τραγωδίας *Βάκχαι*, ενώ θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ανάλυση της σύγκρουσης του λογικού και του υπερφυσικού, του ανθρώπινου ορθολογισμού και την ένθεης διονυσιακής μανίας, σύγκρουση η οποία αποτελεί και βασικό θεματικό πυρήνα του έργου. Παραλλήλως, θα αναλυθούν η γλώσσα, το ύφος και η μετρική μορφή του δράματος και θα ενταχθεί το κείμενο της τραγωδίας στα λογοτεχνικά και ιστορικά του συμπραζόμενα

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αμφιλόχιος ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ (Α-Λ)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

Εισαγωγή στο θέατρο του Ευριπίδη. Η εξέλιξη της Ευριπίδειας δραματουργίας. Ο Ευριπίδης και ο Πελοποννησιακός πόλεμος. Δραματουργικοί πειραματισμοί (τραγικωμωδίες, ανανεωτική χρήση των μύθων, μορφικοί νεωτερισμοί). Ο Ευριπίδης και η σοφιστική. Ο Ευριπίδης και η θρησκεία.

Εισαγωγή στις *Βάκχες* του Ευριπίδη. Η Διονυσιακή λατρεία στην αρχαιότητα (έκσταση, μαιναδισμός, Διονυσιακές εορτές και μυστήρια) και η εισαγωγή της στην Ελλάδα. Ο κύκλος των μύθων για τον Διόνυσο και τους εχθρούς του. Ιστορικό πλαίσιο της τραγωδίας: η εισαγωγή νέων λατρειών στην Αθήνα κατά τα τέλη του 5ου αι. Η επίδραση του Μακεδονικού περιβάλλοντος. Γενική ερμηνεία των *Βακχών*: η θέση τους μέσα στο συνολικό έργο του Ευριπίδη. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου των *Βακχών*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ (Μ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 04 Λατινική Φιλολογία

α) Λυρική ποίηση

Q. Horati Flacci, *Carmina*. Εισαγωγή στην εποχή του Αυγούστου. Βιογραφικά του Ορατίου. Εισαγωγή στις Ωδές. Ερμηνευτικός σχολιασμός και μετάφραση αποσπασμάτων σχετικών με την ιστορία της Ρώμης από το βιβλίο III.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Θεματογραφία

Εισαγωγή στη λατινική γλώσσα και στις γλώσσες της αρχαίας Ιταλίας. Βασικός βιβλιογραφικός οδηγός για τη λατινική γραμματική. Τεχνική της μετάφρασης. Ανθολογία κειμένων της λεγόμενης aurea Latinitas (Κικέρων, Ιούλιος Καίσαρ) και της αρχαϊκής περιόδου (Κάτουλλος, Κορνήλιος Νέπωσ). (Σημείωση: συνδιδασκαλία με το Γ' εξάμηνο της κατεύθυνσης Κλασικής Φιλολογίας)

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

γ) Ρητορεία

Pro Marcello του Κικέρωνα. Η θέση του Κικέρωνα στην ιστορία της ρωμαϊκής ρητορικής τέχνης. Πολιτική επισκόπηση του έτους 46 π.Χ. στη Ρώμη. Το είδος του λόγου *Υπέρ Μαρκέλλου*, η χρονική του δόμηση, οι πολιτικοποιημένοι όροι-κλειδιά, *clementia Caesaris* και *magnanimitas*. Ανάλυση και μετάφραση των χωρίων σε παροντικό χρόνο (παράγραφοι 1, 2, 4, 7, 11, 12, 20, 23, 31, 32, 33, 34).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

1 ώρα εβδομαδιαίως

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΑ 07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Μεταγενέστερη ιστοριογραφία**

Λουκιανός: Το ιστορικό πλαίσιο. Ο βίος και το έργο του. Ανάλυση και ερμηνεία του έργου *Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Δραματική ποίηση: Κωμωδία

Εισαγωγή στην Αττική κωμωδία. Καταγωγή του είδους (φαλλικά δρώμενα, ζωόμορφοι χοροί, Δωρικές φάρσες). Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης (θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες). Βίος και έργο του Αριστοφάνη.

Εισαγωγή στους *Αχαρνές* του Αριστοφάνη. Ιστορικό πλαίσιο της κωμωδίας: ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η διχασμένη Αθηναϊκή κοινή γνώμη. Η διαμάχη του Αριστοφάνη με τον Κλέωνα και τους υποστηρικτές του πολέμου. Το πολιτικό μήνυμα των *Αχαρνέων* και οι προφυλάξεις του ποιητή. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου των *Αχαρνέων*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ 83 Νεοελληνική Φιλολογία

α) Πεζογραφία 19ου και 20ού αιώνα

Κείμενα πεζογραφίας 19ου και 20ού αιώνα: Εκδοχές του ελληνικού αφηγηματικού λόγου. Ανάλυση ελληνικών αφηγηματικών έργων του 19ου και 20ού αιώνα, τα οποία αντιπροσωπεύουν τις βασικές εκδοχές εφαρμογής, παραλλαγής, υπονόμησης ή αναίρεσης των προγραμματικών αρχών του αφηγηματικού ρεαλισμού. Κυριότεροι συγγραφείς των σχετικών έργων: Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Δημ. Βικέλας, Γ. Βιζυηνός, Αλέξ. Παπαδιαμάντης, Γ. Δροσίνης, Γρ. Ξενόπουλος, Νικ. Επισκοπόπουλος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Δημ. Βουτυράς, Φ. Κόντογλου, Στρατής Μυριβήλης, Ηλίας Βενέζης, Θ. Πετσάλης, Γ. Θεοτοκάς, Μ. Καραγάτσης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευάγγελος ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Ποίηση 19ου και 20ού αιώνα (ποίηση και ιστορία)

i. Επτάνησος και οι χρονικές συντεταγμένες της περιόδου. Ιστορική συγκυρία, αξιολογία και πολιτισμολογία: νεοκλασικισμός, προρομαντισμός, διαφωτισμός. Η προσωπική χρονολογία και βιοτροπία του Κάλβου. Ιδεολογία, αξιακό σύστημα. Η ποιητική των *Ωδών*, η εικοσοποιΐα, ο τροπικός λόγος.

ii. Ο Παλαμάς και η εποχή του. Τα ιστορικά και φιλολογικά συμφραζόμενα της περιόδου. Η γενιά του 1880: Ο σίχος και η γλώσσα. Ο Παλαμάς αυτοβιογραφούμενος. Η ποιητική μου: Ο λυρισμός του εμείς. Η σύνθεση των στοιχείων του νέου ελληνισμού. Κείμενα Κάλβου, *Ωδαί*, Παλαμά, Ανθολογία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κωνσταντίνος Γ. ΚΑΣΙΝΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Η ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΛ 81 Λαογραφία

Εξειδικευμένα θέματα ελληνικής Λαογραφίας

A. Θεωρητικές κατευθύνσεις της Λαογραφίας στον 20ό αιώνα (Spamer, Rumpf, Maus, Peuckert, Brepohl, Erixon, Bausinger, Nilsson, Frazer, Erixon, Levi-Strauss,

Malinowski, Schmidt, Radcliffe-Brown, Redfield, Πολίτης, Κυριακίδης, Μέγας, Πετρόπουλος, Λουκάτος, Κυριακίδου-Νέστορος, Μερακλής, κ.λπ.).

Β. Θέματα από την καθημερινή ζωή των νεοελλήνων (1700-1950) (Εθνικό δίκαιο, Ανθρώπινες συμπεριφορές και συνήθειες, Φορεσιά (Παράδοση και νεωτερισμοί), Διαιτητικές συνήθειες και απαγορεύσεις, Καθαριότητα (Πραγματικότητες και συμβολισμοί).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΚΟΡΡΕ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ, ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 05 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Θεματογραφία

Σύνοψη της γραμματικής, με επιμονή στα εξής: τονισμός, έγκλιση τόνου, κράση, έκθλιψη. Κλίση ορισμένων ονομάτων επιθέτων, ξεκινώντας από το θέμα της λέξεως, ρόλος της αντέκτασης. Απικόκλιτα, συνηρημένα ονόματα και επίθετα β΄ κλίσεως. Σημασία χρόνων και εγκλίσεων, ποιόν ενεργείας. Περί των αρνήσεων και των «πλεοναστικών» αρνήσεων μή/μή ου + απαρέμφατο μετά από ρήματα αρνητικής σημασίας («συμπαθητικά» αρνητικά για έμφαση, μη μεταφραζόμενα). Περί ρημάτων απλών και περί διακρίσεως των συνθέτων από τα παρασύνθετα (χρυσούν διδάγμα του Scaliger). Υποθετικοί λόγοι (συνδυασμός του τυπικού εκφοράς τους με αυτό που δηλώνεται· διαβαθμίσεις: πραγματικό γεγονός – απλή σκέψη – προσδοκώμενο). Βασικές ετυμολογίες. Λέξεις και εκφράσεις που λέγονται λανθασμένα (π.χ. πρώην-τέως, υπέρ το δέον-πέρα του δέοντος, κατ' αρχήν-κατ' αρχάς). Εφαρμογή των ως ανωτέρω σε επιλεγμένα κείμενα της αρχαίας, προσπάθεια ορθής μετάφρασης και κατανόησης του νοήματος. Ύφος του συγγραφέα, σειρά των λέξεων, και τι αυτά εξυπηρετούν στον λόγο. Εξεταστική ύλη: εκλεκτές περικοπές από τα βιβλία I-IV του Θουκυδίδη (το κείμενο καθ' υπαγόρευση).

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ (Α-Κ)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

Επιλογή κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, κυρίως της Αττικής πεζογραφίας (Ξενοφών, Θουκυδίδης, Ισοκράτης, Δημοσθένης κ.ά.). Σύντομη γραμματολογική εισαγωγή σε κάθε κείμενο. Ορθογραφία. Σημασία και ετυμολογία λέξεων. Μελέτη βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της Αττικής διαλέκτου. Μετάφραση. Υφολογία.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παναγιώτα ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Λ-Ο)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

Μετάφραση και γλωσσική επεξεργασία κειμένων της απτικής πεζογραφίας.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ (Π-Ω)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία*

Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία: κλάδοι, μέθοδος, κριτική κειμένου. Κύρια βιβλιογραφικά βοηθήματα. Η έρευνα για την αρχαία ελληνική φιλοσοφία: Σωκράτης – Πλάτων – Αριστοτέλης – Στωικοί – Επικούρειοι.

Γλωσσική ανάλυση και μετάφραση του Α΄ Ολυθιακού λόγου του Δημοσθένους.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Γεωργία ΞΑΝΘΑΚΗ-ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ (Α-Κ)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Εισαγωγή (α) στην Ιστορία της Κλασικής Φιλολογίας από των αρχών της έως και την Ελληνιστική εποχή (+ κεφάλαια της Αυτοκρατορικής περιόδου: Στράβων και Διονύσιος Αλικαρνασσεύς), και (β) στην Ιστορία της σχετικής Ελληνικής Λογοτεχνίας (+ κεφάλαια της Αυτοκρατορικής περιόδου: Στράβων και Διονύσιος Αλικαρνασσεύς). Προαιρετικός Ατομικός φάκελος φοιτητού με θέματα εμπέδωσης και διερεύνησης. Βοηθητικά συγγράματα: Μ. Τρέδέ, κ.ά., επιστ. επιμ. μετφρ.: Γ. Ξανθάκη-Καραμάνου, *Ιστορία της Ελληνικής Λογοτεχνίας*, Τόμοι Ι-ΙΙ, έκδ. Παπαζήση· «Σημεία επισήμανσης», συγγραφή/επιμέλεια: Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη· μερική εκτύπωση σημειώσεων: Πανεπ/μιο Αθηνών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευανθία ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ-ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ (Λ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 04 Γλωσσολογία

Θεωρητική Γλωσσολογία (Α΄ Μέρος)

Εισαγωγή στην επιστήμη της γλώσσας. Βασικές έννοιες της θεωρίας της γλώσσας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σπυριδούλα ΜΠΕΛΛΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

Θεωρητική Γλωσσολογία (Β΄ Μέρος)

Η έννοια του όρου «γραμματική» συγχρονικά και διαχρονικά. Γραμματικές μονάδες. Είδη γραμματικής. Σύγχρονες γραμματικές θεωρίες

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΙΑΚΩΒΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΑ 06 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Ομήρου Ιλιάς**

Εισαγωγή: Σύντομη επισκόπηση του λεγόμενου ομηρικού ζητήματος με έμφαση στην επικρατούσα σήμερα άποψη που δέχεται την ύπαρξη ενός μεγαλοφυούς ποιητού, του Ομήρου, ο οποίος αντλώντας υλικό από την προφορική παράδοση συνέθεσε την *Ιλιάδα*, μάλλον δε και την *Οδύσσεια*. Βασικά χαρακτηριστικά της ομηρικής γλώσσας και του δακτυλικού εξαμέτρου. Επισήμανση στοιχείων που τεκμηριώνουν τη θέση ότι η *Οδύσσεια* προϋποθέτει την *Ιλιάδα*. Ιστορικό υπόβαθρο της *Ιλιάδας*.

Δομή της *Ιλιάδας* και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου κάθε ραψωδίας, με έμφαση στα κυριότερα στάδια της αφήγησης. Λεπτομερής ανάλυση της ραψωδίας Ω: γραμματική, σύνταξη, ετυμολογία, μέτρο, παρομοιώσεις, ερμηνευτικά και πραγματολογικά σχόλια κ.λπ. Θα τονισθεί, στο ευρύτερο πλαίσιο του πολυσυζητημένου θέματος της ηθικής του ομηρικού ήρωα, η ιδιαιτερότητα του Αχιλλέα ως τραγικού ήρωα και οι λόγοι που προσδίδουν σε ολόκληρη την *Ιλιάδα* τον χαρακτήρα τραγωδίας.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Παναγιώτης ΦΑΝΑΡΑΣ (Α-Λ)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

Η εξεταστέα ύλη περιλαμβάνει: (α) τη ραψωδία Χ της *Ιλιάδας* από το πρωτότυπο για μετάφραση και σχολιασμό, (β) τη ραψωδία Σ της *Ιλιάδας* από το πρωτότυπο για μετάφραση, (γ) την ύλη και των 12 παραδόσεων, όπως ορίζεται από το πρόγραμμα των μαθημάτων που δίνεται στους φοιτητές, (δ) το περιεχόμενο όλης της *Ιλιάδας*.

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

α) Εισαγωγή στον Όμηρο, β) *Ιλιάδα* και *Οδύσεια*, γ) Γλώσσα, Μέτρο Λογοτυπιοι, δ) Λόγοι-Αφήγησις, ε) Εικονοποιία, ζ) Θεοί και Ήρωες, η) Το θέμα της *μήνιος* του Αχιλλέα και ο ηρωικός κώδικας, θ) ο Επικός Κύκλος.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ (Μ-Ω)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Θεματογραφία

Γνωστό κείμενο: *ΑΡΙΣΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ. Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ* (Ι.-Θ. Παπαδημητρίου) & Ανθολόγιο αρχαίας ελληνικής πεζογραφίας (Γ. Κατοής, Γ. Χριστοδούλου, Χ. Τσαγγάλης).

Αντίστροφο: Μετάφραση, αναμετάφραση και λεξιλόγιο.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χρήστος ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ (Α-Λ)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

Συστηματική διδασκαλία των κυριότερων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της Αττικής διαλέκτου επί τη βάσει επιλεγμένων κειμένων πεζού λόγου και ασκήσεων. Η γραμματική και συντακτική επεξεργασία των κειμένων συνδέεται αρρήκτως με τη διαμόρφωση μεταφραστικού ήθους στη συνείδηση του σπουδαστή.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ειρήνη ΖΑΜΑΡΟΥ (Μ-Ο)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η εμπέδωση και η συστηματοποίηση των γνώσεων που έχουν ήδη αποκτήσει οι φοιτητές περί της Γραμματικής και του Συντακτικού της αρχαίας ελληνικής γλώσσας μέσω επιλεγμένων κειμένων από το έργο συγγραφέων του αρχαίου ελληνικού πεζού λόγου (π.χ. Γοργία, Αντιφώντα, Λυσία, Ισοκράτη, Πλάτωνα, Δημοσθένη, Αισχίνη, Υπερείδη κ.τ.λ.). Με τα κείμενα αυτά οι φοιτητές θα ασκηθούν ως προς την ορθογραφία, τη σημασία των λέξεων, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα, χαρακτηριστικά ύφους κ.τ.λ. Έμφαση θα δοθεί επίσης και στην τεχνική της μετάφρασης

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευγενία ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ (Π-Ω)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

ΦΝ 05 Νεοελληνική Φιλολογία

α) *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές ως την Άλωση (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)*

Οι αρχές. Τα όρια ανάμεσα στη Βυζαντινή και Νεοελληνική Λογοτεχνία. Οι συμβατικές τομές στην ιστορία των πνευματικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων ενός έθνους. Οι περιόδοι. Η εξελικτική πορεία και διαμόρφωση της σημερινής Νέας Γλώσσας. Νεοελληνική στιχουργική. Υψηλά δείγματα της νεοελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής κατά του 11ο και 15ο αιώνες. Η διαπιστωμένη ελληνικότητα των έργων της περιόδου αυτής / τα «καθαρά νεοελληνικά χαρακτηριστικά» παρά τις ξένες (ανατολικές και δυτικές) επιδράσεις. Αποσαφήνιση όρων και εννοιών (Ελληνισμός, Νέος Ελληνισμός, Απικισμός, Αρχαϊσμός, Δεύτερη Σοφιστική, Σοφιστικό μυθιστόρημα, Ευρωπαϊκός και Ελληνικός Διαφωτισμός, Διασπορά, «Έκφραση», Καταλόγι, Σαρακηνοί, κ.ά.).

Κείμενα: Αποσπάσματα από το *Έπος του Διγενή*, τα βυζαντινά ιπποτικά μυθιστορήματα, *Καλλίμαχος και Χρυσορρόη*, *Βέλθανδρος και Χρυσάντζα*, τα ηθικοδιδασκαστικά *Σπανέας*, *Αμαρτωλού παράκλησις*, *Ιστορία του Πτωχολέοντος* και το φυσιογνωστικό-σατυρικό ποίημα *Ο Πουλολόγος*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΑΝΤΩΝΙΟΥ-ΤΙΛΙΟΥ (Α-Λ) & (Μ-Ω)* 3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση ως και τον 20ό αιώνα (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)*

1. Η λογοτεχνία στις φραγκοκρατούμενες περιοχές. Ρόδος: Ιστορικά ποιήματα και ερωτοπαίγνια. Κύπρος: α) Πεζογραφία (Ασσίζες-Χρονικά.) Ειδικότερα, η Χρονογραφία του Λεοντίου Μαχαιρά και οι επιδράσεις της στους μεταγενέστερους Νεοέλληνες και Ευρωπαίους λογοτέχνες. β) Ποίηση (Ο Πετράρχισμός στην Κύπρο τον 16ο αιώνα. Ο Πετράρχισμός στην Ελλάδα έως και τον 20ό αιώνα). Κρήτη: α) Έργα της περιόδου της προετοιμασίας με ιδιαίτερη έμφαση στον *Απόκοπο* του Μπεργαδής. β) Τα κυριότερα έργα της περιόδου της ακμής της Κρητικής Λογοτεχνίας.

2. Έλληνες λόγιοι της Διασποράς και αντιπροσωπευτικά έργα τους.

3. Ελληνικός Διαφωτισμός: Περίοδοι, εκπρόσωποι, έργα τους-Γλωσσικό Ζήτημα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παρασκευή ΠΟΣΑΝΤΖΗ (Α-Λ)* 2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

γ) *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από την Άλωση ως και τον 20ό αιώνα (με αντιπροσωπευτικά κείμενα)*

Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: θεωρία και πράξη: επιλογή και ερμηνεία αντιπροσωπευτικών κειμένων από την Άλωση ως και τον 20ό αιώνα. Κείμενα: Θρήνοι για την Άλωση – Δημοτικό τραγούδι – Λογοτεχνία του Φραγκοκρατούμενου Ελληνισμού (Κρητική Λογοτεχνία, Κυπριακή Λογοτεχνία) – Νεοελληνικός Διαφωτισμός (Μοισιόδακας, Ρωσσαγγλογάλλος, Αδαμ. Κοραΐς: *Ο Παπατρέχας*) – Α. Χριστόπουλος, Ι. Βηλαράς – Επανησιακή Λογοτεχνία – Ρομαντικοί ποιητές – Η γενιά του 1880 – Καβάφης – Σεφέρης κ.λπ.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ (Μ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΝ 06 Νεοελληνική Φιλολογία

α) *Πεζογραφία 19ου και 20ού αιώνα*

Κείμενα πεζογραφίας 19ου και 20ού αιώνα: Εκδοχές του ελληνικού αφηγηματικού λόγου. Ανάλυση ελληνικών αφηγηματικών έργων του 19ου και 20ού αιώνα, τα οποία αντιπροσωπεύουν τις βασικές εκδοχές εφαρμογής, παραλλαγής, υπονόμησης ή αναίρεσης των προγραμματικών αρχών του αφηγηματικού ρεαλισμού. Κυριότεροι συγγραφείς των σχετικών έργων: Ελισάβετ Μουτζάν-Ματρινέγκου, Δημ. Βικέλας, Γ. Βιζυηνός, Αλέξ. Παπαδιαμάντης, Γ. Δροσίνης, Γρ. Ξενόπουλος, Νικ. Επισκοπόπουλος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Δημ. Βουτυράς, Φ. Κόντογλου, Στρατής Μυριβήλης, Ηλίας Βενέζης, Θ. Πετσάλης, Γ. Θεοτοκάς, Μ. Καραγάτσης

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευάγγελος ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Ποίηση 19ου και 20ού αιώνα (ποίηση και ιστορία)*

ι. Επάνησος και οι χρονικές συντεταγμένες της περιόδου. Ιστορική συγκυρία, αξιολογία και πολιτισμολογία: νεοκλασικισμός, προρομαντισμός, διαφωτισμός. Η προσωπική χρονολογία και βιοτροπία του Κάλβου. Ιδεολογία, αξιακό σύστημα. Η ποιητική των *Ωδών*, η εικονοποιΐα, ο τροπικός λόγος.

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

ii. Ο Παλαμάς και η εποχή του. Τα ιστορικά και φιλολογικά συμφραζόμενα της περιόδου. Ο Παλαμάς αυτοβιογραφούμενος. Η ποιητική μου: Ο λυρισμός του εμείς. Η σύνθεση των στοιχείων του νέου ελληνισμού. Κείμενα Κάλβου, *Ωδαί*, Παλαμά, Ανθολογία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κωνσταντίνος Γ. ΚΑΣΙΝΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΓ 22 Γλωσσολογία

α) Φωνολογία της Νέας Ελληνικής

Σύντομη εισαγωγή στη Φωνολογία: Φωνητική-Φωνολογία, Δομισμός, Σχολή της Πράγας, Γενετική-Μετασηματιστική Φωνολογία, Φωνολογία της Νέας Ελληνικής

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) Μορφολογία της Νέας Ελληνικής

Η θέση της Μορφολογίας στο γραμματικό σύστημα της γλώσσας. Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Η μορφολογική δομή της Νέας Ελληνικής. Κλίση (όνομα-ρήμα), παραγωγή, σύνθεση.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Σταματία ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ (Α-Κ)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μαρία ΙΑΚΩΒΟΥ (Λ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 29 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Σοφοκλής

Εισαγωγή στην αρχαία Ελληνική τραγωδία. Καταγωγή του είδους: οι πληροφορίες του Αριστοτέλη, Διονυσιακές τελετές και σάτυροι, ο Αρίων και η δημιουργία του λογοτεχνικού διθύραμβου, η συμβολή των Δωρικών περιοχών στη διαμόρφωση του είδους, ο Θέσπις και η ανάδειξη του ηθοποιού. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης (θεατρικές εορτές, χορηγοί, ηθοποιοί και κομπάρσοι, μουσική και χορός, θεατρικός χώρος και σκηνικά, κοστούμια και μάσκες).

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

Εισαγωγή στον *Οιδίποδα Τύραννο* του Σοφοκλή. Ο μύθος του Οιδίποδα στην αρχαία λογοτεχνία. Η μορφή της Σφίγγας: Δυτικοασιατικές και Αιγυπτιακές καταβολές και Ελληνικές εκφάνσεις. Ο ρόλος της στην ιστορία του Οιδίποδα. Ανάλυση την πλοκής του *Οιδίποδα Τυράννου*: η συναρπαστική τεχνική του Σοφοκλή και οι ρωγμές στην αληθοφάνεια. Η διανοητική υπεροχή και η τραγική «αμαρτία» του Οιδίποδα. Ιστορικό πλαίσιο της τραγωδίας: ο *Οιδίπους Τύραννος* ως έκφραση των επιφυλάξεων του Σοφοκλή απέναντι στη σοφιστική κίνηση. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου του *Οιδίποδα Τυράννου*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Ηρόδοτος*

1. Εισαγωγή στον Ηρόδοτο: Όμηρος και Ιστορικό έπος. Γενικά χαρακτηριστικά της Ιωνικής Ιστοριογραφίας και Ίωνες Λογογράφοι. Ηρόδοτος (Βιογραφικά στοιχεία. Ταξίδια. Μόρφωση. Η αρχή και το τέλος του έργου του. Το ιστορικό πλαίσιο. Νουβέλλες και Ανέκδοτα. Ο Ηρόδοτος ως ιστορικός. Η θεωρία του Jacoby. Μεταφυσική διάσταση. Η επιβίωση του Ηροδότου. Ύφος και γλώσσα του Ηροδότου). 2. Ανάλυση και φιλολογική ερμηνεία αποσπασμάτων από τα βιβλία I, II, III και IX των *ΙΣΤΟΡΙΩΝ* του Ηροδότου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παναγιώτα ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 2 ώρες εβδομαδιαίως

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 30 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) *Πλάτων*

Πλάτωνος *Πολιτεία*. Εισαγωγή με έμφαση στην εξέλιξη της φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνα, κυρίως με βάση τη Θεωρία των Ιδεών, στον διαχωρισμό της από τη σωματική φιλοσοφία, στο ερώτημα γιατί ο Πλάτων έγραψε διαλόγους και όχι φιλοσοφικά δοκίμια, και γενικότερα στα πορίσματα της πρόσφατης πλατωνικής έρευνας. Ο Πλάτων ως φιλόσοφος και ποιητής και μέγας τεχνίτης του λόγου. Ανάλυση, φιλολογική και φιλοσοφική, των πιο αντιπροσωπευτικών χωρίων της

Πολιτείας, όχι μόνο αυτών με καθαρά φιλοσοφικό περιεχόμενο αλλά και άλλων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο γλωσσικό ενδιαφέρον (λ.χ. δύσκολη σύνταξη, σχήματα λόγου, παρομοιώσεις και μεταφορές, ποικιλία ύφους κ.λπ.). Δομή και βασικά θέματα της *Πολιτείας*. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται και στη λογοτεχνική πλευρά της *Πολιτείας*.

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η βαθύτερη κατανόηση της *Πολιτείας* αλλά και, μέσω αυτής και με συχνές αναφορές σε έλλους πλατωνικούς διαλόγους, η εξοικείωση των φοιτητών με την πλατωνική σκέψη γενικότερα.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Παναγιώτης ΦΑΝΑΡΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Αριστοφάνης*

Αρχαία Κωμωδία: Εισαγωγή. Δομή και θέματα. Πρόδρομοι και σύγχρονοι του Αριστοφάνους κωμικοί ποιητές. Βίος και έργο του Αριστοφάνους. Ερμηνεία της κωμωδίας *Νεφέλαι*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΝ 07 Νεοελληνική Λογοτεχνία

α) *Θεωρία της Λογοτεχνίας. Εισαγωγή στις θεωρίες του 20ού αιώνα*

Εισαγωγή στη θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι περιγραφικές θεωρίες του 20ού αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία του G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, *Ακυβέρνητες πολιτείες*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΤΖΟΥΜΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Μέθοδοι έρευνας στη Συγκριτική Φιλολογία*

Το μάθημα περιλαμβάνει εισαγωγή και ανάλυση βασικών εννοιών και μεθόδων της Συγκριτικής Φιλολογίας και της Θεωρίας της Λογοτεχνίας, όπως επίδραση, διακειμενικότητα, ταυτότητα, ετερότητα, ιστορικότητα του λογοτεχνικού κειμένου. Αναλύονται επίσης οι βασικοί σταθμοί της εξέλιξης της θεωρίας της λογοτεχνίας,

όπως ρωσικός φορμαλισμός, γαλλικός δομισμός κ.λ.π. και γίνεται συσχετισμός τους με τα αντίστοιχα στάδια εξέλιξης της Συγκριτικής Φιλολογίας με απώτερο σκοπό να δειχθεί η βαθύτερη συμπληρωματικότητά τους.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ζαχαρίας Ι. ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΑ 31 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) Αριστοτέλης

Εισαγωγή στο *Περί ψυχής* του Αριστοτέλους. Εξέταση κατ' επιλογήν αποσπασμάτων και από τα τρία βιβλία: Α΄ – Αριστοτέλης και φυσικοί φιλόσοφοι για την έννοια της *ψυχής*, Β΄ – η έννοια της *αισθήσεων*, Γ΄ – η έννοια της *φαντασίας*.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

β) Θουκυδίδης

Εισαγωγή στον βίο και το έργο του Θουκυδίδη. Ερμηνεία του Α΄ Βιβλίου (κείμενο, μετάφραση, παρατηρήσεις συντακτικές, γραμματικές, σημασιολογικές, παράγωγα ρημάτων κ.λπ.).

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΚΟΛΕΖΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΒ 23 Βυζαντινή Λογοτεχνία

Εισαγωγή στην Βυζαντινή Φιλολογία. Ιστορία των βυζαντινών σπουδών, λογοτεχνικά είδη. Ανάλυση και σχολιασμός αντιπροσωπευτικών κειμένων: Αποσπάσματα από τον λόγο *Προς του νέους* του Μ. Βασιλείου, υμνογραφικά κείμενα, και επιγράμματα του Χριστοφόρου Μυτιληναίου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αντώνιος Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

5 ώρες εβδομαδιαίως

Η ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΝ 08 Νεοελληνική Φιλολογία*****Ρεύματα νεότερης Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας***

Ευρωπαϊκός συμβολισμός. Ελληνικός συμβολισμός. Κίνημα Νταντά. Ευρωπαϊκός υπερρεαλισμός – Ελληνικός υπερρεαλισμός. Επεξεργασία κειμένων των: Ντόρρου, Κάλα, Εμπειρικού, Εγγονόπουλου, Γκάτσου.

Η σύγχρονη λυρική και δραματική ποίηση. Επικέντρωση της διδασκαλίας στην ειδοποιό διαφορά ποιητικής τέχνης μεταξύ αυτών των δύο ποιητικών ειδών. Επεξεργασία κειμένων των: Ελύτη, Ρίτσου, Σεφέρη

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΧΑΝΗ

5 ώρες εβδομαδιαίως

ΦΛ 81 Λαογραφία***Εξειδικευμένα θέματα ελληνικής Λαογραφίας***

Α. Θεωρητικές κατευθύνσεις της Λαογραφίας στον 20ό αιώνα (Spamer, Rumpf, Maus, Peuckert, Brepohl, Erixon, Bausinger, Nilsson, Frazer, Erixon, Levi-Strauss, Malinowski, Schmidt, Radcliffe-Brown, Redfield, Πολίτης, Κυριακίδης, Μέγας, Πετρόπουλος, Λουκάτος, Κυριακίδου-Νέστορος, Μερακλής, κ.λ.π.).

Β. Θέματα από την καθημερινή ζωή των Νεοελλήνων (1700-1950) (Εθιμικό δίκαιο, Ανθρώπινες συμπεριφορές και συνήθειες, Φορεσιά (Παράδοση και νεωτερισμοί), Διαιτητικές συνήθειες και απαγορεύσεις, Καθαριότητα (Πραγματικότητα και συμβολισμοί).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΚΟΡΡΕ

5 ώρες εβδομαδιαίως

Γλωσσολογία

Επιλογή από τα διδασκόμενα αντικείμενα στο Τμήμα Φιλολογίας σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα.

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΥ 02 Νεοελληνική Φιλολογία

Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19ου ή/και 20ού αιώνα

A) Ποίηση

1) Οι κορυφαίοι του 19ου αιώνα: Α. Κάλβος, Δ. Σολωμός. 2) Α΄ Αθηναϊκή Σχολή με αντιπροσωπευτικά κείμενα. 3) Νέα Αθηναϊκή Σχολή (Κ. Παλαμάς). 4) Άγγ. Σικελιανός.

B) Πεζογραφία

1) Α. Κοραΐς (απόσπασμα από τον *Διάλογο δύο Γραικών*). 2) Α. Παπαδιαμάντης (αποσπάσματα από διηγήματα). 3) Ψυχάρης (ανάλυση αποσπάσματος από το *Ταξίδι μου*). 4) Κ. Παλαμάς, *Θάνατος Παλληκαριού* (ανάλυση του διηγήματος).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παρασκευή ΠΟΣΑΝΤΖΗ (Α-Λ)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

Κείμενα πεζογραφίας 19ου και 20ού αιώνα: Εκδοχές του ελληνικού αφηγηματικού λόγου. Ανάλυση ελληνικών αφηγηματικών έργων του 19ου και 20ού αιώνα, τα οποία αντιπροσωπεύουν τις βασικές εκδοχές εφαρμογής, παραλλαγής, υπονόμησης ή αναίρεσης των προγραμματικών αρχών του αφηγηματικού ρεαλισμού. Κυριότεροι συγγραφείς των σχετικών έργων: Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Δημ. Βικέλας, Γ. Βιζυηνός, Αλέξ. Παπαδιαμάντης, Γ. Δροσίνης, Γρ. Ξενόπουλος, Νικ. Επισκοπόπουλος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Δημ. Βουτυράς, Φ. Κόντογλου, Στρατής Μυριβήλης, Ηλίας Βενέζης, Θ. Πετσάλης, Γ. Θεοτοκάς, Μ. Καραγάτσης

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευάγγελος ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (Μ-Ω)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

B' ΕΞΑΜΗΝΟ**EA 10 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (με ερμηνεία κειμένων)**

Περί έπους γενικά. Εισαγωγή στον Όμηρο. Περί διδακτικού έπους. Βίος και έργα του Ησιόδου.

Εισαγωγή στη Λυρική, Μελική και Χορική ποίηση.

Ισοκράτους *Περί ειρήνης*. Ανάλυση και σχολιασμός του κειμένου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΚΟΛΕΖΑΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

EN 10 Νεοελληνική Φιλολογία**Νεοελληνική Ηθογραφία**

Στο πλαίσιο της νεοελληνικής ηθογραφίας θα γίνει προσπάθεια ερμηνείας κειμένων ποικίλου ύφους και διαφορετικών μορφών αφήγησης προκειμένου να καταδειχτεί η ευρύτητα και πολυπλοκότητα του όρου *ηθογραφία*. Για το σκοπό αυτό έχουν επιλεγεί τα ακόλουθα κείμενα:

Γ. Δροσίνης, *Αγροτικά Έπιστολαί*, 1882.

Γ. Βιζυηνός, «Το μόνον της ζωής μου ταξίδιον», 1884.

Α. Εφταλιώτης, «Αληθινό παραμύθι», 1894.

Α. Παπαδιαμάντης, «Όνειρο στο κύμα», 1900.

Γρ. Ξενοπούλου, «Το ζακυθινό μαντήλι», 1921.

Χρ. Χρηστοβασίλης, «Η Καθαρή Δευτέρα», (1903), 1934 και

Κ. Χατζόπουλος, *Ο πύργος του Ακροπόταμου*, (1909), 1915

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

ΕΥ 03 Γλωσσολογία**Θεωρητική Γλωσσολογία**

Εισαγωγή στην επιστήμη της γλώσσας. Βασικές έννοιες της θεωρίας της γλώσσας. Η έννοια της γραμματικής δομής και των επιπέδων της γλώσσας.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Μαρία ΙΑΚΩΒΟΥ (Α-Κ)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

Ελένη ΠΑΝΑΡΕΡΤΟΥ (Λ-Ω)*

3 ώρες εβδομαδιαίως

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΦΓ 22 Γλωσσολογία****Λεξιλόγιο της Νέας Ελληνικής**

Εξετάζονται θέματα που αφορούν τη σημειακή λειτουργία της λέξης ως μονάδας, τη μορφολογική προσέγγιση της λέξης της ΝΕ ως προς τον σχηματισμό των λεξικών μονάδων, τη σημασιολογική της προσέγγιση με ιδιαίτερο έμφαση στο φαινόμενο της πολυσημίας, την οργάνωση του λεξιλογίου με βάση τις πλήρεις και κενές λέξεις, τις λεξικές σχέσεις (συνωνυμία, αντίθεση, υπωνυμία, μερωνυμία) και τα λεξικά πεδία. Επίσης γίνεται εκτενής σχολιασμός του φαινομένου της λεξικής ποικιλίας, του δανεισμού καθώς και της κειμενικής λειτουργίας της λέξης

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΜΠΑΚΑΚΟΥ-ΟΡΦΑΝΟΥ

1 ώρα εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Γλωσσολογία*****Ιστορία της Ελληνικής γλώσσας – Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία***

(Συνδιδασκαλία με το Β' Φιλολογικό)

Προεπιστημονική γλωσσολογία. Ιστορικοσυγκριτική γλωσσολογία (θεωρητική βάση, μεθοδολογία, προβλήματα). Γλωσσικές οικογένειες. Ινδοευρωπαϊκή οικογένεια. Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες. Γενικά χαρακτηριστικά της Ινδοευρωπαϊκής και των επί μέρους γλωσσών.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΓΕ ΟΙ Γλωσσολογία*****Εισαγωγή στη Θεωρία της Σύνταξης (με εφαρμογές στη Ν.Ε.)***

(Συνδιδασκαλία με το Ε' Φιλολογικό)

Βασικές έννοιες στη σύγχρονη συντακτική θεωρία: Ορισμός – είδη πρότασης, Ανάλυση της πρότασης στα συστατικά της μέρη (από τα δομικά πρότυπα στη γενετική-μετασχηματιστική θεωρία). Οι έννοιες: φραστική δομή και οι κανόνες φραστικής δομής, δημιουργικότητα, γραμματικότητα και αποδεκτότητα των προτάσεων. Η παραστατική απόδοση της δομής της πρότασης, Γραμματικές κατηγορίες και συντακτικοί ρόλοι ή λειτουργίες, Τα συστατικά της ονοματικής φράσης.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Δέσποινα ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

761 Γλωσσολογία

Θεωρητική Γλωσσολογία

Εισαγωγή στη γλωσσική επιστήμη και βασικές έννοιες της θεωρίας της γλώσσας. Η γλώσσα ως κώδικας επικοινωνίας. Συγχρονική και διαχρονική θεώρηση της γλώσσας. Η γλώσσα ως σύστημα αντιθέσεων: συνταγματικές και παραδειγματικές σχέσεις. Η έννοια του όρου «γραμματική» συγχρονικά και διαχρονικά. Γραμματικές μονάδες. Είδη γραμματικής. Σύγχρονες γραμματικές θεωρίες.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

900 Γλωσσολογία

Επιλογή από τα προσφερόμενα 3ωρα μαθήματα

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΙ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ ΕΞΑΜΗΝΑ

965 Λατινική γλώσσα και γραμματεία

α) Γραμματολογία

Εισαγωγή στο ρωμαϊκό θέατρο. Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο, βασική ορολογία, στοιχεία αρχιτεκτονικής και σκηνογραφίας, ο ηθοποιός στη Ρώμη, θεατρικά είδη και κώδικες, κύριοι εκπρόσωποι, πρόσληψη στον δυτικοευρωπαϊκό χώρο.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

1 ώρα εβδομαδιαίως

β) Δράμα

Medea του Σενέκα. Ανάλυση αποσπασμάτων της τραγωδίας. Ο μύθος της Μήδειας από τον Ευριπίδη στον Απουίη. Τεχνική μετάφρασης, μορφολογικές, συντακτικές και λεξιλογικές παρατηρήσεις

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

729 Νεοελληνική Φιλολογία**Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19ου και 20ού αιώνα**

A) Ποίηση:

1) Οι κορυφαίοι του 19ου αιώνα: Α. Κάλβος, Δ. Σολωμός. 2) Α' Αθηναϊκή Σχολή με αντιπροσωπευτικά κείμενα. 3) Νέα Αθηναϊκή Σχολή (Κ. Παλαμάς). 4) Άγγ. Σικελιανός.

B) Πεζογραφία:

1) Α. Κοραΐς (απόσπασμα από τον *Διάλογο δύο Γραικών*). 2) Α. Παπαδιαμάντης (αποσπάσματα από διηγήματα). 3) Ψυχάρης (ανάλυση αποσπάσματος από το *Ταξίδι μου*). 4) Κ. Παλαμάς, *Θάνατος Παλληκαριού* (ανάλυση του διηγήματος)

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Παρασκευή ΠΟΣΑΝΤΖΗ (Α-Λ)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

Κείμενα πεζογραφίας 19ου και 20ού αιώνα: Εκδοχές του ελληνικού αφηγηματικού λόγου. Ανάλυση ελληνικών αφηγηματικών έργων του 19ου και 20ού αιώνα, τα οποία αντιπροσωπεύουν τις βασικές εκδοχές εφαρμογής, παραλλαγής, υπονόμευσης ή αναίρεσης των προγραμματικών αρχών του αφηγηματικού ρεαλισμού. Κυριότεροι συγγραφείς των σχετικών έργων: Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Δημ. Βικέλας, Γ. Βιζυηνός, Αλέξ. Παπαδιαμάντης, Γ. Δροσίνης, Γρ. Ξενόπουλος, Νικ. Επισκοπόπουλος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Δημ. Βουτυράς, Φ. Κόντογλου, Στρατής Μυριβήλης, Ηλίας Βενέζης, Θ. Πετσάλης, Γ. Θεοτοκάς, Μ. Καραγάτσης.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευάγγελος ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (Μ-Ω)*

2 ώρες εβδομαδιαίως

* Κλιμάκιο φοιτητών/τριών ανάλογα με το αρχικό γράμμα του επωνύμου τους.

ΕΑΡΙΝΑ ΕΞΑΜΗΝΑ**647 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία**

Η αρχαία ελληνική ποίηση: Η γένεση και η εξέλιξη των ποιητικών ειδών. Έπος, Λυρική ποίηση, δραματική ποίηση. Οι εκπρόσωποι. Ανάλυση και ερμηνεία αντιπροσωπευτικών κειμένων.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ & ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ****66ΚΟΙ007 Γλωσσολογία****Θεωρητική Γλωσσολογία**

Η ανάλυση της γλώσσας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Η έννοια της γραμματικής δομής και των επιπέδων της γλώσσας: Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Σημασιολογία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χριστόφορος ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ 3 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Θ 100 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

α) *Ευριπίδης*

Ευριπίδου *Εκάβη*.

Εισαγωγή στον 5ο αι. π.Χ. (ιστορικό, πνευματικό, πολιτικό, κοινωνικό πλαίσιο). Ένταξη της δραματικής ποίησης, του θεάτρου και του έργου του Ευριπίδη στον εν λόγω αιώνα. Ανάλυση του έργου του Ευριπίδη και αυτόνομα και σε σχέση με το έργο των δύο άλλων μειζόνων τραγικών. Γλωσσική ανάλυση και ερμηνεία της *Εκάβης* με έμφαση στη θεατρική πλευρά του έργου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Στυλιανή ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

β) *Αριστοτέλους Περί Ποιητικής*

Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοηθεί η συλλογιστική του Αριστοτέλη. Θα εξετασθεί επίσης η χρησιμότητα του έργου ως αναλυτικού εργαλείου για την προσέγγιση του αρχαίου δράματος

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Βασίλειος ΛΕΝΤΑΚΗΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Θ 102 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

Αισχύλος-Σοφοκλής

Εισαγωγή στην Τραγωδία. Το ιστορικοκοινωνικό πλαίσιο, η ζωή και το έργο των δύο τραγικών.

Πέρσαι – Τραχίνια: Ανάλυση των έργων. Υπόθεση, χαρακτήρες, γενική αξιολόγηση.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αδαμαντίνη ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Θ 104 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****Αρχαίοι Έλληνες Κωμωδιογράφοι**

Εισαγωγή. Δομή και θέματα. Πρόδρομοι και σύγχρονοι του Αριστοφάνους κωμικοί ποιητές. Βίος και έργο του Αριστοφάνους.

Ερμηνεία αποσπασμάτων από τις σωζόμενες κωμωδίες του.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Θεώνη ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ 3 ώρες εβδομαδιαίως

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Θ 111 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία****α) Γραμματολογία**

Εισαγωγή στο ρωμαϊκό θέατρο. Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο, βασική ορολογία, στοιχεία αρχιτεκτονικής και σκηνογραφίας, ο ηθοποιός στη Ρώμη, θεατρικά είδη και κώδικες, κύριοι εκπρόσωποι, εικονογραφικό υλικό, πρόσληψη στον δυτικο-ευρωπαϊκό χώρο.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 1 ώρα εβδομαδιαίως

β) Δράμα

Medea του Σενέκα. Η *Μήδεια* ως τραγωδία του *furor*. Ο μύθος της Μήδειας από τον Ευριπίδη και τον Έννιο στον Σενέκα. Ανάλυση αποσπασμάτων της τραγωδίας. Τεχνική μετάφρασης, μορφολογικές, συντακτικές και λεξιλογικές παρατηρήσεις.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σοφία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 2 ώρες εβδομαδιαίως

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Θ 130 Γλωσσολογία*****Εισαγωγή στη Γλωσσολογία***

(Συνδιδασκαλία με το Α΄ Φιλολογικό)

Εισαγωγή στην επιστήμη της γλώσσας. Από την παραδοσιακή σχολική γραμματική στη σύγχρονη θεωρία της γλώσσας. Σύγχρονη Γλωσσολογία: Κλάδοι της γλωσσικής επιστήμης, διεπιστημονική γλωσσολογία. Βασικές έννοιες της θεωρίας της γλώσσας: Γλωσσική επικοινωνία, δομή της γλώσσας, συγχρονία-διαχρονία, λόγος-ομιλία-ύφος, προφορικός-γραπτός λόγος, η γλώσσα ως σύστημα σχέσεων, ο σημειακός χαρακτήρας της γλώσσας, συνταγματικές-παραδειγματικές σχέσεις. Γλώσσα και νόηση, γλώσσα και κοινωνία, γλώσσα και έθνος, γλώσσα και άτομο, γλωσσική διαφοροποίηση. Μητρική και ξένες γλώσσες.

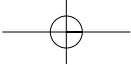
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

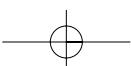
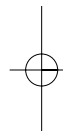
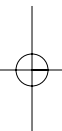
ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Θ 120 Γλωσσολογία*****Η Νεοελληνική Γλώσσα και η Δομή της: Εφαρμογές στον Θεατρικό Λόγο***

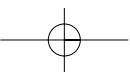
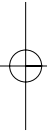
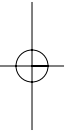
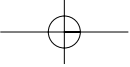
ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Στυλιανή ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ
Μαρία ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΙ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Γενικές Αρχές

Οι Γενικές Αρχές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ρυθμίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 10-14 του Ν. 2083/1992 και των άρθρων 2-12 του «Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών» (ΦΕΚ 482.711/34/Β7/312).

Η λειτουργία των επιμέρους Προγραμμάτων ανατίθεται σε τριμελείς επιτροπές, τις οποίες ορίζουν οι αρμόδιοι Τομείς, και εποπτεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Σ.Ε.Μ.Σ.) του Τμήματος.

Η Σ.Ε.Μ.Σ. του Τμήματος Φιλολογίας απαρτίζεται από τον εκάστοτε Διευθυντή, ο οποίος και προεδρεύει της Σ.Ε.Μ.Σ., και δύο εκπροσώπους από κάθε Τομέα, οι οποίοι ορίζονται από την Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) (άρθρ. 12, παράγ. 1 εδάφ. δ´) μετά από σχετική πρόταση των Τομέων. Ο Διευθυντής εκλέγεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ανά διετία. Στη Σ.Ε.Μ.Σ. μετέχουν δύο εκπρόσωποι των μεταπτυχιακών φοιτητών (Μ.Φ.), εκλεγόμενοι από το συλλογικό τους όργανο.

Γραμματεία

Η Γραμματεία του Τμήματος τηρεί το Μητρώο και το Αρχείο των Μ.Φ. καθώς και τα πρακτικά της Σ.Ε.Μ.Σ., διεκπεραιώνει την αλληλογραφία για τις μεταπτυχιακές σπουδές και τις συνδεδεμένες με αυτές μετακινήσεις και ανταλλαγές Μ.Φ. με συμβεβλημένα Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά.

Α´ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης)

Α. Προκήρυξη θέσεων

Η προκήρυξη θέσεων γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ., τον Δεκέμβριο και δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο.

Η εξεταστέα ύλη ορίζεται ανά διετία από τους Τομείς, εγκρίνεται από τη Σ.Ε.Μ.Σ. και ανακοινώνεται μαζί με την προκήρυξη. Η ύλη των εξετάσεων που διεξάγει κάθε Τομέας για την εισαγωγή των Μ.Φ. καλύπτει τους θεματικούς άξονες των βασικών του αντικειμένων.

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν τα εξής δικαιολογητικά:

1. Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π [Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α]), όπου απαιτείται)
2. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας
3. Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης ξένης γλώσσας
4. Βιογραφικό σημείωμα
5. Αντίτυπα τυχόν δημοσιευμάτων.

Τα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 7 Ιουνίου και 10 Σεπτεμβρίου και οι εξετάσεις διενεργούνται κατά το τελευταίο δεκάημερο του Σεπτεμβρίου εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Ο επίσης αριθμός εισακτέων ορίζεται, κατ'ανώτατο όριο, σε 15 για τον Τομέα Κλασικής Φιλολογίας και 10 για κάθε έναν από τους υπόλοιπους Τομείς (ΦΕΚ 482.711/34/Β7/312, άρθρο 7).

B. Επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών

Η επιλογή Μ.Φ. στο Π.Μ.Σ. γίνεται σε κάθε Τομέα από την τριμελή επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών και εν συνεχεία εγκρίνεται από τον Τομέα. Η επικύρωση των αποτελεσμάτων γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Γίνονται δεκτοί ως υποψήφιοι:

α) απόφοιτοι του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και των αντίστοιχων Τμημάτων άλλων Πανεπιστημίων, και

β) κάτοχοι πτυχίων κλάδων εκτός της Ελληνικής Φιλολογίας, ύστερα από απόφαση της Σ.Ε.Μ.Σ., με την πιθανότητα, εάν γίνουν δεκτοί, να υποχρεωθούν να παρακολουθήσουν ορισμένα προπτυχιακά μαθήματα που στοιχούν με τα γνωστικά αντικείμενα του Τομέα στα μεταπτυχιακά σεμινάρια του οποίου μετέχουν.

Απαραίτητοι όροι για να γίνουν δεκτοί πτυχιούχοι ως υποψήφιοι είναι οι εξής:

- α) Να έχουν συγκεντρώσει γενικό βαθμό στα μαθήματα ειδίκευσης τουλάχιστον «Λίαν Καλώς»
- β) Να γνωρίζουν μία από τις παρακάτω ξένες γλώσσες (κάθε Τομέας μπορεί να προκρίνει τη γλώσσα που κυρίως απαιτείται για την έρευνα στον επιστημονικό του χώρο):
  - Αγγλικά (επίπεδο Lower ή TOEFL [500+])
  - Γαλλικά (επίπεδο Delf 2)
  - Γερμανικά (επίπεδο Mittelstufe)
  - Ιταλικά (επίπεδο Diploma di Lingua Italiana)

Η επαρκής γνώση της ξένης γλώσσας πιστοποιείται από τα υποβαλλόμενα συνοδευτικά δικαιολογητικά. Τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας μπορούν να προέρχονται από οποιοδήποτε αναγνωρισμένο ελληνικό ή ξένο φορέα. Αν ο υποψήφιος δεν διαθέτει το απαιτούμενο δίπλωμα, υποβάλλεται σε σχετική εξέταση υπό την εποπτεία του Τομέα.

Ο υποψήφιος μοριοδοτείται, στο πλαίσιο των ειδικών προσόντων, αν κατέχει δίπλωμα υψηλότερο από το επίπεδο που απαιτείται καθώς και αν γνωρίζει περισσότερες ξένες γλώσσες.

Αλλοδαποί υποψήφιοι:

Εκτός από τα προαναφερθέντα δικαιολογητικά, συμπεριλαμβανομένης της ξένης γλώσσας, κρίνεται υποχρεωτική η κατάθεση της ισοτιμίας του βασικού πτυχίου, όπως αυτή πιστοποιείται από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.[Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α]. Απαιτείται, επιπλέον, *Βεβαίωση Ελληνομάθειας*, η οποία χορηγείται από το Διδασκαλείο της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας του Πανεπιστημίου Αθηνών και αντιστοιχεί στο επίπεδο 3. *Βεβαίωση Ελληνομάθειας* απαιτείται και για τους υποτρόφους.

Ο Τομέας μπορεί, κατά περίπτωση, να ζητήσει την παρακολούθηση προγράμματος ενισχυτικής διδασκαλίας της Ελληνικής γλώσσας.

Ο πίνακας επιτυχόντων καταρτίζεται βάσει των αποτελεσμάτων γραπτής εξέτασης και συνέντευξης και με συνεκτίμηση των κριτηρίων που ορίζονται από τον Νόμο 2083/92, άρθρο 12, με τους εξής συντελεστές:

Γραπτή εξέταση (άριστα 10, βάση 6)	40%
Βαθμός Πτυχίου	20%
Βαθμολογία γνωστικών αντικειμένων ειδίκευσης στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών	20%
Συνέντευξη	10%
Ειδικά προσόντα (ερευνητικό έργο, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις, συμμετοχή σε ειδικά σεμινάρια, ξένες γλώσσες κ.ά.)	10%

Οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο επιτυχόντα γίνονται δεκτοί.

Οι ανωτέρω συντελεστές δεν ισχύουν για τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς υποτρόφους του Ι.Κ.Υ., οι οποίοι κρίνονται κατά περίπτωση, βάσει κυρίως των όρων της υποτροφίας τους.

Από τη διαδικασία των γραπτών εξετάσεων εξαιρούνται **μόνον** οι ημεδαποί και αλλοδαποί υπότροφοι του Ι.Κ.Υ. για μεταπτυχιακές σπουδές.

Τα γραπτά δοκίμια των εξετάσεων, στα οποία τα στοιχεία ταυτότητας των υποψηφίων είναι καλυμμένα, βαθμολογούνται από δύο τουλάχιστον εξεταστές. Μετά την αποσφράγιση και την καταγραφή των αποτελεσμάτων, τα γραπτά δοκίμια, μαζί με την αναλυτική κατάσταση βαθμολογίας, κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος για την έκδοση των αποτελεσμάτων.

Γ. Φοίτηση

Τα μαθήματα διαρκούν **δέκα (10)** εβδομάδες ανά εξάμηνο. Τα όρια των εξαμήνων ορίζονται ως εξής (1η Συνεδρία ΣΕΜΣ, 1-12-1997):

Χειμερινό εξάμηνο: Πρώτο δεκαήμερο Οκτωβρίου – 15 Ιανουαρίου

Εαρινό εξάμηνο: Πρώτο δεκαήμερο Μαρτίου – 8 Ιουνίου

Τα μαθήματα έχουν κυρίως τη μορφή σεμιναρίων αλλά μπορούν να έχουν και εκείνη των παραδόσεων.

Ο Α΄ κύκλος έχει συνολική διάρκεια τέσσερα εξάμηνα φοίτησης. Ο αριθμός των σεμιναρίων ανά ειδίκευση, ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας κάθε σεμιναρίου ανά εβδομάδα, η κατανομή των σεμιναρίων στα τέσσερα εξάμηνα φοίτησης όπως και το πρόγραμμα μαθημάτων εκάστου κύκλου ειδίκευσης, ορίζονται από τον αρμόδιο Τομέα. Το σύνολο των διδακτικών ωρών και στα τέσσερα εξάμηνα φοίτησης είναι **200** ώρες. Ο Α΄ κύκλος ολοκληρώνεται με την υποχρεωτική υποβολή και έγκριση διπλωματικής εργασίας (ΦΕΚ 482.711/34/Β7/312 άρθρο 6).

Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Μ. Φ. που απουσιάζουν αδικαιολόγητα σε περισσότερες από τρεις συναντήσεις, διαγράφονται από το μάθημα. Αν ο συνολικός αριθμός των διαγραφών υπερβεί τον αριθμό των τριών, ο Μ.Φ. διαγράφεται οριστικά από το Π.Μ.Σ.

Η συμμετοχή των Μ.Φ. στα σεμινάρια συνοδεύεται από εργασίες προφορικές (ανακινώσεις) ή και γραπτές, που ανατίθενται από τους διδάσκοντες. Αν τα μαθήματα έχουν μορφή παραδόσεων, η βαθμολόγηση βασίζεται είτε σε εργασίες είτε σε εξετάσεις γραπτές ή προφορικές.

Τεχνικά Χαρακτηριστικά Σεμιναριακών Εργασιών:

Μέγεθος Σελίδας: Α4

Διάστιχο: 1½

Μέγεθος Γραμματοσειράς: 12 στιγμές

Έκταση: 10-35 σελίδες ή 3.500-8.500 λέξεις

Η έκταση καθορίζεται για κάθε σεμινάριο από τον διδάσκοντα, αλλά θα πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων που προβλέπονται από τον κανονισμό. Στα όρια αυτά **συμπεριλαμβάνονται** οι υποσημειώσεις, αλλά **εξαιρούνται** η βιβλιογραφία, οι βραχυγραφίες και τα τυχόν παραρτήματα (π.χ. σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κλπ.).

Προθεσμία παράδοσης και διόρθωσης:

Χειμερινό Εξάμηνο:

Παράδοση: Μέχρι 30 Απριλίου   Διόρθωση: Μέχρι 15 Ιουνίου

Εαρινό Εξάμηνο:

Παράδοση: Μέχρι 30 Σεπτεμβρίου   Διόρθωση: Μέχρι 30 Νοεμβρίου

Εργασίες που υπερβαίνουν το προκαθορισμένο όριο έκτασης δεν γίνονται δεκτές. Η αθέτηση της προθεσμίας παράδοσης συνεπάγεται επανάληψη του μαθήματος. Η προθεσμία μπορεί να αλλάξει μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και πάντοτε μετά από σχετική άδεια του Τομέα και έγκριση της Σ.Ε.Μ.Σ.

Η βαθμολογία γίνεται με το ισχύον στον προπτυχιακό κύκλο σύστημα (άριστα 10, βάση 5) και κατατίθεται στον αντίστοιχο Τομέα και εν συνεχεία στη Γραμματεία του Τμήματος.

Διπλωματική Εργασία

Το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται το νωρίτερο κατά το τρίτο εξάμηνο.

Τεχνικά Χαρακτηριστικά:

Χρώμα εξωφύλλου: Ανοιχτό πράσινο

Μέγεθος Σελίδας: A4

Διάστιχο: 1½

Μέγεθος Γραμματοσειράς: 12 στιγμές (υποσημειώσεις : 10 στιγμές)

Έκταση: 50-100 σελίδες ή 15.000-35.000 λέξεις

Η έκταση καθορίζεται από τον Τομέα αλλά θα πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων που προβλέπονται από τον κανονισμό. Στα όρια αυτά **συμπεριλαμβάνονται** οι υποσημειώσεις, αλλά **εξαιρούνται** η βιβλιογραφία, οι βραχυγραφίες και τα τυχόν παραρτήματα (π.χ. σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κλπ.).

Προθεσμία παράδοσης και διόρθωσης:

Παράδοση: Το τέλος του ημερολογιακού έτους το οποίο περιλαμβάνει το τέταρτο ακαδημαϊκό εξάμηνο της φοίτησης του Μ.Φ.

Διόρθωση: Εντός δύο (2) μηνών.

Ο εκάστοτε εποπτεύων καθηγητής οφείλει να παρακολουθεί συστηματικά τον Μ.Φ. κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας και να ενημερώνει την επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών του Τομέα. Ο Μ.Φ. είναι υποχρεωμένος να συνεργάζεται με τον εποπτεύοντα καθηγητή, να παρακολουθήσει συμπληρωματικό πρόγραμμα σπουδών, αν αυτό οριστεί από την επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα, και να αναλαμβάνει επικουρικό έργο στον Τομέα.

Η Διπλωματική Εργασία παραδίδεται σε δύο αντίτυπα και βαθμολογείται από τον διδάσκοντα που έδωσε το θέμα και παρακολούθησε τον Μ.Φ. κατά την εκπόνηση της εργασίας και από ένα δεύτερο βαθμολογητή που ορίζει ο Τομέας. Αν η βαθμολογική απόκλιση μεταξύ του εποπτεύοντος και του δεύτερου βαθμολογητή υπερβεί τους τρεις (3) βαθμούς, ο Τομέας επιλαμβάνεται του θέματος (3η Συνεδρία Σ.Ε.Μ.Σ., 4-6-1999). Η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Η παρασιώπηση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, όπως και οποιαδήποτε μορφή λογοκλοπής σε κάθε εργασία, συμπεριλαμβανομένης της διπλωματικής, συνεπάγεται απόρριψη.

Στους Μ.Φ., μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των υποχρεώσεών τους, απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.). Για τον τελικό βαθμό του Μ.Δ.Ε. υπολογίζονται εξίσου ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας (50%) και ο μέσος όρος των βαθμών των τεσσάρων (4) εξαμήνων (50%).

Μετά την έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας και πριν από την καθομολόγηση ο Μ.Φ. υποχρεούται να καταθέσει στο οικείο Σπουδαστήριο αντίτυπο της Διπλωματικής του Εργασίας στην

τελική της μορφή, στην οποία έχουν ληφθεί υπόψη οι παρατηρήσεις των διορθωτών. Η εργασία παραδίδεται **και** σε ηλεκτρονική μορφή (CD ROM / pdf), η οποία δεν επιδέχεται επεμβάσεις.

Ο τύπος του Μ.Δ.Ε., όπως και το κείμενο της καθομολόγησης, έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τη σχετική απόφαση της Συγκλήτου (Συνεδρία 30-5-1996).

Β´ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (Διδακτορική Διατριβή)

A. Επιλογή υποψηφίων

Οι υποψήφιοι για τον Β´ κύκλο σπουδών επιλέγονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον νόμο άρθρα (Ν. 2083/92 άρθρ.12 παρ. 9, άρθρ. 13 παρ. 1, ΦΕΚ 482.711/34/Β7/312 άρθρ. 4).

α) Δεκτοί ως υποψήφιοι γίνονται οι *κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης* (Μ.Δ.Ε.) στον ίδιο ή συναφή κλάδο με βαθμό τουλάχιστον «Λίαν Καλώς». Ο τίτλος μπορεί να προέρχεται και από ίδρυμα της αλλοδαπής, οπότε απαιτείται σχετική αναγνώριση από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. [Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α.].

Ειδικές περιπτώσεις

Αίτηση για ένταξη στον Β´ κύκλο σπουδών *χωρίς κατοχή Μ.Δ.Ε.* μπορούν να υποβάλουν οι ανήκοντες στις εξής κατηγορίες:

1. Κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος σε συναφή κλάδο ιδρύματος της ημεδαπής ή της αλλοδαπής αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. [Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α.].
2. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων και επιστημονικών κέντρων (Ακαδημία Αθηνών, Ε.Ι.Ε., Ι.Μ.Χ.Α., Ινστιτούτο Βενετίας κ.ά.) **με διακεκριμένη παρουσία στον επιστημονικό χώρο και σημαντικό αριθμό πρωτότυπων δημοσιεύσεων**. Για τη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση ο Τομέας ορίζει ειδική επιτροπή, η οποία υποβάλλει τεκμηριωμένη εισήγηση.

β) Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας
- Βιογραφικό σημείωμα
- Αντίγραφο Μ.Δ.Ε.
- Πρόταση έκτασης το πολύ τριών σελίδων, σε συνεννόηση με τον προτεινόμενο επιβλέποντα καθηγητή, στην οποία θα περιγράφεται το επιστημονικό θέμα με το οποίο προτίθεται να ασχοληθεί ο υποψήφιος
- Αντίτυπα τυχόν δημοσιεύσεων

Για τις δύο ειδικές περιπτώσεις απαιτείται επιπλέον αντίστοιχα:

- Αντίγραφο διδακτορικού διπλώματος (περίπτωση 1)

- Αντίτυπα των πρωτότυπων δημοσιεύσεων (περίπτωση 2)

Αιτήσεις για ένταξη στον Β΄ Κύκλο υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος και εξετάζονται δύο φορές τον χρόνο, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Οι υποψήφιοι για εισαγωγή στον Β΄ Κύκλο του Π.Μ.Σ. κρίνονται κατά περίπτωση και γίνονται δεκτοί ύστερα από απόφαση του Τομέα, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης της έρευνας του υποψηφίου και ότι το θέμα εμπίπτει στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του Τομέα. Στη συνέχεια ο Τομέας ορίζει την τριμελή επιτροπή και υποβάλλει τον κατάλογο με τα ονόματα των υποψηφίων για έγκριση στη Σ.Ε.Μ.Σ. και ακολούθως στη Γ.Σ.Ε.Σ.

Ο Τομέας απαντά γραπτώς στον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή όχι της αίτησής του.

β) Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

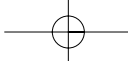
- Ο χρόνος εκπόνησης της διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερος από **έξι (6) τουλάχιστον** εξάμηνα (Ν. 2083/92 άρθρ.13 παρ. 1δ, ΦΕΚ 482.711/34/Β7/312 άρθρ.5). Εφόσον η διατριβή δεν έχει ολοκληρωθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα, ο χρόνος εκπόνησης ανανεώνεται για ένα, καταρχήν, έτος, μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υποψηφίου και έγκριση του Τομέα. Η διαδικασία αυτή μπορεί να επαναληφθεί δύο ακόμη φορές. Εάν συμπληρωθεί το χρονικό διάστημα των δώδεκα (12) εξαμήνων και η διατριβή δεν έχει ολοκληρωθεί, ο υποψήφιος παύει να θεωρείται μεταπτυχιακός φοιτητής Β΄ Κύκλου, διατηρεί όμως δικαίωμα επανεγγραφής, μετά από σχετική αίτηση, στον οικείο Τομέα ύστερα από ένα (1) έως δύο (2) ακαδημαϊκά έτη. Μετά την επανεγγραφή του υποψηφίου, η διατριβή πρέπει να υποβληθεί εντός τριών (3) εξαμήνων.

Από τα παραπάνω χρονικά διαστήματα εξαιρείται διάστημα που αφορά σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. εγκυμοσύνη, νοσηλεία σε νοσοκομείο, εκπλήρωση στρατιωτικής θητείας).

- Η έκταση της διατριβής δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 100.000 λέξεις (350-400 σελίδες με τις τεχνικές προδιαγραφές που ισχύουν για τη διπλωματική εργασία **με εξαίρεση** το χρώμα εξωφύλλου, που είναι ανοιχτό γαλάζιο), στις οποίες **συμπεριλαμβάνονται** οι υποσημειώσεις. Από το όριο των λέξεων **εξαιρούνται** η βιβλιογραφία, οι βραχυγραφίες, τα παραρτήματα (π.χ. κείμενα, σώματα δεδομένων, πίνακες, εικονογράφηση κλπ.) και οι περιλήψεις στην Ελληνική και την Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική ή Ιταλική γλώσσα (κατ' επιλογήν του υποψηφίου), έκτασης 1000 το πολύ λέξεων για κάθε γλώσσα.

Η παρασιώπηση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, όπως και οποιαδήποτε μορφή λογοκλοπής, συνεπάγεται απόρριψη της διδακτορικής διατριβής.

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ο Μ.Φ. Β΄ κύκλου είναι υποχρεωμένος να συνεργάζεται με τη συμβουλευτική του επιτροπή και να υποβάλλει εξαμηνιαία έκθεση για την πορεία της εργασίας του. Υποχρεούται επίσης να παρακολουθήσει συμπληρωματικό πρόγραμμα σπουδών, αν αυτό οριστεί από τη συμβουλευτική επιτροπή, και να αναλαμβάνει επικουρικό έργο στον Τομέα.

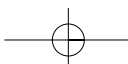
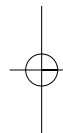
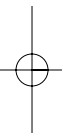
γ) Υποστήριξη της Διατριβής

Η υποστήριξη της διατριβής γίνεται σύμφωνα με τον Ν. 2083/92, άρθρα 12 και 13, ενώπιον επταμελούς εξεταστικής επιτροπής και είναι δημόσια.

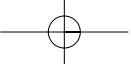
Η κλίμακα βαθμολογίας της διατριβής είναι: *Άριστα, Λίαν καλώς, Καλώς.*

Μετά την επιτυχή υποστήριξη της διατριβής κατατίθεται **υποχρεωτικά** στον οικείο Τομέα αντίτυπο της διατριβής σε χαρτόδετη μορφή και ένα δεύτερο σε ηλεκτρονική μορφή, η οποία δεν επιδέχεται επεμβάσεις (CD ROM / pdf). Αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή κατατίθεται **και** στη Γραμματεία του Τμήματος. Αντίτυπο της διατριβής κατατίθεται **υποχρεωτικά** στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ). Η προσκόμιση της σχετικής βεβαίωσης του ΕΚΤ στη Γραμματεία του Τμήματος αποτελεί **προϋπόθεση** για την καθομολόγηση. Η διατριβή φυλάσσεται στο οικείο Σπουδαστήριο, όπου διατίθεται για μελέτη μετά από δήλωση των στοιχείων του αναγνώστη.

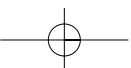
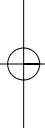
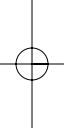
Ο τύπος του διδακτορικού διπλώματος, όπως και το κείμενο της καθομολόγησης, έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με σχετική απόφαση της Συγκλήτου (συνεδρία 30-5-1996).

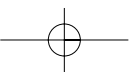
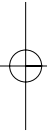
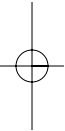
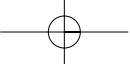

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών Α΄ Κύκλου του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας περιλαμβάνει δύο ειδικοότητες: *Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας* (ΑΕΦ) και *Λατινικής Φιλολογίας* (ΛΦ).

Οι διδακτικές ώρες του προγράμματος είναι συνολικά 22 και κατανέμονται σε 9 υποχρεωτικά δίωρα (χειμερινά) ή τρίωρα (εαρινά) σεμινάρια. Μία πρόσθετη ώρα διατίθεται για εισαγωγική διδασκαλία σε θέματα μεθοδολογίας (επιστημονική έρευνα-σύνταξη επιστημονικής εργασίας) για τους πρωτοετείς φοιτητές.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, ανάλογα με τον επιστημονικό τους προσανατολισμό –και σε συνεννόηση με τον επόπτη τους– έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν αντί ΑΕΦ ή ΛΦ μέχρι δύο σεμινάρια από άλλον Τομέα του Τμήματος Φιλολογίας ή και άλλου Τμήματος (Αρχαία Ιστορία, Αρχαιολογία, Φιλοσοφία). Για τον αριθμό και την κατανομή των σεμιναρίων ανά ειδίκευση βλ. ενδεικτικό πρόγραμμα.

Τα χειμερινά (Α΄ και Γ΄) και τα εαρινά (Β΄ και Δ΄) σεμινάρια ταξινομούνται έτσι ώστε οι μεταπτυχιακοί φοιτητές Α΄/Γ΄ και Β΄/Δ΄ να μπορούν να παρακολουθούν από κοινού τα απαιτούμενα σεμινάρια χωρίς θεματικές επικαλύψεις ή επαναλήψεις.

Το ειδικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του Τομέα συντάσσεται ανά διετία και περιλαμβάνει ειδικά θέματα στις εξής θεματικές ενότητες:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

1. Επική ποίηση
2. Λυρική ποίηση
3. Δραματική ποίηση: Τραγωδία
4. Δραματική ποίηση: Κωμωδία
5. Πεζογραφία (Κλασ.)
6. Παλαιογραφία και κριτική του κειμένου – Παπυρολογία
7. Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία ή Συγκριτική Φιλολογία ή Μυκηναϊκά
8. Ελληνιστική Λογοτεχνία
9. Μεταγενέστερη Λογοτεχνία

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

1. Επική ποίηση
2. Λυρική ποίηση
3. Δράμα
4. Σάτιρα
5. Ρητορεία
6. Ιστοριογραφία
7. Φιλοσοφία ή Ρωμαϊκή Θρησκεία, Τέχνη και Πολιτισμός
8. Επιστολογραφία
9. Μεσαιωνική και Νεότερη Γραμματεία

Ειδίκευση: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΚΑΙ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μεθοδολογία της Κλασικής Φιλολογίας

Εισαγωγή στη μέθοδο της Κλασικής Φιλολογίας. Κύριες τάσεις της σύγχρονης έρευνας. Κριτική των κειμένων. Ερμηνεία. Πηγές και βιβλιογραφικά βοηθήματα. Η συμβολή της Παλαιογραφίας, Παπυρολογίας, Επιγραφικής και Αρχαιολογίας στην προσέγγιση της Κλασικής Φιλολογίας. Μεθοδολογία παραπομπών. Αρχαία λεξικογραφία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Νικόλαος ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

1 ώρα εβδομαδιαίως

Επική ποίηση

Κεφάλαια του Ομηρικού ζητήματος (με επίκεντρο τη Ι ραψωδία της Ιλιάδος)
Εισαγωγή στα βασικά προβλήματα που συνδέονται με την εμφάνιση (πρόταση Νέστορος [στ. 168-181] και δυϊκοί αριθμοί [στ. 182-198], μετά την Πρεσβεία) και τον λόγο του Φοίνικα στους στ. 434-605 (ιστορία του Φοίνικα, Αλληγορία των Λπών και της Άτης, παράδειγμα του Μελεάγρου), με έμφαση στην ενότητα της Ιλιάδος και στη σχέση της Πρεσβείας με την Πατρόκλεια. Προφορική και γραπτή παρουσίαση εργασιών μεταπτυχιακών φοιτητών με σχετικά θέματα. [Παράλληλα: βελτίωση εργασιών του περσινού σεμιναρίου για την Αρχαϊκή επική ποίηση της Κύπρου και παρουσίασή τους σε Συμπόσιο στη Λευκωσία.]

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ανδρέας ΒΟΣΚΟΣ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Δραματική ποίηση: Τραγωδία

Ευριπίδης

Εισαγωγή στον 5^ο αι. π.Χ. (ιστορικό, πολιτικό, κοινωνικό και πνευματικό πλαίσιο). Ένταξη της δραματικής ποίησης και του θεάτρου στον εν λόγω αιώνα. Ανάλυση του έργου του Ευριπίδη και σε σύγκριση με το έργο των δύο άλλων μειζόνων τραγικών και αυτόνομα. Ανάθεση εργασιών (γλωσσικού και ερμηνευτικού κυρίως χαρακτήρα).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Στυλιανή ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Δραματική ποίηση: Κωμωδία

Ο αποσπασματικά σωζόμενος Αριστοφάνης

Μελέτη και ερμηνεία αποσπασμάτων από μη σωζόμενες κωμωδίες του Αριστοφάνη. Θα εξετασθούν θέματα που σχετίζονται με τη χρονολογία διδασκαλίας των αποσπασματικά σωζομένων κωμωδιών, με την εικαζόμενη υπόθεσή τους, με τον τίτλο τους. Θα εξετασθούν ακόμη ζητήματα που αφορούν στη μορφή των αποσπασμάτων (μετρική, λεξιλογική, μορφική ενότητα στην οποία ενδεχομένως ανήκουν), στην ενδεχόμενη μεταξύ τους σχέση. Στόχος του σεμιναρίου είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη μελέτη και ερμηνεία των αποσπασμάτων και να σχηματίσουν μια συνολική εικόνα για πολλές από τις αποσπασματικά σωζόμενες κωμωδίες του Αριστοφάνη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΚΑΤΣΗΣ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Ελληνική Παλαιογραφία

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου θα εμβαθυνθούν, θα επεκταθούν και θα αξιοποιηθούν σε ερευνητικό επίπεδο οι βασικές γνώσεις για τις αρχές και τις επιστημονικές μεθόδους της Παλαιογραφίας τις οποίες απέκτησαν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών τους σπουδών. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στην ανάγνωση, την εκδοτική και την ερμηνεία των ελληνικών μεσαιωνικών χειρογράφων από το πρωτότυπο και θα κληθούν να εφαρμόσουν τις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους τις οποίες θα διδαχθούν στο πλαίσιο του μαθήματος κατά τη συγγραφή συνθετικών εργασιών σχετικά με τα βυζαντινά χειρόγραφα και κατά τη μεταγραφή ελληνικών χειρογράφων της βυζαντινής περιόδου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αμφιλόχιος ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΚΑΙ Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνική Κριτική

Εισαγωγή στο αντικείμενο. Ιστορική ανασκόπηση, πρόσωπα και περίοδοι (προπλατωνική, πλατωνική, αριστοτελική, μεταγενέστεροι Γραμματικοί κ.λπ.). Διαφο-

ρές αρχαίας ελληνικής και σημερινής λογοτεχνικής κριτικής. Βασικές θεωρίες και όροι λογοτεχνικής κριτικής. Εργασία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Λυρική ποίηση

Το σώμα στην αρχαϊκή λυρική ποίηση

Εξέταση και σχολιασμός αποσπασμάτων της αρχαϊκής λυρικής ποίησης (Αρχίλοχος, Αλκμάν, Τυρταίος, Μίμνερμος, Στησίχορος, Ανακρέων, Ίβυκος, Ιππώναξ, Σαπφώ, Αλκαίος κ.α.) από τη σκοπιά της θεματικής του σώματος.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΓΙΟΣΗ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Ειδίκευση: ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Επική ποίηση

Λουκανός, Bellum Civile

Το έπος του Λουκανού και η εποχή του. Ειδολογικά. Αφηγηματική τεχνική. Κριτική θεώρηση της παλαιότερης και σύγχρονης βιβλιογραφίας. Ερμηνεία αποσπασμάτων. Συζήτηση επί των προφορικών και γραπτών εργασιών των φοιτητών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Φιλοσοφία

M. T. Ciceronis «Somnium Scipionis»

Η φιλοσοφία στη Ρώμη. Ο Κικέρων ως φιλόσοφος. Το έργο του Κικέρωνα «De re publica». Εισαγωγή στο «Somnium Scipionis». Φιλοσοφική ανάλυση του κειμένου. Σύγκριση με Πλάτωνος «Πολιτεία» 614a-621d.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Θεόδωρος ΠΙΚΟΥΛΑΣ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Λυρική ποίηση

Προπερτίου, Ελεγείες

Η ρωμαϊκή ελεγεία. Παλαιότερες και σύγχρονες τάσεις της έρευνας. Ο Προπερτίος και η αυγούστεια ελεγεία. Ερμηνεία αποσπασμάτων από τα τέσσερα βιβλία των *Ελεγείων*. Συζήτηση επί των προφορικών και γραπτών εργασιών των φοιτητών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ

3 ώρες εβδομαδιαίως

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Επική ποίηση***Λουκανός, Bellum Civile*

Το έπος του Λουκανού και οι διακειμενικές σχέσεις με την προγενέστερη και μεταγενέστερή του επική ποίηση. Έμφαση σε θέματα είδους και αφηγηματικής τεχνικής. Κριτική θεώρηση της βιβλιογραφίας. Ερμηνεία αποσπασμάτων. Συζήτηση επί των προφορικών και γραπτών εργασιών των φοιτητών.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Ρωμαϊκή Σάτιρα

I. Συνοπτική αναφορά στις αρχές της δραματικής ποίησης των Ρωμαίων. II. Γενικά για την Ρωμαϊκή Σάτιρα. III. Η Σάτιρα ως γραμματειακό είδος. IV. Σάτιρα και Σατιρικός. V. Γνωρίσματα της Σάτιρας: μορφές, αποχρώσεις, χαρακτήρας, αξιολογία. VI. Λογοτεχνική Σάτιρα ποιητική-Μενιππεία. VII. Εκπρόσωποι της Ρωμαϊκής Σάτιρας. Ερμηνεία σατιρών κατ' επιλογήν.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ : Αριστέα ΣΙΔΕΡΗ-ΤΟΛΙΑ

2 (3) ώρες εβδομαδιαίως

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Λατινική Λεξικογραφία**

Ελληνολατινικά και Λατινοελληνικά Λεξικά στη Δύση και στην Ελλάδα. Τα Λατινικά Λεξικά της Εθνικής Βιβλιοθήκης και της Βιβλιοθήκης της Ακαδημίας Αθηνών κατά τον 19^ο αι. Αιτίες και λόγοι συγγραφής. Εκδόσεις.

Η διδασκαλία γίνεται με εποπτικά μέσα (projector, power point, διαφάνειες, εποπτικές σημειώσεις, ασκήσεις).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΒΟΥΤΣΙΝΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

3 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κατά την διάρκεια των τεσσάρων διδακτικών εξαμήνων οι μεταπτυχιακοί σπουδασταί και των δύο ειδικοτήσεων (Βυζαντινής Φιλολογίας – Λαογραφίας) θα παρακολουθήσουν δώδεκα δίωρα (12) σεμινάρια, κατανεμόμενα ανά τρία (3) εις έκαστον εξάμηνον, εις τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

Ειδίκευση: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ**Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ****Βυζαντινή ποίηση**

Βυζαντινή εκκλησιαστική ποίηση.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευύχιος ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Βυζαντινή Ιστορία

Τα βυζαντινά στρατιωτικά εγχειρίδια.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ταξιάρχης ΚΟΛΙΑΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Βυζαντινή πεζογραφία

Η βυζαντινή ρητορική κατά την πρώιμη παλαιολόγεια περίοδο. Ιδεολογικές κατευθύνσεις και βασικοί εκπρόσωποι. Ο κώδικας Vindobonensis phil. gr. 95 και η παράδοση των ρητορικών έργων του Μετοχίτη. Προβλήματα εκδόσεως των κειμένων του Μετοχίτη: Το παράδειγμα των δύο βασιλικών λόγων για τον Ανδρόνικο Β΄ Παλαιολόγο. Θα επιχειρηθεί η έκδοση μέρους του πρώτου Βασιλικού λόγου, προκειμένου να έρθουν οι φοιτητές σε μία πρώτη επαφή με την τεχνική της έκδοσης και της μετάφρασης των λόγων βυζαντινών κειμένων. Αναλυτικός σχολιασμός του τρόπου εφαρμογής των ρητορικών θεωριών και των πρακτικών που περιγράφονται στα διδακτικά εγχειρίδια ρητορικής από τον Μετοχίτη.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης Δ. ΠΟΛΕΜΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Βυζαντινή πεζογραφία**

Εισαγωγή στην ιστοριογραφία του 9^{ου} αι. Το Βυζάντιο και η Εικονομαχία. Το χρονικό γνωστό με την επωνυμία *Scriptor incertus de Leone Armenio*. Σχέση του εν λόγω κειμένου με το αποκαλούμενο *Χρονικό του 811*. Προετοιμασία της κριτικής έκδοσης του *Scriptor incertus*. Ο κώδικας Parisinus gr. 1711, η editio princeps του Compreffis, η ανατύπωση της Βόννης, με τη φροντίδα του Bekker, και οι διορθώσεις του Browning. Η ιταλική «έκδοση». Κατάστρωση κριτικού υπομνήματος του *Scriptor incertus* σύμφωνα με τα πρότυπα του CFHB, με παράλληλη ανάγνωση του χειρογράφου, των παλαιότερων εκδόσεων, όπως και των διορθώσεων που έχουν προταθεί.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αθανάσιος ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Θύραθεν ποίηση

Συνεχίζοντας το σεμινάριο του πρώτου εξαμήνου, ο διδάσκων θα επιχειρήσει μία πρώτη παρουσίαση του ποιητικού έργου του Θεοδώρου Μετοχίτη, πάντα στο πλαίσιο της ευρύτερης γραμματειακής παραγωγής των αρχών του 14^{ου} αιώνα. Εξέταση θεμάτων χειρόγραφης παράδοσης και πηγών. Θα καταβληθεί προσπάθεια για μία πρώτη προσέγγιση της ποιητικής του Μετοχίτη, με βάση, κυρίως, το ανέκδοτο ακόμη Ποίημα 10, του οποίου η έκδοση βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας. Έμφαση θα δοθεί στην παρουσίαση και την ερμηνεία του ιδιόμορφου χειρισμού της επικής γλωσσικής παρακαταθήκης από τον συγγραφέα.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ιωάννης Δ. ΠΟΛΕΜΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Βυζαντινή Πεζογραφία**

Οι ιστορικοί της περιόδου της αλώσεως. Προβλήματα ερμηνείας και ιστορικής αξιολογήσεως των σχετικών κειμένων, ιδιαίτερα του χρονικού του Σφραντζή. Τα

απομνημονεύματα του Σιλβέστρου Συροπούλου: Προετοιμασία της νέας έκδοσης, μετάφραση και αναλυτικός σχολιασμός του κειμένου.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αντώνιος ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Παλαιογραφία

ΔΙΔΑΣΚΩΝ : Φώτιος Α. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Μεταβυζαντινή πεζογραφία

ΔΙΔΑΣΚΩΝ : Φώτιος Α. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Παλαιογραφία

Μεταβυζαντινή παλαιογραφία. Εισαγωγή στην Διπλωματική. Μοναστηριακοί κώδικες και μοναστηριακά αρχεία. Μεταγραφή και έκδοση αντιπροσωπευτικών κειμένων και εγγράφων.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Διονύσιος Χ. ΚΑΛΑΜΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Ειδίκευση: ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιστορικά και Μεθοδολογικά θέματα

Οι μέθοδοι και οι τεχνικές της Λαογραφικής-ανθρωπολογικής έρευνας, της εθνογραφικής θεώρησης και μελέτης του αγροτικού, αστικού, κ.λ.π. χώρου. Εθνογραφικές διαδικασίες, εφαρμοσμένη Εθνογραφία-Λαογραφία. Προβληματισμοί, κατευθύνσεις και ανάλυση φαινομένων της Λαογραφίας-Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Πολιτισμική διάχυση, κ.λ.π.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υλικός Βίος

1. Μεθοδολογία προσέγγισης του υλικού βίου
2. Υλικός πολιτισμός σε σχέση με το κοινωνικό σύστημα και τις ταξικές διακρίσεις (βάσει γραπτών και προφορικών πηγών).
3. Ο πολιτισμός της διατροφής. Διατροφικά πρότυπα της παραδοσιακής ελληνικής κοινωνίας.
4. Κοινωνική οργάνωση του χώρου: το σπίτι, η αγορά, η εκκλησία, το καφενείο.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Αικατερίνη ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΚΟΡΡΕ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Λαϊκή Τέχνη – Τεχνολογία

1. Εισαγωγή στη Λαογραφία και Λαϊκή Τέχνη
2. Εισαγωγή στην ενδυματολογία. Εισαγωγικά μαθήματα για τη Μινωική, Μυκηναϊκή, την ενδυμασία των κλασικών χρόνων και την ρωμαϊκή ενδυμασία
3. Εισαγωγικά μαθήματα για την βυζαντινή ενδυμασία

4. Εισαγωγικά μαθήματα για την ενδυμασία της Δυτικής Ευρώπης
5. Κοσμηματοποιία και κοσμήματα
6. Ανδρική, γυναικεία και παιδική ενδυμασία της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδος, καθώς και αναφορά στις ενδυμασίες των Ελλήνων της Κύπρου, Μ. Ασίας, κ.ά.
7. Υφαντική, κεντητική, διακοσμητικά θέματα
8. Επισκέψεις σε μουσεία
9. Σεμινάρια

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα-Ιωάννα ΓΟΥΗΛ-ΜΠΑΔΙΕΡΙΤΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Εθιμική Λαογραφία, Λαϊκή πίστη, Λατρεία

1. Εθιμική Λαογραφία: Διατροφή, Λαϊκή Οικολογία
2. Λαϊκή πίστη-λατρεία και λαϊκές παραδόσεις
3. Κείμενα Βυζαντινά και νεοελληνικά

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το Πρόγραμμα είναι διετές, προσφέρει δεκαπέντε (15) εξαμηνιαία σεμινάρια, διδασκόμενα το καθένα επί δύο ώρες την εβδομάδα, και ολοκληρώνεται με την κατάθεση Διπλωματικής Εργασίας.

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης οι φοιτητές οφείλουν να παρακολουθήσουν επιτυχώς δέκα (10) από τα παραπάνω δεκαπέντε (15) σεμινάρια. Από τα δέκα αυτά σεμινάρια τα επτά (7) είναι κοινά και υποχρεωτικά για όλους (κορμού). Τα άλλα τρία (3) σεμινάρια οι φοιτητές μπορούν να επιλέγουν από τα υπόλοιπα οκτώ (8) προσφερόμενα.

Τα δέκα (10) υποχρεωτικά σεμινάρια κατανέμονται ως εξής στα πρώτα τρία εξάμηνα των σπουδών:

Α' εξάμηνο: τρία (3) κοινά υποχρεωτικά + ένα (1) υποχρεωτικό επιλεγόμενο

Β' εξάμηνο: δύο (2) κοινά υποχρεωτικά + ένα (1) υποχρεωτικό επιλεγόμενο

Γ' εξάμηνο: δύο (2) κοινά υποχρεωτικά + ένα (1) υποχρεωτικό επιλεγόμενο

Το Δ' εξάμηνο αφιερώνεται στην έρευνα και τη συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας.

Τα τρία κοινά υποχρεωτικά σεμινάρια του Α' εξαμήνου είναι: 1. *Μεθοδολογία της έρευνας, εκπόνηση επιστημονικής μελέτης*. 2. *Συγκριτική Φιλολογία Ι*. 3. *Μεταβυζαντινή Γραμματεία*.

Τα δύο κοινά υποχρεωτικά σεμινάρια του Β' εξαμήνου είναι: 1. *Νεοελληνική ποίηση: Ειδικά θέματα*. 2. *Νεοελληνική πεζογραφία: Ειδικά θέματα*.

Τα δύο κοινά υποχρεωτικά σεμινάρια του Γ' εξαμήνου είναι: 1. *Θεωρία της Λογοτεχνίας*. 2. *Νεοελληνική Κριτική*.

Τα επιλεγόμενα κατά τα χειμερινά εξάμηνα σεμινάρια είναι: 1. *Ιστοριογραφία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*. 2. *Ιδεολογία και λογοτεχνία*. 3. *Νεοελληνικό δράμα*. 4. *Παλαιογραφία, κωδικολογία, βιβλιολογία*.

Τα επιλεγόμενα κατά τα εαρινά εξάμηνα σεμινάρια είναι: 1. *Συγκριτική φιλολογία ΙΙ*. 2. *Δημόδης Βυζαντινή Λογοτεχνία*. 3. *Η διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*. 4. *Εκδοτική: Κριτική κειμένου, κριτική έκδοση, εκδοτική διαδικασία*.

Ειδίκευση: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Σεμινάρια Κορμού

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μεθοδολογία της έρευνας, εκπόνηση επιστημονικής μελέτης

Ερευνητικές αρχές και μέθοδοι – Επιλογή θέματος – Ανάλυση, οργάνωση, ερμηνεία ερευνητικών δεδομένων – Συγγραφή επιστημονικής μελέτης (δομή, τεκμηρίωση, βιβλιογραφία, ευρετήρια κ.ά.) – Η φύση και η λειτουργία του γραπτού επιστημονικού λόγου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ρίτσα ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Συγκριτική Φιλολογία, Ι: Θεωρία και μέθοδοι

Επιστημολογικές και μεθοδολογικές προϋποθέσεις του συγκριτισμού – Ταυτότητες και ετερότητες – Συγκριτική ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, συγκριτική κριτική, συγκριτική ποιητική.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ζαχαρίας Ι. ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Μεταβυζαντινή Γραμματεία

Περιοδολόγηση και ειδολογία της μεταβυζαντινής λογοτεχνίας: Όροι και ορισμοί, Ρητορική και Επιστολογραφία (θεωρία και πράξη), Βίοι Αγίων – Οι Έλληνες λόγιοι, ελληνική τυπογραφία και ιστορία του ελληνικού βιβλίου – Εκκλησιαστικός ουμανισμός και νεοελληνικός διαφωτισμός.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κωνσταντίνος Γ. ΚΑΣΙΝΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Νεοελληνική ποίηση: Ειδικά θέματα**

Η έννοια του *ρυθμού* στον προφορικό λόγο, στον γραπτό λόγο της γλώσσας-συστήματος και στο υποσύστημα του ποιητικού λόγου. Ρυθμική οργάνωση του νεοελληνικού στίχου (έμμετρου και ελεύθερου). Μετρικορυθμικές δομές και οι λειτουργίες τους (στίχος, παύσεις, μέτρο, ομοιοκαταληξία, διασκελισμός, σίξη, παρήχηση...). Σχέση ήχου και σημασίας στη γλώσσα-σύστημα και στο ποιητικό γλωσσικό υποσύστημα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Νεοελληνική πεζογραφία: Ειδικά θέματα

Α'. Ο λογοτεχνικός χαρακτήρας: Παρουσίαση των κυριότερων θεωρητικών απόψεων ως προς τη δημιουργία του και τον τρόπο μελέτης του. Β'. Ανάλυση αντιπροσωπευτικών έργων νεοελληνικής πεζογραφίας ως προς τους χαρακτήρες.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ερασμία-Λουίζα ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Θεωρία Λογοτεχνίας**

1. Θεωρία των λογοτεχνικών γενών και ειδών.
2. Θεωρίες της Ιδεολογίας.
3. Μοντερνισμός
4. Φουκώ
5. Φεμινιστική κριτική

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Άννα ΤΖΟΥΜΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Νεοελληνική κριτική

Στο σεμινάριο εξετάζονται κείμενα της νεοελληνικής κριτικής, που καλύπτουν ένα χρονικό φάσμα από το β΄ ήμισυ του 19ου αιώνα μέχρι τη μεσοπολεμική δεκαετία του 1920, και αφορούν σε ζητήματα ποίησης. Η ερμηνευτική διερεύνηση των παραπάνω κειμένων γίνεται στη βάση πέντε παραδειγματικών τομών που άπτονται: α) της δεσπόζουσας της *αληθοφάνειας* από τη δεκαετία τουλάχιστον του 1850 και εξής στο αθηναϊκό κέντρο (Ποιητικοί Διαγωνισμοί Πανεπιστημίου Αθηνών, διαμάχη Εμμ. Ροΐδη – Αγγ. Βλάχου)· β) του έργου των Επτανησίων (Εμμ. Στάης, Ιάκ. Πολυλάς, Γεώργ. Καλοσγούρος) και των σχετικών φιλοσοφικών και αισθητικών προϋποθέσεων· γ) στην κριτική και θεωρητική αντίληψη του Κ. Παλαμά για την υφή και τη λειτουργία της ποίησης· δ) στις θέσεις του Τ. Άγρα για την ανταπόκριση μορφής και περιεχομένου στην ποίηση· ε) στην αισθητική και κριτική θεωρία του Κ. Βάρναλη, με επίκεντρο το *Σολωμός χωρίς μεταφυσική*.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Δημήτρης ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Σεμινάρια Επιλογής χειμερινών εξαμήνων

Η ιστοριογραφία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Στόχος του σεμιναρίου, όπως και των εργασιών που εκπονούνται από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, είναι η αποτίμηση των εγχειριδίων ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας με μέτρο κρίσης αφενός τις σύγχρονες απόψεις του κλάδου της ιστορίας της λογοτεχνίας, έτσι όπως αυτός έχει αναπτυχθεί στις δυτικές φιλολογικές παραδόσεις και στο χώρο της θεωρίας της λογοτεχνίας, αφετέρου τον ευρύτερο κλάδο της νεοελληνικής φιλολογίας που έχει ως αντικείμενο την ιστορική εξέταση της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ευριπίδης ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Νεοελληνικό δράμα

Θεωρία: Αριστοτελική, μετα-αριστοτελική και σύγχρονη θεωρία του δράματος – Ιστορία: Κρητικό και Επτανησιακό θέατρο – Η κωμωδία του 19ου αιώνα – Κω-

μειδύλλιο και δραματικό ειδύλλιο – Το θέατρο ιδεών – Μεσοπολεμική, μεταπολεμική και μεταπολιτευτική δραματολογία.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΠΕΦΑΝΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Σεμινάρια Επιλογής εαρινών εξαμήνων

Συγκριτική φιλολογία, II

Διαπολιτισμικές και διακειμενικές σχέσεις. Ειδικά θέματα

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ρίτσα ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Δημώδης Βυζαντινή Λογοτεχνία

Φιλολογικά, ερμηνευτικά και εκδοτικά θέματα της πολυπολιτισμικής ανάπτυξης της πρωτοελληνικής λογοτεχνίας – Τα παλαιά και τα νέα είδη ως προϊόντα της διαδικασίας διασαύρωσης ποικίλων παραγόντων (βυζαντινός κρατισμός, ορθοδοξία, ανατολικοί και δυτικοί πολιτισμοί).

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Η διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Αναλυτικό Πρόγραμμα και διδασκαλία της λογοτεχνίας. Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος στη Μέση Εκπαίδευση. Πρότυπα διδασκαλίας της λογοτεχνίας: Ερμηνευτικό, αισθητικής ανταπόκρισης, Νέας Κριτικής, ψυχαναλυτικό, κοινωνιοκριτικό. Πρακτικές ασκήσεις και εφαρμογές στην τάξη.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ευαγγελία ΦΡΥΔΑΚΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)

Το πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα Γλωσσολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις:

α) Θεωρητική Γλωσσολογία

β) Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία, με κύριο αντικείμενο τη διδασκαλία της Ελληνικής.

Η Θεωρητική Γλωσσολογία περιλαμβάνει όλους τους κλάδους της επιστημονικής ανάλυσης της γλώσσας σε όλα τα επίπεδα και όλες τις χρήσεις της. Ανήκουν σ' αυτήν η Φωνητική, η Φωνολογία, η Σύνταξη, η Σημασιολογία, η Πραγματολογία, η Κειμενογλωσσολογία, η Ψυχολογία, η Κοινωνιογλωσσολογία, η Υπολογιστική Γλωσσολογία, η Φιλοσοφία της Γλώσσας κλπ.

Η Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία περιλαμβάνει τους επιστημονικούς κλάδους οι οποίοι χρησιμοποιούν τις γνώσεις που παρέχει η θεωρητική ανάλυση της γλώσσας για την επίλυση πρακτικών προβλημάτων· εδώ ανήκουν π.χ. η Λογοθεραπεία, η Αυτόματη Μετάφραση, η Λεξικογραφία, ο Γλωσσικός Προγραμματισμός και βέβαια η Διδασκαλία της Γλώσσας ως μητρικής ή ως ξένης. Η κατεύθυνση της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τομέα Γλωσσολογίας έχει κύριο αντικείμενο τη Διδασκαλία της Γλώσσας, αλλά περιλαμβάνει και μαθήματα Λεξικογραφίας και Γλωσσικού Προγραμματισμού.

Στόχος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των δύο κατευθύνσεων είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις θεωρητικές αρχές κάθε κλάδου και τις εφαρμογές τους. Πολύ μεγάλη έμφαση δίνεται στη συγγραφική επιστημονικών εργασιών. Γίνεται προσπάθεια το πρόγραμμα να περιλαμβάνει ποικίλες θεωρητικές προσεγγίσεις· στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται και η συχνή πρόσκληση επιστημόνων από πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού για σεμινάρια και διαλέξεις.

Η διδασκαλία γίνεται με μαθήματα και σεμινάρια τα θέματα των οποίων επιλέγονται κάθε χρόνο από το ευρύτερο πεδίο των γνωστικών αντικειμένων που ακολουθούν. Με αστερίσκο (*) δηλώνονται όσα αντικείμενα έχουν ήδη διδαχθεί (1998-2006).

Θεωρητική Γλωσσολογία

- * 1. Θεωρητική Γλωσσολογία
- * 2. Ιστορική Γλωσσολογία
- * 3. Σύνταξη: θεωρία - εφαρμογή
- * 4. Σημασιολογία
- * 5. Θεωρία Γραμματικής
(ή Πρότυπα γραμματικής)
- * 6. Υπολογιστική Γλωσσολογία
- * 7. Ψυχογλωσσολογία
- * 8. Φωνολογία
- * 9. Μορφολογία
- 10. Φιλοσοφία γλώσσας
- * 11. Διαλεκτολογία
- * 12. Ανάλυση μη Ινδοευρωπαϊκής γλώσσας
- * 13. Πειραματική φωνητική
- * 14. Κειμενογλωσσολογία
- * 15. Πραγματολογία
- 16. Λογική και Γλωσσολογία
- * 17. Κοινωνιογλωσσολογία
- 18. Μεθοδολογία ανάλυσης δεδομένων
- * 19. Λεξικογραφία

Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία

- * 1. Θεωρητική Γλωσσολογία
- * 2. Μεθοδολογία της διδασκαλίας
- * 3. Κατάρτιση μαθησιακού υλικού
- * 4. Θεωρίες μάθησης
- * 5. Διδακτική
- * 6. Ψυχογλωσσολογία
- * 7. Ιστορική Γλωσσολογία
- * 8. Κοινωνιογλωσσολογία
- * 9. Επιστημονική εξέταση
της ΝΕ γραμματικής:
Φωνητική, φωνολογία, μορφολογία,
σύνταξη, λεξιλόγιο
- 10. Υφολογία
- 11. Στατιστική
- * 12. Κειμενογλωσσολογία
- * 13. Πραγματολογία
- * 14. Λεξικογραφία

Ειδίκευση: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Γενετική Σύνταξη: Παθητικοποίηση

Θεωρητική προσέγγιση – αναφορά σε βασικές αρχές στο πλαίσιο των πρόσφατων φάσεων της Γενετικής Θεωρίας (Chomsky 1981, 1986, 1995). Επί μέρους σχήματα, κριτήρια διαφοροποίησης, παραγωγή: παθητικές, αυτοπαθείς/αλληλοπαθείς, αντιμεταβιβαστικές δομές. Αναφορά σε συγκεκριμένα προβλήματα της Νέας Ελληνικής: σχέση φωνής και διάθεσης, ο ρόλος του μεσοπαθητικού μορφήματος σε διτυπίες –ω / –μαι (η διαθήκη ανοίχτηκε vs. η πόρτα άνοιξε αλλά έμπλεξα / μπλέχτηκα σε αυτή την υπόθεση). Η παθητικοποίηση διαχρονικά.

Στο σεμινάριο είναι υποχρεωτικά τα εξής:

- α. Ανακοίνωση (παρουσίαση επιλεγμένων άρθρων, σχολιασμός, συζήτηση)
- β. Εργασία σε συγκεκριμένο αντικείμενο που έχει σχέση με το αντικείμενο του σεμιναρίου.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Δήμητρα ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΟΝΤΟΥ 2 ώρες εβδομαδιαίως

Σημασιολογία-Πραγματολογία

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι οι χρονικές κατηγορίες στη γλώσσα (χρόνος – άποψη – ποιόν ενέργειας). Εντοπίζονται τα θέματα που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη θεωρία και οι λύσεις που έχουν προταθεί κατά καιρούς και ανά θεωρητική προσέγγιση. Αναλύονται σημασιολογικές, πραγματολογικές και γνωστικές ερμηνείες.

Το σεμινάριο είναι οργανωμένο ως εξής: οι φοιτητές αναλαμβάνουν εκ περιτροπής την παρουσίαση άρθρων και βιβλίων. Ακολουθεί συζήτηση βάσει του κειμένου που παρουσιάστηκε και περαιτέρω βιβλιογραφίας επί του θέματος. Σε όλες τις παρουσιάσεις και συζητήσεις γίνεται προσπάθεια να ελέγχονται οι θεωρητικές προσεγγίσεις σε σχέση με τα δεδομένα της ελληνικής γλώσσας και των άλλων γλωσσών που κατέχουν οι συμμετέχοντες.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται βάσει των παρουσιάσεων, της γενικότερης συμμετοχής τους στις συζητήσεις (όπου διαφαίνεται τόσο η αναλυτική και συνθε-

τικής τους ικανότητα όσο και η γνώση της βιβλιογραφίας) και της τελικής εργασίας που παραδίδουν

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Αμαλία ΜΟΖΕΡ 2 ώρες εβδομαδιαίως
Σπυριδούλα ΜΠΕΛΛΑ

Φωνολογία-Μορφολογία

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Gaberel DRACHMAN 2 ώρες εβδομαδιαίως
Αγγελική ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ-DRACHMAN

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Βασικές αρχές της ανάλυσης ομιλίας

Διδάσκεται η σχέση κειμένου περικειμένου, τονίζεται ο ρόλος του περιβάλλοντος στην κατανόηση του κειμένου, ερευνώνται διάφορα κειμενικά είδη-τρόποι τόσο ως προς την οργανωτική τους δομή αλλά και την χρήση λεξικοκομματικών επιλογών. Εξετάζεται επίσης η συνοχή-συνεκτικότητα των κειμένων, η πληροφοριακή τους δομή καθώς και η θεματική τους οργάνωση. Τέλος προτείνονται τρόποι διδασκαλίας των πορισμάτων της ανάλυσης ομιλίας στην εκπαίδευση

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σταματία ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ 2 ώρες εβδομαδιαίως

Μορφολογία

Εξετάζεται η τυπολογία των γλωσσών ως προς τη μορφολογία τους σε σχέση με τις κλασικές διακρίσεις, την μορφολογική δήλωση στην κεφαλή ή στο εξάρτημα και τη μορφοτακτική τυπολογία με έμφαση στη θέση των προσφυμάτων. Εφαρμόζεται η τυπολογική μεθοδολογία για την περιγραφή μορφολογικών δομών που εμφανίζουν διάφορες γλώσσες στις κατηγορίες του ονόματος (γένος, αριθμός, πτώση) και του ρήματος (πρόσωπο, φωνή, χρόνος).

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Γεώργιος ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ 2 ώρες εβδομαδιαίως
Σταύρος ΣΚΟΠΕΤΕΑΣ

Γλωσσική Μεταβολή: Από τη Θεωρία στην Πράξη

Γενικά περί γλωσσικής μεταβολής. Θεωρητικά προβλήματα και εφαρμογές στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: ανάλυση και σύνθεση, ποικιλία και γλωσσική μεταβολή, μορφοσυντακτική μεταβολή – γραμματικοποίηση, σημασιολογική μεταβολή – οι πραγματολογικοί παράγοντες, γλωσσική επαφή και γλωσσική μεταβολή.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Αμαλία ΜΟΖΕΡ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Δέσποινα ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

Διαλεκτολογία

Αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι οι θεωρητικές βάσεις, οι μέθοδοι και τα εργαλεία έρευνας του κλάδου της διαλεκτολογίας, καθώς και οι διάλεκτοι της Νέας Ελληνικής. Συγκεκριμένα: Η έννοια της γλωσσικής ποικιλίας. Η διάκριση γλώσσας-διαλέκτου. Η γένεση και διάδοση των γλωσσικών νεωτερισμών στην κοινωνία και το γεωγραφικό χώρο. Παράγοντες που συνδέονται με τη διαλεκτική διαφοροποίηση. Γλωσσογεωγραφία. Οριοθέτηση των διαλέκτων, μεταβατικές ζώνες. Αστικές διάλεκτοι. Συλλογή και επεξεργασία του υλικού. Νεοελληνικές διάλεκτοι: Γένεση και εξέλιξη, χαρακτηριστικά. Εξωγλωσσικά ζητήματα. Η σημερινή κατάσταση. Η έρευνα επί των νεοελληνικών διαλέκτων

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Παναγιώτης ΚΟΝΤΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Νικόλαος ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Γνωσιακή Γλωσσολογία

Βασικές αρχές της γνωσιακής προσέγγισης (εννοιολογική γραμματική, έμφαση στη γλωσσική χρήση). Οι θεωρίες περί γνωσιακών σχημάτων. Η θεωρία των πλαισίων του Fillmore. Η γραμματική του Langacker (βασικές αρχές). Γνωσιακή προσέγγιση της μεταφοράς.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Κειμενογλωσσολογία: Οργάνωση Κειμένου

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση και εμπάθунση στις κυριότερες πτυχές ανάλυσης του κειμένου, όπως οι απαγωγικές και επαγωγικές μονάδες, οι ρητορικές σχέσεις, τα λεξιλογικά και προτασιακά σχήματα, η αξιολόγηση κ.λπ. Μελετώνται διάφορες κειμενολογικές θεωρίες και χρησιμοποιούνται αναλυτικά πρότυπα, τα οποία εφαρμόζονται σε ένα ευρύ φάσμα αυθεντικών κειμένων από ποικίλα κειμενικά είδη, αφηγηματικά και μη αφηγηματικά (επιχειρηματολογικά, διαδικαστικά, παραινεντικά κ.λπ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διδακτική αξιοποίηση των θεωριών και προτύπων ανάλυσης για τη βελτίωση των παραγόμενων κειμένων από φυσικούς και μη ομιλητές.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Αικατερίνη ΜΠΑΚΑΚΟΥ-ΟΡΦΑΝΟΥ
Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Γλωσσικός σχεδιασμός-Γλωσσική πολιτική: Θεωρητικό υπόβαθρο και εφαρμογές

1. Ορισμός των εννοιών, μεθοδολογικά προβλήματα, σκοποί, φορείς, τρόποι και τομείς εφαρμογής του γλωσσικού σχεδιασμού και της γλωσσικής πολιτικής.
2. Συζήτηση συγκεκριμένων ζητημάτων γλωσσικού σχεδιασμού και πολιτικής, με έμφαση στην ελληνική πραγματικότητα

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΗ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Ειδίκευση: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας

1. Σκοποί και στόχοι της εκπαιδευτικής γλωσσολογίας
2. Γλωσσική διδασκαλία και Αναλυτικά Προγράμματα
3. Προϋποθέσεις για μια «σωστή» γλωσσική διδασκαλία
4. Ο ρόλος της λογοτεχνίας στη διδασκαλία της γλώσσας
5. Η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης
6. Σύγχρονη προβληματική για τη σχέση γραπτού-προφορικού λόγου
7. Θεωρητικά και πρακτικά προβλήματα της ορθογραφίας
8. Η διδασκαλία του λεξιλογίου. Βασικές αρχές της λεξικής προσέγγισης.
9. Γλώσσα και πολιτισμός
10. Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού λόγου

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χριστόφορος ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Σημασιολογία-Πραγματολογία

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι οι χρονικές κατηγορίες στη γλώσσα (χρόνος – άποψη – ποιόν ενέργειας). Εντοπίζονται τα θέματα που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη θεωρία και οι λύσεις που έχουν προταθεί κατά καιρούς και ανά θεωρητική προσέγγιση. Αναλύονται σημασιολογικές, πραγματολογικές και γνωστικές ερμηνείες.

Το σεμινάριο είναι οργανωμένο ως εξής: οι φοιτητές αναλαμβάνουν εκ περιτροπής την παρουσίαση άρθρων και βιβλίων. Ακολουθεί συζήτηση βάσει του κειμένου που παρουσιάστηκε και περαιτέρω βιβλιογραφίας επί του θέματος. Σε όλες τις παρουσιάσεις και συζητήσεις γίνεται προσπάθεια να ελέγχονται οι θεωρητικές προσεγγίσεις σε σχέση με τα δεδομένα της ελληνικής γλώσσας και των άλλων γλωσσών που κατέχουν οι συμμετέχοντες.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται βάσει των παρουσιάσεων, της γενικότερης συμμετοχής τους στις συζητήσεις (όπου διαφαίνεται τόσο η αναλυτική και συνθε-

τική τους ικανότητα όσο και η γνώση της βιβλιογραφίας) και της τελικής εργασίας που παραδίδουν.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Αμαλία ΜΟΖΕΡ
Σπυριδούλα ΜΠΕΛΛΑ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Υπολογιστική Γλωσσολογία: Επεξεργασία Σωμάτων Κειμένων

Εισαγωγή στη Γλωσσολογία Σωμάτων Κειμένων (Corpus Linguistics): Παράλληλα με τη γενετική θεώρηση για τη γλώσσα που ερμηνεύει κυρίως τη γλωσσική ικανότητα του φυσικού ομιλητή υπάρχει και η εμπειρική θεώρηση που περιγράφει την καθημερινή γλωσσική χρήση μέσω της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης σωμάτων κειμένων γραπτού και προφορικού λόγου (corpora). Ορισμός και τυπολογία των corpora. Εφαρμογές των corpora στη γλωσσική έρευνα. Μεθοδολογία δειγματοληψίας, σχεδιασμός και κατανομή των κειμενικών τύπων. Το ζήτημα της αντιπροσωπευτικότητας. Ποσοτική ανάλυση: μετρήσεις συχνότητας εμφάνισης των λέξεων, αναζήτηση συμφραζομένων (concordances), πίνακες συνεμφανίσεων (collocations). Γλωσσολογικός χαρακτηρισμός των corpora (tagging). Παρουσίαση και εξοικείωση με ειδικά προγράμματα υπολογιστικής επεξεργασίας σωμάτων κειμένων (Monosconc Pro, Wordsmith Tools).

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γεώργιος ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Φωνολογία-Μορφολογία

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Gaberel DRACHMAN
Αγγελική ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ-DRACHMAN

2 ώρες εβδομαδιαίως

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Βασικές αρχές της ανάλυσης ομιλίας

Διδάσκεται η σχέση κειμένου περικειμένου, τονίζεται ο ρόλος του περιβάλλοντος στην κατανόηση του κειμένου, ερευνώνται διάφορα κειμενικά είδη-τρόποι τόσο

ως προς την οργανωτική τους δομή αλλά και την χρήση λεξικογραμματικών επιλογών. Εξετάζεται επίσης η συνοχή-συνεκτικότητα των κειμένων, η πληροφορική τους δομή καθώς και η θεματική τους οργάνωση. Τέλος προτείνονται τρόποι διδασκαλίας των πορισμάτων της ανάλυσης ομιλίας στην εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σταματία ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ-ΜΙΧΟΥ 2 ώρες εβδομαδιαίως

Λεξικογραφία

1. Η λεξικογραφία ως κλάδος της γλωσσολογίας. Πρακτικά και θεωρητικά προβλήματα
2. Εξελικτικές τάσεις στη νεοελληνική λεξικογραφία
3. Μονόγλωσσα και δίγλωσσα λεξικά
4. Κριτήρια επιλογής των λημμάτων
5. Οι συνδυαστικές δυνατότητες των λέξεων
6. Οι γραμματικές πληροφορίες και ο τρόπος παρουσίασής τους σε ένα λεξικό
7. Οι ετυμολογικές πληροφορίες σε χρηστικά λεξικά
8. Η λεξικογραφική παρουσίαση της πολυσημίας και της ομνυμίας
9. Ηλεκτρονική λεξικογραφία και βάσεις δεδομένων
10. Διαγλωσσική λεξικογραφία με έμφαση στη μετάφραση

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Χριστόφορος ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ 2 ώρες εβδομαδιαίως
Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Γλωσσική Μεταβολή: Από τη Θεωρία στην Πράξη

Γενικά περί γλωσσικής μεταβολής. Θεωρητικά προβλήματα και εφαρμογές στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: ανάλυση και σύνθεση, ποικιλία και γλωσσική μεταβολή, μορφοσυντακτική μεταβολή – γραμματικοποίηση, σημασιολογική μεταβολή – οι πραγματολογικοί παράγοντες, γλωσσική επαφή και γλωσσική μεταβολή.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ: Αμαλία ΜΟΖΕΡ 2 ώρες εβδομαδιαίως
Δέσποινα ΧΕΙΛΑ-ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

Διαλεκτολογία

Αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι οι θεωρητικές βάσεις, οι μέθοδοι και τα εργαλεία έρευνας του κλάδου της διαλεκτολογίας, καθώς και οι διάλεκτοι της Νέας Ελληνικής. Συγκεκριμένα: Η έννοια της γλωσσικής ποικιλίας. Η διάκριση γλώσσας-διαλέκτου. Η γένεση και διάδοση των γλωσσικών νεωτερισμών στην κοινωνία και το γεωγραφικό χώρο. Παράγοντες που συνδέονται με τη διαλεκτική διαφοροποίηση. Γλωσσογεωγραφία. Οριοθέτηση των διαλέκτων, μεταβατικές ζώνες. Ασπικές διάλεκτοι. Συλλογή και επεξεργασία του υλικού. Νεοελληνικές διάλεκτοι: Γένεση και εξέλιξη, χαρακτηριστικά. Εξωγλωσσικά ζητήματα. Η σημερινή κατάσταση. Η έρευνα επί των νεοελληνικών διαλέκτων.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Παναγιώτης ΚΟΝΤΟΣ
Νικόλαος ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Διδασκαλία της Ν.Ε. ως ξένης γλώσσας – Υποχρεωτικό

Τα θέματα που θα συζητηθούν στο μάθημα εμπίπτουν στο γενικότερο πεδίο της έρευνας πάνω στην Κατάκτηση μιας Δεύτερης Γλώσσας η οποία με τη σειρά της καλείται να δώσει απαντήσεις σε ζητήματα της μορφής:

- Με ποιον τρόπο οι φυσικοί ομιλητές μιας γλώσσας εσωτερικεύουν το σύστημα μιας άλλης γλώσσας;
- Από ποια στάδια περνάει η διαδικασία της γλωσσικής τους κατάκτησης;
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του δικού τους αναπτυσσόμενου γλωσσικού συστήματος;
- Τι λάθη κάνουν;
- Ποιοι παράγοντες (εσωτερικοί –εντός του μαθητή και εξωτερικοί –στο ευρύτερο γλωσσικό περιβάλλον στο οποίο αυτός εντάσσεται) επηρεάζουν τη γλωσσική κατάκτηση;
- Σε ποια σημεία η διδασκαλία μπορεί να βοηθήσει τη γλωσσική κατάκτηση; Μπορεί να αποφέρει τελικά καλύτερα / ταχύτερα αποτελέσματα σε σχέση με τη φυσική κατάκτηση;
- Ποια σχέση υπάρχει ανάμεσα στη γλωσσική ευχέρεια και τη γλωσσική ακρίβεια των μαθητών στη Γ2; Τι μας ενδιαφέρει να αναπτύξουμε στη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας;

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΙΑΚΩΒΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

Γνωσιακή Γλωσσολογία – Επιλογή

Βασικές αρχές της γνωσιακής προσέγγισης (εννοιολογική γραμματική, έμφαση στη γλωσσική χρήση). Οι θεωρίες περί γνωσιακών σχημάτων. Η θεωρία των πλαισίων του Fillmore. Η γραμματική του Langacker (βασικές αρχές). Γνωσιακή προσέγγιση της μεταφοράς

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Ελένη ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ή

Κειμενογλωσσολογία: Οργάνωση Κειμένου – Επιλογή

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση και εμπάθυνση στις κυριότερες πτυχές ανάλυσης του κειμένου, όπως οι απαγωγικές και επαγωγικές μονάδες, οι ρητορικές σχέσεις, τα λεξιλογικά και προτασιακά σχήματα, η αξιολόγηση κ.λπ. Μελετώνται διάφορες κειμενολογικές θεωρίες και χρησιμοποιούνται αναλυτικά πρότυπα, τα οποία εφαρμόζονται σε ένα ευρύ φάσμα αυθεντικών κειμένων από ποικίλα κειμενικά είδη, αφηγηματικά και μη αφηγηματικά (επιχειρηματολογικά, διαδικαστικά, παραινετικά κ.λπ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διδακτική αξιοποίηση των θεωριών και προτύπων ανάλυσης για τη βελτίωση των παραγόμενων κειμένων από φυσικούς και μη ομιλητές.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Αικατερίνη ΜΠΑΚΑΚΟΥ-ΟΡΦΑΝΟΥ
Διονύσιος ΓΟΥΤΣΟΣ

2 ώρες εβδομαδιαίως

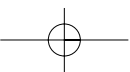
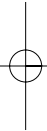
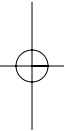
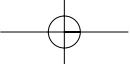
ή

Γλωσσικός σχεδιασμός-Γλωσσική πολιτική: Θεωρητικό υπόβαθρο και εφαρμογές – Επιλογή

1. Ορισμός των εννοιών, μεθοδολογικά προβλήματα, σκοποί, φορείς, τρόποι και τομείς εφαρμογής του γλωσσικού σχεδιασμού και της γλωσσικής πολιτικής.
2. Συζήτηση συγκεκριμένων ζητημάτων γλωσσικού σχεδιασμού και πολιτικής, με έμφαση στην ελληνική πραγματικότητα.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μαρία ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΙ

2 ώρες εβδομαδιαίως

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Ε Σ Τηλ. Ηλεκτρ. διεύθυνση (e-mail) γρ. όροφος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Ιστορίας και Αρχαιολογίας	210 7277 312-14 210 7277 954 (fax)		304	3ος
Φιλολογίας	210 7277 310 210 7277 654 (fax)	apastra@phil.uoa.gr	305	3ος
Φ.Π.Ψ.	210 7277 315 210 7277 315 (fax)		303	3ος

ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210 7277 735 (τηλ./fax)	gpitsin@phil.uoa.gr	704	7ος
Γλωσσολογίας	210 7277 855 210 72 77 836 210 72 77 872 (fax)	doling@phil.uoa.gr	830	8ος
Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 787-89 210 7248 979 (fax Κεντρικό)	afrantzi@lib.uoa.gr	745	7ος
Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 621 210 7277 622 (fax)	onophil@phil.uoa.gr	605	6ος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 843-45 210 7277 775 210 7277 897 210 7248 979 (fax)	viznelphilologia@lib.uoa.gr	829	8ος
---	---	-----------------------------	-----	-----

	Τηλ.	Ηλεκτρ. διεύθυνση (e-mail)	γρ.	όροφος
Γλωσσολογίας	210 7277 859 210 7277 872 (fax)	glwssologia@lib.uoa.gr	830	8ος
Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 785-86 210 7277 790 210 7248 979 (fax)	klassfilologia@lib.uoa.gr	745,	7ος
Λαογραφίας	210 7277 777-8 210 7248 979 (fax)	laografia@lib.uoa.gr	734	7ος
Εργαστήριο Πληροφορικής	210 7277 683	philab@phil.uoa.gr	802(1)	8ος
Εργαστήριο Φωνητικής και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας	210 7277 668 210 7277 872 (fax)	akonto@phil.uoa.gr	622, 623	6ος

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Βιβλιοπωλείο	210 7277 024-5		206	2ος
Διδασκαλείο της νεοελληνικής γλώσσας	210 7277 665		620	6ος
Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής φοιτητών/τριών ΕΚΠΑ	210 7277 554 210 7277 553 (fax)		511	5ος
Εστιατόριο	210 7277 027 210 7292 211			ισόγειο
Ιατρείο	210 7277 030 210 7227 667			ισόγειο
Κυλικείο	210 7277 016		444	4ος
Ταχυδρομείο	210 7277 017		208	2ος
Τηλ. κέντρο της Σχολής	210 7277 000 210 7277 999			

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Όνοματεπώνυμο, ιδιότητα, Τομέας	Τηλ. γραφείου	γρ.	όροφος
Αθανασόπουλος Ευάγγελος, Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 630	605	6ος
Αϊβάζογλου-Τζαλαβρά Αικατερίνη, ΕΤΕΠ, Γραμματ. Τομ. Γλωσ.	210 7277 855	830	8ος
Αλεβίζου Ελένη, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 7277 950	306	3ος
Αντωνίου – Τίλιου Μαρία, Λέκτ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 632	604	6ος
Αργυροπούλου – Παπαδοπούλου Παναγιώτα, Λέκτ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 606	609	6ος
Βαλαμακάκης Βαλαμής, βιβλιοθ. Σπουδ. Βυζ. & Νεοελ. Φιλ.	210 7277 845	829	8ος
Βασίλαρος Γεώργιος, Επικ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 611	608	6ος
Βγενοπούλου Ζωή, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 7277 917	306	3ος
Βγόντζας Μιχαήλ, βιβλιοθ., Σπουδ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 785	745	7ος
Βοσκός Ανδρέας, Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 651	610	6ος
Βουτσίνου – Κικίλια Μαρία, Καθηγ., Λατιν. Φιλ.	210 7277 614	606	6ος
Γαρανούδης Ευριπίδης, Επικ. Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 625	605	6ος
Γεωργακοπούλου Σοφία, Λέκτ., Λατιν. Φιλ.	210 7277 788	603	6ος
Γεωργαντζόγλου Νικόλαος, Αναπλ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 637	603	6ος
Γιατρομανωλάκης Γεώργιος, Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 718	707	7ος
Γίωση Μαρία, Επικ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 616	607	7ος
Γουήλ – Μπαδιεριστάκη Άννα-Ιωάννα, Επικ. Καθηγ., Λαογρ.	210 7277 728	705	7ος
Γούτσος Διονύσιος, Επικ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 853	830	8ος
Δελλή Σταματία, βιβλιοθ., Σπουδ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 785	745	7ος
Δημητρακόπουλος Φώτιος, Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 732	704	7ος
Δημοπούλου-Πήλιουρα Μαρία, ΕΤΕΠ, Γραμματ. Τομ. Γλωσ.	210 7277 836	830	8ος
Δρακωνάκη – Καζαντζάκη Ευανθία, Επικ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 605	609	6ος
Ζαμάρου Ειρήνη, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 716	707	7ος
Ζούπα – Μπόκα Ζωή, βιβλιοθ., Σπουδ. Λαογρ.	210 7277 777	714	7ος
Ζωγράφου – Κορρέ Αικατερίνη, Καθηγ., Λαογρ.	210 7277 729	705	7ος
Ιακώβου Μαρία, Επικ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 861	830	8ος

Κόκλα Έφη, πληροφ., Εργ. Πληρ.	210 7277 683	624	6ος
Κακριδή – Φερράρι Μαρία, Επίκ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 648	601	6ος
Καλαμάκης Διονύσιος, Επίκ. Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 707	708	7ος
Καλαμαρά Παρασκευή, βιβλιοθ., Σπουδ. Γλωσ.	210 7277 853	830	8ος
Καλλινίκου Μελαχροινή, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 7277 473	306	6ος
Καμαρέττα – Πίσση Αικατερίνη, Λέκτ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 721	706	7ος
Καραμαλέγκου Ελένη, Καθηγ., Λατιν. Φιλ.	210 7277 617	606	6ος
Καρυπίδου Ουρανία, βιβλιοθ., Σπουδ. Βυζ. & Νεοελ. Φιλ.	210 7277 843	829	8ος
Κασίνης Κωνσταντίνος, Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 602	609	6ος
Κατσής Γεώργιος, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 613	608	6ος
Κολέζας Νικόλαος, Επίκ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 620	606	6ος
Κόλιας Ταξιάρχης, Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 731	704	7ος
Κοντοσταυλάκη Αθηνά, ΕΤΕΠ, Εργ. Φων. Υπολ. Γλωσ.	210 7277 666	622	6ος
Κουμιώτου – Παπαδοπούλου Αδαμαντίνη, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 635	603	6ος
Κουρούσης Σταύρος, Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 737	704	7ος
Κουτσουλέλου – Μίχου Σταματία, Επίκ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 822	807	8ος
Κυπριάδου Άννα, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 7277 960	306	3ος
Κωνσταντάκος Ιωάννης, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 638	603	6ος
Λεντάκης Βασίλειος, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 650	610	6ος
Μαγουλάς Γεράσιμος, ΕΤΕΠ, Γραμματ. Τομ. Νεοελ. Φιλ.	210 7277 621	605	6ος
Μακρυγιάννη Ευγενία, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 719	706	7ος
Μαντουβάλου – Βασιλάκου Μαρία, Αναπλ. Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 72 77626	605	6ος
Μαράντη Χρυσούλα, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 72 77 952	306	3ος
Μαρκόπουλος Αθανάσιος, Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 726	705	7ος
Μαρκόπουλος Γεώργιος, Λέκτ., Γλωσ.	210 7277 857	830	8ος
Μηλίγκου – Μαρκαντώνη Μαρία, Αναπλ. Καθηγ., Λαογρ.	210 7277 727	705	7ος
Μητσοπούλου-Χαριτάκη Μαρία, Κλητ. Σπουδ. Γλωσ.	210 7277 853	830	8ος
Μόζερ Αμαλία, Αναπλ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 819	806	8ος
Μοιραλιώτη Θεώνη, βιβλιοθ., Σπουδ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 785	746	7ος
Μπακάκου – Ορφανού Αικατερίνη, Αναπλ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 818	806	8ος
Μπαμπινιώτης Γεώργιος, Καθηγ., Γλωσ.	210 3689 771	601	6ος
Μπεζαντάκος Νικόλαος, Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 610	608	6ος
Μπέλλα Σπυριδούλα, Λέκτ., Γλωσ.	210 7277 859	806	8ος
Μπεναρδής Θεόφιλος, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 7277 738	306	3ος

Μπενέτος Διονύσιος, Λέκτ., Λατιν. Φιλ.	210 7277 607	608	6ος
Μποτίνης Αντώνιος, Επίκ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 668	621	6ος
Ξανθάκη – Καραμάνου Γεωργία, Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 653	611	6ος
Ξανθοπούλου Κυριακή, βιβλιοθ., Σπουδ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 785	745	7ος
Ξυδάς Χρίστος, Επίκ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 609	608	6ος
Πουλοπούλου Αικατερίνη, ΕΤΕΠ, Γραμματ. Τομ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 788	745	7ος
Παναγιώτου Αντώνιος, Επίκ. Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 701	709	7ος
Παναρέτου – Τσίρη Ελένη, Επίκ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 647	601	6ος
Παπαδοπούλου Κυριακή, ΕΤΕΠ, Σπουδ. Βυζ. & Νεοελ. Φιλ.	210 7277 775	829	8ος
Παντελίδης Νικόλαος, Επίκ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 859	16	8ος
Παπαθωμά – Μαστοροπούλου Αικατερίνη, Λέκτ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 636	603	6ος
Παπαθωμάς Αμφιλόχιος, Αναπλ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 304	609	6ος
Πάστρα Άννα, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 7277 311	306	3ος
Πίκουλας Θεόδωρος, Επίκ. Καθηγ., Λατιν. Φιλ.	210 7277 608	608	6ος
Πιτσινέλης Γεώργιος, ΕΤΕΠ, Γραμματ. Τομ. Βυζ. Φιλ. & Λαογρ.	210 7277 735	704	7ος
Πολέμης Ιωάννης, Αναπλ. Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 735	705	7ος
Πολίτου – Μαρμαρινού Ελένη, Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 627	605	6ος
Ποσάντζη Παρασκευή, Λέκτ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 633	604	6ος
Πουλοπούλου Αικατερίνη, ΕΤΕΠ, Σπουδ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 788	745	7ος
Προμπονάς Ιωάννης, Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 641	603	6ος
Πρωτοπαππά-Γεωργίου Άννα, βιβλιοθ., Σπουδ. Βυζ. & Νεοελ. Φιλ.	210 7277 775	829	8ος
Σιαπέρας Λάμπρος, ΕΤΕΠ, Σπουδ. Γλωσ.	210 7277 853	830	8ος
Σιαφλέκης Ζαχαρίας, Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 631	604	6ος
Σιδέρη – Τόλια Αριστέα, Επίκ. Καθηγ., Λατιν. Φιλ.	210 7277 600	609	6ος
Σούλη Ζηνοβία, βιβλιοθ., Σπουδ. Λαογρ.	210 7277 777	714	7ος
Σταυροπούλου Ερασμία-Λουίζα, Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 629	604	6ος
Τζούμα Άννα, Αναπλ. Καθηγ., Τομ. Νεοελ. Φιλ.	210 7277 634	604	6ος
Τρυφιάτης Νικόλαος, διοικ., Γραμματ. Τμ. Φιλ.	210 7277 309	306	3ος
Τσαγγάλης Χρήστος, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 615	606	6ος
Τωμαδάκης Ευτύχιος, Καθηγ., Βυζαντ. Φιλ.	210 7277 730	704	7ος
Φαναράς Παναγιώτης, Λέκτ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 719	706	7ος

Φράγκου – Κικίλια Αγορίτσα, Επικ. Καθηγ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 628	604	6ος
Φραντζή Αργυρώ, ΕΤΕΠ, Σπουδ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 790	745	7ος
Χαμηλού Αικατερίνη, βιβλιοθ., Σπουδ. Γλωσ.	210 7277 853	830	8ος
Χανή Αικατερίνη, Λέκτ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 851	829	8ος
Χαραλαμπάκης Χριστόφορος, Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 858	830	8ος
Χατζηκώστα Στυλιανή, Αναπλ. Καθηγ., Κλασ. Φιλ.	210 7277 603	609	6ος
Χατζηπαναγιώτου Νίκη, βιβλιοθ., Σπουδ. Γλωσ.	210 7277 853	830	8ος
Χειλά – Μαρκοπούλου Δέσποινα, Αναπλ. Καθηγ., Γλωσ.	210 7277 646	601	6ος
Χέλμη Ευλαμπία, βιβλιοθ., Σπουδ. Βυζ. & Νεοελ. Φιλ.	210 7277 011	829	8ος
Χριστοπούλου Αναστασία, πληροφ., Εργ. Πληρ.	210 7277 683	624	6ος
Χριστοπούλου – Μικρογιαννάκη Θεώνη, Λέκτ. Κλασ. Φιλ.	210 7277 619	706	7ος
Χρυσογέλου – Κατσή Άννα, Λέκτ., Νεοελ. Φιλ.	210 7277 850	829	8ος

